

Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής
Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών
Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής
Π.Μ.Σ. «Δημόσια Οικονομική & Πολιτική»

**Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ
ΕΛΛΑΔΑ. Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΕΝΟΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ.**

ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ

Διπλωματική Εργασία υποβληθείσα στο Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής του
Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής για την απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στη
Δημόσια Οικονομική και Πολιτική.

Αιγάλεω, Έτος 2021

Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής
Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών
Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής
Π.Μ.Σ. «Δημόσια Οικονομική & Πολιτική»

**Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ
ΕΛΛΑΔΑ. Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΕΝΟΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ.**

ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ, Α.Μ. 19002

Επιβλέπων: Παπαγλίας Θεόδωρος, Καθηγητής Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, Τμήμα
Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής

Διπλωματική Εργασία υποβληθείσα στο Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής του
Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής για την απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στη
Δημόσια Οικονομική και Πολιτική.

Αιγάλεω, Έτος 2021

University of West Attica

School of Management, Economics and Social Sciences

Department of Accounting & Finance

M.Sc.in Public Economy and Policy

**THE EVOLUTION OF INCOME TAXATION IN GREECE. THE
CASE OF NATURAL AND LEGAL ENTITIES OF ONE
ACCOUNTING OFFICE.**

ANASTASAKOU GEORGIA, R.N.19002

Supervisor : Papailias Theodoros, Professor, University of West Attica, Dept. of Accounting &
Finance

Master Thesis submitted to the Department of Accounting & Finance of the University of West
Attica in partial fulfillment of the requirements for the degree of M.Sc. In Public Economics and
Policy

Aigaleo, Greece, 2021

Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής
Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών
Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής
Π.Μ.Σ. «Δημόσια Οικονομική & Πολιτική»

Τίτλος εργασίας

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ. Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΕΝΟΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ.

Μέλη Εξεταστικής Επιτροπής

Εγκρίθηκε από την εξεταστική επιτροπή την 20/10/2021.

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΒΑΘΜΙΑΔΑ/ ΙΔΙΟΤΗΤΑ	ΨΗΦΙΑΚΗ ΥΠΟΓΡΑΦΗ
1	Παπαηλίας Θεόδωρος Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής	Καθηγητής	
2	Χυζ Αλίνα Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής	Καθηγήτρια	
3	Βαβούρα Χαρίκλεια University of Nottingham	Διδάκτωρ	

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο/η κάτωθι υπογεγραμμένη Αναστασάκου Γεωργία του Νικολάου, με αριθμό μητρώου 19002 φοιτήτρια του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «**Δημόσια Οικονομική και Πολιτική**» του Τμήματος «Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής» της Σχολής «Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών» του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, δηλώνω ότι:

«Είμαι συγγραφέας αυτής της μεταπτυχιακής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της, είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην εργασία. Επίσης, οι όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε ακριβώς είτε παραφρασμένες, αναφέρονται στο σύνολό τους, με πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Επίσης, βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία έχει συγγραφεί από μένα αποκλειστικά και αποτελεί προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας τόσο δικής μου, όσο και του Ιδρύματος.

Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου».

Επιθυμώ την απαγόρευση πρόσβασης στο πλήρες κείμενο της εργασίας μου μέχρι και έπειτα από αίτηση μου στη Βιβλιοθήκη και έγκριση του επιβλέποντα καθηγητή.

Η Δηλών/ούσα

Αναστασάκου Γεωργία

Ευχαριστίες

Για την εκπόνηση της παρούσας διπλωματικής εργασίας θα ήθελα θερμά να ευχαριστήσω, τους ανθρώπους που στάθηκαν συνοδοιπόροι μου, για να κατορθώσω να την πραγματοποιήσω.

Αρχικά, θα ήθελα να ευχαριστήσω εκ βαθέων τον επιβλέποντα καθηγητή μου κύριο Θεόδωρο Παπαηλία για την πολύτιμη βοήθεια και υποστήριξη του σε όλη την διάρκεια των Ακαδημαϊκών μου Σπουδών, που ήταν πάντα εκεί όταν χρειαζόμουν την συμβουλή του και την καθοδήγηση του. Επίσης, για την εμπιστοσύνη που μου έδειξε, να συνεργαστούμε για να μπορέσω να εκπονήσω την παρούσα διπλωματική εργασία.

Στην συνέχεια, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον καθηγητή μου κύριο Κωνσταντίνο Μηλιώρη, που με βοήθησε να ανταπεξέλθω σε θέματα σχετικά με την στατιστική ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας, που μου ανατέθηκε να πραγματοποιήσω, κάτι πολύ πρωτόγνωρο για εμένα.

Κλείνοντας τις ευχαριστίες μου, δεν μπορώ να μην αναφερθώ στην υπέρμετρη υποστήριξη της οικογένειας μου και ιδιαίτερα των παιδιών μου, που έδειξαν περίσσεια ανοχή και υπομονή όλο αυτό το χρονικό διάστημα, προκειμένου να καταφέρω να ολοκληρώσω και να κλείσω έναν κύκλο στην ζωή μου που είχα αφήσει ανοικτό.

Τώρα, αυτή υπέροχη περιήγηση αυτού του ταξιδιού έφθασε στο τέλος της. Σας ευχαριστώ όλους. Ήταν μια ξεχωριστή εμπειρία, που πάντα θα θυμάμαι με νοσταλγία και θα συνοδεύει την υπόλοιπη ζωή μου.

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ. Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΕΝΟΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα διπλωματική εργασία έχει ως αντικείμενο την ανάλυση του φορολογικού συστήματος στην Ελλάδα τόσο για φυσικά όσο και για νομικά πρόσωπα, αντλώντας στοιχεία από ένα λογιστικό γραφείο. Η αξιολόγηση και αποτίμηση του Ελληνικού φορολογικού συστήματος προκύπτει το μέσα από εκτενή βιβλιογραφική ανασκόπηση, και σύνταξη ερωτηματολογίων που καλύπτουν μια ευρύ γκάμα ανάμεσα σε δημογραφικά στοιχεία, αναδεικνύει την αίσθηση του βαθμού αδικίας περί φορολογικών βαρών, σύγκριση φορολογίας με το παρελθόν αλλά και την κριτική της. Επίσης, μέσα από τις απαντήσεις των ερωτηματολογίων η εργασία αυτή ενσωματώνει περιγραφική ανάλυση, ανάλυση πινάκων συνάφειας αλλά και εξετάζει συνδυασμούς μέσα από ενδιαφέρουσες ερωτήσεις για έλεγχο σχέσης εξάρτησης και ανεξαρτησίας. Τα αποτελέσματα της φανερώνουν τις σοβαρές αδυναμίες που έχει το Ελληνικό φορολογικό σύστημα τόσο σε επίπεδο ιδιωτών φορολογουμένων όσο και σε κάθε τύπο επιχείρησης.

Λέξεις κλειδιά: Φορολογία Εισοδήματος, Φυσικά πρόσωπα, Νομικά πρόσωπα, Φορολογικό Σύστημα.

THE EVOLUTION OF INCOME TAXATION IN GREECE. THE CASE OF NATURAL AND LEGAL ENTITIES OF ONE ACCOUNTING OFFICE.

ABSTRACT

The object of this dissertation is the analysis of the tax system in Greece for both individuals and legal entities, drawing data from the accounting office. The evaluation of the Greek tax system results from an extensive bibliographic review, and the compilation of questionnaires covering a wide range of demographic data, highlights of the sense of the degree of injustice in tax burdens, comparison of taxation with the past and its criticism. Also, through the answers coming from the questionnaires, this study incorporates descriptive analysis, analysis of relevance tables but also examines combinations through interesting questions for controlling the relationship between dependence and independence. Its results reveal the serious weaknesses of the Greek tax system, both at the level of private taxpayers and in any type of business.

Keywords: Income Taxation, Individuals, Legal entities, Tax system.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περίληψη.....	xiii
Abstract	xv
Περιεχόμενα	xvii
Κατάλογος Πινάκων.....	xix
Κατάλογος Διαγραμμάτων	xxvii
Κεφάλαιο 1 : Ιστορική Αναδρομή.....	1
1.1 Ιστορική φορολογική ανασκόπηση.....	1
Κεφάλαιο 2 : Βασικές Έννοιες του Φόρου.....	5
2.1. Έννοια του φόρου.....	5
2.2 Οι λειτουργίες των φόρων	5
2.3 Σκοπός της φορολογικής πολιτικής	6
2.4 Οι διακρίσεις των φόρων	7
2.4.1 Οι διακρίσεις των φόρων ως προς την φορολογική βάση.....	7
2.4.2 Διάκριση των φόρων με βάση τους φορολογικούς συντελεστές.....	7
2.5 Υποκείμενο και αντικείμενο του φόρου	8
Κεφάλαιο 3 : Φορολογία Εισοδήματος στην Ελλάδα	13
3.1. Η Ελληνική φορολόγηση	13
3.2 Φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων	14
3.2.1 Εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις.....	14
3.2.2 Φορολογικός συντελεστής.....	14
3.2.3 Μείωση φόρου εισοδήματος	16
3.2.4 Ειδική εισφορά αλληλεγγύης	20
3.2.5 Εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα	21
3.2.6 Αποσβέσεις	22
3.3 Φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων	24
3.3.1 Μείωση της προκαταβολής φόρου	26
3.3.2 Φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίων.....	27
Κεφάλαιο 4 : Μεθοδολογία Έρευνας.....	29
4.1 Ερευνητικοί στόχοι και υποθέσεις.....	29
4.2 Διακρίσεις ερευνητικής διαδικασίας	31
4.3 Μεθοδολογία έρευνας	32
4.4 Περιορισμοί έρευνας.....	33
4.5 Προσδοκώμενα αποτελέσματα	33
Κεφάλαιο 5 : Αποτελέσματα Έρευνας – Περιγραφική Στατιστική.....	35
5.1 Ανάλυση ερωτηματολογίου για φυσικά πρόσωπα	35
5.1.1 Δημογραφικά στοιχεία.....	35
5.1.2 Ευκολία πληρωμής φόρων	45
5.1.3 Σύγκριση φορολογίας με το παρελθόν	53
5.1.4 Κριτική φορολογίας	57
5.2 Ανάλυση ερωτηματολογίου για νομικά πρόσωπα	65
5.2.1 Τμήμα Α. Στοιχεία Επιχείρησης	66
5.2.2 Ευκολία πληρωμής φόρων	75
5.2.3 Σύγκριση φορολογίας με το παρελθόν	81

5.2.4 Κριτική Φορολογίας.....	85
Κεφάλαιο 6 : Αποτελέσματα Έρευνας - Στατιστική ανάλυση.....	95
6.1 Στατιστική ανάλυση φυσικών προσώπων.....	96
6.2 Στατιστική ανάλυση νομικών προσώπων	126
Κεφάλαιο 7: Συμπεράσματα έρευνας φυσικών και νομικών προσώπων.	149
Παράρτημα.....	157
Βιβλιογραφία.....	169

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 3.1 Φορολογική κλίμακα και φορολογικοί συντελεστές με Ν 4172/2013.....	15
Πίνακας 3.2 Φορολογική κλίμακα και φορολογικοί συντελεστές με Ν 4387/2016.....	15
Πίνακας 3.3 Φορολογική κλίμακα και φορολογικοί συντελεστές με Ν 4646/2019.....	15
Πίνακας 3.4 Συντελεστής εισφοράς αλληλεγγύης ανά κατηγορία εισοδήματος.	21
Πίνακας 3.5 Συντελεστές απόσβεσης εκφρασμένο σε % ανά φορολογικό έτος βάση του Ν. 4172/2013.....	23
Πίνακας 3.6 Φορολογικοί συντελεστές για το φορολογικό έτος 2020 με απλογραφικό λογιστικό σύστημα.....	24
Πίνακας 3.7 Φορολογικοί συντελεστές για το φορολογικό έτος 2020 με διπλογραφικό λογιστικό σύστημα.....	25
Πίνακας 5.1 Επιλογή Φύλου Φυσικών προσώπων.....	35
Πίνακας 5.2 Ηλικιακή ομάδα	37
Πίνακας 5.3 Επίπεδο εκπαίδευσης ερωτηθέντων.....	38
Πίνακας 5.4 Επαγγελματική κατάσταση.....	39
Πίνακας 5.5 Οικογενειακή κατάσταση.....	40
Πίνακας 5.6 Μηνιαίο εισόδημα	42
Πίνακας 5.7 Συνολικά έξοδα σε μηνιαία βάση.....	43
Πίνακας 5.8 Κλίμακα του ετήσιου φόρου εισοδήματός 2020	44
Πίνακας 5.9 Φορολογική συνείδηση – συνέπεια	46
Πίνακας 5.10 Τρόποι πληρωμής φόρων	47
Πίνακας 5.11 Αιτία αδυναμίας πληρωμής φόρου	49

Πίνακας 5.12 Περικοπές βασικών αναγκών για πληρωμή φορολογίας	50
Πίνακας 5.13 Περικοπές λοιπών αναγκών για πληρωμή φορολογίας	52
Πίνακας 5.14 Επίπεδο φορολογικών υποχρεώσεων τα τελευταία χρόνια	53
Πίνακας 5.15 Φορολογικό αποτύπωμα στις συνειδήσεις των φορολογούμενων	55
Πίνακας 5.16 Διαχρονική ευελιξία πληρωμής	56
Πίνακας 5.17 Σύγκριση φορολογικών δαπανών και παροχών από το κράτος.....	58
Πίνακας 5.18 Άποψη για το ύψος της τρέχουσας φορολογίας	59
Πίνακας 5.19 Άποψη για τον ορθολογικό τρόπο επένδυσης των φορολογηθέντων χρημάτων από τις τελευταίες κυβερνήσεις.....	61
Πίνακας 5.20 Φορολογική σύγκριση Ελλάδας με τις υπόλοιπες χώρες	62
Πίνακας 5.21 Φορολογία ένα από τα αγκάθια του Ελληνικού συστήματος	64
Πίνακας 5.22 Διαχωρισμός επιχειρήσεων με βάση την νομική τους υπόσταση	66
Πίνακας 5.23 Διαχωρισμός επιχειρήσεων με βάση την δυναμική προσωπικού	67
Πίνακας 5.24 Διαχωρισμός επιχειρήσεων με βάση τον τομέα δραστηριοποίησης τους	69
Πίνακας 5.25 Διάκριση επιχειρήσεων με κριτήριο τα έτη δραστηριοποίησης τους	70
Πίνακας 5.26 Διάκριση επιχειρήσεων με κριτήριο τον ετήσιο κύκλο εργασιών για το 2020.....	71
Πίνακας 5.27 Τα μηνιαία λειτουργικά έξοδα των επιχειρήσεων.....	72
Πίνακας 5.28 Ποσό φόρου εισοδήματος που πλήρωσαν οι επιχειρήσεις το 2020	74
Πίνακας 5.29 Ασυνεπείς επιχειρήσεις που έχουν δεχθεί πρόστιμο φόρου	

.....	75
Πίνακας 5.30 Η συχνότητα πληρωμής δόσεων φόρου των επιχειρήσεων	
.....	76
Πίνακας 5.31 Συχνότητα εφαρμογής δημιουργικής λογιστικής προς αποφυγή φόρων ζωτικής σημασίας.	78
Πίνακας 5.32 Συχνότητα εφαρμογής δημιουργικής λογιστικής προς αποφυγή φόρων για λοιπά έξοδα.	79
Πίνακας 5.33 Συχνότητα περικοπών επιχειρησιακών δαπανών με σκοπό τη διατήρηση της φορολογικής συνέπειας	80
Πίνακας 5.34 Αύξηση φορολογικών απαιτήσεων σε σχέση με το μικτό κέρδος τα τελευταία χρόνια.	82
Πίνακας 5.35 Αύξηση έντασης αδικίας στην τιμολόγηση του φορολογικού συστήματος τα τελευταία χρόνια	83
Πίνακας 5.36 Φθίνουσα πορεία η ευελιξία πληρωμής τα τελευταία χρόνια.	84
Πίνακας 5.37 Φορολογικές δαπάνες των επιχειρήσεων σε σύγκριση με τις παροχές του κράτους	86
Πίνακας 5.38 Ένταση φορολογική αδικία στις επιχειρήσεις	87
Πίνακας 5.39 Λάθος τρόπος επένδυσης φορολογικών ποσών από τις κυβερνήσεις.	88
Πίνακας 5.40 Υψηλότερη φορολογία στην Ελλάδα με αυτή των άλλων χωρών	90
Πίνακας 5.41 Αδυναμία για την Ελλάδα το φορολογικό σύστημα	91
Πίνακας 5.42 Τροχοπέδη η Ελληνική φορολογία στην οικονομική της ανάπτυξη	92
Πίνακας 5.43 Τροχοπέδη των επενδύσεων η Ελληνική φορολογία	93
Πίνακας 6.1 Συχνότητα συνέπειας φορολογικών υποχρεώσεων	96
Πίνακας 6.2 Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας συχνότητας συνέπειας	

φορολογικών υποχρεώσεων σε σχέση με το φύλο.	97
Πίνακας 6.3 Ο βαθμός αίσθησης του επιπέδου φορολογικής αδικίας σε σύγκριση με το παρελθόν ανά φύλο.....	98
Πίνακας 6.4 Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας βαθμού αίσθησης του επιπέδου φορολογικής αδικίας σε σύγκριση με το παρελθόν ανά φύλο	100
Πίνακας 6.5 Ο βαθμός αίσθησης του επιπέδου ορθολογικής επένδυσης φορολογουμένων χρημάτων από τις τελευταίες κυβερνήσεις ανά φύλο	101
Πίνακας 6.6 Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας βαθμού αίσθησης του επιπέδου ορθολογικής επένδυσης φορολογουμένων χρημάτων από τις τελευταίες κυβερνήσεις ανά φύλο.....	103
Πίνακας 6.7 Συχνότητα πληρωμής φόρων ανά ηλικιακή κλάση.....	104
Πίνακας 6.8 Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας της συχνότητας πληρωμής φόρων ανά ηλικιακή κλάση.....	106
Πίνακας 6.9 Περικοπές βασικών εξόδων για ανταπόκριση σε φορολογικές υποχρεώσεις ανά ηλικιακή κλάση.....	106
Πίνακας 6.10 Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας μεταξύ ηλικιακών κλάσεων και περικοπών βασικών εξόδων για ανταπόκριση σε φορολογικές υποχρεώσεις.....	108
Πίνακας 6.11 Η ανοδικής φορολογικής επιβάρυνσης τα τελευταία χρόνια ανά ηλικιακή κλίμακα	110
Πίνακας 6.12 Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας μεταξύ ηλικιακών κλάσεων και ανοδικής φορολογικής επιβάρυνσης τα τελευταία χρόνια.....	112
Πίνακας 6.13 Βαθμός στον οποίο η φορολογία στην Ελλάδα είναι δυσανάλογα υψηλή από εκείνη σε ξένες χώρες ανάλογα την ηλικιακή ομάδα την οποία ανήκουν.	112
Πίνακας 6.14 Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας μεταξύ του βαθμού	

στον οποίο η φορολογία στην Ελλάδα είναι δυσανάλογα υψηλή από εκείνη σε ξένες χώρες και της ηλικιακής ομάδας την οποία ανήκουν.	115
Πίνακας 6.15 Ο βαθμός στον οποίο η Ελληνική φορολογία αποτελεί αγκάθι του συστήματος της και η σχέση της με την ηλικιακή κλάση	115
Πίνακας 6.16 Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας μεταξύ του βαθμού στον οποίο η Ελληνική φορολογία αποτελεί αγκάθι του συστήματος της και της ηλικιακής κλάσης.....	118
Πίνακας 6.17 Ο βαθμός που οι φορολογούμενοι θυσιάζουν την κάλυψη βασικών αναγκών για την πληρωμή φόρων ανά μισθοδοτική κλάση	119
Πίνακας 6.18 Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας μεταξύ του βαθμού που οι φορολογούμενοι θυσιάζουν την κάλυψη βασικών αναγκών για την πληρωμή φόρων και της μισθοδοτικής κλάσης.	121
Πίνακας 6.19 Ο βαθμός που οι φορολογούμενοι επιβαρύνονται περισσότερο σε σχέση με το παρελθόν ανά μισθοδοτική κλάση.....	121
Πίνακας 6.20 Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας μεταξύ της μισθοδοτικής κλάσης και του βαθμού που οι φορολογούμενοι επιβαρύνονται περισσότερο σε σχέση με το παρελθόν.....	123
Πίνακας 6.21 Ο βαθμός που οι φορολογούμενοι επιβαρύνονται είναι μεγαλύτερος σε σύγκριση με τις μικρές παροχές του κράτους. Μελέτη ανά μισθοδοτική κλάση	125
Πίνακας 6.22 Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας μεταξύ του βαθμού που οι φορολογούμενοι επιβαρύνονται, των μικρών παροχών του κράτους και της μισθοδοτικής κλάσης	126
Πίνακας 6.23 Χρήση τεχνικών δημιουργικής λογιστικής από επιχειρήσεις προς αποφυγή φόρων για ζωτικής σημασίας έξοδα ανά νομική μορφή επιχείρησης	127
Πίνακας 6.24 Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας χρήσης τεχνικών δημιουργικής λογιστικής από επιχειρήσεις προς αποφυγή φόρων για	

ζωτικής σημασίας έξοδα ανά νομική μορφή επιχείρησης	129
Πίνακας 6.25 Η φορολογία στην Ελλάδα αποτελεί τροχοπέδη οικονομικής ανάπτυξης. Μελέτη ανά νομική μορφή.	130
Πίνακας 6.26 Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας για την φορολογία στην Ελλάδα στο αν αποτελεί τροχοπέδη οικονομικής ανάπτυξης μελετώντας ανά νομική μορφή.....	132
Πίνακας 6.27 Περικοπές στις δαπάνες που προχωράει η επιχείρηση για να ανταποκριθεί φορολογικά τα τελευταία χρόνια ανά τύπο κλάδου που δραστηριοποιείται.	133
Πίνακας 6.28 Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας μεταξύ των περικοπών στις δαπάνες που προχωράει η επιχείρηση για να ανταποκριθεί φορολογικά τα τελευταία χρόνια και στον τύπο κλάδου που δραστηριοποιείται.....	135
Πίνακας 6.29 Ο τύπος κλάδου που δραστηριοποιείται η επιχείρηση και η ανοδική τάση φορολογητέων υποχρεώσεων ποσοστιαία σε σχέση με το μικτό κέρδος της.....	136
Πίνακας 6.30 Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας στον τύπο κλάδου που δραστηριοποιείται η επιχείρηση και στην ανοδική τάση φορολογητέων υποχρεώσεων ποσοστιαία σε σχέση με το μικτό κέρδος της.....	138
Πίνακας 6.31 Η σχέση μεταξύ κλάδου που δραστηριοποιείται η επιχείρηση και στην αδικία που αισθάνεται από τις επιβαρύνσεις της φορολογίας.	139
Πίνακας 6.32 Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας στον τύπο κλάδου που δραστηριοποιείται η επιχείρηση και στην αδικία που αισθάνεται από τις επιβαρύνσεις της φορολογίας.	140
Πίνακας 6.33 Τα έτη που δραστηριοποιείται η επιχείρηση και η συχνότητα αποπληρωμής των φόρων.....	141
Πίνακας 6.34 Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας στα έτη που δραστηριοποιείται η επιχείρηση και στην συχνότητα αποπληρωμής	

των φόρων.	143
Πίνακας 6.35 Τα έτη που δραστηριοποιείται η επιχείρηση και ο βαθμός αίσθησης αδικίας των φορολογικών βαρών.	144
Πίνακας 6.36 Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας στα έτη που δραστηριοποιείται η επιχείρηση και στο βαθμός αίσθησης αδικίας των φορολογικών βαρών.	145
Πίνακας 6.37 Ελληνική φορολογία, ένα από τα αγκάθια του συστήματος της. Μία μελέτη με βάση τα έτη των επιχειρήσεων. ...	146
Πίνακας 6.38 Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας μεταξύ Ελληνικής φορολογίας και των ετών που δραστηριοποιούνται οι επιχειρήσεις.	148

Κατάλογος Διαγραμμάτων

Διάγραμμα 3.1 Έκπτωση φόρου με εξαρτώμενα τεκνά Ν.4387/2016-ΦΕΚ Α85-12.5.2016.....	17
Διάγραμμα 3.2 Ποσοστό ελάχιστης δαπάνης με ηλεκτρονική συναλλαγή και μέσα πληρωμής με κάρτα.....	18
Διάγραμμα 3.3 Έκπτωση φόρου με εξαρτημένα τεκνά Ν4646/2019.	19
Διάγραμμα 5.1 Φύλο Φυσικών προσώπων	36
Διάγραμμα 5.2 Ηλικιακή κατάσταση.....	37
Διάγραμμα 5.3 Επίπεδο εκπαίδευσης ερωτηθέντων	38
Διάγραμμα 5.4 Επαγγελματική κατάσταση	39
Διάγραμμα 5.5 Οικογενειακή κατάσταση	41
Διάγραμμα 5.6 Μηνιαίο εισόδημα	42
Διάγραμμα 5.7 Συνολικά έξοδα σε μηνιαία βάση	43
Διάγραμμα 5.8 Κλίμακα του ετήσιου φόρου εισοδήματός 2020	45
Διάγραμμα 5.9 Φορολογική συνείδηση – συνέπεια.....	46
Διάγραμμα 5.10 Τρόποι πληρωμής φόρων	48
Διάγραμμα 5.11 Αιτία αδυναμίας πληρωμής φόρου	49
Διάγραμμα 5.12 Περικοπές βασικών αναγκών για πληρωμή φορολογίας	51
Διάγραμμα 5.13 Περικοπές λοιπών αναγκών για πληρωμή φορολογίας	52
Διάγραμμα 5.14 Αντιδράσεις για το αν έχει αυξηθεί το επίπεδο φορολογικών υποχρεώσεων τα τελευταία χρόνια	54
Διάγραμμα 5.15 Φορολογικό αποτύπωμα στις συνειδήσεις των φορολογούμενων.....	55
Διάγραμμα 5.16 Διαχρονική ευελιξία πληρωμής.....	57
Διάγραμμα 5.17 Σύγκριση φορολογικών δαπανών και παροχών από το κράτος.....	58

Διάγραμμα 5.18 Άποψη για το ύψος της τρέχουσας φορολογίας.....	60
Διάγραμμα 5.19 Άποψη για τον ορθολογικό τρόπο επένδυσης των φορολογηθέντων χρημάτων από τις τελευταίες κυβερνήσεις.....	61
Διάγραμμα 5.20 Φορολογική σύγκριση Ελλάδας με τις υπόλοιπες χώρες.....	63
Διάγραμμα 5.21 Φορολογία ένα από τα αγκάθια του Ελληνικού συστήματος	64
Διάγραμμα 5.22 Διαχωρισμός επιχειρήσεων με βάση την νομική τους υπόσταση.....	67
Διάγραμμα 5.23 Διαχωρισμός επιχειρήσεων με βάση την δυναμική προσωπικού.....	68
Διάγραμμα 5.24 Διαχωρισμός επιχειρήσεων με βάση τον τομέα δραστηριοποίησης τους	69
Διάγραμμα 5.25 Διάκριση επιχειρήσεων με κριτήριο τα έτη δραστηριοποίησης τους	70
Διάγραμμα 5.26 Διάκριση επιχειρήσεων με κριτήριο τον ετήσιο κύκλο εργασιών για το 2020.....	72
Διάγραμμα 5.27 Τα μηνιαία λειτουργικά έξοδα των επιχειρήσεων ...	73
Διάγραμμα 5.28 Ποσό φόρου εισοδήματος που πλήρωσαν οι επιχειρήσεις το 2020.....	74
Διάγραμμα 5.29 Ασυνεπείς επιχειρήσεις που έχουν δεχθεί πρόστιμο φόρου	76
Διάγραμμα 5.30 Η συχνότητα πληρωμής δόσεων φόρου των επιχειρήσεων	77
Διάγραμμα 5.31 Συχνότητα εφαρμογής δημιουργικής λογιστικής προς αποφυγή φόρων ζωτικής σημασίας.	78
Διάγραμμα 5.32 Συχνότητα εφαρμογής δημιουργικής λογιστικής προς αποφυγή φόρων για λοιπά έξοδα.....	79
Διάγραμμα 5.33 Συχνότητα περικοπών επιχειρησιακών δαπανών με	

σκοπό τη διατήρηση της φορολογικής συνέπειας	81
Διάγραμμα 5.34 Αύξηση φορολογικών απαιτήσεων σε σχέση με το μικτό κέρδος τα τελευταία χρόνια	82
Διάγραμμα 5.35 Αύξηση έντασης αδικίας στην τιμολόγηση του φορολογικού συστήματος τα τελευταία χρόνια	83
Διάγραμμα 5.36 Φθίνουσα πορεία η ευελιξία πληρωμής τα τελευταία χρόνια.....	85
Διάγραμμα 5.37 Φορολογικές δαπάνες των επιχειρήσεων σε σύγκριση με τις παροχές του κράτους	86
Διάγραμμα 5.38 Ένταση φορολογική αδικία στις επιχειρήσεις	87
Διάγραμμα 5.39 Λάθος τρόπος επένδυσης φορολογικών ποσών από τις κυβερνήσεις.....	89
Διάγραμμα 5.40 Υψηλότερη φορολογία στην Ελλάδα με αυτή των άλλων χωρών.....	90
Διάγραμμα 5.41 Άποψη για το αν η φορολογία είναι ένα «αγκάθι του συστήματος» για την Ελλάδα.....	91
Διάγραμμα 5.42 Τροχοπέδη η Ελληνική φορολογία στην οικονομική της ανάπτυξη.....	93
Διάγραμμα 5.43 Τροχοπέδη των επενδύσεων η Ελληνική φορολογία	94
Διάγραμμα 6.1 Συχνότητα συνέπειας φορολογικών υποχρεώσεων ...	97
Διάγραμμα 6.2 Ο βαθμός αίσθησης του επιπέδου φορολογικής αδικίας σε σύγκριση με το παρελθόν ανά φύλο	99
Διάγραμμα 6.3 Ο βαθμός αίσθησης του επιπέδου ορθολογικής επένδυσης φορολογουμένων χρημάτων από τις τελευταίες κυβερνήσεις ανά φύλο	102
Διάγραμμα 6.4 Συχνότητα πληρωμής φόρων ανά ηλικιακή κλάση.	105
Διάγραμμα 6.5 Περικοπές βασικών εξόδων για ανταπόκριση σε	

φορολογικές υποχρεώσεις ανά ηλικιακή κλάση.....	108
Διάγραμμα 6.6 Η ανοδικής φορολογικής επιβάρυνσης τα τελευταία χρόνια ανά ηλικιακή κλίμακα	111
Διάγραμμα 6.7 Βαθμός στον οποίο η φορολογία στην Ελλάδα είναι δυσανάλογα υψηλή από εκείνη σε ξένες χώρες ανάλογα την ηλικιακή ομάδα την οποία ανήκουν.	114
Διάγραμμα 6.8 Ο βαθμός στον οποίο η Ελληνική φορολογία αποτελεί αγκάθι του συστήματος της και η σχέση της με την ηλικιακή κλάση.....	117
Διάγραμμα 6.9 Ο βαθμός που οι φορολογούμενοι θυσιάζουν την κάλυψη βασικών αναγκών για την πληρωμή φόρων ανά μισθοδοτική κλάση	120
Διάγραμμα 6.10 Ο βαθμός που οι φορολογούμενοι επιβαρύνονται περισσότερο σε σχέση με το παρελθόν ανά μισθοδοτική κλάση.....	123
Διάγραμμα 6.11 Ο βαθμός που οι φορολογούμενοι επιβαρύνονται είναι μεγαλύτερος σε σύγκριση με τις μικρές παροχές του κράτους. Μελέτη ανά μισθοδοτική κλάση	124
Διάγραμμα 6.12 Χρήση τεχνικών δημιουργικής λογιστικής από επιχειρήσεις προς αποφυγή φόρων για ζωτικής σημασίας έξοδα ανά νομική μορφή επιχείρησης	127
Διάγραμμα 6.13 Η φορολογία στην Ελλάδα αποτελεί τροχοπέδη οικονομικής ανάπτυξης. Μελέτη ανά νομική μορφή.	130
Διάγραμμα 6.14 Περικοπές στις δαπάνες που προχωράει η επιχείρηση για να ανταποκριθεί φορολογικά τα τελευταία χρόνια ανά τύπο κλάδου που δραστηριοποιείται.....	133
Διάγραμμα 6.15 Ο τύπος κλάδου που δραστηριοποιείται η επιχείρηση και η ανοδική τάση φορολογητέων υποχρεώσεων ποσοστιαία σε σχέση με το μικτό κέρδος της.....	136
Διάγραμμα 6.16 Η σχέση μεταξύ κλάδου που δραστηριοποιείται η επιχείρηση και στην αδικία που αισθάνεται από τις επιβαρύνσεις της	

φορολογίας.	138
Διάγραμμα 6.17 Τα έτη που δραστηριοποιείται η επιχείρηση και η συχνότητα αποπληρωμής των φόρων.....	141
Διάγραμμα 6.18 Τα έτη που δραστηριοποιείται η επιχείρηση και ο βαθμός αίσθησης αδικίας των φορολογικών βαρών.....	143
Διάγραμμα 6.19 Ελληνική φορολογία, ένα από τα αγκάθια του συστήματος της. Μία μελέτη με βάση τα έτη των επιχειρήσεων. ...	146

Κεφάλαιο 1 : Ιστορική Αναδρομή

1.1 Ιστορική φορολογική ανασκόπηση

Κοιτάζοντας πίσω στο χρόνο οι πρώτες μορφές φόρου είχαν να κάνουν με την υποχρέωση της κοινωνίας να καταβάλλουν αντικείμενα ή προϊόντα αξίας σε άρχοντες ή κράτη. Κάθε περιοχή εποπτευόταν από ένα μέλος με πολιτική εξουσία ή ακόμα και γαιοκτήμονας στον οποίο δίνονταν εισφορές, και εκείνος με τη σειρά του τα έδινε στην ανώτατη κρατική αρχή. Κατά τον Μεσαίωνα η παροχή υπηρεσιών από τους άρχοντες με αντάλλαγμα την είσπραξη των φόρων από μία αδύναμη περιοχή ήταν συχνό φαινόμενο. Στην Ελλάδα, την εποχή των Βυζαντινών η κοινότητα αναλαμβάνει την είσπραξη των φόρων, και στην συνέχεια τους έδινε στο κράτος.

Ωστόσο, υπήρχαν περιπτώσεις κατά τις οποίες το υποκείμενο του φόρου ήταν ένα κράτος. Έτσι, ένα αναγνωρισμένο κράτος πλήρωνε υποχρεωτική εισφορά στο άλλο κράτος μετά από την υπογραφή τυπικής ή άτυπης σχετικής συνθήκης. Τον Μεσαίωνα, έχουμε τα Σλαβικά κράτη έδιναν φόρους στη Βυζαντινή αυτοκρατορία, αλλά και το Βυζάντιο πλήρωνε παλαιότερα φόρο στους Πέρσες και την Οθωμανική αυτοκρατορία. Η φορολογία τον Μεσαίωνα, αποτελούσε ένα είδος φόρου υποτέλειας. Ήταν άρρητα συνδεδεμένη με τη στρατιωτική κατάκτηση και την πολιτική κτήση.

Στην αρχαία Αίγυπτο, ο φόρος είχε την μορφή είδους και συχνά αποτελούσε ένα μέρος της σοδειάς. Στην συνέχεια αντικαταστάθηκε με λεφτά μετά την εφεύρεσή τους. Με το πέρας της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, ο υπολογισμός του ύψους του φόρου που άρχισε να καταβάλλεται μετριόταν ανάλογα με βάση την έκταση των κτημάτων του φορολογούμενου. Ο φόρος την περίοδο της Τουρκοκρατίας, ήταν εκείνος της «δεκάτης». Αυτόματα αυτό παράπεμπε ότι τα κάθε δέκα ίσα μέρη αγροτικής παραγωγής, το ένα μέρος καταβαλλόταν στον εκπρόσωπο της Οθωμανικής εξουσίας. Ο «κεφαλικός φόρος (cizye, harac)», ένας άλλος φόρος, τον οποίο καταβάλλανε οι μη μουσουλμανικοί πληθυσμοί του ελληνικού χώρου ετησίως. Το ποσό αυτό ήταν καθορισμένο, προκειμένου να κρατούν εν ενεργεί την θρησκευτική τους ταυτότητα. Την περίοδο της Επανάστασης 1821-1828, το φορολογικό σύστημα διατήρησε τα χαρακτηριστικά του με αυτό που υπήρχε επί Τουρκοκρατίας, με διαφορά τη κατάργησή του κεφαλικού φόρου λόγω του δουλικού χαρακτήρα.

Στην συνέχεια, έχουμε την θέσπιση των έγγειων φόρων, κατά τους οποίους ο επαγγελματίας γεωργός έδινε στο κράτος καρπούς και όλα τα προϊόντα με ποσότητα ένα προς δέκα. Φόρο δεν είχαν οι μικροκτηματίες οι οποίοι τα έκαναν χρήση για κάλυψη οικογενειακών υποχρεώσεων. Οι εξαγωγικοί δασμοί αντιστοιχούσαν σε ποσοστό 12%, επιβαρύνοντας εξαγόμενα και τα μεταφερόμενα προϊόντα εντός της Ελλάδος¹. Στη συνέχεια, η φορολογία την εποχή του Καποδίστρια 1828-1831 επιβάρυνε ενοικιαστές και καπετάνιους, πραγματοποιώντας δυο τροποποιήσεις στον φόρο της δεκάτης. Αρχικά, τροποποίησε τον τρόπο της δημοπρασίας των φόρων σε Δήμους και Κοινότητες και διέταξε σε χρήμα και όχι σε είδος τη πληρωμή των έγγειων φόρων². Μείωσε τους δασμούς από το 10% (εισαγωγής) και 6% εξαγωγής³ και έβαλε 10% φόρο μόνο σε είδη πολυτελείας. Τέλος, κατά το ψήφισμα την 25 Ιουλίου 1929 έκανε χρήση φορολογίας επί των βοσκών, με απώτερο σκοπό την οικονομική ενδυνάμωση των επαρχιών.

Στην εποχή του Βασιλιά Όθωνα 1832 με 1862 πάνω στα γεωργικά προϊόντα της εποχής έχουμε την διατήρηση της ελάχιστη μείωση φορολογίας της δεκάτης αλλά και την εισαγωγή της στρεμματικής φορολογίας. Επίσης δημιουργείται ο φόρος επιτηδευματιών (1836), με τις χειροτεχνίες ή τα επιτηδεύματα να μπαίνουν σε μία διαδικασία τιμολόγησης με ετήσιο φόρο 5% βάση των εσόδων σε κάθε επιτήδευμα Το 1836 εισάγετε και ο Φόρος Χαρτοσήμου. Προκειμένου το κράτος να αυξήσει τα έσοδά του χωρίς να επιβαρύνει μόνο τους γεωργούς επέβαλε σε δικαστικούς το χαρτόσημο. Το ίδιο έτος έχουμε εισαγωγή φόρου στις οικοδομές 7% του εισοδήματος τους. Το 1847 για τους δημοτικούς φόρους θεσπίστηκαν τα «διαπύλια τέλη»⁴. Ήταν μία έμμεσης φορολογίας, στα προϊόντα που εισάγονταν από διαφορετικές περιοχές της χώρας. Επίσης, δημιουργήθηκαν δημοτικοί εισπράκτορες στην πύλη των πόλεων για την εξακρίβωση εισροών εμπορευμάτων. Ο φόρος συντέλεση στη χρηματοδότηση των δήμων, οικονομικού χώρου, δημιουργούσε προβλήματα στην λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Τα πρώτα Διόδια δημιουργήθηκαν στην Οδό Πειραιώς το έτος (1842). Καθιερώθηκαν πέντε λεπτά για την προσπέλαση κάθε ζώου στην οδό Πειραιώς, από Αθηνά προς Πειραιά και το αντίθετο. Με τον νόμο 269/1868 »Περί οδοποιίας» (ΕτΚ αρ. 5 - 17/1/1858) καθιερώνονται τέλη διοδίων, για την επισκευή και συντήρηση των δημοσίων οδών.

¹ Νόμος αριθμό. 286 προβουλεύματος Βουλευτικού 28 Ιουλίου 1823.

² Διάταγμα 8 Μαρτίου 1830.

³ Διάταγμα 25 Μαρτίου 1830 άρθρον 3, 4.

⁴ Νόμος 68/1847.

Το έτος 1854 έχουμε την Ίδρυση των Οικονομικών Εφοριών, ενώ το 1858, η βασίλισσα Αμαλία όρισε το «Καθηκοντολόγιο»⁵ των Εφόρων αλλά και των υπαλλήλων των εφοριών. Το 1877 πραγματοποιείται φορολόγηση για πρώτη φορά των Αωνύμων Εταιρειών με 2% επί των ετησίων καθαρών κερδών των ανωνύμων μετοχικών εταιρειών. Την χρονική διάρκεια 1882 – 1893 έχουμε την θέσπιση φόρων σε καπνό και σε φωτιστικό πετρέλαιο. Το 1880 σταματάει ο φόρος της δεκάτης και των σιτηρών⁶. Ο Φόρος αυτός ήταν εν ισχύει και στους κατόχους των ζώων που εργαζόνταν αλλά και για την αροτρίωση της γης.

Το οικονομικό αλλά και το φορολογικό πρόγραμμα του Τρικούπη δημιούργησε έντονες δυσარέσκειες στο λαό, με αποτέλεσμα να μην μπορέσει να αποπληρωθεί το τότε χρέος. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα το 1893 ο Τρικούπης να αναφωνήσει το «Δυστυχώς Πτωχεύσαμε». Το 1897 ξέσπασε ο Ελληνοτουρκικός πόλεμος με ήττα της Ελλάδας από την Τουρκία και αυτόματα επιβλήθηκαν αλλαγές σε κάθε τύπου οικονομικής πολιτικής. Το Ελληνικό Κράτος με τις πτωχεύσεις του 1893 και του 1932 προσπάθησε να εφαρμόσει φόρους ανεπιτυχώς. Το 1909 με την εφαρμογή του Νόμου 3393 για φόρο επί του πραγματικού καθαρού εισοδήματος, είχε ως αποτέλεσμα την προοδευτική φορολογία από 3% έως 7%, στο καθαρό εισόδημα. Το 1919 ακολουθεί Φορολογική μεταρρύθμιση οπού ορίζεται η αφετηρία και οι βάσεις της σύγχρονης ελληνικής φορολογικής πολιτικής. Η φορολογία αυτή κάνει χρήση τους Νόμους περί φορολογίας των καθαρών εισοδημάτων⁷, περί φορολογίας των κληρονομιών⁸ και περί φορολογίας της αυτομάτου υπερτιμής της ακίνητου ιδιοκτησίας⁹.

Έπειτα από αρκετές μεταρρυθμίσεις και τροποποιήσεις φορολογικών καθεστώτων ερχόμαστε στο νέο Φορολογικό Νόμο του 2013 διαμορφώνοντας δίκαιη βάση αναδιανομής του εισοδήματος και άντληση χρηματοδότησης από το Κράτος¹⁰. Ο Νόμος 2238/1994, που αφορούσε την Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών προσώπων ξεχωρίζει τα ακαθάριστα εισοδήματα σε εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις, σε εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα και σε εισόδημα από κεφάλαιο.

⁵ ΕτΚ αρ. 22 - 3/7/1858.

⁶ Νόμος 810 ΕτΚ αρ. 34 – 16/4/1880.

⁷ Νόμος 1640 και Ετ αρ. 4 – 9/1/1919.

⁸ Νόμος 1641 και ΕτΚ αρ. 4 – 9/1/1919.

⁹ Νόμος 1642 και ΕτΚ αρ. 12 – 19/1/1919

¹⁰ Νόμος 4172/2013

Κεφάλαιο 2 : Βασικές Έννοιες του Φόρου.

2.1. Έννοια του φόρου

Αρχικά εξ ορισμού με την έννοια φόρος προσδίδουμε το χρηματικό ποσό που απαιτείται από τους πολίτες να καταβάλλουν. Μέσα από τον φόρο εισοδήματος παρατηρείται η συνεισφορά των πολιτών, ενώ εν μέσω του φόρου δαπάνης τι αποκομίζει ο κάθε πολίτης. Ο φόρος διατελεί την γρήγορη και ουσιαστική παροχή των ιδιωτών προς το Κράτος, η οποία αποτελεί αναγκαία πηγή για την πληρωμή των δημοσίων εξόδων¹¹. Η μεταβίβαση αυτή από τους ιδιώτες στο κράτος γίνεται με τρόπο επιτακτικό. Επομένως ως κύρια γνωρίσματα του φόρου προσδίδονται οι αναγκαστική τύπου καταβολή, η άμεση μεταβίβαση μέρους – ποσοστού εισοδήματος από τον ιδιώτη στο κράτος, και η κάλυψη δαπανών προς επίτευξη επιτυχημένης οικονομικοκοινωνικής πολιτικής.

2.2 Οι λειτουργίες των φόρων

Οι λειτουργίες των φόρων μπορούν να χωριστούν σε τρεις μεγάλες κατηγορίες. Εκείνες της ταμειυτικής, της οικονομικής και της κοινωνικής λειτουργίας προκειμένου η έννοια φόρος να αποκτήσει νόημα και πλήρη διαύγεια. Αρχικά, η ταμειυτική λειτουργία ορίζει το κράτος κύριο παράγοντα για την άντληση των φορολογικών εσόδων από του φορολογούμενους, με σκοπό να ενισχύσει ή βελτιώσει τις δημοσιές δομές του και αυτές να τις παρέχει στους πολίτες του. Ως δεύτερη λειτουργία ορίζεται η οικονομική, κατά την οποία ασκούνται οικονομικές πολιτικές για την βελτίωση κοινωνικών αδυναμιών, αδικιών και οικονομικών ελλειμμάτων. Με τους φόρους αυτούς είναι ευκολότερη η ανακατανομή των πόρων, ο περιορισμός της ανεργίας σε επιτρεπόμενα ποσοστά με βάση του ΑΕΠ της χώρας και του οικονομικού μεγέθους της. Επίσης, ελέγχεται ως ένα ποσοστό ο πληθωρισμός και η οικονομική κλιμάκωση, καθορίζοντας τόσο το μέγεθος του φόρου που πρέπει να καταβληθεί, όσο και την ορθή

¹¹ Μπάρμπας & Φινοκαλιώτης, 2011

κατανομή του. Η κοινωνική λειτουργία αποτελεί το τρίτο μέρος του φόρου, και είναι εξίσου σημαντική καθώς ρυθμίζει και συγκεντρώνει μεγάλο μέρος του πλούτου και σκοπεύει στην δίκαιη αναδιανομή του εισοδήματος. Με τον τρόπο αυτό αποφεύγονται οι μεγάλες κοινωνικές ανισότητες και οι χαοτικές διαφορές σε θέματα οικονομικών και πολιτικών σκοπιμοτήτων.

Η Ελλάδα, μέσω συνταγματικών διατάξεων, οριοθετεί τις φορολογικές καταβολές του εκάστοτε πολίτη και τους κανόνες που θα διέπετε η φορολογική πολιτική του κράτους. Συγκεκριμένα «οι Έλληνες πολίτες συνεισφέρουν αδιακρίτως στα δημόσια βάρη, ανάλογα με τις δυνάμεις τους»¹².

2.3 Σκοπός της φορολογικής πολιτικής

Η φορολογική πολιτική ασχολείται με την δίκαιη κατανομή των φορολογικών επιβαρύνσεων και την κατά το δυνατόν ορθή αναδιανομή του εισοδήματος. Για να επιτευχθεί αυτό εμπλέκονται αρχές με σκοπό την ισότητα. Η ισότητα χωρίζεται κάθετη και οριζόντια. Η αρχή της οριζόντιας ισότητας απευθύνεται σε πολίτες με την ίδια οικονομική κατάσταση, αλλά και πως θα πρέπει να εμπίπτουν στην ίδια φορολογική αντιμετώπιση. Η κάθετη ισότητα αναφέρεται σε διαφορετικές συνθήκες που χρήζουν διαφορετική αντιμετώπιση και διάκριση βάση πολλαπλών κριτηρίων για την ορθή απόδοση καταβολής φόρου.

Υπάρχουν δύο θεωρίες περί ανταλλάγματος και φοροδοτικής ικανότητας. Η θεωρία του ανταλλάγματος αποσκοπεί στη καταβολή του φόρου με βάση το εν γένει όφελος που εισπράττει ο ενδιαφερόμενος. Για παράδειγμα, οι φτωχοί καταναλώνουν μεγαλύτερη ποσότητα δημόσιων αγαθών το οποίο οδηγεί και σε μεγαλύτερο φόρο. Αυτό ωστόσο δεν είναι κοινωνικά αποδεκτό αφού τα πιο ευκατάστατα κοινωνικά στρώματα διαθέτουν όλες τις προϋποθέσεις και πόρους για να ζήσουν και να αποκτήσουν ότι επιθυμούν. Η θεωρία της φοροδοτικής ικανότητας ορίζει τον φόρο πάνω στα περιουσιακά στοιχεία και πηγές εισοδήματος του κάθε πολίτη. Οι πιο εύποροι πολίτες επιβαρύνονται με μεγαλύτερη αναλογία φόρου.

¹² άρθ. παρ.5 του Συντάγματος 1975

2.4 Οι διακρίσεις των φόρων

2.4.1 Οι διακρίσεις των φόρων ως προς την φορολογική βάση

Οι φόροι διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες με κριτήριο την φορολογική τους βάση. Διακρίνονται σε φόρο εισοδήματος, φόρο περιουσίας, και φόρο δαπάνης. Οι φόροι εισοδήματος αντιστοιχούν σε φόρους νομικών και φυσικών προσώπων βάση εισοδήματος κατά την διάρκεια ενός έτους. Οι φόροι περιουσίας αναφέρονται σε μεταβίβαση ή τροποποίηση κάποιου περιουσιακού στοιχείου. Επίσης, οι εν λόγω φόροι διακρίνονται σε προσωπικό φόρο, σε γενικό φόρο περιουσίας, σε ειδικό φόρο περιουσίας, και σε φόρος μεταβίβασης. Τέλος, οι φόροι δαπάνης είναι φόροι που μπαίνουν σε προϊόντα προς κατανάλωση. Ακόμα, οι φόροι που επιβαρύνονται οι παραγωγοί μεταβιβάζονται ουσιαστικά στους καταναλωτικούς φόρους μέσω της προώθησης διάθεσης προϊόντων. Ένας τέτοιος φόρος είναι και ο φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ).

Οι φόροι μπορεί να χωριστούν κατά γενική ομολογία σε δύο κατηγορίες. Σε άμεσους και έμμεσους φόρους. Οι άμεσοι φόροι εισπράττονται από το ίδιο το κράτος μέσω της πληρωμής μισθοδοσίας και σύνταξης. Οι έμμεσοι φόροι κρατούνται κάθε φορά που παίρνουμε ένα αγαθό ή υπηρεσία προς κατανάλωση. Μίας μορφής έμμεσου φόρου είναι ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας, ο φόρος κύκλου εργασιών, και ο φόρος μεταβίβασης ακινήτων. Επίσης, διακρίνονται σε εξωτερικούς όπως οι δασμοί και εσωτερικούς όπως οι φόροι κατανάλωσης και παραγωγής. Πιο δίκαιοι φόροι ορίζονται εκείνοι των άμεσων με τη φορολόγηση του κάθε πολίτη να αντιστοιχεί σε μία φυσική αναλογία με το εισόδημα του.

2.4.2 Διάκριση των φόρων με βάση τους φορολογικούς συντελεστές.

Άλλη μια διάκριση μεταξύ των φόρων υπάρχει με κριτήριο την συμπεριφορά

του μέσου φορολογικού συντελεστή. Οι κατηγορίες αυτές είναι οι αναλογικοί φόροι, οι προοδευτικοί φόροι και οι αντίστροφα προοδευτικοί φόροι.

Οι αναλογικοί φόροι επιβάλλονται στην φορολογική βάση με πανομοιότυπο φορολογικό συντελεστή και δεν εξετάζουν το ύψος του εισοδήματος που αντιστοιχεί σε κάθε φορολογούμενο. Ο μέσος φορολογικός συντελεστής είναι αμετάβλητος με κινήση να παραμένει μόνο η φορολογική βάση. Με αυτό τον τρόπο το κράτος εισπράττει το ίδιο ποσοστό εισοδήματος από κάθε φορολογούμενο. Για παράδειγμα, αναλογικοί φόροι είναι οι ΦΕΝΠ και ο ΦΠΑ. Οι προοδευτικοί φόροι αναφέρονται και ως οι πιο δίκαιοι μεταξύ των φόρων. Έτσι ορίζουμε το φορολογικό σύστημα με το οποίο οι φορολογούμενοι με υψηλές αποδοχές επιβαρύνονται με μεγαλύτερο ποσοστό επί του εισοδήματος τους σε σχέση με φορολογούμενους που έχουν χαμηλό εισόδημα. Σημαντικό είναι το γεγονός πως υπάρχει αναλογιστική ισχύει και έτσι όσο αυξάνεται η φορολογική βάση, τόσο αυξάνεται ο μέσος φορολογικός συντελεστής. Με κάθε άνοδο της φορολογικής βάσης ανεβαίνει και ο μέσος, ενώ όταν αυξάνονται σε σταθερή κλίμακα τότε υπάρχει σταθερή προοδευτικότητα του φόρου. Στην περίπτωση της προοδευτικής φορολογίας η φορολογική βάση ενσωματώνει το εισόδημα ενώ η περιουσία χωρίζεται σε κλιμάκια. Κάθε κλιμάκιο κάνει χρήση έναν διαφορετικό φορολογικό συντελεστή. Η σχέση μεταξύ των κλιμακίων και των μέσων φορολογικών συντελεστών είναι θετική.

Τέλος, αντίστροφα προοδευτικοί φόροι ορίζονται εκείνοι που όσο αυξάνεται η φορολογική βάση τόσο μειώνεται ο μέσος φορολογικός συντελεστής. Αυτό συντελεί στην μείωση της επιβάρυνσης του φορολογούμενου. Ένας τέτοιος φόρος στις μέρες που διανύουμε ολοένα και σπανίζει.

2.5 Υποκείμενο και αντικείμενο του φόρου

Το φορολογικό σύστημα που εφαρμόζει η Ελλάδα είναι συνάρτηση του συνολικού καθαρού εισοδήματος προερχόμενο από κάθε πηγή και αφορά κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει ως έδρα κατοικίας του την Ελλάδα. Μερικοί από τους σημαντικότερους φόρους ορίζονται στα παρακάτω Άρθρα Νόμων.

Άρθρο 01: Πεδίο Εφαρμογή

Ο Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε.) επηρεάζει τη φορολογία του εισοδήματος των φυσικών προσώπων καθώς και των νομικών προσώπων.

Άρθρο 03

Ο φορολογούμενος ο οποίος εμπίπτει με φορολογική κατοικία στην Ελλάδα υπόκειται σε φόρο για το εισόδημά του βάση των ημεδαπών και των αλλοδαπών εσόδων που αποκτά σε ένα ορισμένο φορολογικό έτος. Ο φορολογούμενος που δεν έχει τη μόνιμη κατοικία του στην Ελλάδα υπόκειται σε διαφορετικό φόρο για το φορολογητέο Ελληνικό εισόδημά του.

Άρθρο 04: Φορολογική κατοικία

Το φυσικό πρόσωπο που είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδας έχει τη μόνιμη ή κύρια κατοικία του, ή διαμένει για προσωπικούς, οικονομικούς ή κοινωνικούς δεσμούς του εντός της Ελλάδας. Ένα φυσικό πρόσωπο με φυσική παρουσία στην Ελλάδα για πάνω από εκατόν ογδόντα τρεις (183) ημέρες συνεχόμενα ή ανά διαστήματα, ανήκει και είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδος για το τρέχον φορολογικό έτος. Το νομικό πρόσωπο θεωρείται ο φορολογικός κάτοικος Ελλάδας αν συστάθηκε ή ιδρύθηκε σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο εκείνο το έτος και έχει την μόνιμη έδρα του εντός Ελλάδας.

Άρθρο 07: Φορολογητέο εισόδημα

Φορολογητέο εισόδημα προκύπτει από το εισόδημα μετά από αφαίρεση των δαπανών σύμφωνα με την νομοθεσία του Κ.Φ.Ε. στο το ακαθάριστο εισόδημα. Το ακαθάριστο εισόδημα βάση Κ.Φ.Ε. χωρίζεται σε εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις, σε εισόδημα προερχόμενο από επιχειρηματική δραστηριότητα ή κεφάλαιο, και από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου.

Άρθρο 05: Εισόδημα που προκύπτει στην ημεδαπή

Τα εισοδήματα που είναι ημεδαπής προέλευσης είναι εισοδήματα προερχόμενα από την Ελλάδα. Τέτοια εισοδήματα είναι

- από μισθωτή εργασία και συντάξεις που παρέχεται στην αλλοδαπή αλλά με την διαφορά ότι πληρώνονται από το Ελληνικό Δημόσιο και από

υπηρεσίες διοίκησης,

- από τεχνικές που παρέχονται στην ημεδαπή,
- καλλιτεχνικές και αθλητικές δραστηριότητες,
- από επιχειρηματική δραστηριότητα,
- από την μεταβίβαση παγίων περιουσιακών στοιχείων από αλλοδαπό που έχει επιχειρηματική δραστηριότητα μέσω μόνιμης εγκατάστασης στην ημεδαπή,
- από ακίνητη περιουσία εφόσον τα ακίνητα βρίσκονται στην ημεδαπή και την πώληση ακίνητης περιουσίας
- με την πώληση μέρους ή ολόκληρης της εταιρείας ή εταιρικών μεριδίων μετοχών, εισηγμένων ή μη, ομολόγων και άλλων χρηματοοικονομικών προϊόντων,
- από τόκους που πιστώνονται ή καταβάλλονται από Έλληνα ή αλλοδαπό που διαμένει εντός Ελλάδας

Άρθρο 39: Εισόδημα από ακίνητη περιουσία

Στα ενοίκια με χαμηλότερο κόστος των 12000€ ο συντελεστής διαμορφώνεται στο 15 %. Όταν το κόστος ξεπερνά τα 12000€ ο συντελεστής ορίζεται στα 35%. Και στα εισοδήματα από ενοίκια πάνω από 23.000€ ο συντελεστής ορίζεται στα 45%.

Άρθρο 40: Φορολογικός συντελεστής για το εισόδημα από κεφάλαιο

Ο φορολογικός συντελεστής για το εισόδημα από κεφάλαιο έχει ως εξής. Τα μερίσματα φορολογούνται με συντελεστή (5%), τα δικαιώματα με 20% και τόκοι με συντελεστή 15%.

Άρθρο 21: Κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα

Κέρδος από το σύνολο των εσόδων από τις επιχειρηματικές συναλλαγές χωρίς την προσθήκη των επιχειρηματικών δαπανών, των αποσβέσεων και των προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις ορίζεται ως το κέρδος από μία επιχειρηματική δραστηριότητα για ένα νομικό πρόσωπο. Στα έσοδα των επιχειρηματικών συναλλαγών ενσωματώνονται και κέρδη από την πώληση των στοιχείων που εμπίπτουν στο σύνολο του ενεργητικού της επιχείρησης. Επίσης, εμπίπτει το προϊόν της εκκαθάρισής της, όπως αυτό διαμορφώνεται στη διάρκεια του φορολογικού έτους. Το κέρδος από

επιχειρηματική δραστηριότητα καθορίζεται πάνω στο λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης, ο οποίος δομείται σύμφωνα με το Ελληνικό Λογιστικό Σχέδιο και τον Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών. Αν η επιχείρηση κάνει χρήση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα τότε το κέρδος διαμορφώνεται με τον πίνακα φορολογικών αποτελεσμάτων χρήσης.

Κεφάλαιο 3 : Φορολογία Εισοδήματος στην Ελλάδα

3.1. Η Ελληνική φορολόγηση

Το 2008 αποτέλεσε έτος ορόσημο για την Ελλάδα όντας σε πολύ δεινή οικονομική θέση, από την μία λόγω της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης, και από την άλλη λόγω του δίχως όρια δανεισμού της. Το δημόσιο χρέος της έχει φτάσει all time high peak, με αποτέλεσμα να υπόκειται σε έναν διαρκώς έλεγχο και εποπτεία από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (Δ.Ν.Τ.). Οι μεταρρυθμίσεις αποτέλεσαν μονόδρομο για αρκετούς τομείς της ελληνικής οικονομίας, μέσα σε αυτές και οι τροποποιήσεις, αναθεωρήσεις και νέες αναπροσαρμογές στο φορολογικό σύστημα. Μία αποτελεσματική φορολόγηση ήταν μονόδρομος προκειμένου να καταφέρει το Ελληνικό κράτος να εισπράξει έσοδα που είχε ανάγκη για να μπορέσει να είναι βιώσιμο απέναντι στις υπέρογκες απαιτήσεις που είχαν δημιουργηθεί. Ωστόσο, οι τροποποιήσεις και οι βελτιώσεις δεν σταματάνε με σκοπό την σταθεροποίηση της οικονομίας και δυνητικά να αναπτυχθεί. Ένα μεγάλο εμπόδιο που συναντάται από μεγάλο-επιχειρήσεις και χώρες οι οποίες σκοπεύουν να επενδύσουν κεφάλαια είναι η πολυπλοκότητα και η γραφειοκρατία η οποία δεν αποτελεί πόλο έλξης επενδύσεων και δεν αφήνει σκέψεις για οικονομικής ανάπτυξης.

Το 2014 αποτελεί ορόσημο για το φορολογικό μας σύστημα καθώς εισάγεται ο νόμος 4172/2013 του γνωστού και Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε.). Το κράτος της Ελλάδας προσπαθεί να βάλει ένα τέλος στις άσκοπες ενέργειες εντάσσοντας νέους κανόνες στην φορολογία περί φυσικών και νομικών προσώπων. Ένας άλλος πολύ σημαντικός νόμος εντάχθηκε το 2016, Ν 4387/2016, οποίος αποτέλεσε μια ακόμα τροποποίηση στην φορολογία εισοδήματος και τέλος το 2019 εντάχθηκε μία τελευταία αναπροσαρμογή του φορολογικού συστήματος της Ελλάδας με τον Ν 4646/2019 .

3.2 Φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων

3.2.1 Εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις

Τα εισοδήματα ποικίλουν καθώς υπάρχουν πολλές πηγές¹³ άντλησης τους όπως: ημερομίσθιο, μισθός, επίδομα αδείας, επίδομα ασθενείας, επίδομα εορτών, αποζημίωση μη ληφθείσας άδειας, αμοιβές, προμήθειες, επιμίσθια, επιδόματα για το κόστος διαβίωσης, επίδομα ενοικίου, από επαγγελματικά ταμεία, αλλά και διαφόρου τύπου αποζημιώσεις για τη λύση ή καταγγελία της εργασιακής σύμβασης, συντάξεις από κύριο και επικουρικό φορέα υποχρεωτικής ασφάλισης. Επίσης, είναι το ασφάλισμα που καταβάλλεται εφάπαξ, και κάθε άλλη παροχή που εισπράττεται από παρελθούσα ή μελλοντική εργασιακή σχέση.

3.2.2 Φορολογικός συντελεστής

Οι Πίνακας 3.1, 3.2, 3.3 παραθέτουν την φορολογική κλίμακα και τους φορολογικούς συντελεστές σύμφωνα με τις τρεις τελευταίες τροποποιήσεις το 2013, 2016 και το 2019 αντίστοιχα. Ο φορολογικός συντελεστής αποτελεί έναν αποτελεσματικό φόρο. Αναλυτικά, βάση νόμου 4172/2013 τα εισοδήματα σε ετήσια βάση που βρίσκονται έως τα 25.000€ φορολογούνται με συντελεστή 22%, ενώ για εισοδήματα μεταξύ των 25.001€ και των 42.000€ φορολογούνται με συντελεστή 32%. Για εισοδήματα πάνω από 42.000€ φορολογούνται με 42%. Με τον νόμο 4387/2016 οι συντελεστές τροποποιούνται και τα εισοδήματα έως 20.000€ φορολογούνται με 22%, και τα εισοδήματα που υπερβαίνουν τα 40.000€ φορολογούνται¹⁴ με 45%.

Με τον νόμο 4646/2019 οι συντελεστές μεταβάλλονται ξανά και τα εισοδήματα μέχρι 10.000€ φορολογούνται με 9% ενώ για εισοδήματα άνω των 40.000€ φορολογούνται¹⁵ με 44%. Όταν το πραγματικό εισόδημα των εκάστοτε φορολογουμένων είναι λιγότερο από 6000€, το αντίστοιχο τεκμαρτό τους είναι έως

¹³ www.forin.gr, www.taxheaven.gr, Νόμος 4172/2013.

¹⁴ www.forin.gr, www.taxheaven.gr, Νόμος 4387/2016

¹⁵ www.forin.gr, www.taxheaven.gr, Νόμος 4646/2019

9.500 ευρώ και δεν ασκείται επιχειρηματική δραστηριότητα ή ατομική αγροτική δραστηριότητα, τότε το εισόδημα αυτό, φορολογείται βάση της παραγράφου 1 του άρθρου 16. Διαφορετικά φορολογείται με την παράγραφο 1 του άρθρου 29.

Πίνακας 3.1

Φορολογική κλίμακα και φορολογικοί συντελεστές με Ν 4172/2013.

Κλιμάκιο εισοδήματος (ευρώ)	Φορολογικός συντελεστής %	Φόρος κλιμακίου (ευρώ)	Σύνολο εισοδήματος (ευρώ)	Σύνολο φόρου (ευρώ)
25.000	22%	5.500	[0-25.000]	5.500
17.000	32%	5.440	[25.001-42.000)	10.940
Υπερβάλλον	44%		[42.001,)	

Πηγή: www.taxheaven.gr

Πίνακας 3.2

Φορολογική κλίμακα και φορολογικοί συντελεστές με Ν 4387/2016.

Κλιμάκιο εισοδήματος (ευρώ)	Φορολογικός συντελεστής %	Φόρος κλιμακίου (ευρώ)	Σύνολο εισοδήματος (ευρώ)	Σύνολο φόρου (ευρώ)
20.000	22%	4.400	[0-20.000]	4.300
10.000	29%	2.900	[20.001-30.000)	7.300
10.000	37%	3.700	[30.001-40.000)	11.000
Υπερβάλλον	45%		(40.001,)	

Πηγή: www.taxheaven.gr

Πίνακας 3.3

Φορολογική κλίμακα και φορολογικοί συντελεστές με Ν 4646/2019.

Κλιμάκιο εισοδήματος (ευρώ)	Φορολογικός συντελεστής %	Φόρος κλιμακίου (ευρώ)	Σύνολο εισοδήματος (ευρώ)	Σύνολο φόρου (ευρώ)
10.000	9%	900	[0-10.000]	900
10.000	22%	2.200	[10.001-20.000]	3.100
10.000	28%	2.800	[20.001-30.000]	5.900
10.000	36%	3.600	[30.001-40.000]	9.500
Υπερβάλλον	44%		[40.001,)	

Πηγή: www.taxheaven.gr

3.2.3 Μείωση φόρου εισοδήματος

Βάση του νόμου 4172/2013 ο φόρος που προκύπτει κατά την εφαρμογή του άρθρου 15 επιδέχεται τις εξής μειώσεις:

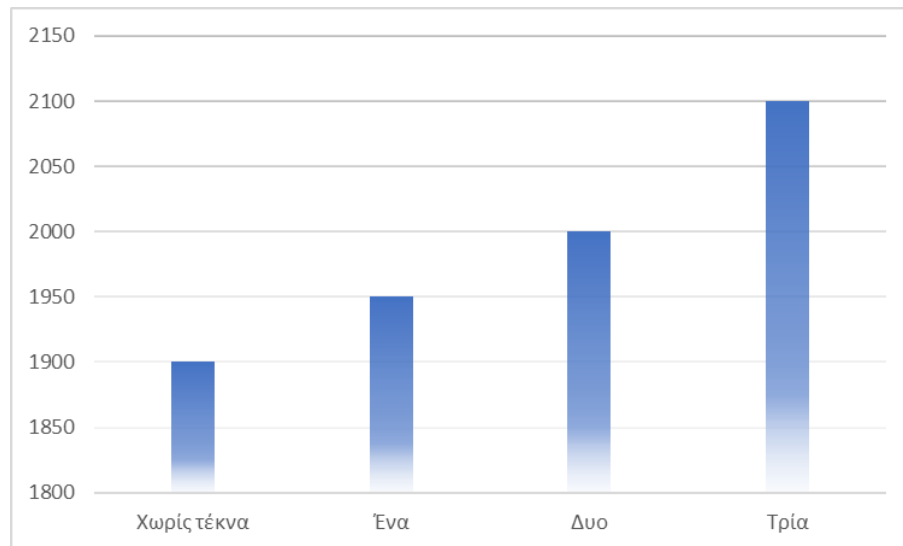
- Για αποδοχές έως τις 21.000€ μειώνεται 10%, δηλαδή κατά 2.100€. Σε περίπτωση που ο φόρος είναι που προκύπτει βάση κριτηρίων είναι μικρότερος των 2.100€ ευρώ, τότε το ποσό μείωσης ορίζεται στο ποσό αυτό.
- Για αποδοχές περισσότερες των 21.000€ το ποσό μείωσης ορίζεται κατά 100€ ευρώ ανά 1.000€ εισοδήματος το οποίο και συνεχίζεται μέχρι το ποσό των 2.100€ να εξαιρεθεί.
- Όταν οι ετήσιες αποδοχές υπερβαίνουν τις 42.000€ δεν χορηγείται κάποια μείωση επί του φόρου.

Ωστόσο, στο Νόμο 4387/2016¹⁶ η μείωση ανέρχεται σε 1.900€ από την στιγμή που το φορολογητέο εισόδημα δεν ξεπερνά τις 20.000€. Επίσης αντιστοιχούν επιπλέον μειώσεις φόρου, όπως προκύπτει από πιθανές ιατρικές δαπάνες, οι οποίες δεν ανέρχονται πάνω από τις 3.000€, με τον συντελεστή μείωσης να είναι στο 10%. Ωστόσο, μία επιπλέον διάταξη σταμάτησε να υφίσταται το 2017, η οποία έδινε επιπλέον έκπτωση 10% αν οι δαπάνες αυτές ήταν λιγότερες από το 5% του ετήσιου

¹⁶ www.forin.gr, www.taxheaven.gr.

εισοδήματός. Η ιατροφαρμακευτική¹⁷ περίθαλψη και τα έξοδα που προκύπταν χρησιμοποιούνται μόνο για το χτίσιμο του αφορολόγητου ορίου. Επιπλέον, επιβράβευση με έκπτωση φόρου 10% δίνονται σε περιπτώσεις δωρεάς για ποσά μικρότερα των 100€ και παράλληλα η εν λόγω δωρεά να μην ξεπερνά το 5% του φορολογητέου εισοδήματος.

Το διάγραμμα 3.1 απεικονίζει την έκπτωση φόρου για εξαρτώμενα τέκνα βάση του Ν.4387/2016-ΦΕΚ Α85-12.5.2016. Ο φόρος που προκύπτει κατά την εφαρμογή του νόμου μειώνεται κατά 1.900€ για κάθε φορολογούμενο που δεν έχει τέκνα όταν το φορολογητέο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες είναι μικρότερο των 20.000€. όπως απεικονίζεται και στο διάγραμμα 3.1 μείωση του φόρου ανέρχεται στα 1.950€ για κάθε φορολογούμενο που έχει στην κατοχή του ένα εξαρτώμενο τέκνο.

Διάγραμμα 3.1

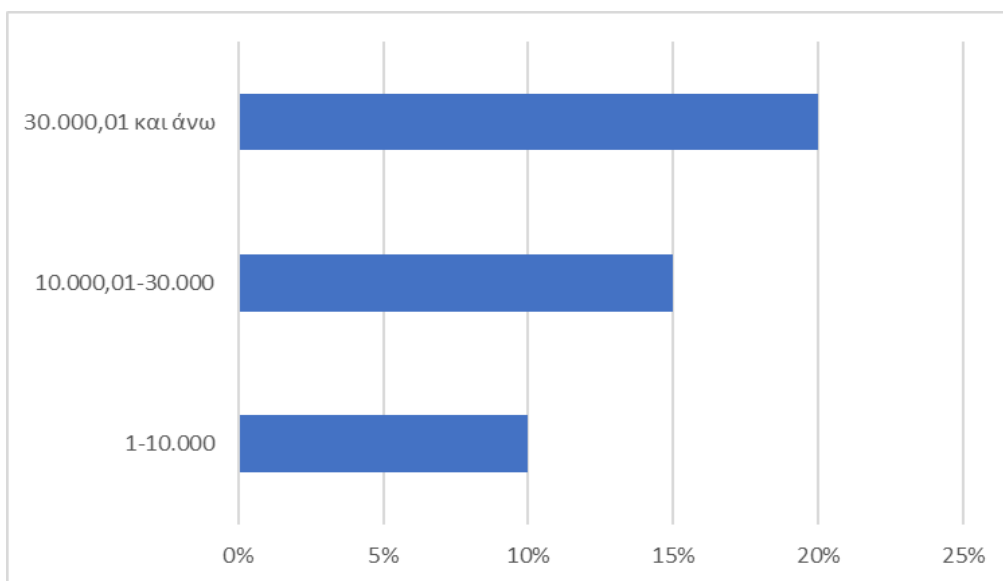
Έκπτωση φόρου με εξαρτώμενα τέκνα Ν.4387/2016-ΦΕΚ Α85-12.5.2016.

Αντίστοιχα, στα 2.000€ υπάρχει φοροαπαλλαγή για τα δύο τέκνα, ενώ στα 3 εξαρτώμενα τέκνα το ποσό ανέρχεται στα 2.100€. Σε περίπτωση που το ποσό του φόρου είναι λιγότερο των επικείμενων ποσών που παρουσιάζονται στο παραπάνω

¹⁷ www.fortunegreece.com.

διάγραμμα η μείωση του φόρου εμπίπτει στο ποσό του αναλογούντος φόρου. Όταν το φορολογητέο εισόδημα που είναι από μισθωτές υπηρεσίες και συντάξεις είναι μεγαλύτερο από 20.000€, το ποσό της μείωσης αντιστοιχεί κατά δέκα 10€ ανά 1.000€. Επιπλέον 200€ φοροαπαλλαγή έχει ο κάθε φορολογούμενος όταν μέλη της οικογένειας του που συνοικούν με αυτόν ή τον βαρύνουν παρουσιάζουν αναπηρία 67% και άνω ή είναι ανάπηροι στρατιωτικοί ή είναι συνταξιούχοι δημοσίου με σύνταξη αναπηρική.

Το 2017 σύμφωνα με το Άρθρο 16 για να διατηρηθεί η μείωση φόρου ο εκάστοτε φορολογούμενος θα χρειαζόταν να πραγματοποιήσει δαπάνες για απόκτηση αγαθών και υπηρεσιών εντός Ελλάδας ή σε κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω εναλλακτικών δικτύων, όπως κάρτες προπληρωμένες χρεωστικές και πιστωτικές και internet banking ακολουθώντας το ελάχιστο ποσό των οποίων προσδιορίζεται ως ποσοστό του φορολογητέου εισοδήματος του όπως παρουσιάζεται στο διάγραμμα 3.2.

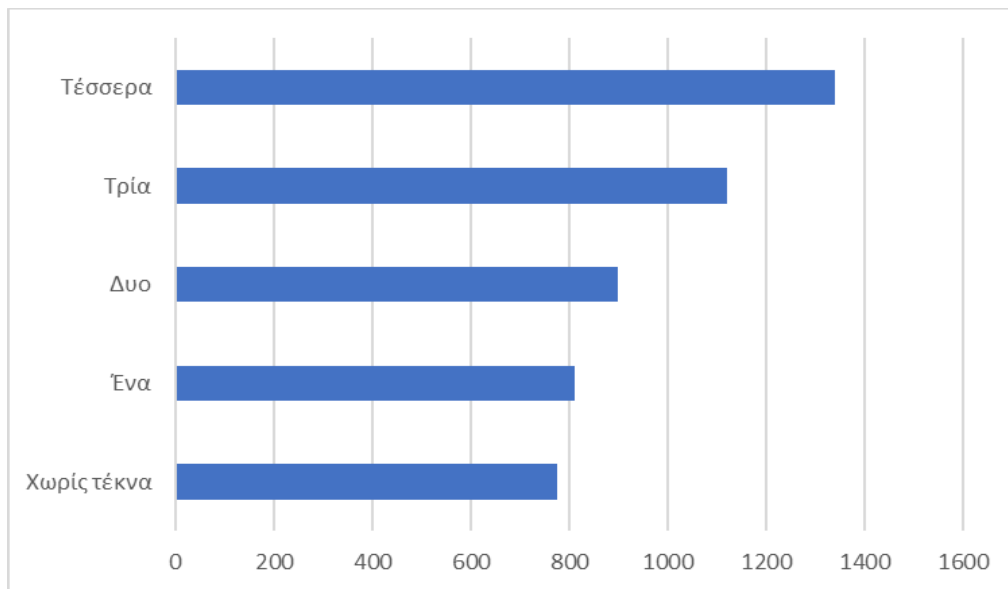
Διάγραμμα 3.2

Ποσοστό ελάχιστης δαπάνης με ηλεκτρονική συναλλαγή και μέσα πληρωμής με κάρτα.

Η χρήση των ηλεκτρονικών μέσων πληρωμών καθόρισε εν πολλύς την διαμόρφωση της φορολογίας από το 2017 και έπειτα όπου και αποκτούσε ολοένα και πιο επιτακτική ανάγκη προς αποφυγή προστίμων και κάλυψη ορίων, όπως φαίνεται και

στον πίνακα 3.2. Με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής στην πρώτη περίπτωση εξαιρούνται ηλικιωμένοι φορολογούμενοι άνω των 70 ετών ή άτομα με αναπηρίας 80% και άνω, ή ακόμα και όσοι βρίσκονται σε δικαστική συμπαράσταση, ή οι φορολογικοί κάτοικοι της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ¹⁸. Για τους φορολογούμενους που το εισόδημα τους είναι έως και το ποσό των 10.000€ οι ηλεκτρονικές δαπάνες θα πρέπει να αγγίζουν το 10% των εσόδων τους, για ποσά 10.001€ έως 30.000€ οι ηλεκτρονικές αποδείξεις θα πρέπει να είναι 15%, ενώ από 30.000€ το ποσοστό αγγίζει το 20%.

Αν το ελάχιστο ποσοστό ηλεκτρονικών δαπανών δεν επιτευχθεί από τον φορολογούμενο, τότε ο φόρος προσαυξάνεται κατά το ποσό που προκύπτει από τη θετική διαφορά μεταξύ του απαιτούμενου και του δηλωθέντος ποσού, το οποίο στη συνέχεια θα πολλαπλασιαστεί με συντελεστή 22%. Απαλλαγή από τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής για την πραγματοποίηση δαπανών ορίζονται οι υπάλληλοι του Υπουργείου Εξωτερικών, οι στρατιωτικοί (υπηρετούν στην αλλοδαπή), όσοι έχουν κατοικία ευγηρίας, ψυχιατρικό κατάσταση και οι φυλακισμένοι.

Διάγραμμα 3.3

Έκπτωση φόρου με εξαρτημένα τέκνα Ν4646/2019.

¹⁸ Εξαιρούνται υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 20 του ν. 4172/2013.

Το άρθρο 9 του Ν.4646/2019¹⁹ τροποποίησε το άρθρο 16 του Ν.4172/2013 (ΚΦΕ) και επαναπροσδιόρισε τη μείωση του αναλογούντος φόρου βάση της οικογενειακής κατάστασης και την οριοθέτηση αυτής βάσει εισοδηματικών κριτηρίων. Ο φόρος που προκύπτει με το άρθρο 5 του Ν.4172/2013 ελαττώνει το ποσό των 1,900€ σε 777€ για τον φορολογούμενο χωρίς εξαρτώμενα τέκνα και με το φορολογητέο εισόδημα να μην υπερβαίνει τις 20.000 ευρώ. Επίσης, σε 810€ από 1950€ για τον φορολογούμενο με ένα εξαρτώμενο τέκνο, σε 900€ από 2000€ για τον φορολογούμενο με δύο εξαρτώμενα τέκνα, σε 1.120€ από 2.100€ σε φορολογούμενο με τρία εξαρτώμενα τέκνα και σε 1.340€ από 2.100€ σε φορολογούμενο με τέσσερα (4) εξαρτώμενα τέκνα. Για κάθε επιπρόσθετο εξαρτώμενο τέκνο μετά το τέταρτο, η μείωση του φόρου είναι 220€ για κάθε τέκνο.

Για φορολογητέο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και συντάξεις, το οποίο υπερβαίνει το ποσό των δώδεκα χιλιάδων (12.000) ευρώ, το ποσό της μείωσης μειώνεται κατά είκοσι (20) ευρώ ανά χίλια (1.000) ευρώ του φορολογητέου εισοδήματος από μισθούς και συντάξεις. Η μείωση δεν εφαρμόζονται για φορολογούμενους με πέντε (5) εξαρτώμενα τέκνα και άνω.

3.2.4 Ειδική εισφορά αλληλεγγύης

Η εισφορά αλληλεγγύης εντάχθηκε με το άρθρο 29 νόμο 3986/2011 για πρώτη φορά και καθιερώθηκε έκτοτε ενώ προοριζόταν για ισχύει έως το 2014. Η ενσωμάτωση στον Κ.Φ.Ε. αποτέλεσε μια μνημονική πράξη με την παράγραφο 9 του άρθρου 112 Ν.4387/2016 μπαίνοντας στις ζωές όλων των φορολογούμενων ως έξτρα φόρος επί των εισοδημάτων. Η ειδική εισφορά αλληλεγγύης που εφαρμόζεται στο συνολικό καθαρό εισόδημα με την παράγραφο 1 του άρθρου 43Α του Κ.Φ.Ε. με την κλίμακα όπως φαίνεται και στον Πίνακα 3.4 ανά κατηγορία εισοδήματος. Με εισφορά αλληλεγγύης δεν επιβαρύνονται φορολογούμενοι με ετήσιο μισθό έως και 12.000€ ενώ κλιμακωτή αύξηση κατά 1,5% υπάρχει ανά 10.000€ καθαρό εισόδημα, φθάνοντας το 10% σε περιπτώσεις 220.000€ και άνω.

¹⁹ www.forin.gr, www.taxheaven.gr.

Πίνακας 3.4

Συντελεστής εισφοράς αλληλεγγύης ανά κατηγορία εισοδήματος.

Εισόδημα (σε ευρώ)	Συντελεστής εισφοράς αλληλεγγύης
[0,00 - 12.000,00]	0%
[12.000,01 - 20.000,00)	2,2%
[20.000,01 - 30.000,00)	5,0%
[30.000,01 - 40.000,00)	6,5%
[40.000,01 - 65.000,00)	7,5%
[65.000,01 - 220.000,00)	9,0%
[220.000,01 -)	10,0%

Σύμφωνα με το άρθρο 298 του νόμου 4738/2020 εκτός φορολογικής επιβάρυνσης της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης εντάσσονται τα φυσικά πρόσωπα σε κάθε περίπτωση όπως είναι οι ιδιώτες και τα πρόσωπα επιχειρηματικής δραστηριότητας. Ειδικότερα, για το φορολογικό έτος 2020 απαλλάσσονται από την ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 43Α Κ.Φ.Ε. τα εισοδήματα από επιχειρηματική δραστηριότητα, από μερίσματα, τόκοι, δικαιώματα και ακίνητη περιουσία καθώς και υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου. Για το 2021 απαλλάσσονται φορολογούμενοι που τα εισοδήματά τους προέρχονται από μισθωτή εργασία του ιδιωτικού τομέα και μόνο κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 12 Κ.Φ.Ε. Επιπλέον, δε θα επιβαρυνθούν με την ειδική εισφορά αλληλεγγύης αμοιβές μελών Δ.Σ. βάση της παραγράφου 2 του άρθρου 12. του ΚΦΕ.

3.2.5 Εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα.

Βάση άρθρου 21 Νόμου 4172/2013 φορολογείται το κέρδος δηλαδή το εισόδημα από κάθε επιχειρηματική δραστηριότητα. Με τον όρο «επιχειρηματική

συναλλαγή» ορίζεται κάθε ενέργεια κατά την οποία διακινείται μία συναλλαγή ή επαναλαμβανόμενη ενέργεια πράξεων στην αγορά με απώτερο σκοπό την επίτευξη καθαρού κέρδους. Ως κέρδος²⁰ ορίζουμε το σύνολο των εσόδων επιχειρηματικής δραστηριότητας αφού εξαιρεθούν οι λειτουργικές δαπάνες, οι αποσβέσεις καθώς και οι προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις. Το κέρδος για τους ασκούντες αγροτικής επιχειρηματικής δραστηριότητας περιλαμβάνονται οικονομικές ενδυναμώσεις μέσω του Πυλώνα I²¹ της κοινής γεωργικής πολιτικής, αλλά και άνω των 12.000€ εντάσσονται πράσινες και συνδεδεμένες ενισχύσεις. Ακόμα, οι αγροτικές αποζημιώσεις δεν εντάσσονται στα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα.

3.2.6 Αποσβέσεις

Οι αποσβέσεις των παγίων στοιχείων του ενεργητικού προκύπτουν από τα επιχειρηματικά κέρδη και προκύπτουν ως το γινόμενο της καθαρής αξίας κτήσης του παγίου με τον συντελεστή που αποδίδεται από το νόμο 4172/2013. Ο υπολογισμός των αποσβέσεων επιβάλλεται από τον νόμο σε ετήσια βάση και δεν επιτρέπεται η μεταφορά αποσβεσμένων ποσών μεταξύ οικονομικών χρήσεων. Ο κάθε επιχειρηματίας έχει την δυνατότητα να αποσβέσει το πάγιο στοιχείο εντός του τρέχοντος φορολογικού έτους εφόσον το κόστος κτίσης υπολείπεται των 1.500€. Ο Πίνακας 3.5²² δίνει τους συντελεστές απόσβεσης εκφρασμένους σε ποσοστό ανά φορολογικό έτος βάση του Ν. 4172/2013. Ωστόσο, αν ο επιχειρηματίας ακολουθήσει τον τρόπο απόσβεσης εντός ενός έτους τότε δεν ακολουθεί τον Πίνακα 3.5.

²⁰ www.forin.gr, www.taxheaven.gr, Νόμος 4172/2013.

²¹ www.taxhorizon.club.

²² www.forin.gr, www.taxheaven.gr, www.taxhorizon.club Νόμος 4172/2013.

Πίνακας 3.5
Συντελεστές απόσβεσης εκφρασμένο σε % ανά φορολογικό έτος βάση του Ν.
4172/2013.

Ενεργητικό	Συντελεστής απόσβεσης (% ανά φορολογικό έτος)
Κτίρια, κατασκευές, εγκαταστάσεις, βιομηχανικές και ειδικές εγκαταστάσεις, αποθήκες και σταθμοί.	4%
Εδαφικές εκτάσεις που χρησιμοποιούνται σε εξόρυξη και λατομεία.	5%
Μέσα μαζικής μεταφοράς, (αεροσκάφη, σιδηροδρομικοί συρμοί, και πλοία)	5%
Μηνήματα, εξοπλισμός εξάρτηση αποτελούν οι Η/Υ και τα λογισμικά	10%
Μέσα μεταφοράς ατόμων	16%
Μέσα μεταφοράς εμπορευμάτων	12%
Άυλα στοιχεία και δικαιώματα και έξοδα που αφορούν πολυετούς αποσβέσεις	10%
Εξοπλισμός Η/Υ, κύριος και περιφερειακός και λογισμικό	20%
Λοιπά πάγια στοιχεία της επιχείρησης	10%
Εξοπλισμός και όργανα που αφορούν επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας.	40%

3.3 Φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων

Με την θέσπιση του Νόμου 4172/2013 γίνεται εκκαθάριση νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων. Το άρθρο 2 ορίζει νομικό πρόσωπο κάθε επιχείρηση ή εταιρεία που έχει νομική προσωπικότητα ή ακόμα κα κάθε ένωση επιχειρήσεων ή εταιρειών με νομική προσωπικότητα. Ως νομική οντότητα²³ προσδιορίζετε κάθε εταιρική ή μη οργάνωση κερδοσκοπικού χαρακτήρα που δεν αποτελεί φυσικό ούτε νομικό πρόσωπο. Επί της ουσίας νομική οντότητα ορίζεται απλά ότι δεν περιγράφεται ως φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

Πίνακας 3.6

Φορολογικοί συντελεστές για το φορολογικό έτος 2020 με απλογραφικό λογιστικό σύστημα.

Φορολογικό έτος 2020	Φορολογικός συντελεστής %
Προσωπικές εταιρείες (Ο.Ε., Ε.Ε.,)	24%
Συνεταιρισμοί και ενώσεις αυτών	24%
Κοινωνίες αστικού δικαίου, αστικές κερδοσκοπικές ή μη κερδοσκοπικές εταιρείες, συμμετοχικές ή αφανείς	24%
Κοινοπραξίες προσωπικών εταιρειών	24%
Λοιπές κοινοπραξίες	24%
Λοιπές νομικές οντότητες που δεν συμπεριλαμβάνονται ανωτέρω	24%

²³ www.forologika.gr, www.taxheaven.gr, Νόμος 4172/2013.

Μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα νομικά πρόσωπα, σωματεία και ιδρύματα	24%
--	-----

Ο Πίνακας 3.6 παρουσιάζει τους φορολογικούς συντελεστές για το φορολογικό έτος 2020 με απλογραφικό λογιστικό σύστημα. Ο φορολογικός συντελεστής για όλες τις κατηγορίες νομικών μορφών αντιστοιχεί στο 24%. Συγκεκριμένα φορολογικός συντελεστής διαμορφώνεται στο 24% με απλογραφικό λογιστικό σύστημα για τις προσωπικές εταιρείες, συνεταιρισμούς, κοινωνίες αστικού δικαίου, μη κερδοσκοπικές οργανώσεις καθώς και για κάθε τύπου κοινοπραξία.

Πίνακας 3.7

Φορολογικοί συντελεστές για το φορολογικό έτος 2020 με διπλογραφικό λογιστικό σύστημα.

Φορολογικό έτος 2020	Φορολογικός συντελεστής %
A.E., E.Π.E., I.K.E.	24%
Προσωπικές εταιρείες (O.E., E.E.)	24%
Κοινωνίες αστικού δικαίου, αστικές κερδοσκοπικές ή μη κερδοσκοπικές εταιρείες, συμμετοχικές ή αφανείς	24%
Κοινοπραξίες προσωπικών εταιρειών	24%
Λοιπές κοινοπραξίες	24%
Πιστωτικά ιδρύματα ²⁴	29%

²⁴ όπως ορίζονται στο σημείο 1 της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013,

Κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013	10%
Λοιπές νομικές οντότητες που δεν συμπεριλαμβάνονται ανωτέρω	24%

Ο φορολογικός συντελεστής παραμένει στο 24% για το φορολογικό έτος 2020 με την χρήση διπλογραφικού λογιστικού συστήματος όπως απεικονίζεται και στον Πίνακα 3.7. Εταιρείες νομικής μορφής Α.Ε, Ε.Π.Ε, ΙΚΕ, προσωπικές εταιρίες, κοινωνίες αστικού δικαίου, πιστωτικά ιδρύματα, καθώς και λοιπές οντότητες φορολογούνται με συντελεστή 24%.

Νομικά πρόσωπα με ημερομηνία καταχώρησης φορολογικού έτους την 17/2020 ισχύουν ότι και στους πίνακες 3.6 και 3.7 με μονή αλλαγή την φορολογία στους αγροτικοί συνεταιρισμούς και νομικές οντότητες από 13% περιορίζεται σε 10% με έναρξη επαγγέλματος από 1/7/2020.

3.3.1 Μείωση της προκαταβολής φόρου

Βάση της παρ.1 του άρθρου 69 του Ν.4172/2013 διέπετε ότι όταν ένα φυσικό πρόσωπο πραγματοποιεί δήλωση για πρώτη φορά και δηλώνει εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα τότε η προκαταβολή του φόρου εισοδήματος ορίζεται στο 50%. Σε περιπτώσεις μείωσης εισοδήματος άνω του 25% τότε ο φορολογούμενος μπορεί να αιτηθεί μείωση φορολογίας επικαλούμενος τις διατάξεις του άρθρου 69 του Κ.Φ.Ε. με σχετική αίτηση, η οποία θα πρέπει να υποβληθεί το αργότερο έως τέλος Σεπτεμβρίου.

Με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 71 του Ν.4172/2013 τα νομικά πρόσωπα και οντότητες καταθέτουν μειωμένους φόρους με ποσοστά προκαταβολής φόρου

εφόσον έχουν ενταχθεί και για τα φορολογικά έτη που υπάγονται στις ειδικές διατάξεις του άρθρου 27^Α.

εισοδήματος στο 50% (νέα νομικά πρόσωπα) και για τα 3 πρώτα οικονομικά έτη ξεκινώντας από την πρώτη δήλωση έναρξης εργασιών τους. Σημαντικό να τονιστεί ότι ο παρόν νόμος για μείωση φορολογίας δεν υφίσταται για νομικά πρόσωπα και οντότητες που έχουν υποστεί μετατροπή ή συγχώνευση με άλλες επιχειρήσεις.

Με τις διατάξεις των άρθρων 15-17 του Ν.3091/2002, υπάρχει ειδικός ετήσιος φόρος όπου ο συντελεστής είναι 15% στην αξία επί των ακινήτων που ανήκουν σε νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες (άρθρου 51Α του Κ.Φ.Ε.) και βρίσκονται στην Ελλάδα. Το άρθρο 15 επιτρέπει επιπλέον την ολική εξαίρεση από το φόρο με κριτήριο τη δραστηριότητα και τη δραστηριοποίηση των νομικών προσώπων, αλλά και της χώρας στην οποία έχουν εδρεύουν.

3.3.2 Φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίων

Κάθε νομικό πρόσωπο όπως οι επιχειρήσεις, συνεταιρισμοί, με μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα υπόκεινται στον λεγόμενο φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίων. Ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίων είναι σε ισχύ από το 1987 και σκοπός του είναι η συγκέντρωση μεγάλων κεφαλαίων από νομικά πρόσωπα και η δημιουργία δανείων μεταξύ νομικών προσώπων και μελών της εταιρείας προκειμένου να οδηγήσει η όλη ενέργεια στην αύξηση εταιρικού μεριδίου. Ακόμα, πολλές φορές ο φόρος αυτός οδηγεί στην συγχώνευση ή και τροποποίηση νομικών προσώπων. Ο συγκεκριμένος φόρος έχει φορολογικό συντελεστή 1% στην πραγματική αξία του εκάστοτε ενδιαφερόμενου στοιχείου.

Κεφάλαιο 4 : Μεθοδολογία Έρευνας

4.1 Ερευνητικοί στόχοι και υποθέσεις

Βασισμένοι στην ανάλυση της σχετικής βιβλιογραφίας περί φορολογίας και των ερευνητικών αποτελεσμάτων που θα προκύψουν, θα διαμορφωθούν οι παρακάτω ερευνητικοί στόχοι και υποθέσεις για την αποτίμηση του φορολογικού συστήματος στην Ελλάδα. Σκοπός της συγκεκριμένης εργασίας είναι να παρουσιάσει την διάρθρωση του παρόντος φορολογικού συστήματος της Ελλάδας καθώς και την αξιολόγηση του από τους φορολογούμενους, με στόχο την ανάδειξη των τυχόν αδυναμιών του και την άμεση αντιμετώπιση τους. Η προτεινόμενη διατριβή θα αφορά μια μελέτη περίπτωσης των φυσικών και νομικών προσώπων ενός λογιστικού γραφείου προκειμένου να παρθούν τα αποτελέσματα της παρούσας Διατριβής. Το συγκεκριμένο λογιστικό γραφείο επιλέχθηκε με κριτήριο τους αρκετούς φορολογούμενους, που υποβάλλουν φορολογική δήλωση εκεί από την μια μεριά, αλλά και την μεγάλη διαθεσιμότητα επιχειρηματιών που συνεργάζεται για την καλύτερη κάλυψη της παρούσας έρευνας για την άποψη των νομικών προσώπων πάνω στο φορολογικό σύστημα, από την άλλη μεριά. Το θέμα της έρευνας θα είναι η φορολογία εισοδήματος στην Ελλάδα. Τα αποτελέσματα της έρευνας θα επισημάνουν τις τυχόν αδυναμίες και ελλείψεις του υπάρχοντος Ελληνικού φορολογικού συστήματος, έτσι ώστε να ενθαρρύνουμε οποιαδήποτε μελλοντική τροποποίηση του. Η έρευνα θα αναδείξει την άποψη που έχουν σχηματίσει, τόσο τα φυσικά όσο και τα νομικά πρόσωπα ως προς την φορολογία εισοδήματος, την οποία αν λάβει σοβαρά υπόψιν του το ελληνικό κράτος, θα συμβάλει τόσο στην κάλυψη των αναγκών των πολιτών και άρα στην ευημερία τους, όσο και στην αύξηση των εισπράξεων των δημόσιων εσόδων. Άρα την ταυτόχρονη ικανοποίηση και των δυο πλευρών, κράτους και φορολογουμένων. Η διατριβή θα συμβάλει στην ενίσχυση της ακαδημαϊκής βιβλιογραφίας που είναι σχετική με τη εξέταση θέματος σχετικών με φορολογία εισοδήματος.

Ερευνητικά ερωτήματα για φυσικά πρόσωπα

- Ερευνά το εύρος και την κλίμακα του μηνιαίου εισοδήματος και του φόρου που πληρώθηκε εντός του 2020.
- Μελετά το σύνολο των εξόδων σε μηνιαία βάση όπως πάγια και έξοδα διατροφής.
- Εξετάζει την συνέπεια του Έλληνα φορολογούμενου.
- Μελετά τις περικοπές – θυσίες που υποκύπτει ο Έλληνας φορολογούμενος για να μπορέσει να ανταποκριθεί στους τρέχον φόρους του.
- Εξετάζει άμεσα κατά πόσο οι φόροι και οι υποχρεώσεις έχουν αυξηθεί τα τελευταία χρόνια και το πόσο αδικημένος αισθάνεται ο Έλληνας φορολογούμενος.
- Το παρόν ερωτηματολόγιο φέρνει στην επιφάνεια την διαφορά παροχών από το κράτος προς τους πολίτες σε σχέση με την ορθολογικότητα των δαπανών που έχει.

Ερευνητικά ερωτήματα για νομικά πρόσωπα

- Ερευνά τον χώρο και τα χρόνια δραστηριότητας των Επιχειρήσεων.
- Εξετάζει τον ετήσιο κύκλο εργασιών της κάθε επιχείρησης αλλά και τα μηνιαία λειτουργικά έξοδα για το 2020.
- Ανακαλύπτει το ετήσιο ποσό που φορολογήθηκαν οι επιχειρήσεις το 2020.
- Μελετά την ένταση και τους τρόπους που οι επιχειρήσεις χρησιμοποιούν προκειμένου να αποφύγουν φόρους και άλλα έξοδα.
- Μελετά τις περικοπές – θυσίες που υποκύπτουν οι επιχειρήσεις για να μπορέσουν να ανταποκριθούν φορολογικά αλλά και κατά πόσο έχουν αυξομειωθεί τα τελευταία έτη.
- Εξετάζει τις επιχειρήσεις στον βαθμό και στην ένταση από πιθανή αδικία σε θέματα κόστους φόρου.
- Τέλος, το παρόν ερωτηματολόγιο για νομικά πρόσωπα ρωτά την άποψη των επιχειρήσεων για το αν η φορολογία στην Ελλάδα είναι δυσανάλογα υψηλή σε

σχέση με χώρες του εξωτερικού και αν αυτό αποτελεί τροχοπέδη για περαιτέρω επενδύσεις στην Ελλάδα.

Ερευνητικές Υποθέσεις:

- Y1: Είναι υψηλοί οι φορολογικοί συντελεστές για τα φυσικά και νομικά πρόσωπα στην Ελλάδα.
- Y2: Υπάρχει διαχρονική βελτίωση της φορολογικής ανταπόκρισης των Ελλήνων φορολογούμενων.
- Y3: Δεν είναι δίκαιο το υπάρχον φορολογικό σύστημα.
- Y4: Η Ελληνική κυβέρνηση αξιοποιεί ορθολογικά τα χρήματα από την φορολογία.
- Y5: Οι Έλληνες φορολογούμενοι και οι επιχειρήσεις προσπαθούν να υπεκφύγουν φορολογικά βάρη.
- Y6: Η Ελλάδα δεν αποτελεί πόλο έλξης νέων επενδύσεων, εξαιτίας της μεγάλης και πολύπλοκης φορολογίας της.

4.2 Διακρίσεις ερευνητικής διαδικασίας

Οι τύποι διεξαγωγής έρευνας ποικίλουν, και ο κάθε τρόπος που εκπονείται η έρευνα έχει και το δικό της λόγω ύπαρξης. Αρχικά, υπάρχει η πειραματική η οποία χρησιμοποιεί ελέγχους υποθέσεων για να απορρίψει ή επιβεβαιώσει τις υποθέσεις προς έρευνα, η περιγραφική η οποία εκτιμά τα γνωρίσματα μίας κατάστασης και η ιστορική η οποία διερευνά καταστάσεις του παρελθόντος. Η έρευνα δράσης παραπέμπει σε εύρεση λύσεων πάνω σε πρακτικά και κοινωνικά προβλήματα, η μελέτη περίπτωσης προχωρεί σε λεπτομερείς διερευνήσεις με χρήση συστηματικής ανάλυσης μίας περίπτωσης. Τέλος, η Αιτιολογική έρευνα η οποία ερευνά τη σχέση που υπάρχει μεταξύ δύο μεταβλητών. Στη παρούσα διατριβή θα χρησιμοποιηθεί η μέθοδος της περιγραφικής ανάλυσης αλλά και ο έλεγχος μερικών υποθέσεων που τίθενται προς αξιολόγηση.

4.3 Μεθοδολογία έρευνας

Για την πραγματοποίηση της έρευνας χρησιμοποιήθηκαν 2 ερωτηματολόγια. Ένα ερωτηματολόγιο για φυσικά πρόσωπα και ένα άλλο για νομικά πρόσωπα. Το πρώτο περιλαμβάνει 21 ερωτήσεις κλειστού τύπου, το οποίο απαρτίζεται από μία γενική ενότητα 8 ερωτήσεων δημογραφικών στοιχείων και 3 ειδικές ενότητες (ευκολία πληρωμής, σύγκρισή με το παρελθόν, κριτική φορολογίας) προκειμένου να εξεταστούν οι βασικές ερευνητικές υποθέσεις.

Των νομικών προσώπων περιλαμβάνει 22 ερωτήσεις κλειστού τύπου, το οποίο απαρτίζεται από μία γενική ενότητα για τα στοιχεία της επιχείρησης 7 ερωτήσεων και 3 ειδικές ενότητες (ευκολία πληρωμής, σύγκρισή με το παρελθόν, κριτική φορολογίας) προκειμένου να εξεταστούν οι βασικές ερευνητικές υποθέσεις.

Τα ερωτηματολόγια συντάχθηκαν στο word και στην συνέχεια διανεμήθηκαν αυστηρά σεβόμενη πλήρως την προστασία για τα προσωπικά δεδομένα στις φυσικές και νομικές οντότητες του λογιστικού γραφείου, όπου εργάζομαι. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε το διάστημα 20/4/21 έως 20/05/2021 και συλλέχθηκαν 220 απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο για τα φυσικά πρόσωπα και 100 απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο για τα νομικά πρόσωπα έτσι ώστε τα αποτελέσματα να βγουν δίκαια και αμερόληπτα. Αξίζει να αναφερθεί ότι τα φυσικά πρόσωπα, που το λογιστικό γραφείο προσφέρει τις υπηρεσίες του είναι 250 και τα νομικά 150.

Στην συνέχεια επιχειρήθηκε να συγκεντρωθεί σε ένα τυχαίο δείγμα, αντιπροσωπευτικό των φορολογούμενων, φυσικών και νομικών προσώπων, έτσι ώστε τα αποτελέσματα να είναι πιο αξιόπιστα και αντικειμενικά. Οι απαντήσεις καταχωρήθηκαν και αναλύθηκαν με το στατιστικό πακέτο SPSS. Έπειτα τα αποτελέσματα των ερωτηματολογίων καταχωρήθηκαν σε πίνακες με τα αντίστοιχα διαγράμματα τους. Ακολούθησαν συσχετισμοί ερωτήσεων, έτσι ώστε να διεξαχθούν συμπεράσματα και να εξεταστούν κατά πόσο επιβεβαιώνονται οι βασικές ερευνητικές υποθέσεις. Τέλος, παρουσιάζονται τα στατιστικά αποτελέσματα της έρευνας με τη μορφή πινάκων και διαγραμμάτων καθώς και οι κατάλληλοι συσχετισμοί των ερωτήσεων.

4.4 Περιορισμοί έρευνας

Σε κάθε έρευνα ελλοχεύουν κίνδυνοι για την μη εκπλήρωση μίας αποτελεσματικής έρευνας, είτε αυτό είναι η εύρεση των κατάλληλων πηγών βιβλιογραφίας, είτε είναι η άντληση των κατάλληλων δεδομένων, είτε κάποιες φορές η αγνόηση απάντησης ερωτηματολογίων από φορείς, οργανισμούς και ιδιώτες στους οποίους έχει αποσταλεί. Οι βασικοί ερευνητικοί περιορισμοί της παρούσας διατριβής είναι οι εξής:

α) η πιθανή άρνηση αρκετών πελατών φυσικών αλλά και νομικών προσώπων που εξυπηρετούνται από το λογιστικό γραφείο θα επηρεάσει την έρευνα, καθώς το δείγμα της έρευνας αυτής θα είναι μικρό και μη αντιπροσωπευτικό,

β) ο περιορισμός της έρευνας καθώς απευθύνεται σε μία περιορισμένη μερίδα πελατών,

γ) η έρευνα περιορίζεται στη μελέτη συγκεκριμένων τοποθετήσεων και ερωτημάτων με επίκεντρο την εξέλιξη της φορολογίας και την γενική αποτύπωση που αφήνει στις μέρες μας,

δ) οι απαντήσεις των πελατών του λογιστικού γραφείου και των νομικών προσώπων πιθανώς να επηρεάζεται από παράγοντες που δεν θα μπορέσουν να προσδιοριστούν στην προτεινόμενη έρευνα.

4.5 Προσδοκώμενα αποτελέσματα

Τα αποτελέσματα της έρευνας θα αναδείξουν την συνολική αποτίμηση και αξιολόγηση που έχει η φορολογία στη ζωή του Έλληνα πολίτη αλλά και στις επιχειρήσεις. Η παρούσα διατριβή εξετάζει τυχόν μεταρρυθμίσεις και αναδιαμορφώσεις που επιδέχεται το Ελληνικό φορολογικό σύστημα μέσα από αποτελέσματα της έρευνας θα επισημάνουν τις τυχόν αδυναμίες και ελλείψεις. Η διατριβή θα συμβάλει στην ενίσχυση της ακαδημαϊκής βιβλιογραφίας ερευνώντας και αξιολογώντας μέσα από μια ποικίλα ερωτημάτων για φυσικά και νομικά πρόσωπα το αποτύπωμα της Ελληνικής φορολογίας.

Κεφάλαιο 5 : Αποτελέσματα Έρευνας – Περιγραφική Στατιστική

5.1 Ανάλυση ερωτηματολογίου για φυσικά πρόσωπα

Η παρούσα ενότητα παρουσιάζει τα αποτελέσματα 220 φυσικών προσώπων κληθέντων προς απάντηση, αποτιμώντας και αξιολογώντας το Ελληνικό φορολογικό σύστημα στην Ελλάδα. Οι ερωτήσεις που επέλεξα εστιάζουν:

- στην γενική αποτύπωση των δημογραφικών στοιχείων προκειμένου να γνωρίσουμε καλύτερα τα προφίλ των φυσικών προσώπων που απαντήσανε,
- εξετάζουν την ευελιξία και τις συνολικές ή μη θυσίες που υπέκυψαν οι συγκεκριμένοι φορολογούμενοι για να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους,
- την διαχρονική εξέλιξη των φόρων στην Ελλάδα, καλούμενοι να απαντήσουν πόσο έχουν αλλάξει τα ποσά των φόρων τα τελευταία χρόνια,
- και τέλος γίνεται μια συνολική αποτίμηση του φορολογικού μας συστήματος και επανεξετάζεται το κατά πόσο δίκαιες είναι οι επιβαρύνσεις των Ελλήνων φορολογούμενων.

5.1.1 Δημογραφικά στοιχεία

Ερώτηση 1. Επιλέξτε το φύλο σας.

Το δείγμα αποτελείται από 109 άνδρες και 111 γυναίκες. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 49,5% και 50,5% αντίστοιχα. Ακολουθεί ο πίνακας και το διάγραμμα.

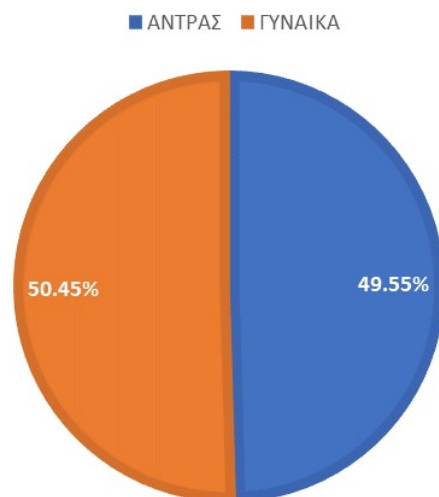
Πίνακας 5.1

Επιλογή Φύλου Φυσικών προσώπων

Κατάταξη Φύλου

Συχνότητα Ποσοστό Συσσωρευτική απόδοση

Άντρας	109	49,5	49,5
Γυναίκα	111	50,5	100,0
Συνολικά	220	100,0	

Διάγραμμα 5.1

Φύλο Φυσικών προσώπων

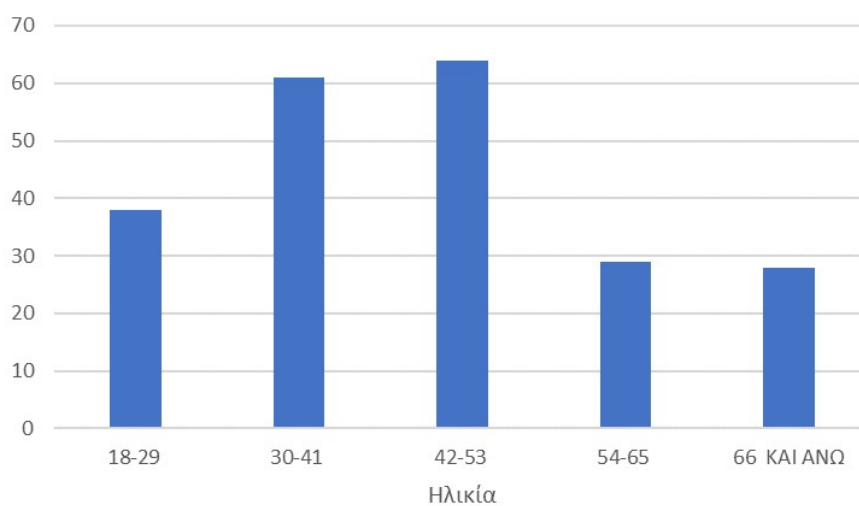
Ερώτηση 2. Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα.

Το δείγμα αποτελείται από 38 άτομα ηλικίας 18-29 ετών, 61 άτομα 31-41 ετών, 64 άτομα 42-53 ετών, 29 άτομα 54-65 ετών και 28 άτομα 66 ετών και άνω. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 17,3%, 27,7%, 29,1%, 13,2%, και 12,7% αντίστοιχα. Ακολουθεί ο πίνακας 5.2 και το ακόλουθο διάγραμμα του.

Πίνακας 5.2

Ηλικιακή ομάδα

Ηλικιακή ομάδα			
	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση
18-29 ΕΤΩΝ	38	17,3	17,3
30-41 ΕΤΩΝ	61	27,7	45,0
42-53 ΕΤΩΝ	64	29,1	74,1
54-65 ΕΤΩΝ	29	13,2	87,3
66 ΕΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΩ	28	12,7	100,0
Συνολικά	220	100,0	

Διάγραμμα 5.2

Ηλικιακή κατάταξη

Ερώτηση 3. Ποια είναι η ανώτερη εκπαίδευση που έχετε λάβει;

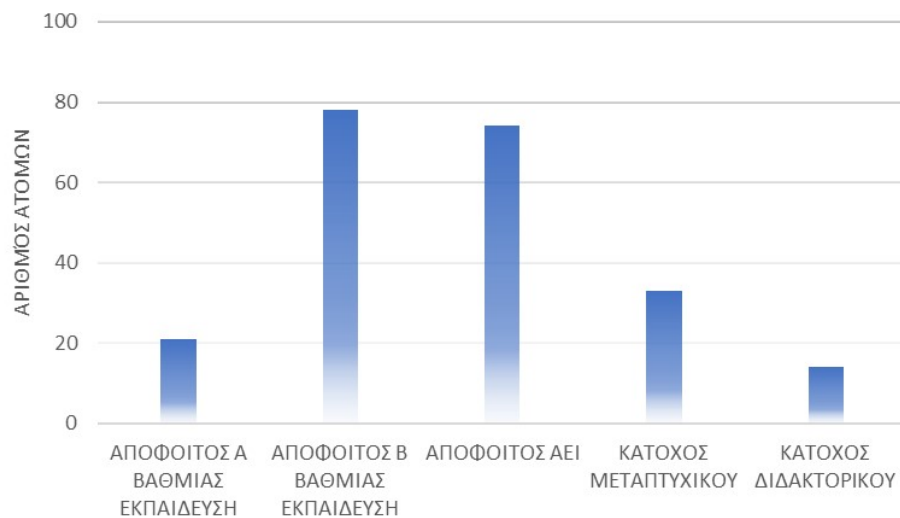
Το δείγμα αποτελείται από 21 άτομα α βάρθμιας εκπαίδευσης, 78 άτομα β βάρθμιας εκπαίδευσης, 74 άτομα απόφοιτοι τριτοβάρθμιας εκπαίδευσης, 33 άτομα

Κάτοχοι μεταπτυχιακού και 14 άτομα Διδακτορικού διπλώματος. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 9,5% , 35,5%, 33,6%,15% και 6,4% αντίστοιχα. Ακολουθεί ο πίνακας και το διάγραμμα. Παρατηρούμε πως πάνω από το 55% έχουν τελειώσει τουλάχιστον σχολή Ανώτατης εκπαίδευσης, με το 21,4% να έχουν μετεκπαιδύσεις.

Πίνακας 5.3

Επίπεδο εκπαίδευσης ερωτηθέντων

Ποια είναι η ανώτερη εκπαίδευση που έχετε λάβει;			
	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση
ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ Α ΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	21	9,5	9,5
ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ Β ΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	78	35,5	45,0
ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΑΕΙ	74	33,6	78,6
ΚΑΤΟΧΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΚΟΥ	33	15,0	93,6
ΚΑΤΟΧΟΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟΥ	14	6,4	100,0
Συνολικά	220	100,0	

Διάγραμμα 5.3

Επίπεδο εκπαίδευσης ερωτηθέντων

Ερώτηση 4. Επιλέξτε την παρούσα επαγγελματική σας κατάσταση.

Το δείγμα αποτελείται από 13 άτομα που είναι φοιτητές, 28 άτομα τα οποία είναι άνεργα, 64 άτομα είναι δημόσιοι υπάλληλοι και 90 άτομα που είναι ιδιωτικοί υπάλληλοι. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 5,9% ,12,7%,29,1% και 40,9% αντίστοιχα. Τονίζουμε πως στην συμμετοχή των 220 ατόμων ανήκουν εργαζόμενοι αλλά και πελάτες. Ακολουθεί ο πίνακας και το διάγραμμα.

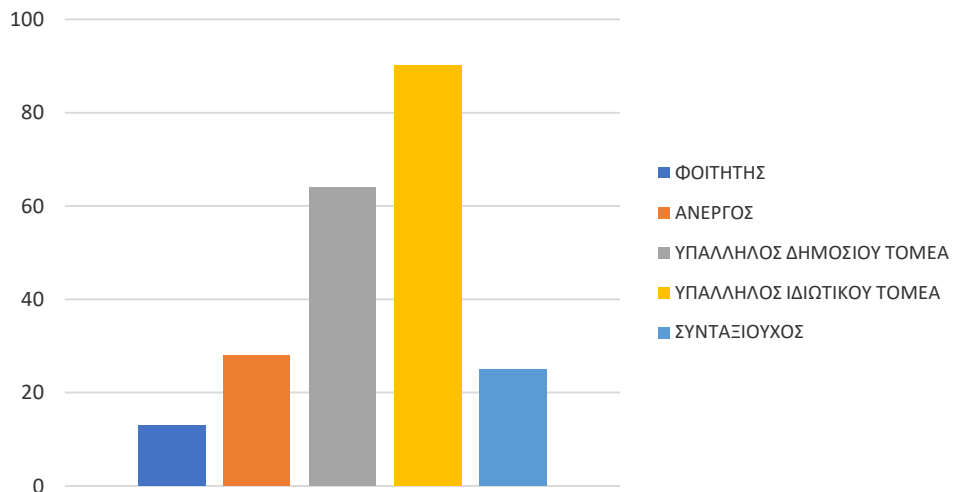
Πίνακας 5.4

Επαγγελματική κατάσταση

Επιλέξτε την παρούσα επαγγελματική σας κατάσταση			
	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση
ΦΟΙΤΗΤΗΣ	13	5,9	5,9
ΑΝΕΡΓΟΣ	28	12,7	18,6
ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	64	29,1	47,7
ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ	90	40,9	88,6
ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ	25	11,4	100,0
Συνολικό	220	100,0	

Διάγραμμα 5.4

Επαγγελματική κατάσταση

Ερώτηση 5. Ποια είναι η οικογενειακή σας κατάσταση;

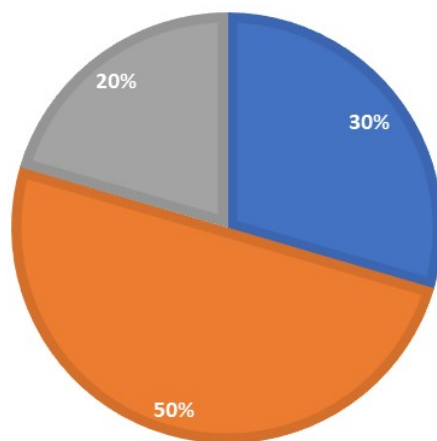
Το δείγμα αποτελείται από 65 άτομα που είναι ανύπαντρα, 110 άτομα τα οποία είναι παντρεμένα ή συζούν, 45 άτομα τα οποία είναι διαζευγμένα ή έχουν χηρέψει. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 29,5%, 50%, και 20,5% αντίστοιχα. Ακολουθεί ο πίνακας και το διάγραμμα.

Πίνακας 5.5

Οικογενειακή κατάσταση

Ποια είναι η οικογενειακή σας κατάσταση;			
	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση
ΑΝΥΠΑΝΤΡΟΣ	65	29,5	29,5
ΠΑΝΤΡΕΜΕΝΟΣ/ΣΥΖΩ	110	50,0	79,5
ΔΙΑΖΕΥΜΕΝΟΣ/ΧΗΡΟΣ	45	20,5	100,0
Συνολικά	220	100,0	

■ ΑΝΥΠΑΝΤΡΟΣ ■ ΠΑΝΤΡΕΜΕΝΟΣ/ΣΥΖΩ ■ ΔΙΑΖΕΥΜΕΝΟΣ/ΧΗΡΟΣ

Διάγραμμα 5.5

Οικογενειακή κατάσταση

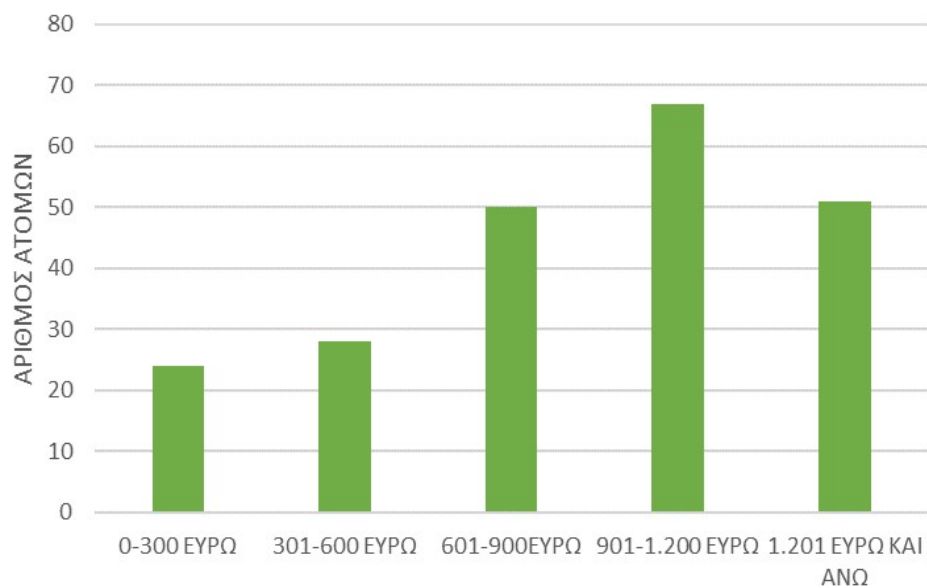
Ερώτηση 6. Επιλέξτε την κλίμακα του μηνιαίου εισοδήματός σας.

Το δείγμα αποτελείται από 24 άτομα τα οποία έχουν εισόδημα από μηδέν έως 300 ευρώ, 28 άτομα τα οποία έχουν εισόδημα 301-600 ευρώ, 50 άτομα τα οποία έχουν εισόδημα από 601-900 ευρώ, 67 άτομα τα οποία έχουν εισόδημα 901-1.200 ευρώ και 51 άτομα τα οποία έχουν εισόδημα 1.201 ευρώ και άνω. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 10,9% ,12,7%, 22,7%,30,5% και 23,2% αντίστοιχα. Ακολουθεί ο σχετικός πίνακας και το διάγραμμα τους.

Πίνακας 5.6

Μηνιαίο εισόδημα

Επιλέξτε την κλίμακα του μηνιαίου εισοδήματός σας				
	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσφωρευτική απόδοση	
0-300 ΕΥΡΩ	24	10,9		10,9
301-600 ΕΥΡΩ	28	12,7		23,6
601-900ΕΥΡΩ	50	22,7		46,4
901-1.200 ΕΥΡΩ	67	30,5		76,8
1.201 ΕΥΡΩ ΚΑΙ ΑΝΩ	51	23,2	23,2	100,0
Συνολικό	220	100,0	100,0	

Διάγραμμα 5.6

Μηνιαίο εισόδημα

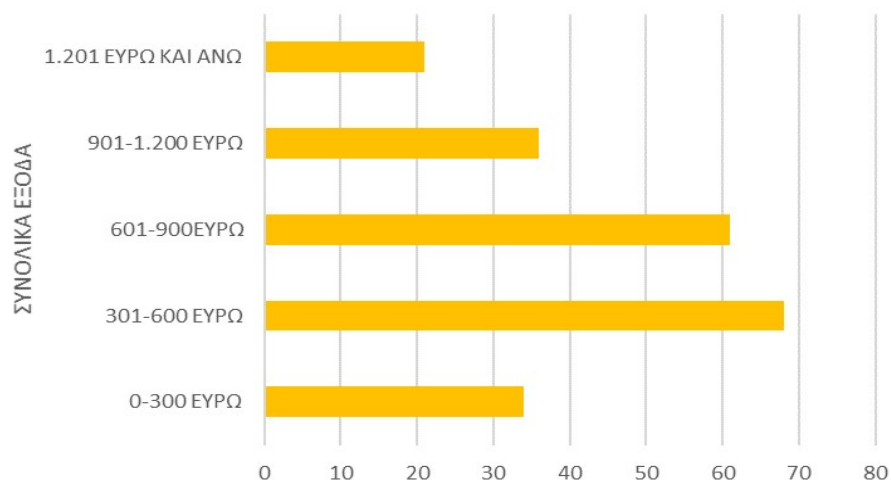
Ερώτηση 7. Ποσά είναι τα συνολικά σας έξοδα μηνιαίως (πάγια, έξοδα διατροφής, κτλ);

Το δείγμα αποτελείται από 34 άτομα τα οποία έχουν μηνιαία έξοδα από μηδέν έως 300 ευρώ, 68 άτομα τα οποία έχουν εισόδημα 301-600 ευρώ, 61 άτομα τα οποία έχουν εισόδημα από 601-900 ευρώ, 36 άτομα τα οποία έχουν εισόδημα 901-1.200 ευρώ και 21 άτομα τα οποία έχουν εισόδημα 1.201 ευρώ και άνω. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 15,5%, 30,9%, 27,7%, 16,4% και 9,5% αντίστοιχα. Ακολουθεί ο πίνακας και το διάγραμμα

Πίνακας 5.7

Συνολικά έξοδα σε μηνιαία βάση

Ποσά είναι τα συνολικά σας έξοδα μηνιαίως;			
	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση
0-300 ΕΥΡΩ	34	15,5	15,5
301-600 ΕΥΡΩ	68	30,9	46,4
601-900ΕΥΡΩ	61	27,7	74,1
901-1.200 ΕΥΡΩ	36	16,4	90,5
1.201 ΕΥΡΩ ΚΑΙ ΑΝΩ	21	9,5	100,0
Συνολικό	220	100,0	

Διάγραμμα 5.7

Συνολικά έξοδα σε μηνιαία βάση

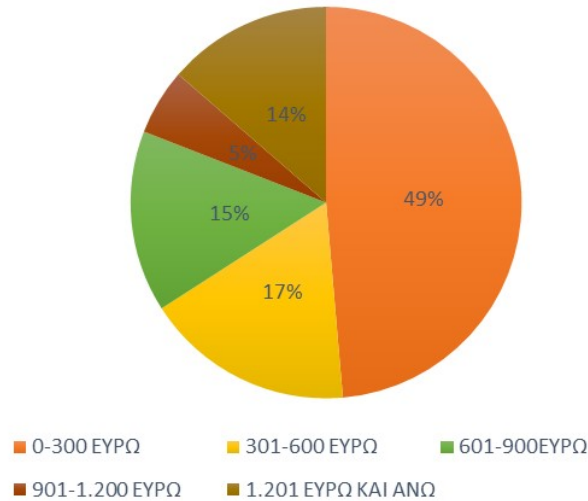
Ερώτηση 8. Επιλέξτε την κλίμακα του ετήσιου φόρου εισοδήματός που πληρώσατε το 2020.

Το δείγμα αποτελείται από 107 άτομα τα οποία πλήρωσαν φόρο εισοδήματος το 2020 από μηδέν έως 300 ευρώ, 38 άτομα τα οποία πλήρωσαν από 301-600 ευρώ, 33 άτομα τα οποία κατέβαλαν φόρο εισοδήματος από 601-900 ευρώ, 12 άτομα τα οποία πλήρωσαν φόρο εισοδήματος το 2020 901-1.200 ευρώ και 30 άτομα στα οποία αναλογούσε φόρος εισοδήματος 1.201 ευρώ και άνω. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 48,6% ,17,3%, 15%,5,5% και 13,6% αντίστοιχα. Ακολουθεί ο πίνακας και το διάγραμμα.

Πίνακας 5.8

Κλίμακα του ετήσιου φόρου εισοδήματός 2020

Επιλέξτε την κλίμακα του ετήσιου φόρου εισοδήματός που πληρώσατε το 2020			
	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση
0-300 ΕΥΡΩ	107	48,6	48,6
301-600 ΕΥΡΩ	38	17,3	65,9
601-900ΕΥΡΩ	33	15,0	80,9
901-1.200 ΕΥΡΩ	12	5,5	86,4
1.201 ΕΥΡΩ ΚΑΙ ΑΝΩ	30	13,6	100,0
Συνολικό	220	100,0	

Διάγραμμα 5.8

Κλίμακα του ετήσιου φόρου εισοδήματός 2020

5.1.2 Ευκολία πληρωμής φόρων

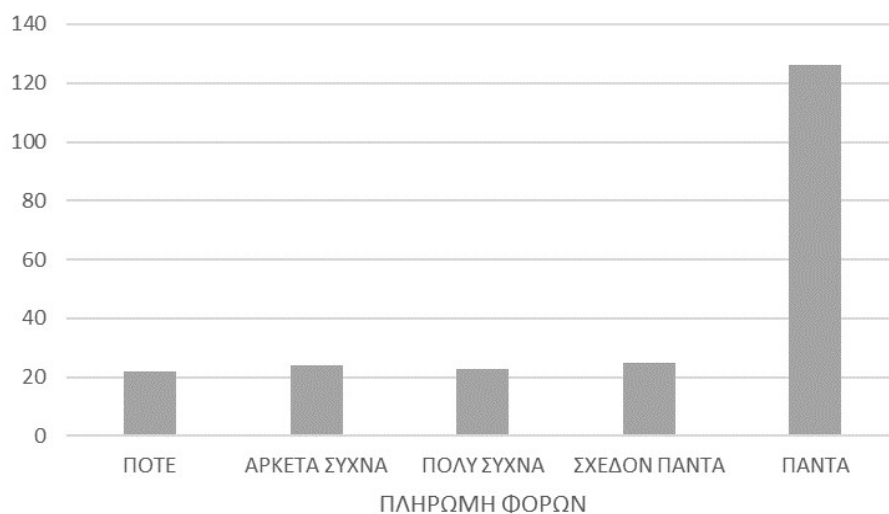
Ερώτηση 9. Πληρώνω πάντα τους φόρους μου.

Το δείγμα αποτελείται από 22 άτομα τα οποία δεν πληρώνουν ποτέ τους φόρους τους, 24 άτομα τα οποία πληρώνουν αρκετά συχνά, 23 άτομα που πληρώνουν πολύ συχνά, 25 άτομα τα οποία πληρώνουν σχεδόν πάντα και 126 άτομα τα οποία εξοφλούν πάντα τους φόρους τους. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 10% ,10,9%, 10,5%,11,4% και 57,3% αντίστοιχα. Εκ πρώτης όψης παρατηρούμε πως 1 στα 10 άτομα δεν πληρώνει καθόλου φόρους, ενώ άλλος 1 φαίνεται να συμμορφώνεται με το φορολογικό σύστημα συχνά. Αυτό αυτόματα σημαίνει ότι ένα μεγάλο μέρος της κοινωνίας προσπαθεί είτε να φοροδιαφύγει είτε δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις επιβαρύνσεις που του αναλογούν. Τέλος μόνο σχεδόν 6 στους 10 απαντούν θετικά στην συνέπεια καταβολής φόρου. Ακολουθεί ο σχετικός πίνακας και το διάγραμμα του.

Πίνακας 5.9

Φορολογική συνείδηση – συνέπεια

Πληρώνω πάντα τους φόρους μου			
	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσφρευτική απόδοση
ΠΟΤΕ	22	10,0	10,0
ΑΡΚΕΤΑ ΣΥΧΝΑ	24	10,9	20,9
ΠΟΛΥ ΣΥΧΝΑ	23	10,5	31,4
ΣΧΕΔΟΝ ΠΑΝΤΑ	25	11,4	42,7
ΠΑΝΤΑ	126	57,3	100,0
Συνολικό	220	100,0	

Διάγραμμα 5.9

Φορολογική συνείδηση – συνέπεια

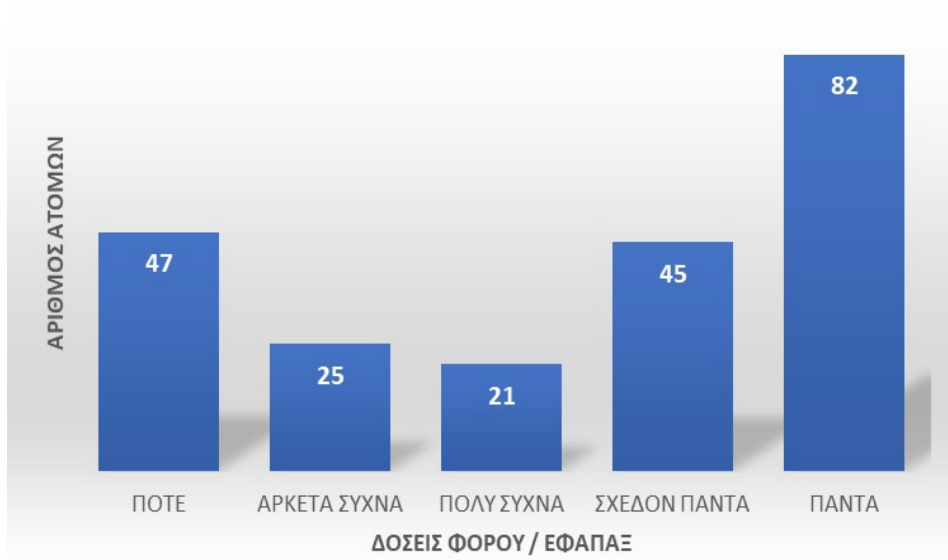
Ερώτηση 10. Πληρώνω τους φόρους μου εφάπαξ ή σε 3 το πολύ δόσεις.

Το δείγμα αποτελείται από 47 άτομα τα οποία δεν πληρώνουν ποτέ τους φόρους τους εφάπαξ ή σε 3 το πολύ δόσεις, 25 άτομα τα οποία πληρώνουν αρκετά συχνά, 21 άτομα που πληρώνουν πολύ συχνά, 45 άτομα τα οποία πληρώνουν σχεδόν πάντα και 82 άτομα τα οποία εξοφλούν πάντα τους φόρους τους εφάπαξ. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 21,4% ,11,4%, 9,5%,20,5% και 37,3% αντίστοιχα. Ακολουθεί ο πίνακας και το διάγραμμα. Παρατηρώντας τα αποτελέσματα 42,7% των ερωτηθέντων δυσκολεύεται στην καταβολή εφάπαξ φόρου καθώς αντιμετωπίζει οικονομικά προβλήματα. Επίσης, μία πιθανή αιτία μη καταβολής εφάπαξ φόρου μπορεί να είναι η σχέση χαμηλού εισοδήματος με κόστος διαβίωσης το οποίο πιθανότατα να οδηγεί και σε αυτό το φαινόμενο.

Πίνακας 5.10

Τρόποι πληρωμής φόρων

Πληρώνω τους φόρους μου εφάπαξ ή σε 3 το πολύ δόσεις			
	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση
ΠΟΤΕ	47	21,4	21,4
ΑΡΚΕΤΑ ΣΥΧΝΑ	25	11,4	32,7
ΠΟΛΥ ΣΥΧΝΑ	21	9,5	42,3
ΣΧΕΔΟΝ ΠΑΝΤΑ	45	20,5	62,7
ΠΑΝΤΑ	82	37,3	100,0
Συνολικό	220	100,0	

Διάγραμμα 5.10

Τρόποι πληρωμής φόρων

Ερώτηση 11. Έχω αργήσει/Δεν πλήρωσα φόρο ή δόση, καθώς είχα άμεσες, ζωτικής σημασίας προσωπικές ανάγκες.

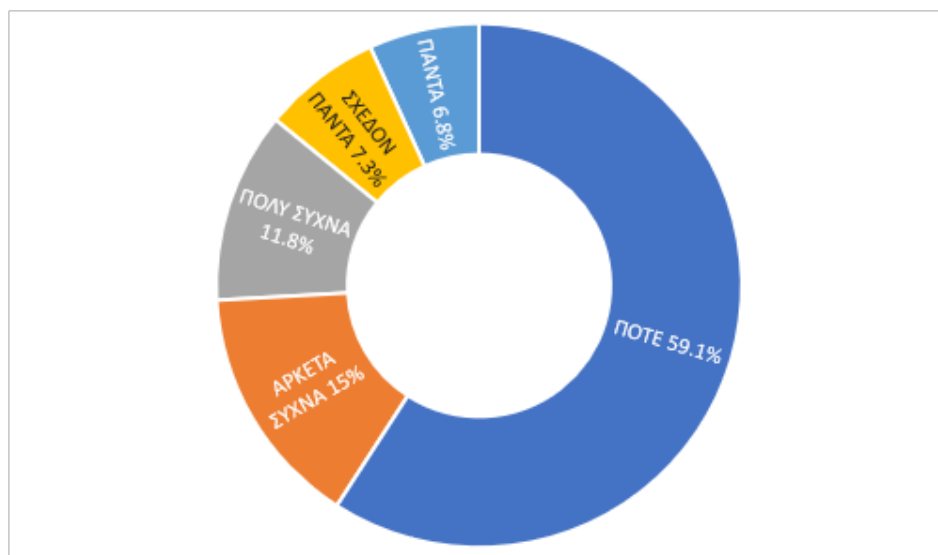
Το δείγμα αποτελείται από 130 άτομα τα οποία πότε δεν έχουν αργήσει να πληρώσουν φόρο ή δόση, 33 άτομα τα οποία δεν πληρώνουν αρκετά συχνά, 26 άτομα πολύ συχνά, 16 άτομα σχεδόν πάντα και 15 άτομα τα οποία πάντα αργούν να πληρώσουν φόρο ή δόση, καθώς έχουν άμεσες ανάγκες να καλύψουν ζωτικής σημασίας. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 59,1% ,15%, 11,8%,7,3% και 6,8% αντίστοιχα. Ακολουθεί ο πίνακας και το διάγραμμα

Πίνακας 5.11

Αιτία αδυναμίας πληρωμής φόρου

Έχω αργήσει/Δεν πλήρωσα φόρο ή δόση, καθώς είχα άμεσες, ζωτικής σημασίας προσωπικές ανάγκες

	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση
ΠΟΤΕ	130	59,1	59,1
ΑΡΚΕΤΑ ΣΥΧΝΑ	33	15,0	74,1
ΠΟΛΥ ΣΥΧΝΑ	26	11,8	85,9
ΣΧΕΔΟΝ ΠΑΝΤΑ	16	7,3	93,2
ΠΑΝΤΑ	15	6,8	100,0
Συνολικό	220	100,0	

Διάγραμμα 5.11

Αιτία αδυναμίας πληρωμής φόρου

Ερώτηση 12. Αναγκάζομαι να περικόπτω βασικά έξοδα (πχ. φάρμακα, επίσκεψη σε γιατρό, κατανάλωση θέρμανσης) προκειμένου να μπορώ να αποπληρώσω τους φόρους μου.

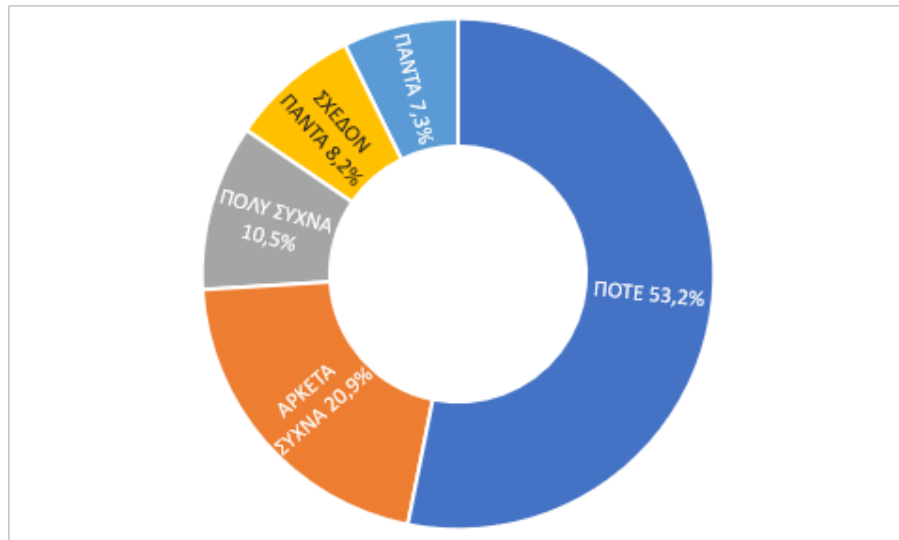
Το δείγμα αποτελείται από 117 άτομα τα οποία πότε δεν περικόπτουν βασικά έξοδα (π.χ. φάρμακα) προκειμένου να μπορούν να αποπληρώσουν τους φόρους τους, 46

άτομα τα οποία αναγκάζονται να το κάνουν αρκετά συχνά, 23 άτομα που πολύ συχνά περικόπτουν βασικά έξοδα για να εξοφλούν τους φόρους τους, 18 άτομα που σχεδόν πάντα αναγκάζονται και 16 άτομα τα οποία πάντα περικόπτουν βασικά έξοδα, έτσι ώστε να αποπληρώνουν τους φόρους τους. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 53,2%, 20,9%, 10,5%, 8,2% και 7,3% αντίστοιχα. Όπως παρατηρούμε τα ερωτήματα 9 έως 12 συνδέονται πλήρως και βλέπουμε το γενικό αποτύπωμα που έχει αφήσει το φορολογικό σύστημα σε συνδυασμό με το μεγάλο ποσοστό αμέλειας πληρωμής φόρου. Παρατηρούμε επιπλέον ότι οι φορολογούμενοι οι οποίοι δεν πληρώνουν φόρους είναι και αυτοί κατά πλειοψηφία που πλήττονται οικονομικά και στερούνται τα βασικά. Το 59.1% δεν πληρώνει φόρο ή δόση, καθώς έχει άμεσες, ζωτικής σημασίας προσωπικές ανάγκες και ταυτόχρονα το 53.2% για να πληρώσει και να φανεί συνεπείς στις φορολογικές απαιτήσεις μπαίνει σε περιπέτειες στέρησης προσωπικών βασικών αναγκών. Ακολουθεί ο πίνακας και το διάγραμμα

Πίνακας 5.12

Περικοπές βασικών αναγκών για πληρωμή φορολογίας

Αναγκάζομαι να περικόπτω βασικά έξοδα προκειμένου να μπορώ να αποπληρώσω τους φόρους μου			
	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση
ΠΟΤΕ	117	53,2	53,2
ΑΡΚΕΤΑ ΣΥΧΝΑ	46	20,9	74,1
ΠΟΛΥ ΣΥΧΝΑ	23	10,5	84,5
ΣΧΕΔΟΝ ΠΑΝΤΑ	18	8,2	92,7
ΠΑΝΤΑ	16	7,3	100,0
Συνολικό	220	100,0	

Διάγραμμα 5.12

Περικοπές βασικών αναγκών για πληρωμή φορολογίας

Ερώτηση 13. Αναγκάζομαι να περικόπτω δευτερεύοντα έξοδα (πχ. διακοπές, δώρα, μη ουσιώδεις αγορές) προκειμένου να μπορώ να αποπληρώω τους φόρους μου.

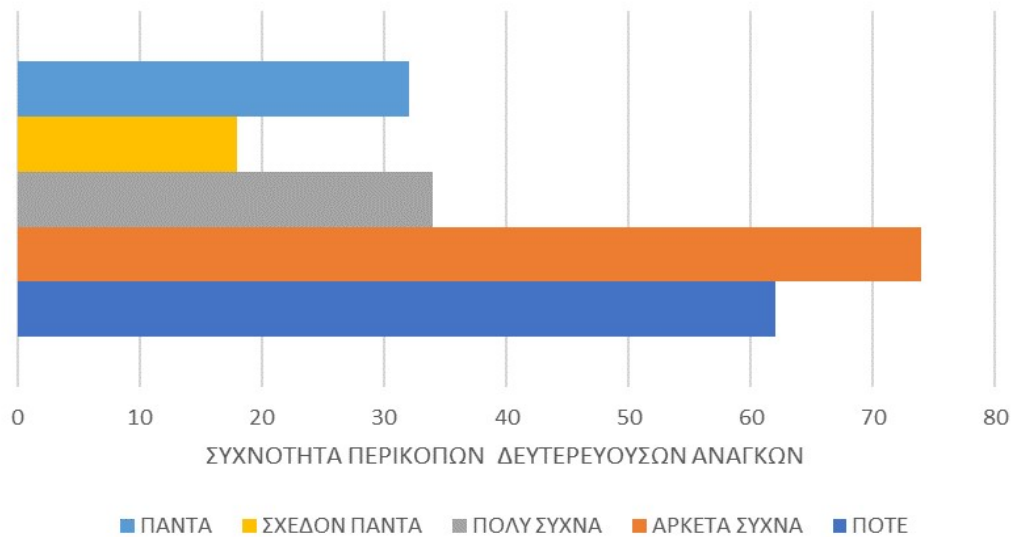
Το δείγμα αποτελείται από 62 άτομα τα οποία πότε δεν περικόπτουν δευτερεύοντα έξοδα (πχ. διακοπές, δώρα, μη ουσιώδεις αγορές) προκειμένου να μπορούν να ανταποκριθούν στην καταβολή των φόρων τους, 74 άτομα τα οποία αναγκάζονται να το κάνουν αρκετά συχνά, 34 άτομα που πολύ συχνά περικόπτουν δευτερεύοντα έξοδα για να εξοφλούν τους φόρους τους, 18 άτομα που σχεδόν πάντα αναγκάζονται και 32 άτομα τα οποία πάντα περικόπτουν δευτερεύοντα έξοδα, έτσι ώστε να αποπληρώνουν τους φόρους τους. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 28,2% ,33,6%, 15,5%,8,2% και 14,5% αντίστοιχα. Ακολουθεί ο παρακάτω πίνακας και το διάγραμμα του.

Πίνακας 5.13

Περικοπές λοιπών αναγκών για πληρωμή φορολογίας

Αναγκάζομαι να περικόπτω δευτερεύοντα έξοδα προκειμένου να μπορώ να αποπληρώνω τους φόρους μου

	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσφωρευτική απόδοση
ΠΟΤΕ	62	28,2	28,2
ΑΡΚΕΤΑ ΣΥΧΝΑ	74	33,6	61,8
ΠΟΛΥ ΣΥΧΝΑ	34	15,5	77,3
ΣΧΕΔΟΝ ΠΑΝΤΑ	18	8,2	85,5
ΠΑΝΤΑ	32	14,5	100,0
Συνολικό	220	100,0	

Διάγραμμα 5.13

Περικοπές λοιπών αναγκών για πληρωμή φορολογίας

5.1.3 Σύγκριση φορολογίας με το παρελθόν

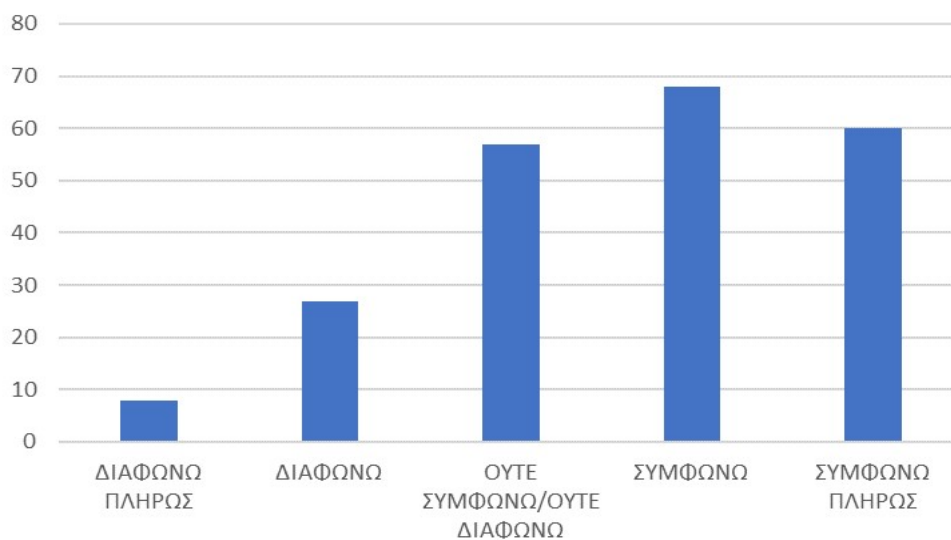
Ερώτηση 14. Οι φορολογικές μου υποχρεώσεις είναι μεγαλύτερες σε σχέση με το παρελθόν.

Το δείγμα αποτελείται από 8 άτομα τα οποία διαφωνούν πλήρως, 27 άτομα τα οποία διαφωνούν, 57 άτομα τα οποία ούτε διαφωνούν ούτε συμφωνούν (ουδέτερα), 68 άτομα τα οποία συμφωνούν και 60 άτομα τα οποία συμφωνούν απόλυτα. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 3,6%, 12,3%, 25,9%, 30,9%, και 27,3% αντίστοιχα. Παρατηρούμε ότι μόλις το 15,9% υποστηρίζει ότι το επίπεδο της φορολογίας του δεν έχει αυξηθεί σε σχέση με το παρελθόν. Η συνεχής άνοδος του φόρου σε κάθε έκφανση που τον ακολουθεί αποτυπώνεται επομένως και στις απαντήσεις. Ακολουθεί ο πίνακας και το διάγραμμα.

Πίνακας 5.14

Επίπεδο φορολογικών υποχρεώσεων τα τελευταία χρόνια

Οι φορολογικές μου υποχρεώσεις είναι μεγαλύτερες σε σχέση με το παρελθόν			
	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση
ΔΙΑΦΩΝΩ ΠΛΗΡΩΣ	8	3,6	3,6
ΔΙΑΦΩΝΩ	27	12,3	15,9
ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	57	25,9	41,8
ΣΥΜΦΩΝΩ	68	30,9	72,7
ΣΥΜΦΩΝΩ ΠΛΗΡΩΣ	60	27,3	100,0
Συνολικό	220	100,0	

Διάγραμμα 5.14

Αντιδράσεις για το αν έχει αυξηθεί το επίπεδο φορολογικών υποχρεώσεων τα τελευταία χρόνια

Ερώτηση 15. Οι φόροι στην Ελλάδα έχουν γίνει πιο άδικοι σε σχέση με το παρελθόν;

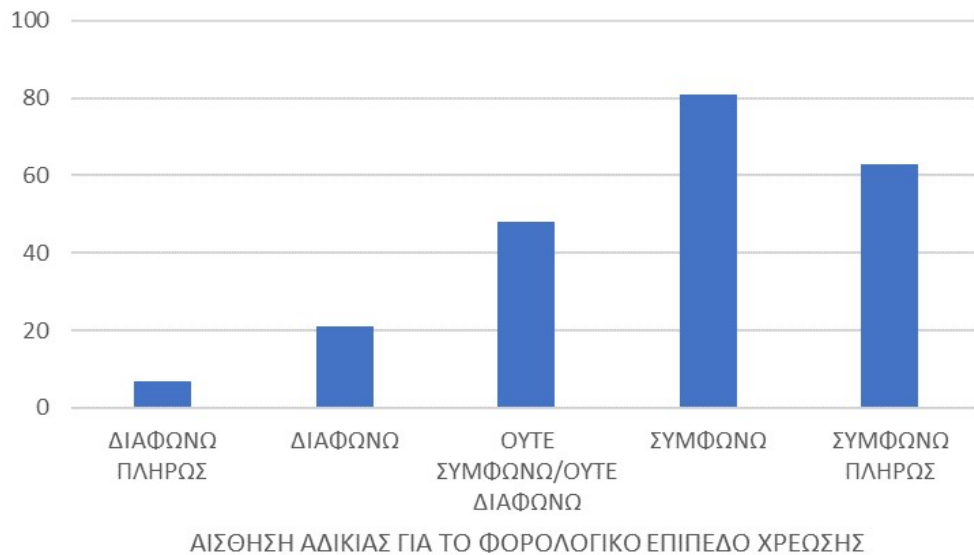
Το δείγμα αποτελείται από 7 άτομα τα οποία διαφωνούν απόλυτα, 21 άτομα τα οποία διαφωνούν, 48 άτομα τα οποία ούτε διαφωνούν ούτε συμφωνούν, 81 άτομα τα οποία συμφωνούν και 63 άτομα τα οποία συμφωνούν απόλυτα. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 3,2% ,9,5%, 21,8%, 36,8%, και 28,6% αντίστοιχα. Σε συνέχεια της προηγούμενης ερώτησης (14) έρχεται η ερώτηση (15) να ενισχύσει την ανησυχία περί άδικης, άνισης και αυξητικής φορολογίας που διέπει το Ελληνικό σύστημα. Μόλις το 12,7 διαφωνεί με αυτή την άποψη έναντι του 65,4% το οποίο τάσσετε υπέρ. Ο πίνακας και το διάγραμμα 5.15 παρουσιάζουν αναλυτικά τα παραπάνω αποτελέσματα.

Πίνακας 5.15

Φορολογικό αποτύπωμα στις συνειδήσεις των φορολογούμενων

Οι φόροι στην Ελλάδα έχουν γίνει πιο άδικοι σε σχέση με το παρελθόν

	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση
ΔΙΑΦΩΝΩ ΠΛΗΡΩΣ	7	3,2	3,2
ΔΙΑΦΩΝΩ	21	9,5	12,7
ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	48	21,8	34,5
ΣΥΜΦΩΝΩ	81	36,8	71,4
ΣΥΜΦΩΝΩ ΠΛΗΡΩΣ	63	28,6	100,0
Συνολικό	220	100,0	

Διάγραμμα 5.15

Φορολογικό αποτύπωμα στις συνειδήσεις των φορολογούμενων

Ερώτηση 16. Ήταν πιο εύκολο να αποπληρώσω τους φόρους στο παρελθόν σε σχέση με τα τελευταία χρόνια;

Το δείγμα αποτελείται από 13 άτομα τα οποία διαφωνούν απόλυτα, 27 άτομα τα οποία διαφωνούν, 42 άτομα τα οποία ούτε διαφωνούν ούτε συμφωνούν, 83 άτομα τα οποία συμφωνούν και 55 άτομα τα οποία συμφωνούν απόλυτα. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 5,9%, 12,3%, 19,1%, 37,7%, και 25% αντίστοιχα. Τα αποτελέσματα της ερώτησης (16) έπονται ως φυσικά ακόλουθα των 2 προηγούμενων ερωτημάτων. Ακολουθεί ο πίνακας και το διάγραμμα.

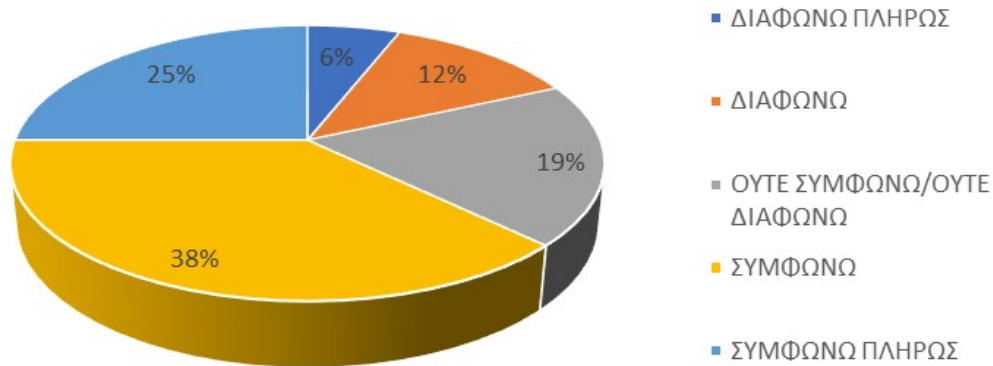
Πίνακας 5.16

Διαχρονική ευελιξία πληρωμής

Ήταν πιο εύκολο να αποπληρώσω τους φόρους στο παρελθόν σε σχέση με τα τελευταία χρόνια

	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση
ΔΙΑΦΩΝΩ ΠΛΗΡΩΣ	13	5,9	5,9
ΔΙΑΦΩΝΩ	27	12,3	18,2
ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	42	19,1	37,3
ΣΥΜΦΩΝΩ	83	37,7	75,0
ΣΥΜΦΩΝΩ ΠΛΗΡΩΣ	55	25,0	100,0
Συνολικό	220	100,0	

ΕΥΚΟΛΟΤΕΡΗ Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

Διάγραμμα 5.16

Διαχρονική ευελιξία πληρωμής

5.1.4 Κριτική φορολογίας

Ερώτηση 17. Οι φορολογικές μου δαπάνες είναι πολύ μεγάλες και οι παροχές από το κράτος πολύ μικρές, συγκριτικά.

Το δείγμα αποτελείται από 6 άτομα τα οποία διαφωνούν πλήρως, 12 άτομα τα οποία διαφωνούν, 39 άτομα τα οποία ούτε διαφωνούν ούτε συμφωνούν, 94 άτομα τα οποία συμφωνούν και 69 άτομα τα οποία συμφωνούν απόλυτα. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 2,7%, 5,5%, 17,7%, 42,7%, και 31,4% αντίστοιχα. Το παραπάνω συντριπτικό αποτέλεσμα 74,1% δείχνει ότι το κράτος στρέφει την προσοχή του στα έσοδα από φόρους και όχι στην ποιοτικότερη και βέλτιστη ικανοποίηση μέσω των παροχών που προσφέρει σύμφωνα με την γνώμη της συγκεκριμένης μερίδας φορολογούμενων. Ακολουθεί ο πίνακας και το διάγραμμα.

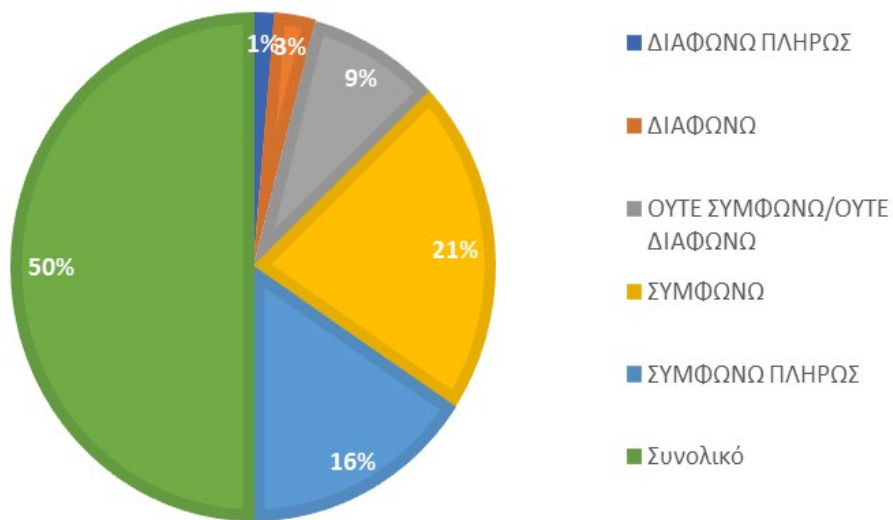
Πίνακας 5.17

Σύγκριση φορολογικών δαπανών και παροχών από το κράτος

Οι φορολογικές μου δαπάνες είναι πολύ μεγάλες και οι παροχές από το κράτος πολύ μικρές, συγκριτικά

	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση
ΔΙΑΦΩΝΩ ΠΛΗΡΩΣ	6	2,7	2,7
ΔΙΑΦΩΝΩ	12	5,5	8,2
ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	39	17,7	25,9
ΣΥΜΦΩΝΩ	94	42,7	68,6
ΣΥΜΦΩΝΩ ΠΛΗΡΩΣ	69	31,4	100,0
Συνολικό	220	100,0	

ΜΙΚΡΕΣ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ - ΜΕΓΑΛΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Διάγραμμα 5.17

Σύγκριση φορολογικών δαπανών και παροχών από το κράτος

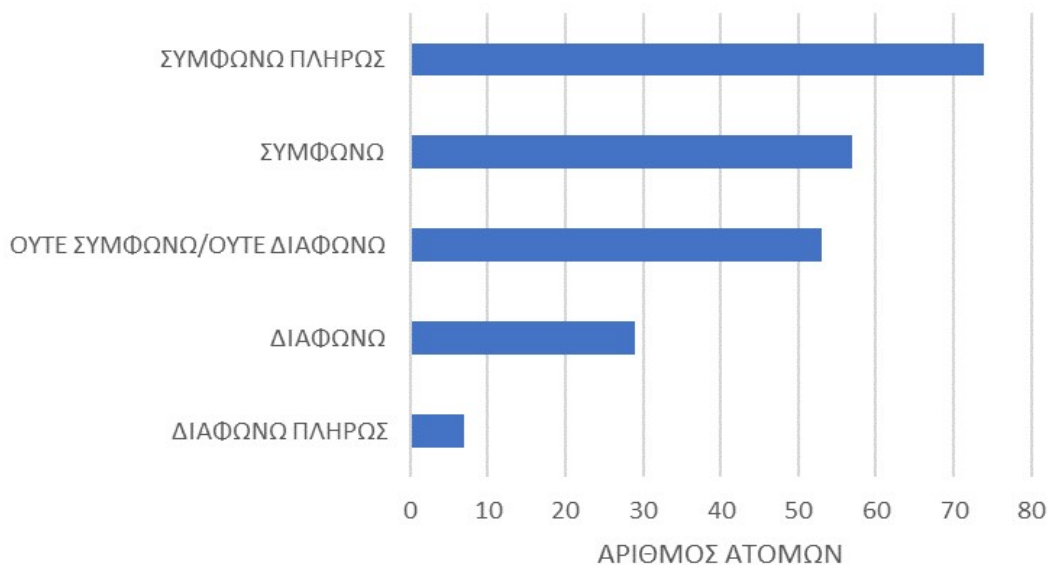
Ερώτηση 18. Αισθάνομαι αδικημένος για τους φόρους που πληρώνω;

Το δείγμα αποτελείται από 7 άτομα τα οποία διαφωνούν πλήρως, 29 άτομα τα οποία διαφωνούν, 53 άτομα τα οποία ούτε διαφωνούν ούτε συμφωνούν, 57 άτομα τα οποία συμφωνούν και 74 άτομα τα οποία συμφωνούν απόλυτα. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 3,2%, 13,2%, 24,1%, 25,9%, και 33,6% αντίστοιχα. Ακολουθεί ο σχετικός πίνακας και το διάγραμμα.

Πίνακας 5.18

Άποψη για το ύψος της τρέχουσας φορολογίας

Αισθάνομαι αδικημένος για τους φόρους που πληρώνω			
	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση
ΔΙΑΦΩΝΩ ΠΛΗΡΩΣ	7	3,2	3,2
ΔΙΑΦΩΝΩ	29	13,2	16,4
ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	53	24,1	40,5
ΣΥΜΦΩΝΩ	57	25,9	66,4
ΣΥΜΦΩΝΩ ΠΛΗΡΩΣ	74	33,6	100,0
Συνολικό	220	100,0	

Διάγραμμα 5.18

Άποψη για το ύψος της τρέχουσας φορολογίας

Ερώτηση 19. Αισθάνομαι πως οι τελευταίες κυβερνήσεις δεν επενδύουν ορθολογικά τα χρήματα από τη φορολογία.

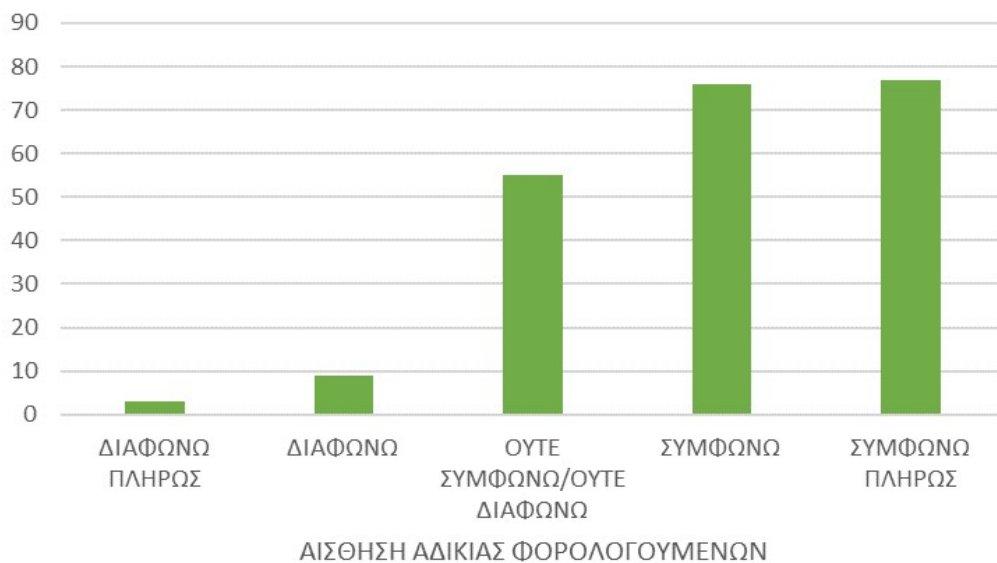
Το δείγμα αποτελείται από 3 άτομα τα οποία διαφωνούν πλήρως ότι οι τελευταίες κυβερνήσεις δεν επένδυσαν με ορθό τρόπο τα χρήματα από την φορολογία, 9 άτομα τα οποία διαφωνούν, 55 άτομα τα οποία ούτε διαφωνούν ούτε συμφωνούν, 76 άτομα τα οποία συμφωνούν και 77 άτομα τα οποία συμφωνούν απόλυτα. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 1,4% ,4,1%, 25%, 34,5%, και 35% αντίστοιχα. Ως αποτέλεσμα των προηγούμενων ερωτήσεων και ιδιαίτερα της ερώτησης (18), η ερώτηση (19) αναδεικνύει την αδικία για τα φορολογικά βάρη αλλά και πως τα χρήματα που εισπράττονται δεν επενδύονται κατάλληλα έτσι ώστε να υπάρχει και η αντίστοιχη ποιότητα στις δημόσιες υπηρεσίες. Ακολουθεί ο πίνακας και το διάγραμμα.

Πίνακας 5.19

Άποψη για τον ορθολογικό τρόπο επένδυσης των φορολογηθέντων χρημάτων από τις τελευταίες κυβερνήσεις

Αισθάνομαι πως οι τελευταίες κυβερνήσεις δεν επενδύουν ορθολογικά τα χρήματα από τη φορολογία

	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση
ΔΙΑΦΩΝΩ ΠΛΗΡΩΣ	3	1,4	1,4
ΔΙΑΦΩΝΩ	9	4,1	5,5
ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	55	25,0	30,5
ΣΥΜΦΩΝΩ	76	34,5	65,0
ΣΥΜΦΩΝΩ ΠΛΗΡΩΣ	77	35,0	100,0
Συνολικό	220	100,0	

Διάγραμμα 5.19

Άποψη για τον ορθολογικό τρόπο επένδυσης των φορολογηθέντων χρημάτων από τις τελευταίες κυβερνήσεις

Ερώτηση 20. Πιστεύω πως η φορολογία στην Ελλάδα είναι δυσανάλογα υψηλή σε σχέση με χώρες του εξωτερικού.

Το δείγμα αποτελείται από 7 άτομα τα οποία διαφωνούν πλήρως, 29 άτομα τα οποία διαφωνούν, 56 άτομα τα οποία ούτε διαφωνούν ούτε συμφωνούν, 67 άτομα τα οποία συμφωνούν και 61 άτομα τα οποία συμφωνούν απόλυτα. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 3,2% ,13,2%, 25,5%, 30,5%, και 27,7% αντίστοιχα. Ακολουθεί ο πίνακας και το διάγραμμα.

Πίνακας 5.20

Φορολογική σύγκριση Ελλάδας με τις υπόλοιπες χώρες

Πιστεύω πως η φορολογία στην Ελλάδα είναι δυσανάλογα υψηλή σε σχέση με χώρες του εξωτερικού

	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση
ΔΙΑΦΩΝΩ ΠΛΗΡΩΣ	7	3,2	3,2
ΔΙΑΦΩΝΩ	29	13,2	16,4
ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	56	25,5	41,8
ΣΥΜΦΩΝΩ	67	30,5	72,3
ΣΥΜΦΩΝΩ ΠΛΗΡΩΣ	61	27,7	100,0
Συνολικό	220	100,0	

Διάγραμμα 5.20

Φορολογική σύγκριση Ελλάδας με τις υπόλοιπες χώρες

Ερώτηση 21. Πιστεύω πως η φορολογία είναι ένα «αγκάθι του συστήματος» για την Ελλάδα.

Το δείγμα αποτελείται από 8 άτομα τα οποία διαφωνούν πλήρως, 36 άτομα τα οποία διαφωνούν, 45 άτομα τα οποία ούτε διαφωνούν ούτε συμφωνούν, 64 άτομα τα οποία συμφωνούν και 67 άτομα τα οποία συμφωνούν απόλυτα. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 3,6%, 16,4%, 20,5%, 29,1%, και 30,5% αντίστοιχα. Ακολουθεί ο πίνακας και το διάγραμμα.

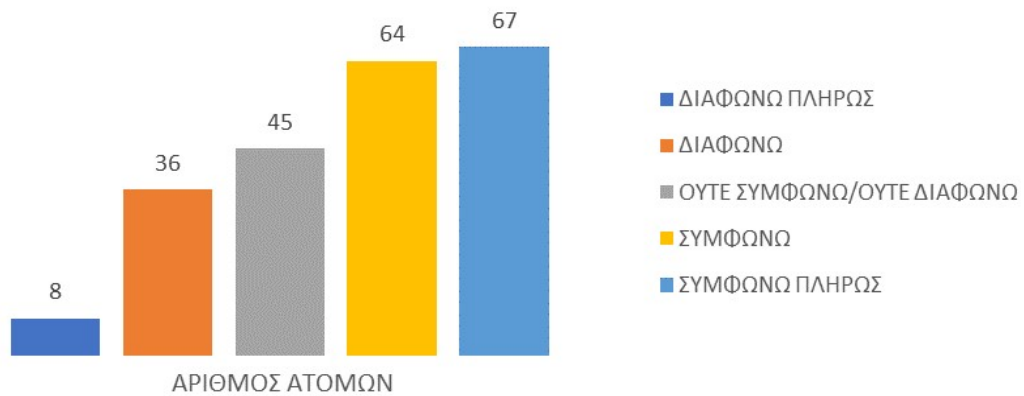
Πίνακας 5.21

Φορολογία ένα από τα αγκάθια του Ελληνικού συστήματος

Πιστεύω πως η φορολογία είναι ένα «αγκάθι του συστήματος» για την Ελλάδα

	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση
ΔΙΑΦΩΝΩ ΠΛΗΡΩΣ	8	3,6	3,6
ΔΙΑΦΩΝΩ	36	16,4	20,0
ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	45	20,5	40,5
ΣΥΜΦΩΝΩ	64	29,1	69,5
ΣΥΜΦΩΝΩ ΠΛΗΡΩΣ	67	30,5	100,0
Συνολικό	220	100,0	

ΑΝΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Διάγραμμα 5.21

Φορολογία ένα από τα αγκάθια του Ελληνικού συστήματος

5.2 Ανάλυση ερωτηματολογίου για νομικά πρόσωπα

Η παρούσα ενότητα παρουσιάζει τα αποτελέσματα 100 νομικών προσώπων κληθέντων προς απάντηση, αποτιμώντας και αξιολογώντας το Ελληνικό φορολογικό σύστημα στην Ελλάδα από την μεριά αυτή την φορά των επιχειρήσεων. Οι ερωτήσεις που επέλεξα εστιάζουν σε γενικά στοιχεία της επιχείρησης, στην ευκολία πληρωμών, στην σύγκριση της φορολογίας με το παρελθόν και στην κριτική φορολογίας. Ειδικότερα:

- στην γενική αποτύπωση της νομικής μορφής που διέπουν τις επιχειρήσεις, το μέγεθος, τον τομέα δραστηριοποίησης, αλλά και τα χρόνια εμπειρίας τους στον κλάδο, προκειμένου να γνωρίσουμε καλύτερα τα προφίλ των νομικών προσώπων που μελετάμε,
- επίσης γνωρίζουμε τον κύκλο εργασιών και αλλά και τα λειτουργικά έξοδα που απαρτίζουν την κάθε επιχείρηση,
- μελετάτε η αδιαφορία ή η συχνότητα καταβολής φόρου, αν δηλαδή πληρώνεται εφάπαξ ή σε δόσεις και πόσες είναι αυτές ή ακόμα αν απαιτείται από τις επιχειρήσεις θυσίες για να μπορέσουν να ανταποκριθούν πλήρως σε αυτές,
- εξετάζουν την ευελιξία και τις συνολικές ή μη θυσίες που υπέκυψαν οι συγκεκριμένες επιχειρήσεις για να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους,
- την διαχρονική εξέλιξη των φόρων στις επιχειρήσεις στην Ελλάδα, καλούμενοι να απαντήσουν πόσο έχουν αλλάξει τα ποσά των φόρων τα τελευταία χρόνια αλλά και το πόσο αδικημένοι αισθάνονται μέσα από φορολογικά βάρη που τους αναλογούν,
- και τέλος γίνεται μια συνολική αποτίμηση του φορολογικού μας συστήματος για τις επιχειρήσεις, θέτοντας ερωτήματα, όπως κατά πόσο οι κυβερνήσεις επενδύουν ορθολογικά τους φόρους των επιχειρήσεων, την ποιότητα των υπηρεσιών που προσφέρουν στις επιχειρήσεις, την απόσταση καλής φορολογίας Ελλάδας με ξένες χώρες, αλλά και το αν εστί τροχοπέδη η φορολογία σε νέες μελλοντικές επιχειρήσεις.

5.2.1 Τμήμα Α. Στοιχεία Επιχείρησης

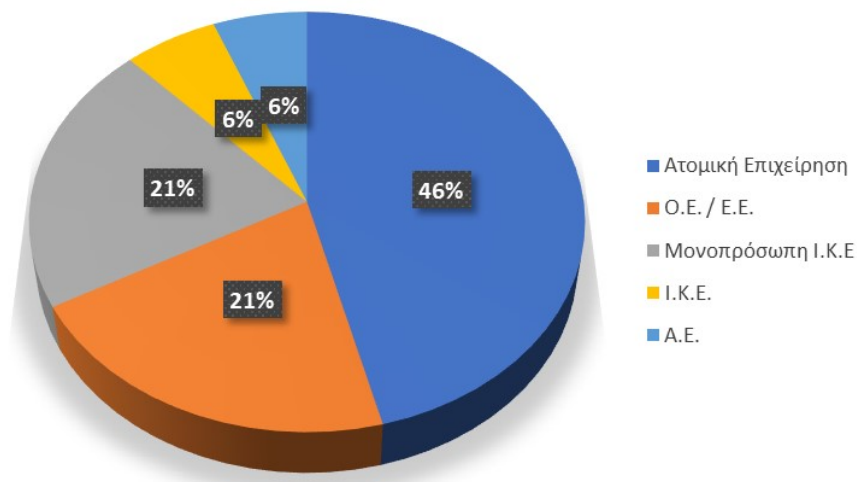
Ερώτηση 1. Νομική μορφή επιχείρησης

Το δείγμα αποτελείται από 46 ατομικές επιχειρήσεις, 21 Ο.Ε/Ε.Ε, 21 Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε., 6 Ι.Κ.Ε. και 6 Α.Ε. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 46%, 21%, 21%, 6% και 6% αντίστοιχα. Παρατηρούμε ότι υπάρχει μία αντιπροσώπευση από μία γκάμα διαφορετικών φύσεως εταιρειών οι οποίες δίνουν και την αντιπροσωπευτικότητα στο δείγμα που μελετάμε. Ακολουθεί ο πίνακας και το διάγραμμα.

Πίνακας 5.22

Διαχωρισμός επιχειρήσεων με βάση την νομική τους υπόσταση

Κατηγορία Νομική μορφή επιχείρησης			
	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση
Ατομική Επιχείρηση	46	46	46
Ο.Ε. / Ε.Ε.	21	21	67
Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε	21	21	88
Ι.Κ.Ε.	6	6	94
Α.Ε.	6	6	100
Συνολικό	100	100,0	

Διάγραμμα 5.22

Διαχωρισμός επιχειρήσεων με βάση την νομική τους υπόσταση

Ερώτηση 2. Μέγεθος επιχείρησης.

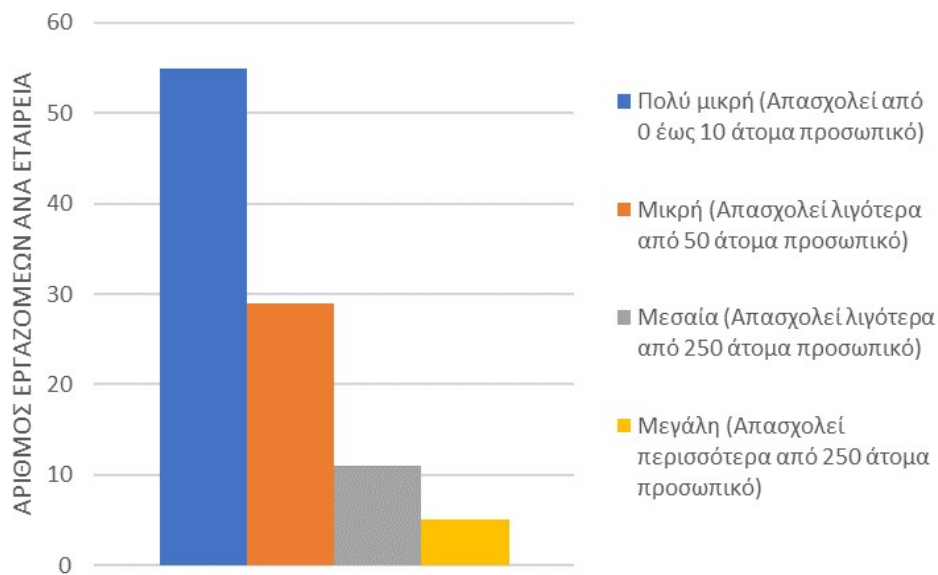
Το δείγμα αποτελείται από 55 πολύ μικρές επιχειρήσεις (απασχολούν από 0 έως 10 άτομα προσωπικό), 29 μικρές (απασχολούν λιγότερα από 50 άτομα προσωπικό, 11 μεσαίες (απασχολούν λιγότερα από 250 άτομα) και 5 μεγάλες (απασχολούν περισσότερα από 250 άτομα προσωπικό). Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 55%, 29%, 11% και 5% αντίστοιχα. Αναμενόμενο αποτέλεσμα βάση του ερωτήματος (1) το οποίο υποστηρίζει ένα πλουραλισμό διαφορετικών μορφών εταιρειών. Ακολουθεί ο πίνακας και το διάγραμμα.

Πίνακας 5.23

Διαχωρισμός επιχειρήσεων με βάση την δυναμική προσωπικού

Μέγεθος επιχείρησης		
Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση

Πολύ μικρή (Απασχολεί από 0 έως 10 άτομα προσωπικό)	55	55,0	55,0
Μικρή (Απασχολεί λιγότερα από 50 άτομα προσωπικό)	29	29,0	84,0
Μεσαία (Απασχολεί λιγότερα από 250 άτομα προσωπικό)	11	11,0	95,0
Μεγάλη (Απασχολεί περισσότερα από 250 άτομα προσωπικό)	5	5,0	100,0
Συνολικό	100	100,0	

Διάγραμμα 5.23

Διαχωρισμός επιχειρήσεων με βάση την δυναμική προσωπικού

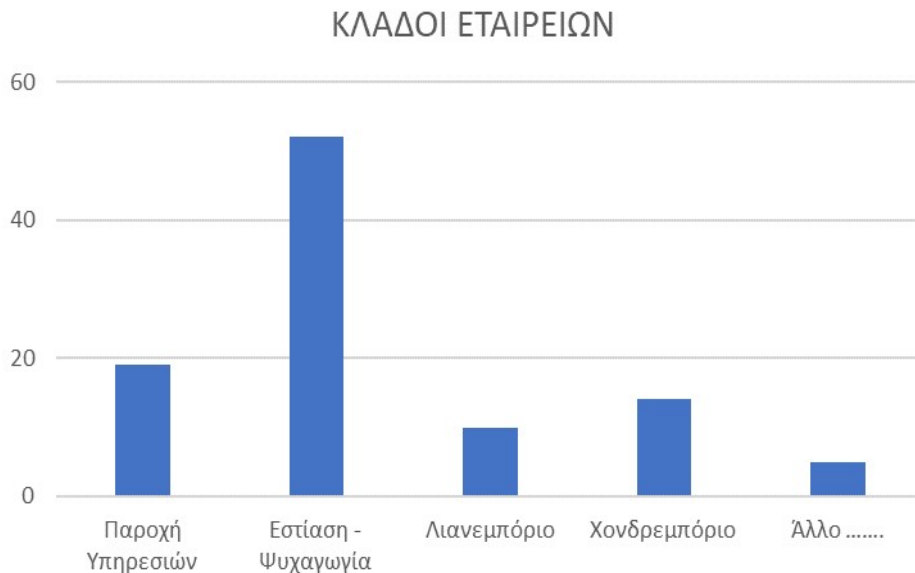
Ερώτηση 3. Ποιος είναι ο βασικός τομέας δραστηριότητας, της Επιχείρησης;

Το δείγμα αποτελείται από 19 επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών, 52 εστίασης-ψυχαγωγίας, 10 που ασχολούνται με το λιανεμπόριο, 14 με χονδρεμπόριο και 5 δραστηριοποιούνται σε διαφορετικό αντικείμενο. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 19%, 52%, 10% και 14% και 5% αντίστοιχα. Ακολουθεί ο πίνακας και το διάγραμμα.

Πίνακας 5.24

Διαχωρισμός επιχειρήσεων με βάση τον τομέα δραστηριοποίησης τους

Ποιος είναι ο βασικός τομέας δραστηριότητας, της Επιχείρησης;			
	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση
Παροχή Υπηρεσιών	19	19,0	19,0
Εστίαση - Ψυχαγωγία	52	52,0	71,0
Λιανεμπόριο	10	10,0	81,0
Χονδρεμπόριο	14	14,0	95,0
Άλλο	5	5,0	100,0
Συνολικό	100	100,0	

Διάγραμμα 5.24

Διαχωρισμός επιχειρήσεων με βάση τον τομέα δραστηριοποίησης τους

Ερώτηση 4. Χρόνια Δραστηριότητας

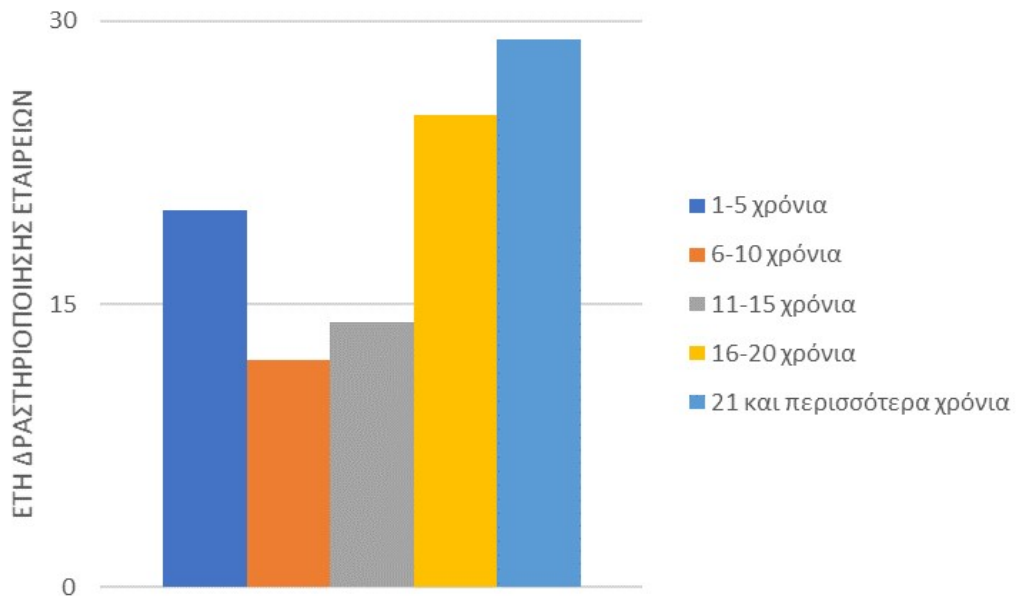
Το δείγμα αποτελείται από 20 που λειτουργούν από 1-5 χρόνια, 12 από 6-10 χρόνια, 14 από 11-15 χρόνια, 25 από 16-20 χρόνια και 29 από 21 χρόνια και πάνω. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 20% ,12%, 14% και 25% και 29% αντίστοιχα. Είναι

σημαντικό ότι το δείγμα μας απαρτίζεται από εταιρείες που άλλες έχουν μεγάλη εμπειρία στο χώρο τους με ποσοστό 54% και άλλες φρέσκιες και νέες στον κλάδο δραστηριοποίησης τους σε ποσοστό 20%. Ακολουθεί ο αντίστοιχος πίνακας και το διάγραμμα.

Πίνακας 5.25

Διάκριση επιχειρήσεων με κριτήριο τα έτη δραστηριοποίησης τους

Χρόνια Δραστηριότητας			
	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση
1-5 χρόνια	20	20,0	20,0
6-10 χρόνια	12	12,0	32,0
11-15 χρόνια	14	14,0	46,0
16-20 χρόνια	25	25,0	71,0
21 και περισσότερα χρόνια	29	29,0	100,0
Συνολικό	100	100,0	

Διάγραμμα 5.25

Διάκριση επιχειρήσεων με κριτήριο τα έτη δραστηριοποίησης τους

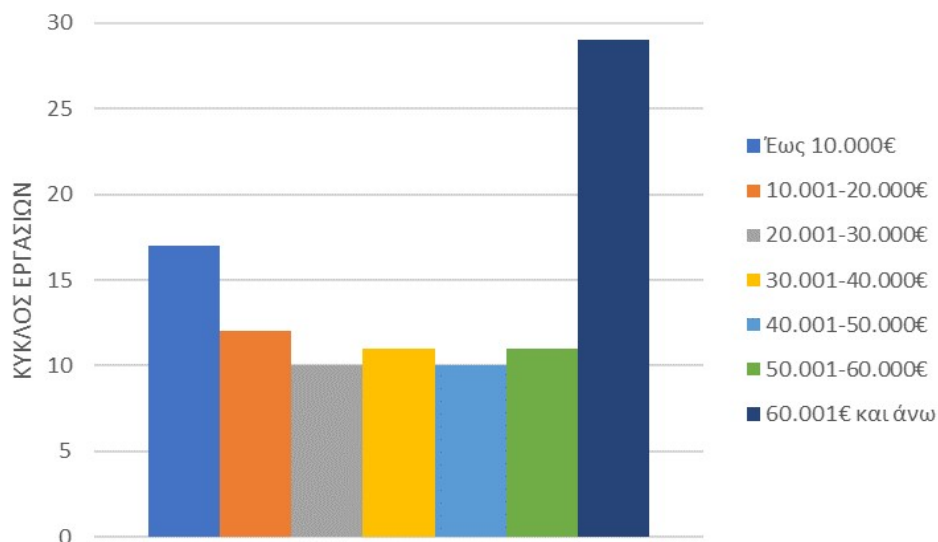
Ερώτηση 5. Ετήσιος κύκλος εργασιών επιχείρησης το 2020.

Το δείγμα αποτελείται από 17 επιχειρήσεις με ετήσιο κύκλο εργασιών έως 10.000 ευρώ, 12 επιχειρήσεις από 10.001-20.000 ευρώ, 10 επιχειρήσεις από 30.001-40.000 ευρώ, 11 επιχειρήσεις από 40.001-50.000 ευρώ, 10 επιχειρήσεις από 40.001-50.000 ευρώ και 11 επιχειρήσεις από 50.001-60.000 ευρώ και 29 επιχειρήσεις από 60.001 ευρώ και πάνω. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 17% ,12%, 10%, 11%, 10%, 11% και 29% αντίστοιχα. Ακολουθεί ο πίνακας και το διάγραμμα.

Πίνακας 5.26

Διάκριση επιχειρήσεων με κριτήριο τον ετήσιο κύκλο εργασιών για το 2020

Ετήσιος κύκλος εργασιών επιχείρησης το 2020			
	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσφωρευτική απόδοση
Έως 10.000€	17	17,0	17,0
10.001-20.000€	12	12,0	29,0
20.001-30.000€	10	10,0	39,0
30.001-40.000€	11	11,0	50,0
40.001-50.000€	10	10,0	60,0
50.001-60.000€	11	11,0	71,0
60.001€ και άνω	29	29,0	100,0
Συνολικό	100	100,0	

Διάγραμμα 5.26

Διάκριση επιχειρήσεων με κριτήριο τον ετήσιο κύκλο εργασιών για το 2020

Ερώτηση 6. Ποιά είναι τα μηνιαία λειτουργικά έξοδα σας (πάγια και έκτακτα) το 2020.

Το δείγμα αποτελείται από 8 επιχειρήσεις με μηνιαία λειτουργικά έξοδα έως 1.000 ευρώ, 18 επιχειρήσεις από 1.001-2.000 ευρώ, 17 επιχειρήσεις από 2.001-3.000 ευρώ, 11 επιχειρήσεις από 3.001-4.000 ευρώ, 9 επιχειρήσεις από 4.001-5.000 ευρώ, 11 επιχειρήσεις από 5.001-6.000 ευρώ και 26 επιχειρήσεις από 6.001 ευρώ και πάνω. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 8%, 18%, 17%, 11%, 9%, 11% και 26% αντίστοιχα. Ακολουθεί ο πίνακας και το διάγραμμα.

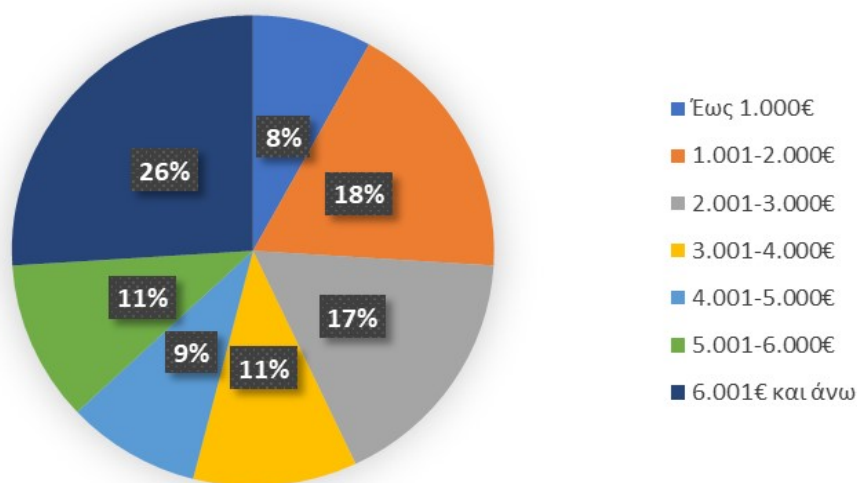
Πίνακας 5.27

Τα μηνιαία λειτουργικά έξοδα των επιχειρήσεων

Ποιά είναι τα μηνιαία λειτουργικά έξοδα σας (πάγια και έκτακτα) το 2020			
	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση
Έως 1.000€	8	8,0	8,0

1.001-2.000€	18	18,0	26,0
2.001-3.000€	17	17,0	43,0
3.001-4.000€	11	11,0	54,0
4.001-5.000€	9	9,0	63,0
5.001-6.000€	11	11,0	74,0
6.001€ και άνω	26	26,0	100,0
Συνολικό	100	100,0	

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

Διάγραμμα 5.27

Τα μηνιαία λειτουργικά έξοδα των επιχειρήσεων

Ερώτηση 7. Ετήσιο ποσό για φόρους εισοδήματος που πληρώσατε το 2020.

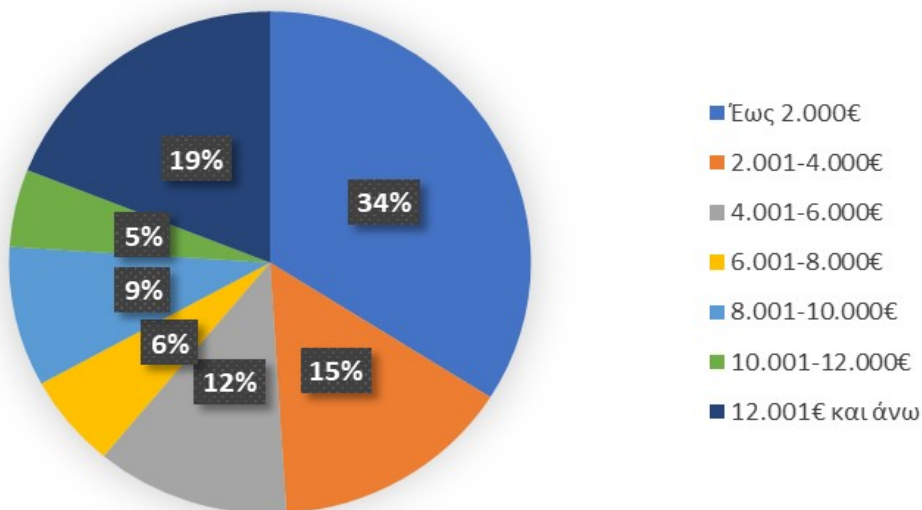
Το δείγμα αποτελείται από 34 επιχειρήσεις που πλήρωσαν για ετήσιο φόρο εισοδήματος ως 2.000 ευρώ, 15 από 2.001-4.000 ευρώ, 12 από 4.001-6.000 ευρώ, 6 από 6.001-8.000 ευρώ, 9 από 8.001-10.000 ευρώ, 5 από 10.001-12.000 ευρώ και 19 από 12.001 ευρώ και πάνω. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 34%, 15%, 12%, 6%, 9%, 5% και 19% αντίστοιχα. Ακολουθεί ο πίνακας και το διάγραμμα.

Πίνακας 5.28

Ποσό φόρου εισοδήματος που πλήρωσαν οι επιχειρήσεις το 2020

Ετήσιο ποσό για φόρους εισοδήματος που πληρώσατε το 2020			
	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση
Έως 2.000€	34	34,0	34,0
2.001-4.000€	15	15,0	49,0
4.001-6.000€	12	12,0	61,0
6.001-8.000€	6	6,0	67,0
8.001-10.000€	9	9,0	76,0
10.001-12.000€	5	5,0	81,0
12.001€ και άνω	19	19,0	100,0
Συνολικό	100	100,0	

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΙΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ 2020

Διάγραμμα 5.28

Ποσό φόρου εισοδήματος που πλήρωσαν οι επιχειρήσεις το 2020

5.2.2 Ευκολία πληρωμής φόρων

Ερώτηση 8. Η επιχείρηση δεν έχει δεχθεί ποτέ πρόστιμο για μη πληρωμή φόρου

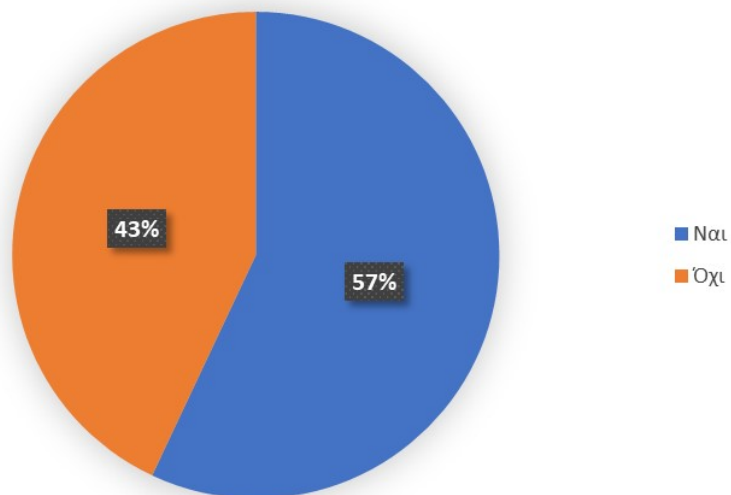
Το δείγμα αποτελείται από 57 επιχειρήσεις που δεν έχουν δεχθεί ποτέ πρόστιμο για μη πληρωμή φόρου, άρα διέποντας από συνέπια και 43 που έχουν δεχθεί πρόστιμο. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 57% και 43% αντίστοιχα. Ακολουθεί ο πίνακας και το διάγραμμα.

Πίνακας 5.29

Ασυνεπείς επιχειρήσεις που έχουν δεχθεί πρόστιμο φόρου

Η επιχείρηση δεν έχει δεχθεί ποτέ πρόστιμο για μη πληρωμή φόρου:

	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσφωρευτική απόδοση
Ναι	57	57,0	57,0
Όχι	43	43,0	100,0
Συνολικό	100	100,0	

Διάγραμμα 5.29

Ασυνεπείς επιχειρήσεις που έχουν δεχθεί πρόστιμο φόρου

Ερώτηση 9. Η επιχείρηση πληρώνει τους φόρους της εφάπαξ ή σε 3 το πολύ δόσεις.

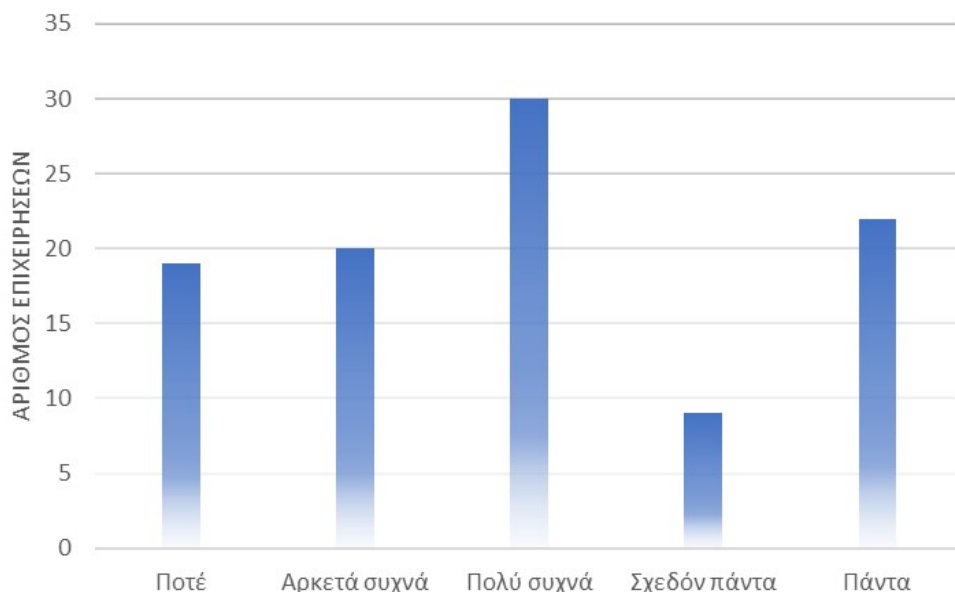
Το δείγμα αποτελείται από 19 επιχειρήσεις που ποτέ δεν πληρώνουν τους φόρους τους εφάπαξ ή σε 3 το πολύ δόσεις, 20 αρκετά συχνά, 30 πολύ συχνά, 9 σχεδόν πάντα και 22 που πάντα πληρώνουν. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 19%, 20%, 30%, 9% και 22% αντίστοιχα. Η συνέπεια πληρωμής τουλάχιστον σε αρκετά συχνό βαθμό αγγίζει το 61%, το οποίο ουσιαστικά αποτελεί ένα καλό ποσοστό αλλά όχι αν αναλογιστούμε ότι το άλλο 19% πάντα διαχειρίζεται τις υποχρεώσεις των φορολογιών του σε δόσεις. Ακολουθεί ο πίνακας και το διάγραμμα.

Πίνακας 5.30

Η συχνότητα πληρωμής δόσεων φόρου των επιχειρήσεων

Η επιχείρηση πληρώνει τους φόρους της εφάπαξ ή σε 3 το πολύ δόσεις

	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση
Ποτέ	19	19,0	19,0
Αρκετά συχνά	20	20,0	39,0
Πολύ συχνά	30	30,0	69,0
Σχεδόν πάντα	9	9,0	78,0
Πάντα	22	22,0	100,0
Συνολικό	100	100,0	

Διάγραμμα 5.30

Η συχνότητα πληρωμής δόσεων φόρου των επιχειρήσεων

Ερώτηση 10. Η επιχείρηση χρησιμοποίησε τεχνικές δημιουργικής λογιστικής, προκειμένου να αποφύγει φόρους, για ζωτικής σημασίας έξοδα (πχ. για πληρωμή προσωπικού).

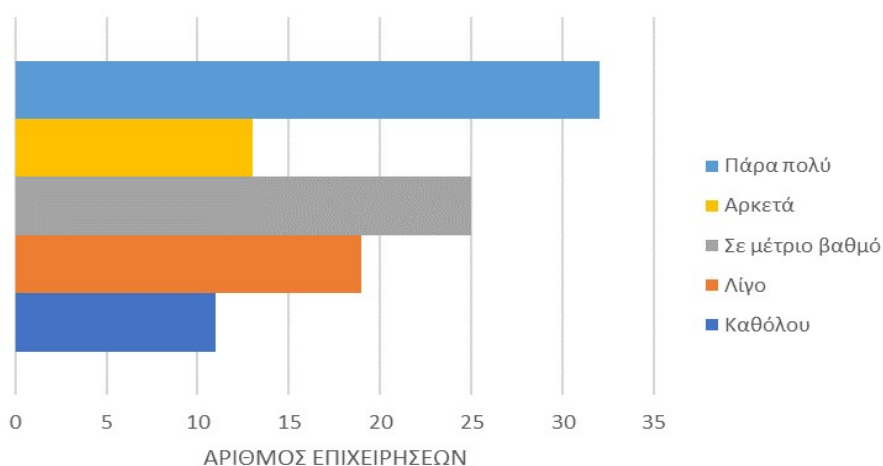
Αρκετές επιχειρήσεις χρησιμοποιούν μεθόδους προς αιτιολόγηση μη φορολογούμενων ποσών με σκοπό το κέρδος τους και να μειώσουν το κόστος των εξόδων τους. Το δείγμα αποτελείται από 19 επιχειρήσεις που δεν χρησιμοποιούν καθόλου τεχνικές δημιουργικής λογιστικής, 19 λίγο, 25 σε μέτριο βαθμό, 13 αρκετά και 32 πάρα πολύ συχνά. Προφανώς, το αποτέλεσμα αυτό είναι ανησυχητικό καθώς τουλάχιστον το 45% εφαρμόζει έντονα τις τεχνικές αυτές, το οποίο και συντελεί σε μείωση συγκομιδής φόρων. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 11% , 19%, 25%, 13% και 32% αντίστοιχα. Ακολουθεί ο πίνακας και το διάγραμμα.

Πίνακας 5.31

Συχνότητα εφαρμογής δημιουργικής λογιστικής προς αποφυγή φόρων ζωτικής σημασίας.

Η επιχείρηση χρησιμοποίησε τεχνικές δημιουργικής λογιστικής, προκειμένου να αποφύγει φόρους, για ζωτικής σημασίας έξοδα

	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση
Καθόλου	11	11,0	11,0
Λίγο	19	19,0	30,0
Σε μέτριο βαθμό	25	25,0	55,0
Αρκετά	13	13,0	68,0
Πάρα πολύ	32	32,0	100,0
Συνολικό	100	100,0	

Διάγραμμα 5.31

Συχνότητα εφαρμογής δημιουργικής λογιστικής προς αποφυγή φόρων ζωτικής σημασίας.

Ερώτηση 11. Η επιχείρηση χρησιμοποίησε τεχνικές δημιουργικής λογιστικής, προκειμένου να αποφύγει φόρους, για άλλα έξοδα (πχ. Επένδυση).

Σε συνέχεια της ερώτησης (10) η δημιουργική λογιστική εφαρμόζεται από τις επιχειρήσεις και για αποφυγή επενδυτικών εξόδων. Το αποτέλεσμα πλαισιώνεται από 8 επιχειρήσεις που δεν χρησιμοποιούν ποτέ τεχνικές για να αποφύγουν φόρους, 14

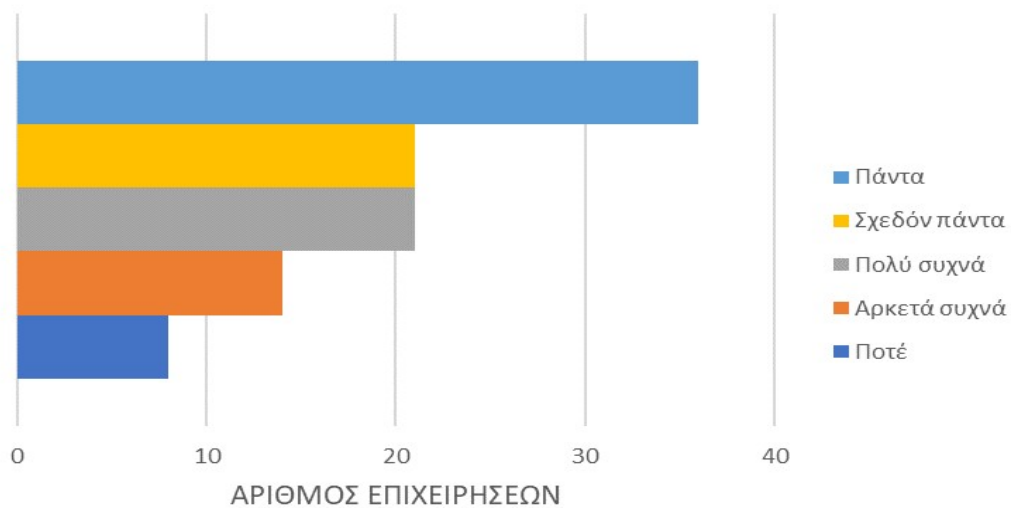
χρησιμοποιούν αρκετά συχνά, 21 πολύ συχνά, 21 σχεδόν πάντα και 36 την εφαρμόζουν πάντα. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 8%, 14%, 21%, 21% και 36% αντίστοιχα. Ακολουθεί ο πίνακας και το διάγραμμα.

Πίνακας 5.32

Συχνότητα εφαρμογής δημιουργικής λογιστικής προς αποφυγή φόρων για λοιπά έξοδα.

Η επιχείρηση χρησιμοποίησε τεχνικές δημιουργικής λογιστικής, προκειμένου να αποφύγει φόρους, για άλλα έξοδα (πχ. Επένδυση):

	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση
Ποτέ	8	8,0	8,0
Αρκετά συχνά	14	14,0	22,0
Πολύ συχνά	21	21,0	43,0
Σχεδόν πάντα	21	21,0	64,0
Πάντα	36	36,0	100,0
Συνολικό	100	100,0	

Διάγραμμα 5.32

Συχνότητα εφαρμογής δημιουργικής λογιστικής προς αποφυγή φόρων για λοιπά έξοδα

Ερώτηση 12. Κατά τα τελευταία χρόνια η επιχείρηση έχει προχωρήσει σε περικοπή δαπανών, προκειμένου να μπορέσει να ανταποκριθεί φορολογικά.

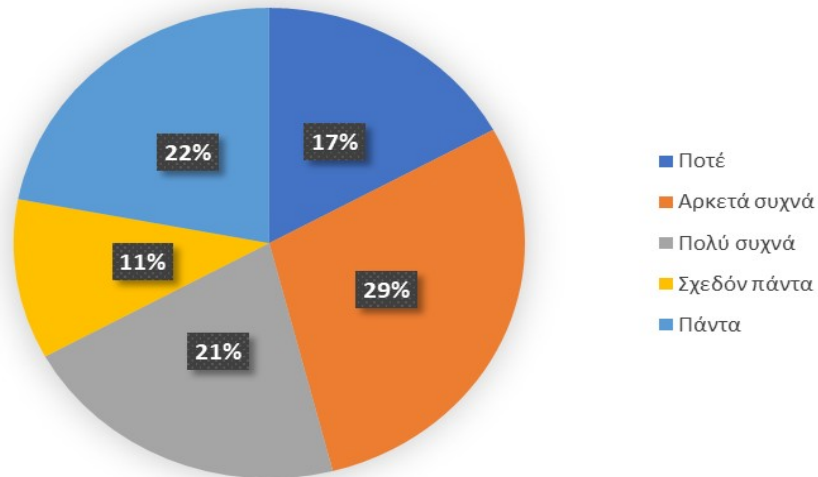
Πολλές επιχειρήσεις μπαίνουν σε διαδικασίες περικοπής δαπανών ή σημαντικής μείωσης των λειτουργικών εξόδων προκειμένου να μπορέσουν να διατηρήσουν την φορολογική τους συνέπεια προς το κράτος. Το δείγμα αποτελείται από 17 επιχειρήσεις που δεν προχώρησαν ποτέ σε τεχνικές περικοπής δαπανών για να ανταποκριθούν φορολογικά, 29 αρκετά συχνά, 21 πολύ συχνά, 11 σχεδόν πάντα και 22 πάντα. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 17%, 29%, 21%, 11% και 22% αντίστοιχα. Αυτό μας οδηγεί στο συμπέρασμα πως σχεδόν λίγο παραπάνω από 5 στις 10 επιχειρήσεις αναγκάζονται να προχωρήσουν σε περικοπές αφού μόλις το 17% δεν αντιμετωπίζει κάποιο παρόμοιο πρόβλημα. Παρακάτω επισυνάπτεται ο πίνακας και το διάγραμμα.

Πίνακας 5.33

Συχνότητα περικοπών επιχειρησιακών δαπανών με σκοπό τη διατήρηση της φορολογικής συνέπειας

Κατά τα τελευταία χρόνια η επιχείρηση έχει προχωρήσει σε περικοπή δαπανών, προκειμένου να μπορέσει να ανταποκριθεί φορολογικά:

	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση
Ποτέ	17	17,0	17,0
Αρκετά συχνά	29	29,0	46,0
Πολύ συχνά	21	21,0	67,0
Σχεδόν πάντα	11	11,0	78,0
Πάντα	22	22,0	100,0
Συνολικό	100	100,0	

Διάγραμμα 5.33

Συχνότητα περικοπών επιχειρησιακών δαπανών με σκοπό τη διατήρηση της φορολογικής συνέπειας

5.2.3 Σύγκριση φορολογίας με το παρελθόν

Ερώτηση 13. Οι φορολογικές υποχρεώσεις της επιχείρησης είναι ποσοστιαία σε σχέση με το μικτό κέρδος μεγαλύτερες σε σχέση με το παρελθόν.

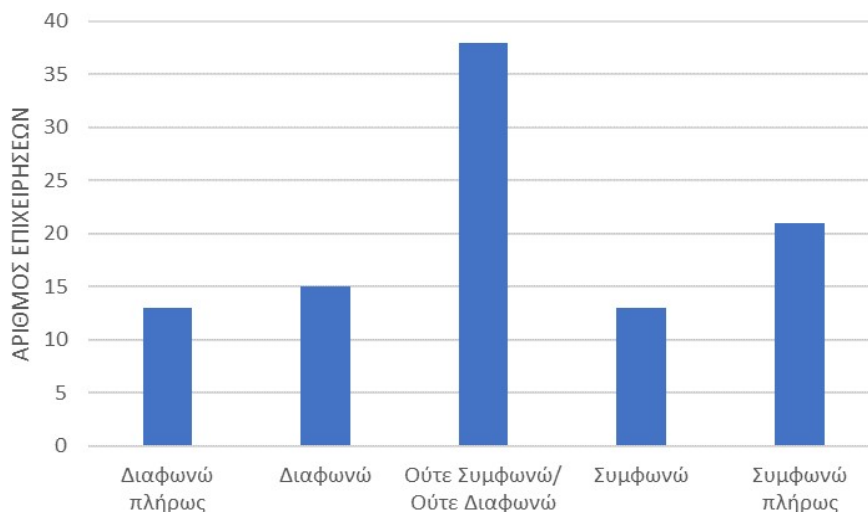
Το δείγμα αποτελείται από 13 επιχειρήσεις που διαφωνούν πλήρως, 15 που διαφωνούν, 38 που ούτε συμφωνούν αλλά ούτε διαφωνούν, 13 συμφωνούν και 21 που συμφωνούν πλήρως. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 13%, 15%, 38%, 13% και 21% αντίστοιχα. Αυτό οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι φορολογικοί συντελεστές ολοένα και αυξάνονται, θέτοντας τις επιχειρήσεις σε προγραμματισμό νέων μελλοντικών θυσιών. Ακολουθεί ο πίνακας και το διάγραμμα.

Πίνακας 5.34

Αύξηση φορολογικών απαιτήσεων σε σχέση με το μικτό κέρδος τα τελευταία χρόνια

Οι φορολογικές υποχρεώσεις της επιχείρησης είναι ποσοστιαία σε σχέση με το μικτό κέρδος μεγαλύτερες σε σχέση με το παρελθόν:

	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσφωρευτική απόδοση
Διαφωνώ πλήρως	13	13,0	13,0
Διαφωνώ	15	15,0	28,0
Ούτε Συμφωνώ/ Ούτε Διαφωνώ	38	38,0	66,0
Συμφωνώ	13	13,0	79,0
Συμφωνώ πλήρως	21	21,0	100,0
Συνολικό	100	100,0	

Διάγραμμα 5.34

Αύξηση φορολογικών απαιτήσεων σε σχέση με το μικτό κέρδος τα τελευταία χρόνια

Ερώτηση 14. Οι φόροι στην Ελλάδα έχουν γίνει πιο άδικοι σε σχέση με το παρελθόν.

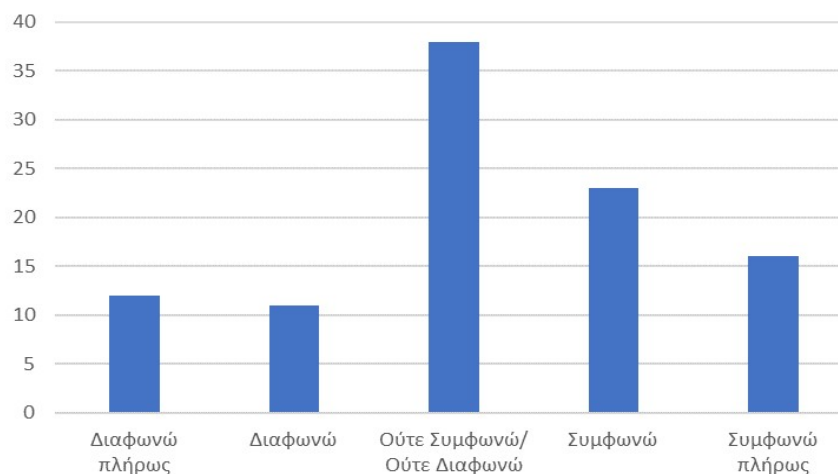
Είναι γεγονός πως οι φορολογικοί συντελεστές ολοένα και αυξάνονται και αδικούν παράλληλα προσπάθειες, όχι μόνο ανάπτυξης των είδη υφιστάμενων εταιρειών

αλλά και την είσοδο νέων, λόγω του απαγορευτικού για τα Ελληνικά οικονομικά δεδομένα κόστους. Το δείγμα αποτελείται από 12 επιχειρήσεις που διαφωνούν πλήρως με την ερώτηση, 11 που διαφωνούν, 38 που κρατούν επιφυλακτική στάση, 23 συμφωνούν και 16 που συμφωνούν πλήρως. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 12%, 11%, 38%, 23% και 16% αντίστοιχα, κάτι που αποτυπώνει πλήρως την όλη εικόνα. Ακολουθεί ο πίνακας και το διάγραμμα.

Πίνακας 5.35

Αύξηση έντασης αδικίας στην τιμολόγηση του φορολογικού συστήματος τα τελευταία χρόνια

Οι φόροι στις Ελλάδα έχουν γίνει πιο άδικοι σε σχέση με το παρελθόν:			
	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση
Διαφωνώ πλήρως	12	12,0	12,0
Διαφωνώ	11	11,0	23,0
Ούτε Συμφωνώ/ Ούτε Διαφωνώ	38	38,0	61,0
Συμφωνώ	23	23,0	84,0
Συμφωνώ πλήρως	16	16,0	100,0
Συνολικό	100	100,0	

Διάγραμμα 5.35

Αύξηση έντασης αδικίας στην τιμολόγηση του φορολογικού συστήματος τα τελευταία χρόνια

Ερώτηση 15 . Ήταν πιο εύκολη η αποπληρωμή εταιρικών φόρων στο παρελθόν σε σχέση με τα τελευταία χρόνια.

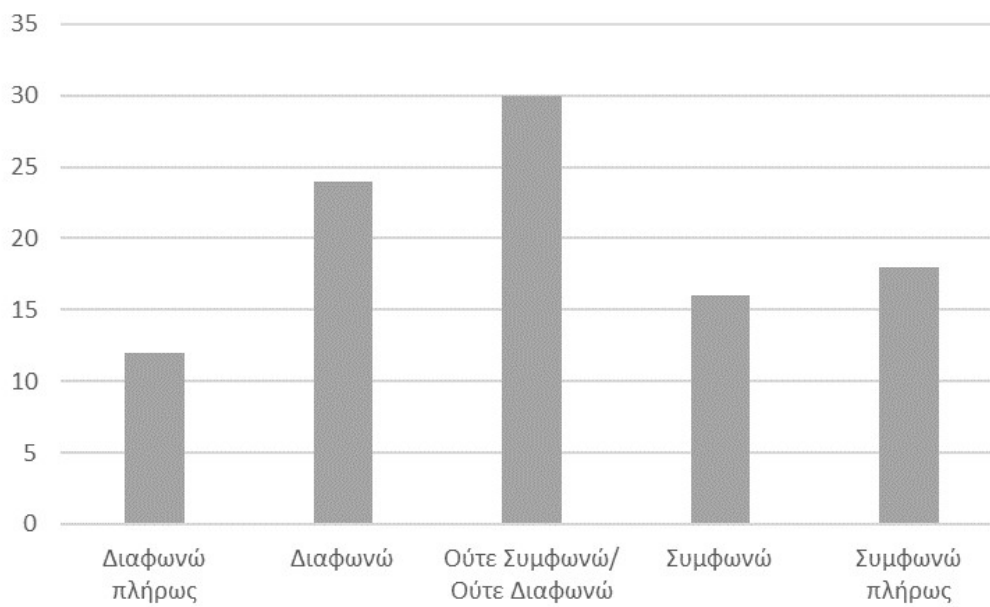
Η ερώτηση (15) έρχεται να συμπληρώσει την σύγκριση του τρέχοντος φορολογικού συστήματος σε σχέση με το παρελθόν ως προς την αδικία και ευελιξία πληρωμής. Το δείγμα αποτελείται από 12 επιχειρήσεις που διαφωνούν πλήρως, 24 που διαφωνούν, 30 που ούτε συμφωνούν /ούτε διαφωνούν, 16 συμφωνούν και 18 που συμφωνούν πλήρως. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 12%, 24%, 30%, 16% και 18% αντίστοιχα. Ακολουθεί ο πίνακας και το διάγραμμα.

Πίνακας 5.36

Φθίνουσα πορεία η ευελιξία πληρωμής τα τελευταία χρόνια

Ήταν πιο εύκολη η αποπληρωμή εταιρικών φόρων στο παρελθόν σε σχέση με τα τελευταία χρόνια:

	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση
Διαφωνώ πλήρως	12	12,0	12,0
Διαφωνώ	24	24,0	36,0
Ούτε Συμφωνώ/ Ούτε Διαφωνώ	30	30,0	66,0
Συμφωνώ	16	16,0	82,0
Συμφωνώ πλήρως	18	18,0	100,0
Συνολικό	100	100,0	

Διάγραμμα 5.36

Φθίνουσα πορεία η ευελιξία πληρωμής τα τελευταία χρόνια

5.2.4 Κριτική Φορολογίας

Ερώτηση 16. Οι φορολογικές δαπάνες των επιχειρήσεων είναι πολύ μεγάλες και οι παροχές από το κράτος πολύ μικρές, συγκριτικά.

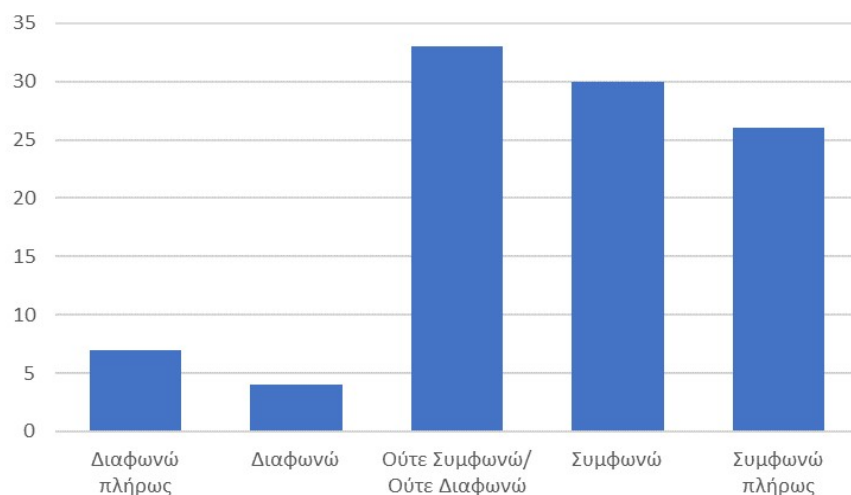
Η άνοδος της φορολογικής επιβάρυνσης που έχει θέσει το κράτος είναι δυσανάλογη της ποιότητας και διάθεσης παροχών του. Αυτή η άποψη διατυπώνεται και στα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου νομικών προσώπων με ποσοστό 56%. Αναλυτικότερα, το δείγμα αποτελείται από 7 επιχειρήσεις που διαφωνούν πλήρως, 4 που διαφωνούν, 33 που ούτε συμφωνούν /ούτε διαφωνούν, 30 συμφωνούν και 26 που συμφωνούν πλήρως. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 7% , 4%, 33%, 30% και 26% αντίστοιχα. Ακολουθεί ο πίνακας και το διάγραμμα.

Πίνακας 5.37

Φορολογικές δαπάνες των επιχειρήσεων σε σύγκριση με τις παροχές του κράτους

Οι φορολογικές δαπάνες των επιχειρήσεων είναι πολύ μεγάλες και οι παροχές από το κράτος πολύ μικρές, συγκριτικά

	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση
Διαφωνώ πλήρως	7	7,0	7,0
Διαφωνώ	4	4,0	11,0
Ούτε Συμφωνώ/ Ούτε Διαφωνώ	33	33,0	44,0
Συμφωνώ	30	30,0	74,0
Συμφωνώ πλήρως	26	26,0	100,0
Συνολικό	100	100,0	

Διάγραμμα 5.37

Φορολογικές δαπάνες των επιχειρήσεων σε σύγκριση με τις παροχές του κράτους

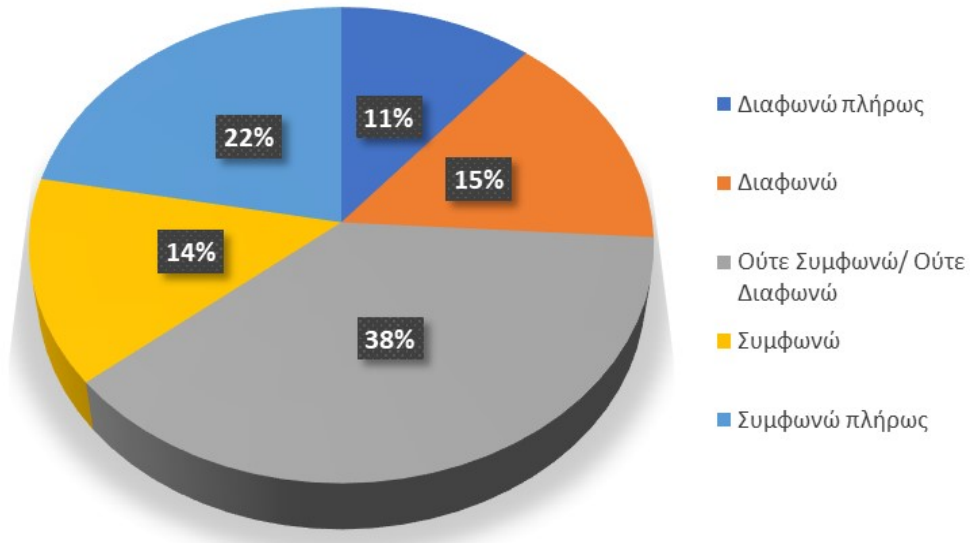
Ερώτηση 17. Αισθάνομαι αδικημένος για τους φόρους που πληρώνει η επιχείρησή μου.

Το δείγμα αποτελείται από 11 επιχειρήσεις που διαφωνούν πλήρως, 15 που διαφωνούν, 38 που ούτε συμφωνούν /ούτε διαφωνούν, 14 συμφωνούν και 22 που συμφωνούν πλήρως. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 11%, 15%, 38%, 14% και 22% αντίστοιχα. Ακολουθεί ο πίνακας και το διάγραμμα.

Πίνακας 5.38

Ένταση φορολογική αδικία στις επιχειρήσεις

Αισθάνομαι αδικημένος για τους φόρους που πληρώνει η επιχείρησή μου:			
	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση
Διαφωνώ πλήρως	11	11,0	11,0
Διαφωνώ	15	15,0	26,0
Ούτε Συμφωνώ/ Ούτε Διαφωνώ	38	38,0	64,0
Συμφωνώ	14	14,0	78,0
Συμφωνώ πλήρως	22	22,0	100,0
Συνολικό	100	100,0	

Διάγραμμα 5.38

Ένταση φορολογική αδικία στις επιχειρήσεις

Ερώτηση 18. Αισθάνομαι πως οι τελευταίες κυβερνήσεις δεν επενδύουν ορθολογικά τα χρήματα από τη φορολογία.

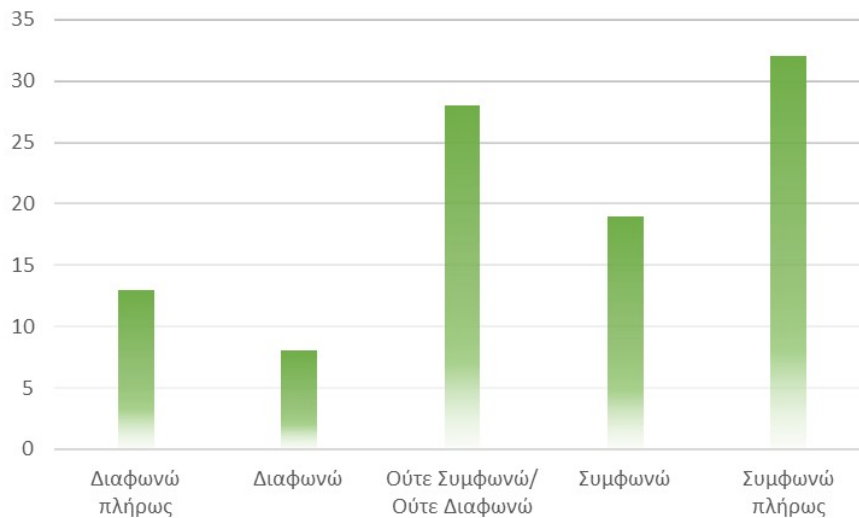
Το δείγμα αποτελείται από 13 επιχειρήσεις που διαφωνούν πλήρως ότι οι τελευταίες κυβερνήσεις δεν επενδύουν ορθολογικά τα χρήματα από τη φορολογία, 8 που διαφωνούν, 28 που ούτε συμφωνούν /ούτε διαφωνούν, 19 συμφωνούν και 32 που συμφωνούν πλήρως. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 13%, 8%, 28%, 19% και 32% αντίστοιχα. Επομένως, το 51% των ερωτηθέντων συμφωνούν ότι οι κυβερνήσεις πλέον δεν διαχειρίζονται σωστά τα φορολογηθέντα ποσά που έχουν εισπράξει και δεν καταλήγουν στην ορθολογική επένδυση τους. Ακολουθεί ο σχετικός πίνακας και το διάγραμμα.

Πίνακας 5.39

Λάθος τρόπος επένδυσης φορολογικών ποσών από τις κυβερνήσεις

Αισθάνομαι πως οι τελευταίες κυβερνήσεις δεν επενδύουν ορθολογικά τα χρήματα από τη φορολογία:

	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση
Διαφωνώ πλήρως	13	13,0	13,0
Διαφωνώ	8	8,0	21,0
Ούτε Συμφωνώ/ Ούτε Διαφωνώ	28	28,0	49,0
Συμφωνώ	19	19,0	68,0
Συμφωνώ πλήρως	32	32,0	100,0
Συνολικό	100	100,0	

Διάγραμμα 5.39

Λάθος τρόπος επένδυσης φορολογικών ποσών από τις κυβερνήσεις

Ερώτηση 19. Πιστεύω πως η φορολογία στην Ελλάδα είναι δυσανάλογα υψηλή σε σχέση με χώρες του εξωτερικού.

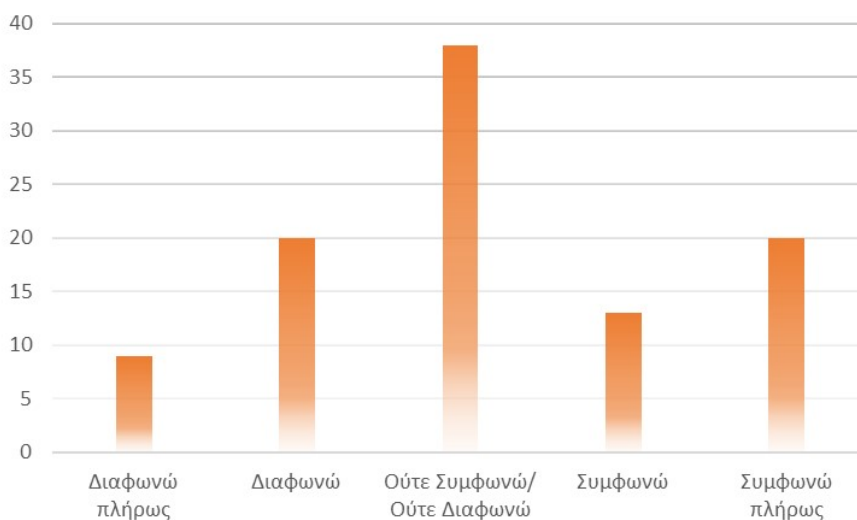
Το δείγμα αποτελείται από 9 επιχειρήσεις που διαφωνούν πλήρως ότι οι τελευταίες κυβερνήσεις δεν επενδύουν ορθολογικά τα χρήματα από τη φορολογία, 20 που διαφωνούν, 38 που ούτε συμφωνούν /ούτε διαφωνούν, 13 συμφωνούν και 20 που συμφωνούν πλήρως. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 9%, 20%, 38%, 13% και 20% αντίστοιχα. Παρατηρούμε πως τα αποτελέσματα της ερώτησης (18) με εκείνα της (19) έχουν παρόμοιο καταμερισμό απαντήσεων. Αυτό δηλώνει, κατά προσέγγιση, ότι ο τρόπος που απάντησαν οι κληθέντες στο αν οι τελευταίες κυβερνήσεις δεν επενδύουν ορθολογικά τα χρήματα από τη φορολογία, διατηρήθηκε εν μέρη και στην ερώτηση (19) περί σύγκρισης της φορολογίας με εκείνες του εξωτερικού. Ακολουθεί ο πίνακας και το διάγραμμα.

Πίνακας 5.40

Υψηλότερη φορολογία στην Ελλάδα με αυτή των άλλων χωρών

Πιστεύω πως η φορολογία στην Ελλάδα είναι δυσανάλογα υψηλή σε σχέση με χώρες του εξωτερικού

	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση
Διαφωνώ πλήρως	9	9,0	9,0
Διαφωνώ	20	20,0	29,0
Ούτε Συμφωνώ/ Ούτε Διαφωνώ	38	38,0	67,0
Συμφωνώ	13	13,0	80,0
Συμφωνώ πλήρως	20	20,0	100,0
Συνολικό	100	100,0	

Διάγραμμα 5.40

Υψηλότερη φορολογία στην Ελλάδα με αυτή των άλλων χωρών

Ερώτηση 20. Πιστεύω πως η φορολογία είναι ένα «αγκάθι του συστήματος» για την Ελλάδα.

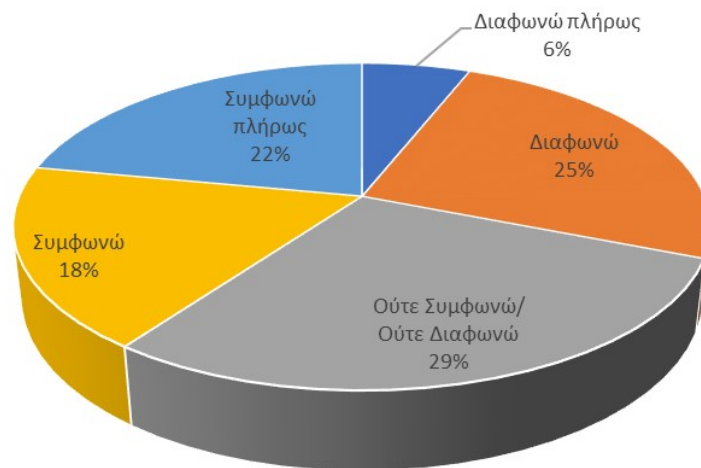
Το δείγμα αποτελείται από 13 επιχειρήσεις που διαφωνούν πλήρως ότι οι τελευταίες κυβερνήσεις δεν επενδύουν ορθολογικά τα χρήματα από τη φορολογία, 8 που διαφωνούν, 28 που ούτε συμφωνούν /ούτε διαφωνούν, 19 συμφωνούν και 32 που

συμφωνούν πλήρως. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 13%, 8%, 28%, 19% και 32% αντίστοιχα. Το 40% των επιχειρήσεων πιστεύουν ότι το Ελληνικό φορολογικό σύστημα αποτελεί μελανό σημείο για την επιχειρηματική δραστηριοποίηση και σίγουρα χρήζει βελτίωσης. Ακολουθεί ο πίνακας και το διάγραμμα.

Πίνακας 5.41

Αδυναμία για την Ελλάδα το φορολογικό σύστημα

Πιστεύω πως η φορολογία είναι ένα «αγκάθι του συστήματος» για την Ελλάδα:			
	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση
Διαφωνώ πλήρως	6	6,0	6,0
Διαφωνώ	25	25,0	31,0
Ούτε Συμφωνώ/ Ούτε Διαφωνώ	29	29,0	60,0
Συμφωνώ	18	18,0	78,0
Συμφωνώ πλήρως	22	22,0	100,0
Συνολικό	100	100,0	

Διάγραμμα 5.41

Άποψη για το αν η φορολογία είναι ένα «αγκάθι του συστήματος» για την Ελλάδα
Ερώτηση 21. Πιστεύω πως η φορολογία στην Ελλάδα αποτελεί τροχοπέδη οικονομικής ανάπτυξης.

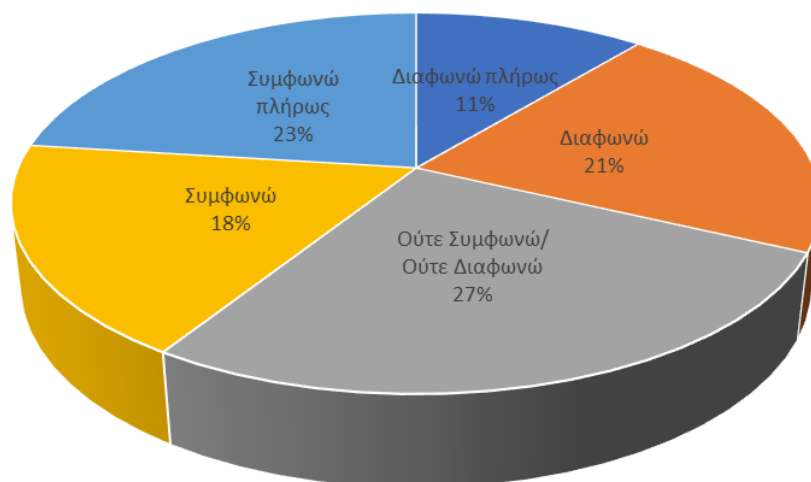
Το δείγμα αποτελείται από 11 επιχειρήσεις που διαφωνούν πλήρως ότι οι τελευταίες κυβερνήσεις δεν επενδύουν ορθολογικά τα χρήματα από τη φορολογία, 21 που διαφωνούν, 27 που ούτε συμφωνούν /ούτε διαφωνούν, 18 συμφωνούν και 23 που συμφωνούν πλήρως. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 11%, 21%, 27%, 18% και 23% αντίστοιχα. Παρόμοιο παρουσιάζεται το αποτέλεσμα με εκείνο της ερώτησης (20), καθώς το 41% συμφωνεί με την παραδοχή ότι το Ελληνικό φορολογικό σύστημα αποτελεί τροχοπέδη για τους επιχειρηματίες αλλά και για την οικονομική ανάπτυξη της Ελλάδας. Ακολουθεί ο πίνακας και το διάγραμμα.

Πίνακας 5.42

Τροχοπέδη η Ελληνική φορολογία στην οικονομική της ανάπτυξη

Πιστεύω πως η φορολογία στην Ελλάδα αποτελεί τροχοπέδη οικονομικής ανάπτυξης:

	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση
Διαφωνώ πλήρως	11	11,0	11,0
Διαφωνώ	21	21,0	32,0
Ούτε Συμφωνώ/ Ούτε Διαφωνώ	27	27,0	59,0
Συμφωνώ	18	18,0	77,0
Συμφωνώ πλήρως	23	23,0	100,0
Συνολικό	100	100,0	

Διάγραμμα 5.42

Τροχοπέδη η Ελληνική φορολογία στην οικονομική της ανάπτυξη

Ερώτηση 22. Πιστεύω πως η φορολογία στην Ελλάδα έχει σαν αποτέλεσμα την απομάκρυνση επενδύσεων.

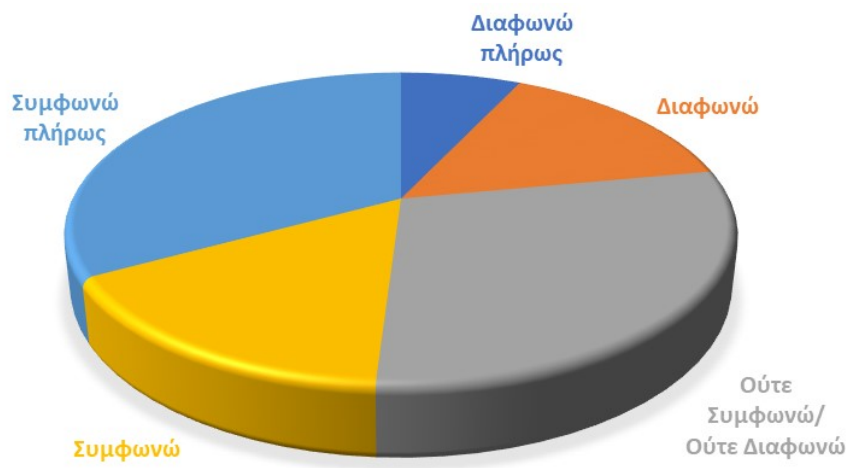
Το δείγμα αποτελείται από 7 επιχειρήσεις που διαφωνούν πλήρως ότι οι τελευταίες κυβερνήσεις δεν επενδύουν ορθολογικά τα χρήματα από τη φορολογία, 15 που διαφωνούν, 29 που ούτε συμφωνούν /ούτε διαφωνούν, 16 συμφωνούν και 33 που συμφωνούν πλήρως. Η ποσοστιαία αποτύπωση τους είναι 7%, 15%, 29%, 16% και 33% αντίστοιχα. Ως αποτέλεσμα των όσων ειπώθηκαν στην ενότητα 5.2.4 για την άποψη των νομικών προσώπων περί φορολογικού συστήματος προκύπτει και το αποτέλεσμα της ερώτησης (22), καθιστώντας το Ελληνικό φορολογικό σύστημα τροχοπέδη επενδύσεων με ποσοστό 49%. Ακολουθεί ο πίνακας και το διάγραμμα.

Πίνακας 5.43

Τροχοπέδη των επενδύσεων η Ελληνική φορολογία

Πιστεύω πως η φορολογία στην Ελλάδα έχει σαν αποτέλεσμα την απομάκρυνση επενδύσεων:

	Συχνότητα	Ποσοστό	Συσσωρευτική απόδοση
Διαφωνώ πλήρως	7	7,0	7,0
Διαφωνώ	15	15,0	22,0
Ούτε Συμφωνώ/ Ούτε Διαφωνώ	29	29,0	51,0
Συμφωνώ	16	16,0	67,0
Συμφωνώ πλήρως	33	33,0	100,0
Συνολικό	100	100,0	

Διάγραμμα 5.43

Τροχοπέδη των επενδύσεων η Ελληνική φορολογία

Κεφάλαιο 6 : Αποτελέσματα Έρευνας - Στατιστική ανάλυση

Στατιστική ανάλυση

Το κεφάλαιο 6 αποτελεί το δεύτερο μέρος της ανάλυση αυτής της εργασίας, περιλαμβάνοντας στατιστική ανάλυση και τεστ εξάρτησης – ανεξαρτησίας για επιλεγμένες και στοχευμένες ερωτήσεις που πραγματοποιήθηκαν στα ερωτηματολόγια των φυσικών και νομικών προσώπων. Η μελέτη αυτή αρχίζει με πίνακες συνάφειας που δείχνουν με κάθε λεπτομέρεια την μελέτη μεταξύ δύο μεταβλητών, δείχνοντας τα ποσοστά και τις συχνότητες των συνδυασμών των υπό μελέτη μεταβλητών. Στη συνέχεια παρουσιάζονται πίνακες με στατιστική ανάλυση χρησιμοποιώντας τον έλεγχο χ^2 Pearson chi-square test, με κύρια μεταβλητή τα δημογραφικά στοιχεία των ερωτώμενων και σε συσχέτιση πάντα με ερωτήσεις από τις άλλες τρεις ενότητες του ερωτηματολογίου φυσικών προσώπων. Ο έλεγχος χ^2 Pearson chi-square test εφαρμόστηκε επιπλέον και για τα νομικά πρόσωπα, χρησιμοποιώντας ως κύρια μεταβλητή το προφίλ των επιχειρήσεων και συσχετίζοντας στη συνέχεια με σημαντικές ερωτήσεις από τις άλλες τρεις ενότητες του ερωτηματολογίου νομικών προσώπων.

Με τον παραπάνω τρόπο ελέγχεται η σχέση εξάρτησης μεταξύ των επιλεγμένων μεταβλητών μας. Με αυτό τον τρόπο οι δύο μεταβλητές του πίνακα συνάφειας παρουσιάζουν τυχόν εξάρτηση ή ανεξαρτησία μεταξύ τους. Οι ερευνητικές υποθέσεις είναι η H_0 μηδενική υπόθεση που δείχνει ότι δεν υπάρχει σχέση μεταξύ των δύο εκάστοτε μεταβλητών προς μελέτη και η H_1 υπόθεση που δείχνει εξάρτηση και επίδραση μεταξύ των μεταβλητών. Η αποδοχή της H_0 ή απόρριψη της γίνεται λαμβάνοντας υπόψη το asymptotic significance του πίνακα στο τεστ ανεξαρτησίας. Το κριτήριο για αποδοχής εξάρτησης χρειάζεται να απορρίψουμε την H_0 , κάτι το οποίο συμβαίνει όταν η τιμή του Pearson chi-square test στο asymptotic significance να είναι μικρότερο ή ίσο με την τιμή 0,05, διαφορετικά αν είναι μεγαλύτερη από 0,05 αποδεχόμαστε την H_0 και κατά επέκταση την ανεξαρτησία των μεταβλητών.

Η μελέτη αυτή θα χωριστεί σε 2 μέρη όπως αναφέρετε παραπάνω. Σε εκείνα για τα φυσικά και τα νομικά πρόσωπα, χρησιμοποιώντας ως κύριες μεταβλητές ερωτήματα που προκύπτουν από τα δημογραφικά στοιχεία και το νομικό προφίλ των επιχειρήσεων αντίστοιχα.

6.1 Στατιστική ανάλυση φυσικών προσώπων

Στην ενότητα αυτή γίνεται παρουσίαση πινάκων συνάφειας και στατιστική ανάλυση με το κατάλληλο τεστ ανεξαρτησίας Pearson chi-square test κάνοντας χρήση του προγράμματος SPSS. Η ανάλυση χρησιμοποιεί ως κύριες μεταβλητές τρία ερευνητικά ερωτήματα από την ενότητα δημογραφικά στοιχεία τα οποία είναι:

- Το φύλο των ερωτώμενων,
- Η ηλικία τους,
- Και η εισοδηματική τους κατάσταση.

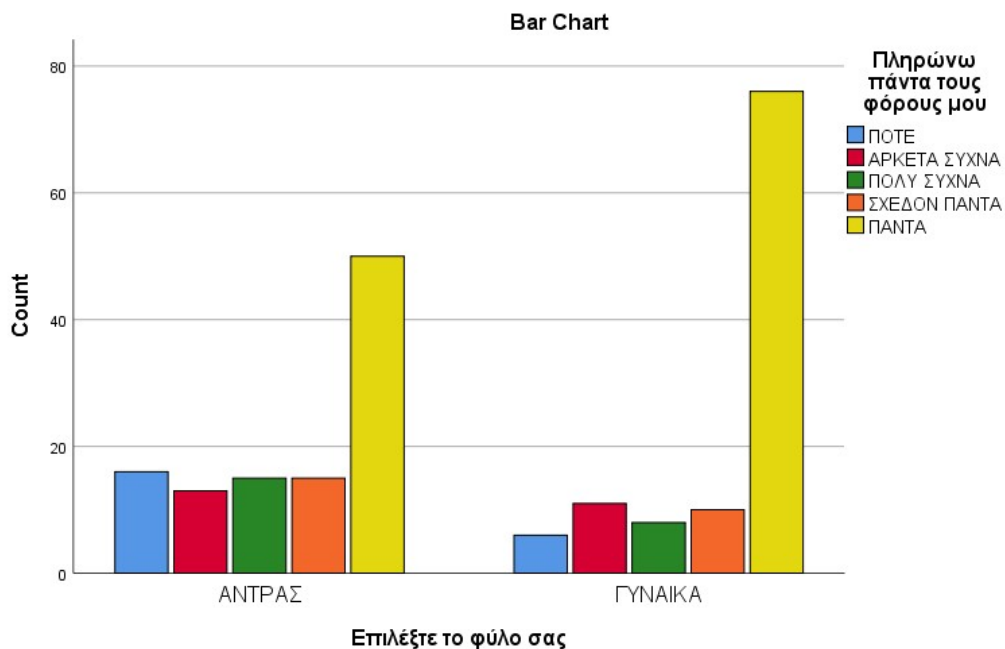
Αυτά τα ερωτήματα διασταυρώνονται με άλλες ερωτήσεις από τις ενότητες του ερωτηματολογίου των φυσικών προσώπων, προκειμένου να προκύψουν χρήσιμα συμπεράσματα που θα συμβάλλουν στην αξιολόγηση του φορολογικού συστήματος για τα φυσικά πρόσωπα. Οι ενότητες αυτές είναι η ευκολία πληρωμής φόρων, η σύγκριση φορολογίας με εκείνη στο παρελθόν, και η κριτική φορολογίας.

Αρχικά εξετάζουμε το φύλο των ερωτώμενων σε σχέση με το αν οι ερωτώμενοι ανταποκρίνονται πάντα στις φορολογικές τους υποχρεώσεις. Τα αποτελέσματα αυτά παρουσιάζονται στο πίνακα συνάφειας που ακολουθεί και διατυπώνονται και στο σχετικό διάγραμμα 6.1.

Πίνακας 6.1

Συχνότητα συνέπειας φορολογικών υποχρεώσεων

		Πληρώνω πάντα τους φόρους μου						
		ΠΟΤΕ	ΑΡΚΕΤΑ ΣΥΧΝΑ	ΠΟΛΥ ΣΥΧΝΑ	ΣΧΕΔΟΝ ΠΑΝΤΑ	ΠΑΝΤΑ	Συνολικά	
Επιλέξετε το φύλο σας	Count	16	13	15	15	50	109	
	% within Επιλέξετε το φύλο σας	14.7%	11.9%	13.8%	13.8%	45.9%	100.0%	
	ΑΝΤΡΑΣ	% within Αντράς	72.7%	54.2%	65.2%	60.0%	39.7%	49.5%
	% of Total	7.3%	5.9%	6.8%	6.8%	22.7%	49.5%	
	Count	6	11	8	10	76	111	
	% within Επιλέξετε το φύλο σας	5.4%	9.9%	7.2%	9.0%	68.5%	100.0%	
ΓΥΝΑΙΚΑ	% within Γυναίκα	27.3%	45.8%	34.8%	40.0%	60.3%	50.5%	
	% of Total	2.7%	5.0%	3.6%	4.5%	34.5%	50.5%	
	Count	22	24	23	25	126	220	
	% within Επιλέξετε το φύλο σας	10.0%	10.9%	10.5%	11.4%	57.3%	100.0%	
	Συνολικά	% within Συνολικά	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
	% of Total	10.0%	10.9%	10.5%	11.4%	57.3%	100.0%	

Διάγραμμα 6.1

Συχνότητα συνέπειας φορολογικών υποχρεώσεων

Αρχικά, παρατηρούμε μεγαλύτερη φορολογική συνέπεια από πλευράς του γυναικείου φύλου καθώς με ποσοστό 68,5% και διαφορά μεγαλύτερη από 22% υπερτερούν από εκείνη των αντρών. Μεγαλύτερη ασυνέπεια μη πληρωμής των φορολογικών υποχρεώσεων ποτέ παρουσιάζεται από το αντρικό φύλο με ποσοστό 14,7% ενώ το αντίστοιχο για τις γυναίκες αγγίζει το 5,4%. Ο πίνακας 6.2 παρουσιάζει τον στατιστικό έλεγχο ανεξαρτησίας, Pearson chi-square test, παρέχοντας τις πληροφορίες για το αποτέλεσμα ελέγχου ανεξαρτησίας.

Πίνακας 6.2

Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας συχνότητας συνέπειας φορολογικών υποχρεώσεων σε σχέση με το φύλο.

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	13,191 ^a	4	0.010
Likelihood Ratio	13.440	4	0.009
Linear-by-Linear Association	10.131	1	0.001
N of Valid Cases	220		

Από τον πίνακα 6.2 παρατηρούμε ότι ο συντελεστής συσχέτισης Pearson chi-square είναι 13,191 και η σημαντικότητα είναι 0,01 το οποίο είναι μικρότερο από το 0,05. Επομένως, απορρίπτετε η μηδενική υπόθεση περί ανεξαρτησίας μεταξύ συχνότητας συνέπειας φορολογικών υποχρεώσεων και φύλου. Το φύλο επηρεάζει και προσδιορίζει την φορολογική συνέπεια και την συχνότητα πληρωμής.

Στην συνέχεια εξετάζουμε την πιθανή σχέση εξάρτησης μεταξύ του φύλου των ερωτώμενων και της ερώτησης από το τρίτο μέρος του ερωτηματολογίου που αφορά τον βαθμό που έχουν γίνει άδικοι οι φόροι σε σύγκριση με το παρελθόν στην Ελλάδα. Ο πίνακας 6.3 και το διάγραμμα 6.2 παρουσιάζουν τα ποσοστά που διαφωνούν, είναι ουδέτεροι ή συμφωνούν κατά φύλο.

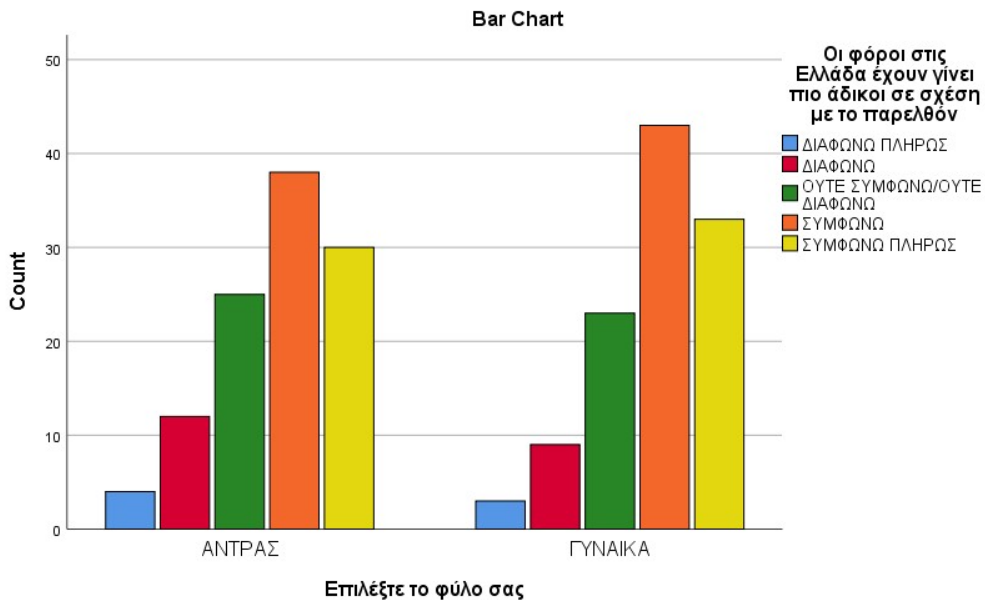
Πίνακας 6.3

Ο βαθμός αίσθησης του επιπέδου φορολογικής αδικίας σε σύγκριση με το παρελθόν ανά φύλο

Οι φόροι στις Ελλάδα έχουν γίνει πιο άδικοι σε σχέση με το παρελθόν

		ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ					Συνολικά
		ΔΙΑΦΩΝΩ ΠΛΗΡΩΣ	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ ΠΛΗΡΩΣ	
ΑΝΤΡΑΣ	Count	4	12	25	38	30	109
	% within Επιλέξτε το φύλο σας	3.7%	11.0%	22.9%	34.9%	27.5%	100.0%
	% within Οι φόροι στις Ελλάδα έχουν γίνει πιο άδικοι σε σχέση με το παρελθόν	57.1%	57.1%	52.1%	46.9%	47.6%	49.5%
	% of Total	1.8%	5.5%	11.4%	17.3%	13.6%	49.5%
	Count	3	9	23	43	33	111
Επιλέξτε το φύλο σας ΓΥΝΑΙΚΑ	% within Επιλέξτε το φύλο σας	2.7%	8.1%	20.7%	38.7%	29.7%	100.0%
	% within Οι φόροι στις Ελλάδα έχουν γίνει πιο άδικοι σε σχέση με το παρελθόν	42.9%	42.9%	47.9%	53.1%	52.4%	50.5%
	% of Total	1.4%	4.1%	10.5%	19.5%	15.0%	50.5%
	Count	7	21	48	81	63	220
	% within Επιλέξτε το φύλο σας	3.2%	9.5%	21.8%	36.8%	28.6%	100.0%
Συνολικά	% within Οι φόροι στις Ελλάδα έχουν γίνει πιο άδικοι σε σχέση με το παρελθόν	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
	% of Total	3.2%	9.5%	21.8%	36.8%	28.6%	100.0%

Η τάση τόσο των αντρών όσο και των γυναικών περί επιβεβαίωσης του βαθμού αίσθησης του επιπέδου φορολογικής αδικίας είναι παρόμοια και στην ίδια ένταση σε όλες τις βαθμίδες διακύμανσης της άποψης. Ενδεικτικό είναι το γεγονός πως τόσο οι γυναίκες όσο και οι άντρες συμφωνούν απόλυτα στη φορολογική αδικία σε ποσοστό 29,7% και 27,5% αντίστοιχα, ενώ το ποσοστό εκείνο που κρατάει μία ουδέτερη στάση είναι γύρω στο 21% εκατέρωθεν. Τέλος, τα ποσοστά που συμφωνούν σε απόλυτο ότι οι φόροι δεν είναι πιο άδικοι τα τελευταία χρόνια αγγίζει ποσοστά κάτω του 4%.

Διάγραμμα 6.2

Ο βαθμός αίσθησης του επιπέδου φορολογικής αδικίας σε σύγκριση με το

παρελθόν ανά φύλο

Από τον πίνακα 6.4 παρατηρούμε ότι ο συντελεστής συσχέτισης Pearson chi-square είναι 1,088 και η σημαντικότητα είναι 0,896 το οποίο είναι μεγαλύτερο από το 0,05. Επομένως, δεν απορρίπτετε η μηδενική υπόθεση περί ανεξαρτησίας μεταξύ του βαθμού αίσθησης του επιπέδου φορολογικής αδικίας ανά φύλο. Το φύλο στην συγκεκριμένη περίπτωση είναι ανεξάρτητο του βαθμού αίσθησης του επιπέδου φορολογικής αδικίας.

Πίνακας 6.4

Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας βαθμού αίσθησης του επιπέδου φορολογικής αδικίας σε σύγκριση με το παρελθόν ανά φύλο

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	1,088 ^a	4	0.896
Likelihood Ratio	1.090	4	0.896
Linear-by-Linear Association	0.838	1	0.360
N of Valid Cases	220		

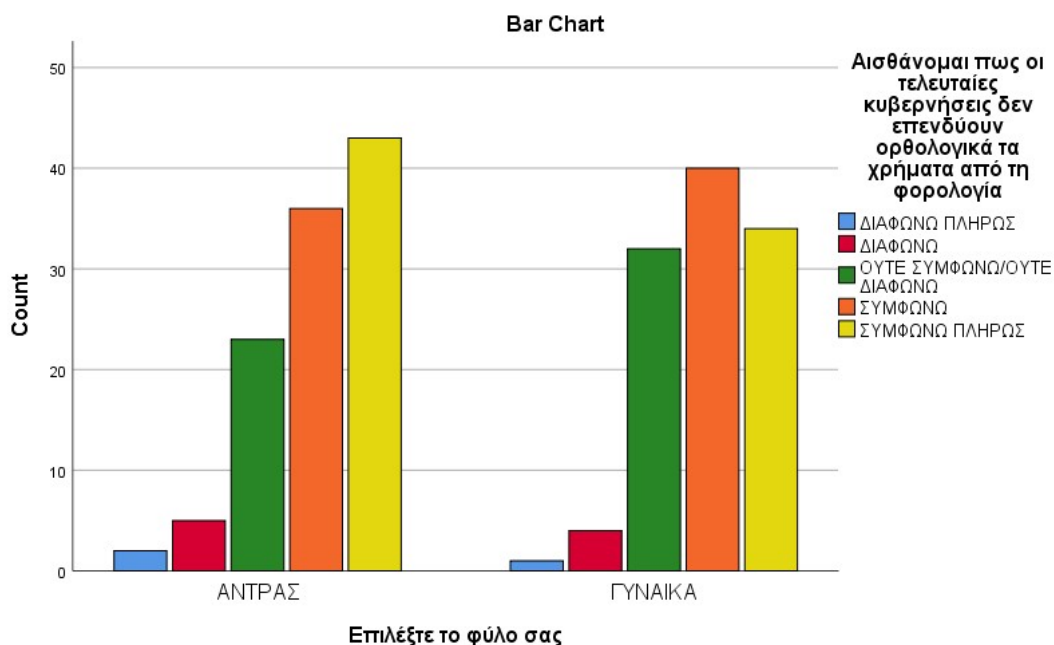
Στην συνέχεια εξετάζουμε την σχέση μεταξύ του φύλου των ερωτώμενων και του βαθμού που είναι ικανοποιημένοι από την ορθολογική κατανομή των επενδύσεων των χρημάτων των φορολογούμενων που κάναν χρήση οι τελευταίες κυβερνήσεις. Η σχέση που ερευνάτε σε αυτό το σημείο είναι μεταξύ των ερωτήσεων που ανήκουν στα δημογραφικά στοιχεία και στην κριτική της φορολογίας που ασκείται. Ο πίνακας 6.5 και το διάγραμμα 6.3 παρουσιάζουν σε ποσοστά αυτή την αποτύπωση εντυπώσεων για ορθολογική επένδυση χρημάτων προερχόμενα από του φορολογούμενους.

Πίνακας 6.5

Ο βαθμός αίσθησης του επιπέδου ορθολογικής επένδυσης φορολογουμένων χρημάτων από τις τελευταίες κυβερνήσεις ανά φύλο

		Αισθάνομαι πως οι τελευταίες κυβερνήσεις δεν επενδύουν ορθολογικά τα χρήματα από τη φορολογία						
		ΟΥΤΕ		ΟΥΤΕ		Συνολικά		
		ΔΙΑΦΩΝΩ ΠΛΗΡΩΣ	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ ΠΛΗΡΩΣ	Συνολικά	
ΑΝΤΡΑΣ	Count	2	5	23	36	43	109	
	% within Επιλέξετε το φύλο σας	1.8%	4.6%	21.1%	33.0%	39.4%	100.0%	
	% within Αισθάνομαι πως οι τελευταίες κυβερνήσεις δεν επενδύουν ορθολογικά τα χρήματα από τη φορολογία	66.7%	55.6%	41.8%	47.4%	55.8%	49.5%	
Επιλέξετε το φύλο σας	% of Total	0.9%	2.3%	10.5%	16.4%	19.5%	49.5%	
	ΓΥΝΑΙΚΑ	Count	1	4	32	40	34	111
	% within Επιλέξετε το φύλο σας	0.9%	3.6%	28.8%	36.0%	30.6%	100.0%	
	% within Αισθάνομαι πως οι τελευταίες κυβερνήσεις δεν επενδύουν ορθολογικά τα χρήματα από τη φορολογία	33.3%	44.4%	58.2%	52.6%	44.2%	50.5%	
	% of Total	0.5%	1.8%	14.5%	18.2%	15.5%	50.5%	
	Count	3	9	55	76	77	220	
Συνολικά	% within Επιλέξετε το φύλο σας	1.4%	4.1%	25.0%	34.5%	35.0%	100.0%	
	% within Αισθάνομαι πως οι τελευταίες κυβερνήσεις δεν επενδύουν ορθολογικά τα χρήματα από τη φορολογία	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	
	% of Total	1.4%	4.1%	25.0%	34.5%	35.0%	100.0%	

Το ποσοστό το οποίο διαφωνεί και τάσσετε υπέρ της ορθολογικής κατανομής των φορολογούμενων χρημάτων αγγίζει μόλις το 5,4% και 3,2% για άντρες και γυναίκες αντίστοιχα. Το μεγαλύτερο ποσοστό συγκεντρώνετε υπέρ της μη ορθολογικής διαχείρισης των χρημάτων αυτών με ποσοστό 72,4% και 66,6% για άντρες και γυναίκες αντίστοιχα.

Διάγραμμα 6.3

Ο βαθμός αίσθησης του επιπέδου ορθολογικής επένδυσης φορολογουμένων χρημάτων από τις τελευταίες κυβερνήσεις ανά φύλο

Από τον πίνακα 6.6 παρατηρούμε ότι ο συντελεστής συσχέτισης Pearson chi-square είναι 3,162 και η σημαντικότητα είναι 0,531 το οποίο είναι μεγαλύτερο από το 0,05. Άρα, δεν απορρίπτετε η μηδενική υπόθεση περί ανεξαρτησίας μεταξύ του βαθμού αίσθησης του επιπέδου ορθολογικής επένδυσης φορολογουμένων χρημάτων από τις τελευταίες κυβερνήσεις ανά φύλο. Το φύλο στην συγκεκριμένη περίπτωση δεν δίνει κάποια ιδιαίτερη κατεύθυνση, κάτι που αποτυπώνεται και από την ομόφωνη ανεξαρτητως προσδιορισμό φύλου στο διάγραμμα 6.3.

Πίνακας 6.6

Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας βαθμού αίσθησης του επιπέδου ορθολογικής επένδυσης φορολογουμένων χρημάτων από τις τελευταίες κυβερνήσεις ανά φύλο

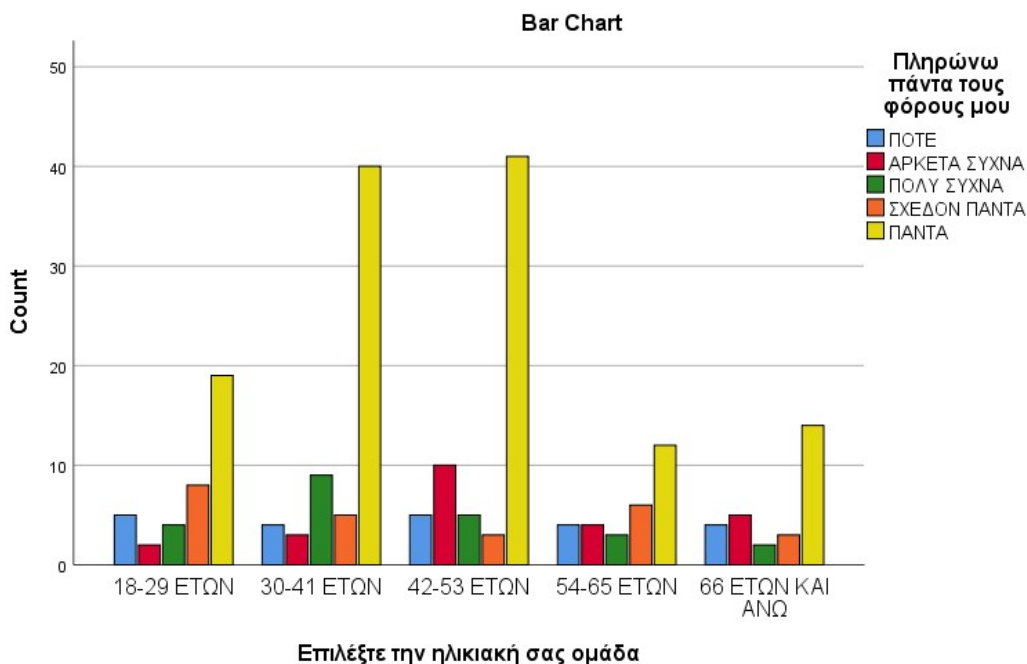
	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	3,162 ^a	4	0.531
Likelihood Ratio	3.177	4	0.529
Linear-by-Linear Association	0.857	1	0.355
N of Valid Cases	220		

Σε αυτό το σημείο εξετάζουμε την ηλικιακή κλάση των ερωτώμενων σε σχέση με το αν είναι φορολογικά συνεπείς στις υποχρεώσεις που τους αναλογούν αλλά και την συχνότητα που ανταποκρίνονται σε αυτή. Τα αποτελέσματα αυτά παρουσιάζονται στο πίνακα συνάφειας 6.7 που ακολουθεί και διατυπώνονται στο σχετικό διάγραμμα 6.4.

Πίνακας 6.7

Συχνότητα πληρωμής φόρων ανά ηλικιακή κλάση.

		Πληρώνω πάντα τους φόρους μου						
		ΠΟΤΕ	ΑΡΚΕΤΑ ΣΥΧΝΑ	ΠΟΛΥ ΣΥΧΝΑ	ΣΧΕΔΟΝ ΠΑΝΤΑ	ΠΑΝΤΑ	Συνολικά	
Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα	18-29 ΕΤΩΝ	Count	5	2	4	8	19	38
		% within Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα	13.2%	5.3%	10.5%	21.1%	50.0%	100.0%
		% within Πληρώνω πάντα τους φόρους μου	22.7%	8.3%	17.4%	32.0%	15.1%	17.3%
		% of Total	2.3%	0.9%	1.8%	3.6%	8.6%	17.3%
	30-41 ΕΤΩΝ	Count	4	3	9	5	40	61
		% within Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα	6.6%	4.9%	14.8%	8.2%	65.6%	100.0%
		% within Πληρώνω πάντα τους φόρους μου	18.2%	12.5%	39.1%	20.0%	31.7%	27.7%
		% of Total	1.8%	1.4%	4.1%	2.3%	18.2%	27.7%
	42-53 ΕΤΩΝ	Count	5	10	5	3	41	64
		% within Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα	7.8%	15.6%	7.8%	4.7%	64.1%	100.0%
		% within Πληρώνω πάντα τους φόρους μου	22.7%	41.7%	21.7%	12.0%	32.5%	29.1%
		% of Total	2.3%	4.5%	2.3%	1.4%	18.6%	29.1%
54-65 ΕΤΩΝ	Count	4	4	3	6	12	29	
	% within Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα	13.8%	13.8%	10.3%	20.7%	41.4%	100.0%	
	% within Πληρώνω πάντα τους φόρους μου	18.2%	16.7%	13.0%	24.0%	9.5%	13.2%	
	% of Total	1.8%	1.8%	1.4%	2.7%	5.5%	13.2%	
66 ΕΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΩ	Count	4	5	2	3	14	28	
	% within Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα	14.3%	17.9%	7.1%	10.7%	50.0%	100.0%	
	% within Πληρώνω πάντα τους φόρους μου	18.2%	20.8%	8.7%	12.0%	11.1%	12.7%	
	% of Total	1.8%	2.3%	0.9%	1.4%	6.4%	12.7%	
	Count	22	24	23	25	126	220	
	% within Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα	10.0%	10.9%	10.5%	11.4%	57.3%	100.0%	
Συνολικά	% within Πληρώνω πάντα τους φόρους μου	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	
	% of Total	10.0%	10.9%	10.5%	11.4%	57.3%	100.0%	

Διάγραμμα 6.4

Συχνότητα πληρωμής φόρων ανά ηλικιακή κλάση.

Παρατηρούμε πως οι ηλικίες που δείχνουν την μεγαλύτερη συνέπεια στην αποπληρωμή των φόρων, σε βαθμό αρκετά ικανοποιητικό έως και στο άρτιο, είναι οι κλάσεις 30 με 41 και 42 με 53 ετών. Το ποσοστό σε αυτές τις κατηγορίες είναι πάνω από 60% και με λιγότερο από 8% απόλυτης ασυνέπειας. Υψηλότερο είναι και το ποσοστό φορολογικής συνείδησης στην μικρότερη ηλικιακή κλάση και φανερός μεγαλύτερο από τις κλάσεις 54 με 65 και 66 και άνω. Επίσης, σημαντικό είναι το γεγονός πως για όλες της ηλικιακές κλάσεις τα ποσοστά που δεν πληρώνουν ποτέ φόρους είναι πολύ μικρά.

Από τον πίνακα 6.8 παρατηρούμε ότι ο συντελεστής συσχέτισης Pearson chi-square είναι 21,578 και η σημαντικότητα είναι 0,157 το οποίο είναι μεγαλύτερο από το 0,05. Άρα, δεν απορρίπτετε η μηδενική υπόθεση περί ανεξαρτησίας μεταξύ της συχνότητας πληρωμής φόρων ανά ηλικιακή κλάση. Η ηλικιακή κλάση στην συγκεκριμένη περίπτωση δεν επηρεάζει ούτε επηρεάζεται από την συχνότητα πληρωμής φόρου, κάτι που πιθανόν οφείλεται στο πολύ μικρό ποσοστό που δεν πληρώνει τους φόρους ποτέ ανεξαρτήτως ηλικιακής κλίμακας.

Πίνακας 6.8

Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας της συχνότητας πληρωμής φόρων ανά ηλικιακή κλάση

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	21,578 ^a	16	0.157
Likelihood Ratio	21.750	16	0.151
Linear-by-Linear Association	2.158	1	0.142
N of Valid Cases	220		

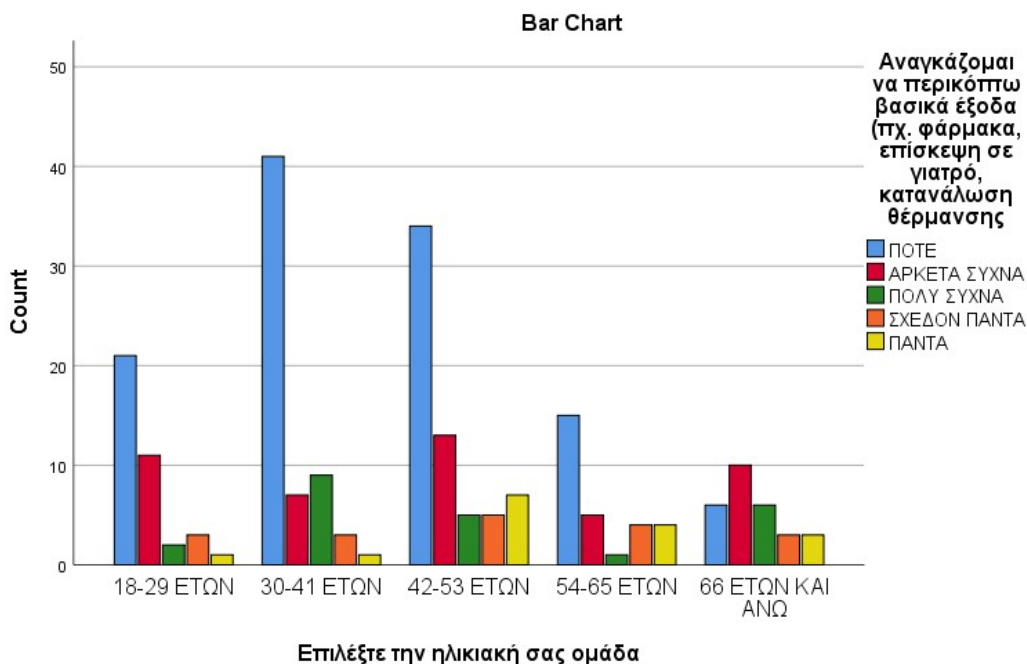
Στην συνέχεια εξετάζουμε την σχέση που υπάρχει μεταξύ ηλικιακής κλάσης και της θυσίας που κάνουν οι φορολογούμενοι μέσω περικοπών πρώτων αναγκών για να μπορέσουν να ανταποκριθούν στα φορολογικά βάρη που τους καταλογίζει το Ελληνικό κράτος.

Πίνακας 6.9

Περικοπές βασικών εξόδων για ανταπόκριση σε φορολογικές υποχρεώσεις ανά ηλικιακή κλάση

Αναγκάζομαι να περικόπτω βασικά έξοδα (πχ. φάρμακα, επίσκεψη σε γιατρό, κατανάλωση θέρμανσης)								
		ΠΟΤΕ	ΑΡΚΕΤΑ ΣΥΧΝΑ	ΠΟΛΥ ΣΥΧΝΑ	ΣΧΕΔΟΝ ΠΑΝΤΑ	ΠΑΝΤΑ	Συνολικά	
Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα	18-29 ΕΤΩΝ	Count	21	11	2	3	1	38
		% within Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα	55.3%	28.9%	5.3%	7.9%	2.6%	100.0%
		% within Αναγκάζομαι να περικόπτω βασικά έξοδα	17.9%	23.9%	8.7%	16.7%	6.3%	17.3%
		% of Total	9.5%	5.0%	0.9%	1.4%	0.5%	17.3%
	30-41 ΕΤΩΝ	Count	41	7	9	3	1	61
		% within Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα	67.2%	11.5%	14.8%	4.9%	1.6%	100.0%
		% within Αναγκάζομαι να περικόπτω βασικά έξοδα	35.0%	15.2%	39.1%	16.7%	6.3%	27.7%
		% of Total	18.6%	3.2%	4.1%	1.4%	0.5%	27.7%
	42-53 ΕΤΩΝ	Count	34	13	5	5	7	64
		% within Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα	53.1%	20.3%	7.8%	7.8%	10.9%	100.0%
		% within Αναγκάζομαι να περικόπτω βασικά έξοδα	29.1%	28.3%	21.7%	27.8%	43.8%	29.1%
		% of Total	15.5%	5.9%	2.3%	2.3%	3.2%	29.1%
54-65 ΕΤΩΝ	Count	15	5	1	4	4	29	
	% within Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα	51.7%	17.2%	3.4%	13.8%	13.8%	100.0%	
	% within Αναγκάζομαι να περικόπτω βασικά έξοδα	12.8%	10.9%	4.3%	22.2%	25.0%	13.2%	
	% of Total	6.8%	2.3%	0.5%	1.8%	1.8%	13.2%	
66 ΕΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΩ	Count	6	10	6	3	3	28	
	% within Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα	21.4%	35.7%	21.4%	10.7%	10.7%	100.0%	
	% within Αναγκάζομαι να περικόπτω βασικά έξοδα	5.1%	21.7%	26.1%	16.7%	18.8%	12.7%	
	% of Total	2.7%	4.5%	2.7%	1.4%	1.4%	12.7%	
	Count	117	46	23	18	16	220	
	% within Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα	53.2%	20.9%	10.5%	8.2%	7.3%	100.0%	
Συνολικά	% within Αναγκάζομαι να περικόπτω βασικά έξοδα	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	
	% of Total	53.2%	20.9%	10.5%	8.2%	7.3%	100.0%	

Το μεγαλύτερο ποσοστό ανεξαρτήτως ηλικιακής κλίμακας δηλώνει ότι δεν προχωράει σε κρίσιμες περικοπές βιοτικού επιπέδου για να ανταποκριθεί στα φορολογικά βάρη, κυρίως στις ηλικίες 18 με 65, ενώ για τις ηλικίες 66 και άνω δηλώνει ότι αρκετά συχνά υποκύπτει σε θυσίες πρώτης ανάγκης. Ωστόσο, υπάρχουν ποσοστά σε όλες τις κλάσεις, οι οποίες δεν είναι αμελητέες, που δηλώνουν τέτοιου τύπου θυσίες με άμεσο στόχο την αποπληρωμή φόρων.

Διάγραμμα 6.5

Περιοπές βασικών εξόδων για ανταπόκριση σε φορολογικές υποχρεώσεις ανά ηλικιακή κλάση

Από τον πίνακα 6.10 παρατηρούμε ότι ο συντελεστής συσχέτισης Pearson chi-square είναι 30,850 και η σημαντικότητα είναι 0,014 το οποίο είναι μικρότερο από το 0,05. Άρα, απορρίπτετε η μηδενική υπόθεση περί ανεξαρτησίας που αφορά τις περιοπές βασικών εξόδων για ανταπόκριση σε φορολογικές υποχρεώσεις ανά ηλικιακή κλάση. Η ηλικιακή κλάση στην συγκεκριμένη περίπτωση και η συχνότητα έντασης περιοπής βασικών αναγκών για πληρωμή φορολογίας έχουν άμεση εξάρτηση.

Πίνακας 6.10

Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας μεταξύ ηλικιακών κλάσεων και περιοπών βασικών εξόδων για ανταπόκριση σε φορολογικές υποχρεώσεις

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	30,850 ^a	16	0.014
Likelihood Ratio	32.928	16	0.008
Linear-by-Linear Association	10.587	1	0.001
N of Valid Cases	220		

Στην συνέχεια εξετάζουμε την σχέση εξάρτησης που υπάρχει μεταξύ ηλικιακής κλάσης και διαφοράς φορολογικής επιβάρυνσης σε σχέση με το παρελθόν που τους έχει καταλογίσει το Ελληνικό κράτος. Οι πίνακες 6.11 και 6.12 και το διάγραμμα 6.6 απεικονίζουν την σχέση αυτή.

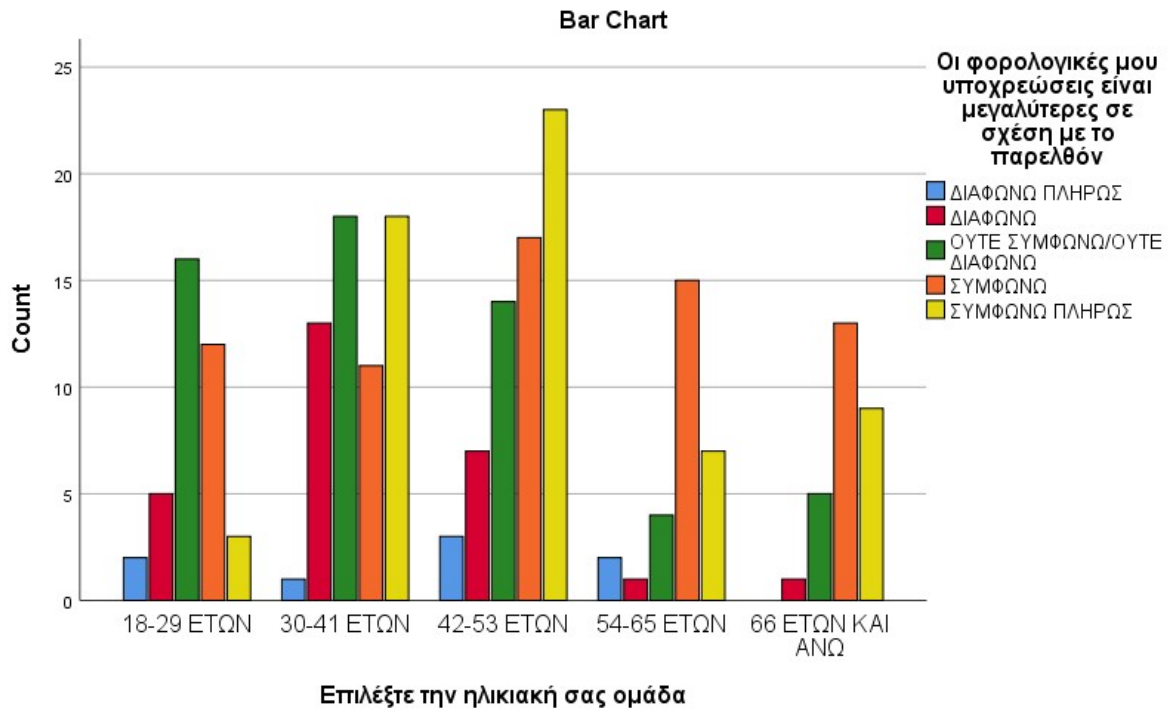
Στην συγκεκριμένη περίπτωση η απαντήσεις ποικίλουν. Η ηλικιακή κλάση 18 με 29 ετών δηλώνει πως είναι ουδέτερη στο γεγονός ότι η φορολογία έχει αυξηθεί τα τελευταία χρόνια, κάτι που είναι απολύτως λογικό καθώς είναι φορολογικά επιβαρυνμένοι για αρκετά λίγα χρόνια. Οι κατηγορία 30 με 41 και η 42 με 53 συμφωνούν πλήρως στην πλειοψηφία πως οι φορολογικές επιβαρύνσεις είναι πολύ πιο οδυνηρές από εκείνες στο παρελθόν, αλλά με εξίσου σημαντικά υψηλό ποσοστό να κρατά ουδέτερη στάση. Οι κατηγορίες 54 με 65 και 66 και άνω παρουσιάζουν παρόμοια αποτελέσματα με ελάχιστο ποσοστό να τάσσεται κατά της αυξητικής φορολογικής επιβάρυνσης.

Από τον πίνακα 6.12 παρατηρούμε ότι ο συντελεστής συσχέτισης Pearson chi-square είναι 35,019 και η σημαντικότητα είναι 0,004 το οποίο είναι μικρότερο από το 0,05. Άρα, απορρίπτετε η μηδενική υπόθεση περί ανεξαρτησίας που αφορά την αυξητική πορεία τα τελευταία χρόνια στην φορολογία ανά ηλικιακή κλάση. Επομένως υπάρχει άμεση εξάρτηση.

Πίνακας 6.11

Η ανοδικής φορολογικής επιβάρυνσης τα τελευταία χρόνια ανά ηλικιακή κλίμακα

		Οι φορολογικές μου υποχρεώσεις είναι μεγαλύτερες σε σχέση με το παρελθόν							
		ΔΙΑΦΩΝΩ ΠΛΗΡΩΣ	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ ΠΛΗΡΩΣ	Συνολικά		
Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα	18-29 ΕΤΩΝ	Count	2	5	16	12	3	38	
		% within Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα	5.3%	13.2%	42.1%	31.6%	7.9%	100.0%	
		% within Οι φορολογικές μου υποχρεώσεις είναι μεγαλύτερες σε σχέση με το παρελθόν	25.0%	18.5%	28.1%	17.6%	5.0%	17.3%	
		% of Total	0.9%	2.3%	7.3%	5.5%	1.4%	17.3%	
		30-41 ΕΤΩΝ	Count	1	13	18	11	18	61
		% within Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα	1.6%	21.3%	29.5%	18.0%	29.5%	100.0%	
		% within Οι φορολογικές μου υποχρεώσεις είναι μεγαλύτερες σε σχέση με το παρελθόν	12.5%	48.1%	31.6%	16.2%	30.0%	27.7%	
		% of Total	0.5%	5.9%	8.2%	5.0%	8.2%	27.7%	
		42-53 ΕΤΩΝ	Count	3	7	14	17	23	64
		% within Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα	4.7%	10.9%	21.9%	26.6%	35.9%	100.0%	
	% within Οι φορολογικές μου υποχρεώσεις είναι μεγαλύτερες σε σχέση με το παρελθόν	37.5%	25.9%	24.6%	25.0%	38.3%	29.1%		
	% of Total	1.4%	3.2%	6.4%	7.7%	10.5%	29.1%		
	54-65 ΕΤΩΝ	Count	2	1	4	15	7	29	
	% within Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα	6.9%	3.4%	13.8%	51.7%	24.1%	100.0%		
	% within Οι φορολογικές μου υποχρεώσεις είναι μεγαλύτερες σε σχέση με το παρελθόν	25.0%	3.7%	7.0%	22.1%	11.7%	13.2%		
	% of Total	0.9%	0.5%	1.8%	6.8%	3.2%	13.2%		
	66 ΕΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΩ	Count	0	1	5	13	9	28	
	% within Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα	0.0%	3.6%	17.9%	46.4%	32.1%	100.0%		
	% within Οι φορολογικές μου υποχρεώσεις είναι μεγαλύτερες σε σχέση με το παρελθόν	0.0%	3.7%	8.8%	19.1%	15.0%	12.7%		
	% of Total	0.0%	0.5%	2.3%	5.9%	4.1%	12.7%		
	Συνολικά	Count	8	27	57	68	60	220	
	% within Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα	3.6%	12.3%	25.9%	30.9%	27.3%	100.0%		
	% within Οι φορολογικές μου υποχρεώσεις είναι μεγαλύτερες σε σχέση με το παρελθόν	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%		
	% of Total	3.6%	12.3%	25.9%	30.9%	27.3%	100.0%		

Διάγραμμα 6.6

Η ανοδικής φορολογικής επιβάρυνσης τα τελευταία χρόνια ανά ηλικιακή κλίμακα

Πίνακας 6.12

Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας μεταξύ ηλικιακών κλάσεων και ανοδικής φορολογικής επιβάρυνσης τα τελευταία χρόνια.

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	35,019 ^a	16	0.004
Likelihood Ratio	37.980	16	0.002
Linear-by-Linear Association	11.006	1	0.001
N of Valid Cases	220		

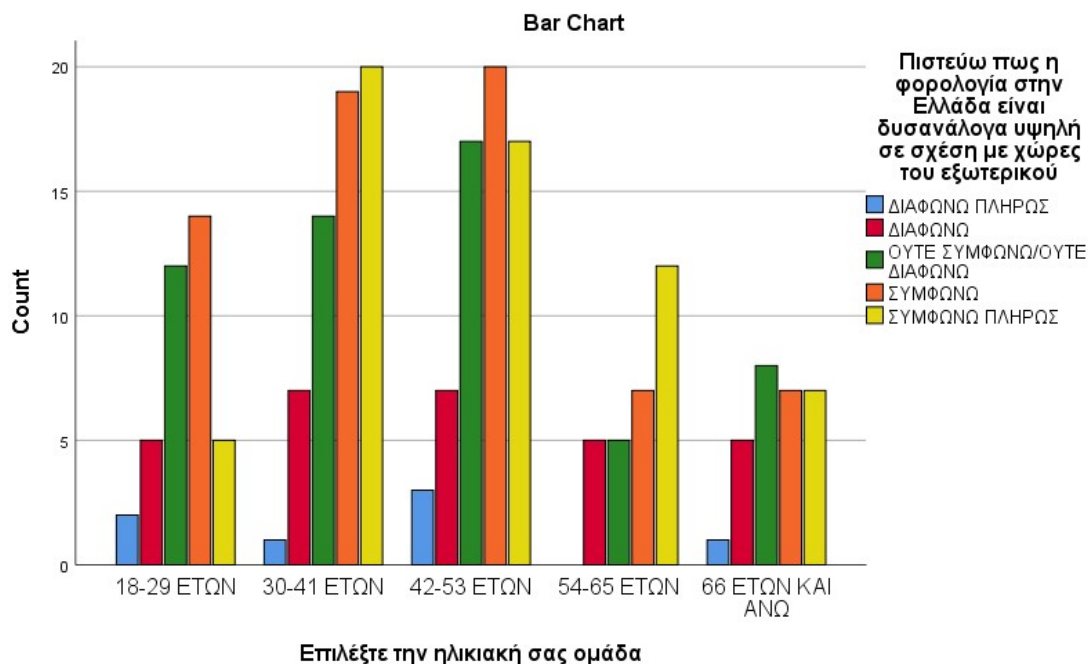
Στην συνέχεια μελετάμε τη σχέση εξάρτησης που υπάρχει μεταξύ ηλικιακής κλίμακας και του βαθμού κατά την οποία η φορολογία στην Ελλάδα είναι δυσανάλογα υψηλή με άλλες του εξωτερικού. Οι πίνακες 6.13 και 6.14 και το διάγραμμα 6.7 απεικονίζουν την σχέση αυτή.

Πίνακας 6.13

Βαθμός στον οποίο η φορολογία στην Ελλάδα είναι δυσανάλογα υψηλή από εκείνη σε ξένες χώρες ανάλογα την ηλικιακή ομάδα την οποία ανήκουν.

Πιστεύω πως η φορολογία στην Ελλάδα είναι δυσανάλογα υψηλή σε σχέση με χώρες του εξωτερικού

		ΔΙΑΦΩΝΩ ΠΛΗΡΩΣ	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ ΠΛΗΡΩΣ	Συνολικό	
Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα	18-29 ΕΤΩΝ	Count	2	5	12	14	5	38
	% within Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα	5,3%	13,2%	31,6%	36,8%	13,2%	100,0%	
	% within Πιστεύω πως η φορολογία στην Ελλάδα είναι δυσανάλογα υψηλή σε σχέση με χώρες του εξωτερικού	28,6%	17,2%	21,4%	20,9%	8,2%	17,3%	
	30-41 ΕΤΩΝ	% of Total	0,9%	2,3%	5,5%	6,4%	2,3%	17,3%
	Count	1	7	14	19	20	61	
	% within Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα	1,6%	11,5%	23,0%	31,1%	32,8%	100,0%	
	% within Πιστεύω πως η φορολογία στην Ελλάδα είναι δυσανάλογα υψηλή σε σχέση με χώρες του εξωτερικού	14,3%	24,1%	25,0%	28,4%	32,8%	27,7%	
	42-53 ΕΤΩΝ	% of Total	0,5%	3,2%	6,4%	8,6%	9,1%	27,7%
	Count	3	7	17	20	17	64	
	% within Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα	4,7%	10,9%	26,6%	31,3%	26,6%	100,0%	
	% within Πιστεύω πως η φορολογία στην Ελλάδα είναι δυσανάλογα υψηλή σε σχέση με χώρες του εξωτερικού	42,9%	24,1%	30,4%	29,9%	27,9%	29,1%	
	54-65 ΕΤΩΝ	% of Total	1,4%	3,2%	7,7%	9,1%	7,7%	29,1%
Count		0	5	5	7	12	29	
% within Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα		0,0%	17,2%	17,2%	24,1%	41,4%	100,0%	
% within Πιστεύω πως η φορολογία στην Ελλάδα είναι δυσανάλογα υψηλή σε σχέση με χώρες του εξωτερικού		0,0%	17,2%	8,9%	10,4%	19,7%	13,2%	
66 ΕΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΩ		% of Total	0,0%	2,3%	2,3%	3,2%	5,5%	13,2%
Count		1	5	8	7	7	28	
Συνολικό	% within Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα	3,6%	17,9%	28,6%	25,0%	25,0%	100,0%	
	% within Πιστεύω πως η φορολογία στην Ελλάδα είναι δυσανάλογα υψηλή σε σχέση με χώρες του εξωτερικού	14,3%	17,2%	14,3%	10,4%	11,5%	12,7%	
	% of Total	0,5%	2,3%	3,6%	3,2%	3,2%	12,7%	
	Count	7	29	56	67	61	220	
	% within Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα	3,2%	13,2%	25,5%	30,5%	27,7%	100,0%	
	% within Πιστεύω πως η φορολογία στην Ελλάδα είναι δυσανάλογα υψηλή σε σχέση με χώρες του εξωτερικού	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	3,2%	13,2%	25,5%	30,5%	27,7%	100,0%	

Διάγραμμα 6.7

Βαθμός στον οποίο η φορολογία στην Ελλάδα είναι δυσανάλογα υψηλή από εκείνη σε ξένες χώρες ανάλογα την ηλικιακή ομάδα την οποία ανήκουν.

Ο αριθμός των ατόμων που πιστεύουν ότι η φορολογία στην Ελλάδα είναι δυσανάλογα υψηλή σε σχέση με αντίστοιχες χώρες του εξωτερικού είναι παραπάνω από συντριπτική, ανεξαρτήτως ηλικιακής κλίμακας. Ενδεικτικά, για νεότερη φορολογική ομάδα 18 με 29 μόνο 2 άτομα διαφώνησαν, η ομάδα 30 με 41 ετών οι 53 από τους 61 συμφωνούν με την δυσανάλογη φορολογία, η ηλικία των 54 με 65 δεν έχει ούτε ένα φορολογούμενο που να υπερασπίζεται το αντίθετο, αλλά και η μεγαλύτερη ηλικιακή ομάδα κρατά την ίδια στάση.

Από τον πίνακα 6.14 παρατηρούμε ότι ο συντελεστής συσχέτισης Pearson chi-square είναι 11,902 και η σημαντικότητα είναι 0,751 το οποίο είναι μεγαλύτερο από το 0,05. Άρα, δεν απορρίπτετε η μηδενική υπόθεση περί ανεξαρτησίας μεταξύ του βαθμού στον οποίο η φορολογία στην Ελλάδα είναι δυσανάλογα υψηλή από εκείνη σε ξένες χώρες και της ηλικιακής ομάδας την οποία ανήκουν. Επομένως, όπως αναδεικνύει και το διάγραμμα 6.7 η ηλικιακή ομάδα δεν αλλάζει την γενική τάση των μορφών

απαντήσεων και τη στάσης περί σύγκρισης επιπέδου φορολογίας εγχώρια και εξωτερικά.

Πίνακας 6.14

Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας μεταξύ του βαθμού στον οποίο η φορολογία στην Ελλάδα είναι δυσανάλογα υψηλή από εκείνη σε ξένες χώρες και της ηλικιακής ομάδας την οποία ανήκουν.

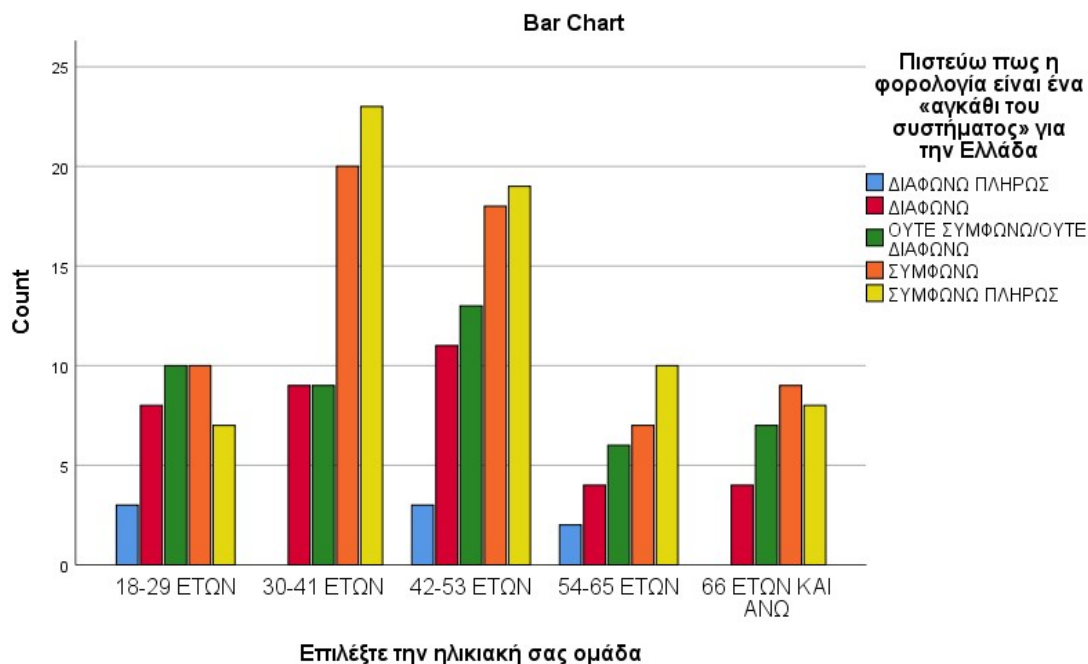
	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	11,902 ^a	16	0,751
Likelihood Ratio	13,218	16	0,657
Linear-by-Linear Association	0,171	1	0,679
N of Valid Cases	220		

Πίνακας 6.15

Ο βαθμός στον οποίο η Ελληνική φορολογία αποτελεί αγκάθι του συστήματος της και η σχέση της με την ηλικιακή κλάση

		Πιστεύω πως η φορολογία είναι ένα «αγκάθι του συστήματος» για την Ελλάδα							
		ΔΙΑΦΩΝΩ		ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤΕ		ΣΥΜΦΩΝΩ			
		ΠΛΗΡΩΣ	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΠΛΗΡΩΣ	Συνολικά		
Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα	18-29 ΕΤΩΝ	Count	3	8	10	10	7	38	
		% within Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα	7,9%	21,1%	26,3%	26,3%	18,4%	100,0%	
		% within Πιστεύω πως η φορολογία είναι ένα «αγκάθι του συστήματος» για την Ελλάδα	37,5%	22,2%	22,2%	15,6%	10,4%	17,3%	
		% of Total	1,4%	3,6%	4,5%	4,5%	3,2%	17,3%	
		30-41 ΕΤΩΝ	Count	0	9	9	20	23	61
		% within Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα	0,0%	14,8%	14,8%	32,8%	37,7%	100,0%	
		% within Πιστεύω πως η φορολογία είναι ένα «αγκάθι του συστήματος» για την Ελλάδα	0,0%	25,0%	20,0%	31,3%	34,3%	27,7%	
		% of Total	0,0%	4,1%	4,1%	9,1%	10,5%	27,7%	
		42-53 ΕΤΩΝ	Count	3	11	13	18	19	64
		% within Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα	4,7%	17,2%	20,3%	28,1%	29,7%	100,0%	
		% within Πιστεύω πως η φορολογία είναι ένα «αγκάθι του συστήματος» για την Ελλάδα	37,5%	30,6%	28,9%	28,1%	28,4%	29,1%	
		% of Total	1,4%	5,0%	5,9%	8,2%	8,6%	29,1%	
		54-65 ΕΤΩΝ	Count	2	4	6	7	10	29
		% within Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα	6,9%	13,8%	20,7%	24,1%	34,5%	100,0%	
		% within Πιστεύω πως η φορολογία είναι ένα «αγκάθι του συστήματος» για την Ελλάδα	25,0%	11,1%	13,3%	10,9%	14,9%	13,2%	
	% of Total	0,9%	1,8%	2,7%	3,2%	4,5%	13,2%		
	66 ΕΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΩ	Count	0	4	7	9	8	28	
	% within Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα	0,0%	14,3%	25,0%	32,1%	28,6%	100,0%		
	% within Πιστεύω πως η φορολογία είναι ένα «αγκάθι του συστήματος» για την Ελλάδα	0,0%	11,1%	15,6%	14,1%	11,9%	12,7%		
	% of Total	0,0%	1,8%	3,2%	4,1%	3,6%	12,7%		
	Συνολικά	Count	8	36	45	64	67	220	
	% within Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα	3,6%	16,4%	20,5%	29,1%	30,5%	100,0%		
	% within Πιστεύω πως η φορολογία είναι ένα «αγκάθι του συστήματος» για την Ελλάδα	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%		
	% of Total	3,6%	16,4%	20,5%	29,1%	30,5%	100,0%		

Το παρακάτω διάγραμμα 6.8 και πίνακας 6.15 αναλύει το βαθμό στον οποίο η Ελληνική φορολογία αποτελεί αγκάθι του συστήματος της και τη σχέση της με την ηλικιακή κλάση. Η συνολική εικόνα δείχνει ότι μόνο ένας μικρός αριθμός ατόμων αφηφά ότι η Ελληνική φορολογία είναι ένα από τα αγκάθια που βάλει το Ελληνικό σύστημα, με το σύνολο να συμφωνεί κατά γενική ομολογία αλλά και κάποιους φορολογούμενους να κρατάνε ουδέτερη στάση. Αναλυτικά, οι ηλικιακές κατηγορίες 30 με 41 και 42 με 53 δηλώνουν με ποσοστό πάνω 55% ξεκάθαρη ταύτιση, οι ηλικιακές ομάδες 54 και άνω υποστηρίζουν την ίδια θέση ενώ η νεότερη 18 με 29 διατηρούν μια πιο ουδέτερη στάση.

Διάγραμμα 6.8

Ο βαθμός στον οποίο η Ελληνική φορολογία αποτελεί αγκάθι του συστήματος της και η σχέση της με την ηλικιακή κλάση

Από τον πίνακα 6.16 παρατηρούμε ότι ο συντελεστής συσχέτισης Pearson chi-square είναι 12,691 και η σημαντικότητα είναι 0,695 το οποίο είναι μεγαλύτερο από το 0,05. Άρα, δεν απορρίπτετε η μηδενική υπόθεση περί ανεξαρτησίας μεταξύ του βαθμού στον οποίο η Ελληνική φορολογία αποτελεί αγκάθι του συστήματος της και τη σχέση της με την ηλικιακή κλάση. Επομένως, όπως αναδεικνύει και το διάγραμμα 6.8 η ηλικιακή ομάδα δεν αλλάζει την γενική τάση των μορφών απαντήσεων και τη στάσης των φορολογούμενων ότι η Ελληνική φορολογία είναι τροχοπέδη του ίδιου του συστήματος της.

Πίνακας 6.16

Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας μεταξύ του βαθμού στον οποίο η Ελληνική φορολογία αποτελεί αγκάθι του συστήματος της και της ηλικιακής κλάσης.

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	12,691 ^a	16	0,695
Likelihood Ratio	15,479	16	0,490
Linear-by-Linear Association	0,724	1	0,395
N of Valid Cases	220		

Μία εξίσου ενδιαφέρουσα μελέτη γίνεται ανάμεσα στην μισθοδοτική κλάση και στο βαθμό που οι φορολογούμενοι θυσιάζουν βασικές ανάγκες με στόχο την πληρωμή φόρων. Με τον τρόπο αυτό θα υπάρχει μία πλήρης κάλυψη από κάθε άποψης μισθοδοσίας σε φυσικά πρόσωπα για τις πιθανές θυσίες που υπόκεινται. Ο πίνακας 6.17 παρουσιάζει την μεγαλύτερη υπό-ομάδα των 0€ έως 300€, η οποία αριθμεί 107 από τους 220 ερωτηθέντες, εκ των οποίων οι 48 δείχνουν να μην στερούνται βασικών αναγκών, ενώ οι υπόλοιποι 49 να υπόκεινται σε θυσίες. Αρκετά μεγάλο το ποσοστό ατόμων που στερούνται βασικών αναγκών ακόμα και για μία τόσο χαμηλή εισοδηματική ομάδα.

Όσο ανεβαίνει η κλίμακα εισοδημάτων τόσο μειώνεται και η ανάγκη για στέρηση βασικών αγαθών όπως φάρμακα, περίθαλψη, κατανάλωση τροφίμων και στέγη. Χαρακτηριστικά η εισοδηματική ομάδα 301€ με 600€ στερείται βασικές ανάγκες για κάλυψη φόρου στο 55,20% του δείγματος της, 601€ με 900€ με ποσοστό 30,30%, 901€ με 1200€ με ποσοστό 33,33%, και 1201€ στερείται σε ποσοστό 30%.

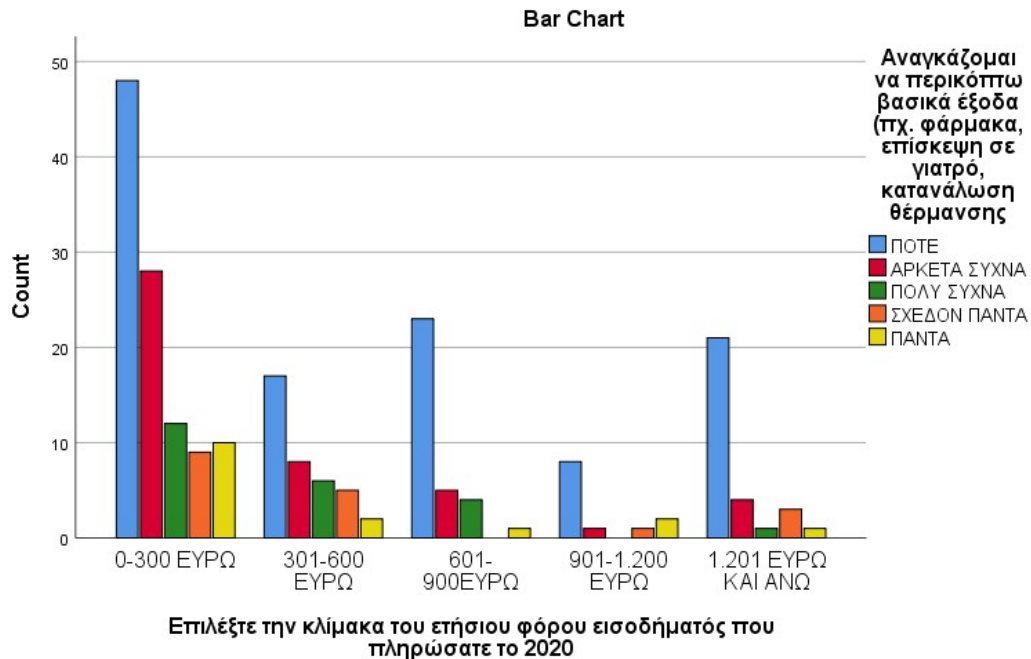
Πίνακας 6.17

Ο βαθμός που οι φορολογούμενοι θυσιάζουν την κάλυψη βασικών αναγκών για την πληρωμή φόρων ανά μισθοδοτική κλάση

		Αναγκάζομαι να περικόπτω βασικά έξοδα (πχ. φάρμακα, επίσκεψη σε γιατρό, κατανάλωση θέρμανσης)						
		ΠΟΤΕ	ΑΡΚΕΤΑ ΣΥΧΝΑ	ΠΟΛΥ ΣΥΧΝΑ	ΣΧΕΔΟΝ ΠΑΝΤΑ	ΠΑΝΤΑ	Συνολικό	
Επιλέξτε την κλίμακα του ετήσιου φόρου εισοδήματός που πληρώσατε το 2020	0-300 ΕΥΡΩ	Count	48	28	12	9	10	107
	% within	Επιλέξτε την κλίμακα του ετήσιου φόρου εισοδήματός που πληρώσατε το 2020	44,9%	26,2%	11,2%	8,4%	9,3%	100,0%
	% within	Αναγκάζομαι να περικόπτω βασικά έξοδα	41,0%	60,9%	52,2%	50,0%	62,5%	48,6%
	% of Total		21,8%	12,7%	5,5%	4,1%	4,5%	48,6%
	301-600 ΕΥΡΩ	Count	17	8	6	5	2	38
	% within	Επιλέξτε την κλίμακα του ετήσιου φόρου εισοδήματός που πληρώσατε το 2020	44,7%	21,1%	15,8%	13,2%	5,3%	100,0%
	% within	Αναγκάζομαι να περικόπτω βασικά έξοδα	14,5%	17,4%	26,1%	27,8%	12,5%	17,3%
	% of Total		7,7%	3,6%	2,7%	2,3%	0,9%	17,3%
	601-900 ΕΥΡΩ	Count	23	5	4	0	1	33
	% within	Επιλέξτε την κλίμακα του ετήσιου φόρου εισοδήματός που πληρώσατε το 2020	69,7%	15,2%	12,1%	0,0%	3,0%	100,0%
	% within	Αναγκάζομαι να περικόπτω βασικά έξοδα	19,7%	10,9%	17,4%	0,0%	6,3%	15,0%
	% of Total		10,5%	2,3%	1,8%	0,0%	0,5%	15,0%
	901-1.200 ΕΥΡΩ	Count	8	1	0	1	2	12
	% within	Επιλέξτε την κλίμακα του ετήσιου φόρου εισοδήματός που πληρώσατε το 2020	66,7%	8,3%	0,0%	8,3%	16,7%	100,0%
	% within	Αναγκάζομαι να περικόπτω βασικά έξοδα	6,8%	2,2%	0,0%	5,6%	12,5%	5,5%
% of Total		3,6%	0,5%	0,0%	0,5%	0,9%	5,5%	
1.201 ΕΥΡΩ ΚΑΙ ΑΝΩ	Count	21	4	1	3	1	30	
% within	Επιλέξτε την κλίμακα του ετήσιου φόρου εισοδήματός που πληρώσατε το 2020	70,0%	13,3%	3,3%	10,0%	3,3%	100,0%	
% within	Αναγκάζομαι να περικόπτω βασικά έξοδα	17,9%	8,7%	4,3%	16,7%	6,3%	13,6%	
% of Total		9,5%	1,8%	0,5%	1,4%	0,5%	13,6%	
Συνολικό	Count	117	46	23	18	16	220	
	% within	Επιλέξτε την κλίμακα του ετήσιου φόρου εισοδήματός που πληρώσατε το 2020	53,2%	20,9%	10,5%	8,2%	7,3%	100,0%
	% within	Αναγκάζομαι να περικόπτω βασικά έξοδα	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
% of Total		53,2%	20,9%	10,5%	8,2%	7,3%	100,0%	

Από τον πίνακα 6.18 παρατηρούμε ότι ο συντελεστής συσχέτισης Pearson chi-square είναι 20,897 και η σημαντικότητα είναι 0,182 το οποίο είναι μεγαλύτερο από το 0,05. Άρα, δεν απορρίπτετε η μηδενική υπόθεση περί ανεξαρτησίας μεταξύ του βαθμού που οι φορολογούμενοι θυσιάζουν την κάλυψη βασικών αναγκών για την πληρωμή

φόρων ανά μισθοδοτική κλάση. Επομένως, όπως αναδεικνύει και το διάγραμμα 6.9 οι διάφορες μισθοδοτικές ομάδες δεν αλλάζουν την γενική τάση της στέρησης βασικών αναγκών, καθώς για τις δύο μικρότερες κατηγορίες εισοδήματος στο 50% και για τις υπόλοιπες στο 30%.

Διάγραμμα 6.9

Ο βαθμός που οι φορολογούμενοι θυσιάζουν την κάλυψη βασικών αναγκών για την πληρωμή φόρων ανά μισθοδοτική κλάση

Πίνακας 6.18

**Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας μεταξύ του βαθμού που οι φορολογούμενοι
θυσιάζουν την κάλυψη βασικών αναγκών για την πληρωμή φόρων και της
μισθοδοτικής κλάσης.**

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	20,897 ^a	16	0,182
Likelihood Ratio	25,142	16	0,067
Linear-by-Linear Association	4,786	1	0,029
N of Valid Cases	220		

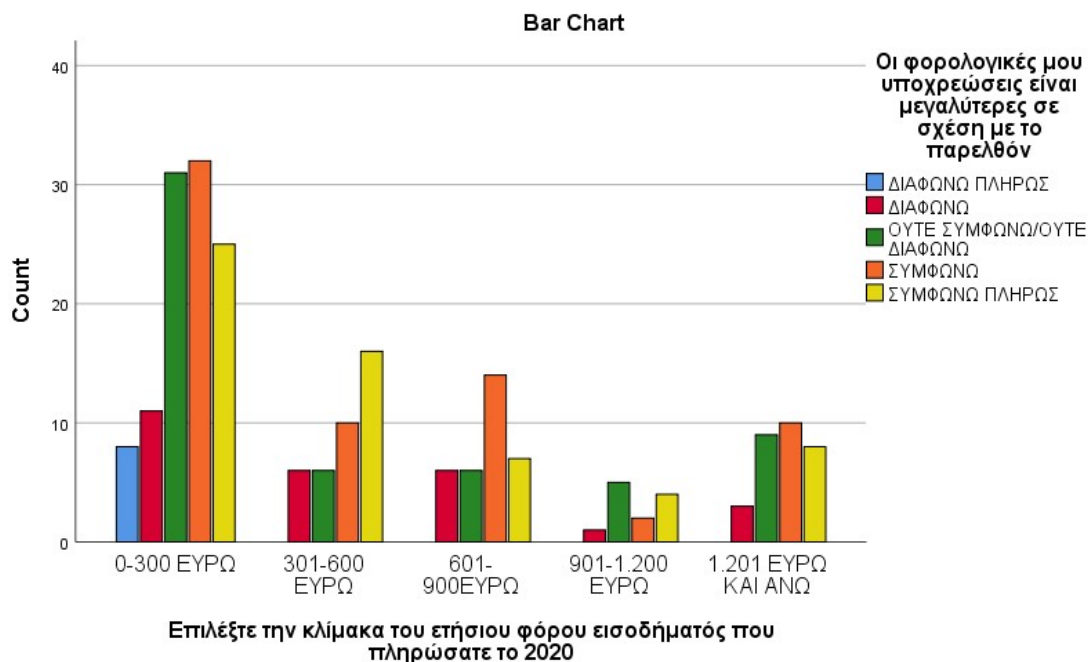
Ο πίνακας 6.19 και το διάγραμμα 6.10 παρουσιάζουν το βαθμό που οι φορολογούμενοι επιβαρύνονται περισσότερο σε σχέση με το παρελθόν ανά μισθοδοτική κλάση με αριθμούς και ποσοστά.

Πίνακας 6.19

**Ο βαθμός που οι φορολογούμενοι επιβαρύνονται περισσότερο σε σχέση με το
παρελθόν ανά μισθοδοτική κλάση**

		Οι φορολογικές μου υποχρεώσεις είναι μεγαλύτερες σε σχέση με το παρελθόν						
		ΔΙΑΦΩΝΩ ΠΛΗΡΩΣ	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤ Ε ΔΙΑΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ ΠΛΗΡΩΣ	Συνολικά	
Επιλέξτε την κλίμακα του ετήσιου φόρου εισοδήματός που πληρώσατε το 2020	0-300 ΕΥΡΩ	Count	8	11	31	32	25	107
		% within Επιλέξτε την κλίμακα του ετήσιου φόρου εισοδήματός που πληρώσατε το 2020	7,5%	10,3%	29,0%	29,9%	23,4%	100,0%
		% within Οι φορολογικές μου υποχρεώσεις είναι μεγαλύτερες σε σχέση με το παρελθόν	100,0%	40,7%	54,4%	47,1%	41,7%	48,6%
		% of Total	3,6%	5,0%	14,1%	14,5%	11,4%	48,6%
	301-600 ΕΥΡΩ	Count	0	6	6	10	16	38
		% within Επιλέξτε την κλίμακα του ετήσιου φόρου εισοδήματός που πληρώσατε το 2020	0,0%	15,8%	15,8%	26,3%	42,1%	100,0%
		% within Οι φορολογικές μου υποχρεώσεις είναι μεγαλύτερες σε σχέση με το παρελθόν	0,0%	22,2%	10,5%	14,7%	26,7%	17,3%
		% of Total	0,0%	2,7%	2,7%	4,5%	7,3%	17,3%
	601-900 ΕΥΡΩ	Count	0	6	6	14	7	33
		% within Επιλέξτε την κλίμακα του ετήσιου φόρου εισοδήματός που πληρώσατε το 2020	0,0%	18,2%	18,2%	42,4%	21,2%	100,0%
		% within Οι φορολογικές μου υποχρεώσεις είναι μεγαλύτερες σε σχέση με το παρελθόν	0,0%	22,2%	10,5%	20,6%	11,7%	15,0%
		% of Total	0,0%	2,7%	2,7%	6,4%	3,2%	15,0%
	901-1.200 ΕΥΡΩ	Count	0	1	5	2	4	12
		% within Επιλέξτε την κλίμακα του ετήσιου φόρου εισοδήματός που πληρώσατε το 2020	0,0%	8,3%	41,7%	16,7%	33,3%	100,0%
		% within Οι φορολογικές μου υποχρεώσεις είναι μεγαλύτερες σε σχέση με το παρελθόν	0,0%	3,7%	8,8%	2,9%	6,7%	5,5%
		% of Total	0,0%	0,5%	2,3%	0,9%	1,8%	5,5%
	1.201 ΕΥΡΩ ΚΑΙ ΑΝΩ	Count	0	3	9	10	8	30
		% within Επιλέξτε την κλίμακα του ετήσιου φόρου εισοδήματός που πληρώσατε το 2020	0,0%	10,0%	30,0%	33,3%	26,7%	100,0%
	% within Οι φορολογικές μου υποχρεώσεις είναι μεγαλύτερες σε σχέση με το παρελθόν	0,0%	11,1%	15,8%	14,7%	13,3%	13,6%	
	% of Total	0,0%	1,4%	4,1%	4,5%	3,6%	13,6%	
	Count	8	27	57	68	60	220	
	% within Επιλέξτε την κλίμακα του ετήσιου φόρου εισοδήματός που πληρώσατε το 2020	3,6%	12,3%	25,9%	30,9%	27,3%	100,0%	
Συνολικά	% within Οι φορολογικές μου υποχρεώσεις είναι μεγαλύτερες σε σχέση με το παρελθόν	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	3,6%	12,3%	25,9%	30,9%	27,3%	100,0%	

Συγκεκριμένα, η χαμηλότερη μισθολογική κλίμακα η οποία αποτελεί και το μεγαλύτερο μέρος του δείγματος τάσσετε υπέρ της άποψης ότι οι φορολογικές υποχρεώσεις είναι μεγαλύτερες σε σύγκριση με το παρελθόν. Την ίδια στάση κρατά και η μισθολογική ομάδα 301-600€ με μόνο 6 άτομα να διαφωνούν, ενώ οι φορολογούμενοι με εισοδήματα από 901€ και πάνω συμφωνούν απόλυτα με ποσοστά πάνω από 50%.

Διάγραμμα 6.10

Ο βαθμός που οι φορολογούμενοι επιβαρύνονται περισσότερο σε σχέση με το παρελθόν ανά μισθοδοτική κλάση

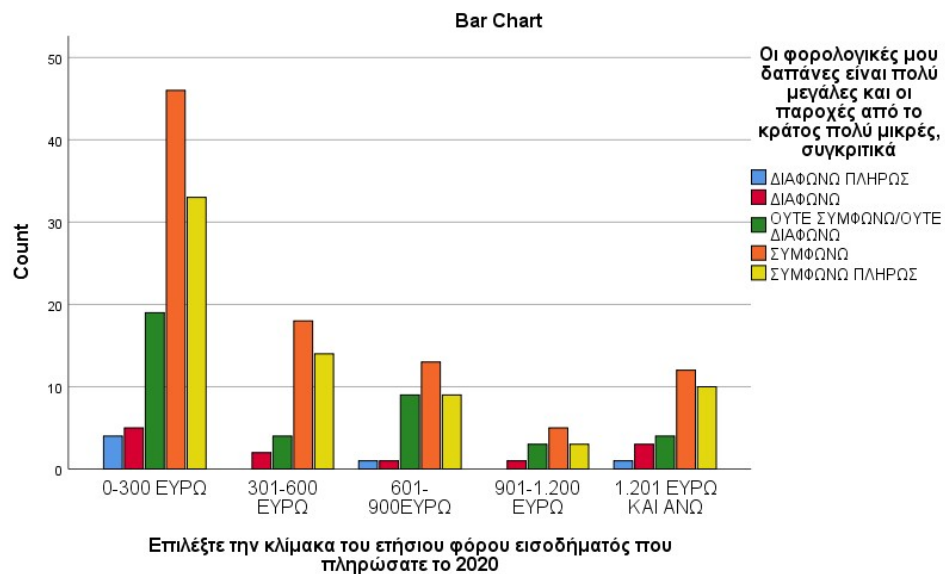
Από τον πίνακα 6.20 παρατηρούμε ότι ο συντελεστής συσχέτισης Pearson chi-square είναι 21,217 και η σημαντικότητα είναι 0,170 το οποίο είναι μεγαλύτερο από το 0,05. Άρα, δεν απορρίπτετε η μηδενική υπόθεση περί ανεξαρτησίας μεταξύ της μισθοδοτικής κλάσης και του βαθμού που οι φορολογούμενοι επιβαρύνονται περισσότερο σε σχέση με το παρελθόν.

Πίνακας 6.20

Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας μεταξύ της μισθοδοτικής κλάσης και του βαθμού που οι φορολογούμενοι επιβαρύνονται περισσότερο σε σχέση με το παρελθόν

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	21,217 ^a	16	0,170
Likelihood Ratio	23,967	16	0,090
Linear-by-Linear Association	1,367	1	0,242
N of Valid Cases	220		

Ο τελευταίος συνδυασμός που μελετάμε για το προφίλ των φυσικών προσώπων είναι η σχέση μεταξύ του βαθμού επηρεασμού που οι φορολογούμενοι επιβαρύνονται περισσότερο σε σύγκριση με τις μικρές παροχές του κράτους και της μισθοδοτικής κλάσης του δείγματος μας. Ο πίνακας 6.21 και διάγραμμα 6.11 παρουσιάζουν πως διαμορφώνεται η κατάσταση με ποσοστά συμμετοχής στη σχέση που εξετάζουμε ανά μισθολογική κλίμακα. Αρχικά, όλες οι ερωτηθέντες ανεξαρτήτως εισοδήματος συμφωνούν ότι οι φορολογικές δαπάνες είναι αρκετά μεγαλύτερες αν κάποιος εξετάσει τις ελάχιστες υπηρεσίες και παροχές που έχουν στην διάθεση τους οι πολίτες.

Διάγραμμα 6.11

Ο βαθμός που οι φορολογούμενοι επιβαρύνονται είναι μεγαλύτερος σε σύγκριση με τις μικρές παροχές του κράτους. Μελέτη ανά μισθοδοτική κλάση

Πίνακας 6.21

Ο βαθμός που οι φορολογούμενοι επιβαρύνονται είναι μεγαλύτερος σε σύγκριση με τις μικρές παροχές του κράτους. Μελέτη ανά μισθοδοτική κλάση

Οι φορολογικές μου δαπάνες είναι πολύ μεγάλες και οι παροχές από το κράτος πολύ μικρές, συγκριτικά							
		ΔΙΑΦΩΝΩ ΠΛΗΡΩΣ	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤ Ε ΔΙΑΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ ΠΛΗΡΩΣ	Συνολικά
0-300 ΕΥΡΩ	Count	4	5	19	46	33	107
	% within Επιλέξτε την κλίμακα του ετήσιου φόρου εισοδήματός που πληρώσατε το 2020	3,7%	4,7%	17,8%	43,0%	30,8%	100,0%
	% within Οι φορολογικές μου δαπάνες είναι πολύ μεγάλες και οι παροχές από το κράτος πολύ μικρές, συγκριτικά	66,7%	41,7%	48,7%	48,9%	47,8%	48,6%
301-600 ΕΥΡΩ	% of Total	1,8%	2,3%	8,6%	20,9%	15,0%	48,6%
	Count	0	2	4	18	14	38
	% within Επιλέξτε την κλίμακα του ετήσιου φόρου εισοδήματός που πληρώσατε το 2020	0,0%	5,3%	10,5%	47,4%	36,8%	100,0%
601-900 ΕΥΡΩ	% within Οι φορολογικές μου δαπάνες είναι πολύ μεγάλες και οι παροχές από το κράτος πολύ μικρές, συγκριτικά	0,0%	16,7%	10,3%	19,1%	20,3%	17,3%
	% of Total	0,0%	0,9%	1,8%	8,2%	6,4%	17,3%
	Count	1	1	9	13	9	33
Επιλέξτε την κλίμακα του ετήσιου φόρου εισοδήματός που πληρώσατε το 2020	% within Επιλέξτε την κλίμακα του ετήσιου φόρου εισοδήματός που πληρώσατε το 2020	3,0%	3,0%	27,3%	39,4%	27,3%	100,0%
	% within Οι φορολογικές μου δαπάνες είναι πολύ μεγάλες και οι παροχές από το κράτος πολύ μικρές, συγκριτικά	16,7%	8,3%	23,1%	13,8%	13,0%	15,0%
	% of Total	0,5%	0,5%	4,1%	5,9%	4,1%	15,0%
901-1.200 ΕΥΡΩ	Count	0	1	3	5	3	12
	% within Επιλέξτε την κλίμακα του ετήσιου φόρου εισοδήματός που πληρώσατε το 2020	0,0%	8,3%	25,0%	41,7%	25,0%	100,0%
	% within Οι φορολογικές μου δαπάνες είναι πολύ μεγάλες και οι παροχές από το κράτος πολύ μικρές, συγκριτικά	0,0%	8,3%	7,7%	5,3%	4,3%	5,5%
1.201 ΕΥΡΩ ΚΑΙ ΑΝΩ	% of Total	0,0%	0,5%	1,4%	2,3%	1,4%	5,5%
	Count	1	3	4	12	10	30
	% within Επιλέξτε την κλίμακα του ετήσιου φόρου εισοδήματός που πληρώσατε το 2020	3,3%	10,0%	13,3%	40,0%	33,3%	100,0%
Συνολικά	% within Οι φορολογικές μου δαπάνες είναι πολύ μεγάλες και οι παροχές από το κράτος πολύ μικρές, συγκριτικά	16,7%	25,0%	10,3%	12,8%	14,5%	13,6%
	% of Total	0,5%	1,4%	1,8%	5,5%	4,5%	13,6%
	Count	6	12	39	94	69	220
Συνολικά	% within Επιλέξτε την κλίμακα του ετήσιου φόρου εισοδήματός που πληρώσατε το 2020	2,7%	5,5%	17,7%	42,7%	31,4%	100,0%
	% within Οι φορολογικές μου δαπάνες είναι πολύ μεγάλες και οι παροχές από το κράτος πολύ μικρές, συγκριτικά	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	2,7%	5,5%	17,7%	42,7%	31,4%	100,0%

Επίσης, αρκετά χαμηλότερο είναι και το ποσοστό το οποίο κρατά ουδέτερη στάση, επιλέγοντας την επιβεβαίωση του παραπάνω ισχυρισμού. Από τον πίνακα 6.22

παρατηρούμε ότι ο συντελεστής συσχέτισης Pearson chi-square είναι 8,181 και η σημαντικότητα είναι 0,943 το οποίο είναι μεγαλύτερο από το 0,05. Άρα, δεν απορρίπτετε η μηδενική υπόθεση περί ανεξαρτησίας. Αυτό σημαίνει ότι ανεξαρτήτως μισθολογικών κριτηρίων ο μέσος φορολογούμενος υποστηρίζει ότι φορολογείται περισσότερο και απολαμβάνει αρκετά λιγότερες υπηρεσίες από το κράτος.

Πίνακας 6.22

Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας μεταξύ του βαθμού που οι φορολογούμενοι επιβαρύνονται, των μικρών παροχών του κράτους και της μισθοδοτικής κλάσης

	Value	df	Asymptotic Significance (2- sided)
Pearson Chi-Square	8,181 ^a	16	0,943
Likelihood Ratio	9,258	16	0,902
Linear-by-Linear Association	0,142	1	0,706
N of Valid Cases	220		

6.2 Στατιστική ανάλυση νομικών προσώπων

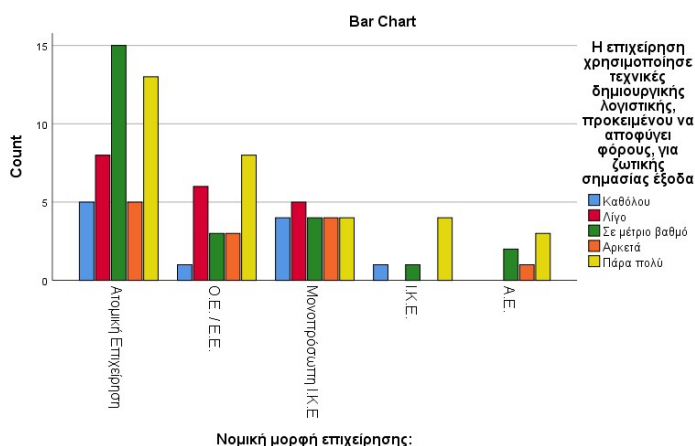
Στην ενότητα αυτή γίνεται παρουσίαση πινάκων συνάφειας και στατιστική ανάλυση πινάκων με το κατάλληλο τεστ ανεξαρτησίας Pearson chi-square test κάνοντας χρήση του προγράμματος SPSS. Η ανάλυση χρησιμοποιεί ως κύριες μεταβλητές τρία ερευνητικά ερωτήματα από την ενότητα στοιχεία της επιχείρησης τα οποία αναφέρονται στη:

- Νομική μορφή των ερωτώμενων επιχειρήσεων,
- Στον τομέα δραστηριοποίησης των επιχειρήσεων αυτών,
- Και τα χρόνια δραστηριοποίησης τους.

Αυτά τα ερωτήματα διασταυρώνονται με άλλες ερωτήσεις από τις ενότητες του ερωτηματολογίου των νομικών προσώπων, προκειμένου να προκύψουν χρήσιμα συμπεράσματα που θα συμβάλλουν στην αξιολόγηση του φορολογικού συστήματος για

τα νομικά πρόσωπα. Οι ενότητες αυτές είναι η ευκολία πληρωμής επιχειρησιακών φόρων, η σύγκριση φορολογίας με εκείνες στο παρελθόν, και η κριτική φορολογίας.

Αρχικά εξετάζουμε τη μορφή των επιχειρήσεων (που ανταποκρίθηκαν σε αυτήν την έρευνα) σε σχέση με το αν οι επιχειρήσεις χρησιμοποιούν τεχνικές δημιουργικής λογιστικής προς αποφυγή φόρων για ζωτικής σημασίας έξοδα. Τα αποτελέσματα αυτά παρουσιάζονται στο πίνακα συνάφειας 6.23 που ακολουθεί και διατυπώνονται και στο σχετικό διάγραμμα 6.12. Το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής νομικής μορφής στο δείγμα μας ανήκει στις ατομικές επιχειρήσεις με ποσοστό 46%, ακολουθούν οι Ο.Ε / Ε.Ε. και μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε. με 21% συμμετοχής αντίστοιχα ενώ πολύ λιγότερη συμμετοχή από 6% έχουν οι Ι.Κ.Ε και οι Α.Ε.

Διάγραμμα 6.12

Χρήση τεχνικών δημιουργικής λογιστικής από επιχειρήσεις προς αποφυγή φόρων για ζωτικής σημασίας έξοδα ανά νομική μορφή επιχείρησης

Πίνακας 6.23

Χρήση τεχνικών δημιουργικής λογιστικής από επιχειρήσεις προς αποφυγή φόρων για ζωτικής σημασίας έξοδα ανά νομική μορφή επιχείρησης

Η επιχείρηση χρησιμοποίησε τεχνικές δημιουργικής λογιστικής, προκειμένου να αποφύγει φόρους, για ζωτικής σημασίας έξοδα								
		Καθόλου	Λίγο	Σε μέτριο βαθμό	Αρκετά	Πάρα πολύ	Συνολικά	
Νομική μορφή επιχείρησης:	Ατομική Επιχείρηση	Count	5	8	15	5	13	46
		% within Νομική μορφή επιχείρησης:	10,9%	17,4%	32,6%	10,9%	28,3%	100,0%
		% within Η επιχείρηση χρησιμοποίησε τεχνικές δημιουργικής λογιστικής	45,5%	42,1%	60,0%	38,5%	40,6%	46,0%
		% of Total	5,0%	8,0%	15,0%	5,0%	13,0%	46,0%
	O.E. / E.E.	Count	1	6	3	3	8	21
		% within Νομική μορφή επιχείρησης:	4,8%	28,6%	14,3%	14,3%	38,1%	100,0%
		% within Η επιχείρηση χρησιμοποίησε τεχνικές δημιουργικής λογιστικής	9,1%	31,6%	12,0%	23,1%	25,0%	21,0%
		% of Total	1,0%	6,0%	3,0%	3,0%	8,0%	21,0%
	Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε	Count	4	5	4	4	4	21
		% within Νομική μορφή επιχείρησης:	19,0%	23,8%	19,0%	19,0%	19,0%	100,0%
		% within Η επιχείρηση χρησιμοποίησε τεχνικές δημιουργικής λογιστικής	36,4%	26,3%	16,0%	30,8%	12,5%	21,0%
		% of Total	4,0%	5,0%	4,0%	4,0%	4,0%	21,0%
	I.K.E.	Count	1	0	1	0	4	6
		% within Νομική μορφή επιχείρησης:	16,7%	0,0%	16,7%	0,0%	66,7%	100,0%
		% within Η επιχείρηση χρησιμοποίησε τεχνικές δημιουργικής λογιστικής	9,1%	0,0%	4,0%	0,0%	12,5%	6,0%
	% of Total	1,0%	0,0%	1,0%	0,0%	4,0%	6,0%	
A.E.	Count	0	0	2	1	3	6	
	% within Νομική μορφή επιχείρησης:	0,0%	0,0%	33,3%	16,7%	50,0%	100,0%	
	% within Η επιχείρηση χρησιμοποίησε τεχνικές δημιουργικής λογιστικής	0,0%	0,0%	8,0%	7,7%	9,4%	6,0%	
	% of Total	0,0%	0,0%	2,0%	1,0%	3,0%	6,0%	
	Count	11	19	25	13	32	100	
	% within Νομική μορφή επιχείρησης:	11,0%	19,0%	25,0%	13,0%	32,0%	100,0%	
	% within Η επιχείρηση χρησιμοποίησε τεχνικές δημιουργικής λογιστικής	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	11,0%	19,0%	25,0%	13,0%	32,0%	100,0%	

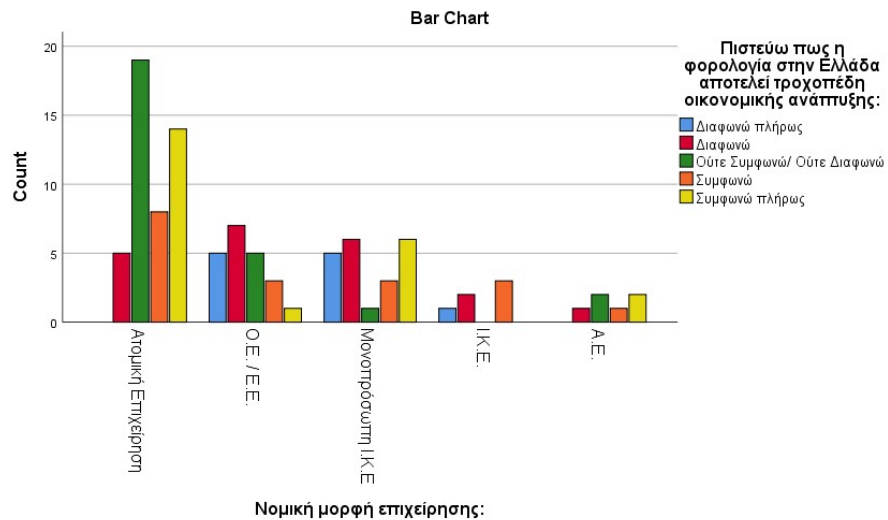
Οι Μονοπρόσωπες Ι.Κ.Ε απαντάνε με σχεδόν την ίδια συχνότητα σε κάθε μορφής απάντηση για το αν χρησιμοποιούν τεχνικές δημιουργικής λογιστικής, ενώ σε αρκετά μεγαλύτερο βαθμό φαίνεται να κάνουν χρήση οι Α.Ε., οι Ο.Ε / Ε.Ε. και οι Ατομικές επιχειρήσεις. Από τον πίνακα 6.24 παρατηρούμε ότι ο συντελεστής συσχέτισης Pearson chi-square είναι 15,113 και η σημαντικότητα είναι 0,516 το οποίο είναι μεγαλύτερο του 0,05. Επομένως, δεν απορρίπτετε η μηδενική υπόθεση περί ανεξαρτησίας μεταξύ χρήσης τεχνικών δημιουργικής λογιστικής από επιχειρήσεις προς αποφυγή φόρων για ζωτικής σημασίας έξοδα ανά νομική μορφή επιχείρησης. Άρα, η νομική μορφή προσδιορισμού της επιχείρησης δεν επηρεάζει το γεγονός ότι ένα πολύ μεγάλο ποσοστό κάνει χρήση τέτοιων τεχνικών.

Πίνακας 6.24

Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας χρήσης τεχνικών δημιουργικής λογιστικής από επιχειρήσεις προς αποφυγή φόρων για ζωτικής σημασίας έξοδα ανά νομική μορφή επιχείρησης

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	15,113 ^a	16	0,516
Likelihood Ratio	18,231	16	0,311
Linear-by-Linear Association	1,059	1	0,303
N of Valid Cases	100		

Στην συνέχεια εξετάζουμε τη μορφή των επιχειρήσεων σε σχέση με το αν οι επιχειρήσεις στην Ελλάδα πιστεύουν ότι το φορολογικό σύστημα της αποτελεί τροχοπέδη για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Τα αποτελέσματα αυτά παρουσιάζονται στο πίνακα συνάφειας 6.25 που ακολουθεί και διατυπώνονται και στο σχετικό διάγραμμα 6.13. οι Ατομικές επιχειρήσεις κρατάνε μια πιο συντηρητική και επιφυλακτική στάση όσο αφορά την υποβάθμιση της οικονομικής ανάπτυξης από φορολογική πλευρά με ποσοστό 41,3%, ενώ το 30,4% συμφωνεί πλήρως με τον παραπάνω ισχυρισμό. Οι Ο.Ε / Ε.Ε. και οι Μονοπρόσωπες Ι.Κ.Ε μερικώς αποστρέφονται την άποψη περί οικονομικής καθυστέρησης λόγω φορολογίας με σχεδόν τις μισές εταιρείες να συμφωνούν και άλλες τόσες να διαφωνούν.

Διάγραμμα 6.13

Η φορολογία στην Ελλάδα αποτελεί τροχοπέδη οικονομικής ανάπτυξης. Μελέτη ανά νομική μορφή.

Πίνακας 6.25

Η φορολογία στην Ελλάδα αποτελεί τροχοπέδη οικονομικής ανάπτυξης. Μελέτη ανά νομική μορφή.

Πιστεύω πως η φορολογία στην Ελλάδα αποτελεί τροχοπέδη οικονομικής ανάπτυξης:

		Διαφωνώ πλήρως	Διαφωνώ	Ούτε Συμφωνώ/ Ούτε Διαφωνώ	Συμφωνώ	Συμφωνώ πλήρως	Συνολικά
Νομική μορφή επιχείρησης: Ατομική Επιχείρηση	Count	0	5	19	8	14	46
	% within Νομική μορφή επιχείρησης:	0,0%	10,9%	41,3%	17,4%	30,4%	100,0%
	% within Πιστεύω πως η φορολογία στην Ελλάδα αποτελεί τροχοπέδη οικονομικής ανάπτυξης:	0,0%	23,8%	70,4%	44,4%	60,9%	46,0%
O.E. / E.E.	% of Total	0,0%	5,0%	19,0%	8,0%	14,0%	46,0%
	Count	5	7	5	3	1	21
	% within Νομική μορφή επιχείρησης:	23,8%	33,3%	23,8%	14,3%	4,8%	100,0%
Μονοπρόσωπη I.K.E.	% within Πιστεύω πως η φορολογία στην Ελλάδα αποτελεί τροχοπέδη οικονομικής ανάπτυξης:	45,5%	33,3%	18,5%	16,7%	4,3%	21,0%
	% of Total	5,0%	7,0%	5,0%	3,0%	1,0%	21,0%
	Count	5	6	1	3	6	21
I.K.E.	% within Νομική μορφή επιχείρησης:	23,8%	28,6%	4,8%	14,3%	28,6%	100,0%
	% within Πιστεύω πως η φορολογία στην Ελλάδα αποτελεί τροχοπέδη οικονομικής ανάπτυξης:	45,5%	28,6%	3,7%	16,7%	26,1%	21,0%
	% of Total	5,0%	6,0%	1,0%	3,0%	6,0%	21,0%
A.E.	Count	1	2	0	3	0	6
	% within Νομική μορφή επιχείρησης:	16,7%	33,3%	0,0%	50,0%	0,0%	100,0%
	% within Πιστεύω πως η φορολογία στην Ελλάδα αποτελεί τροχοπέδη οικονομικής ανάπτυξης:	9,1%	9,5%	0,0%	16,7%	0,0%	6,0%
Συνολικά	% of Total	1,0%	2,0%	0,0%	3,0%	0,0%	6,0%
	Count	0	1	2	1	2	6
	% within Νομική μορφή επιχείρησης:	0,0%	16,7%	33,3%	16,7%	33,3%	100,0%
Συνολικά	% within Πιστεύω πως η φορολογία στην Ελλάδα αποτελεί τροχοπέδη οικονομικής ανάπτυξης:	0,0%	4,8%	7,4%	5,6%	8,7%	6,0%
	% of Total	0,0%	1,0%	2,0%	1,0%	2,0%	6,0%
	Count	11	21	27	18	23	100
Συνολικά	% within Νομική μορφή επιχείρησης:	11,0%	21,0%	27,0%	18,0%	23,0%	100,0%
	% within Πιστεύω πως η φορολογία στην Ελλάδα αποτελεί τροχοπέδη οικονομικής ανάπτυξης:	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	11,0%	21,0%	27,0%	18,0%	23,0%	100,0%

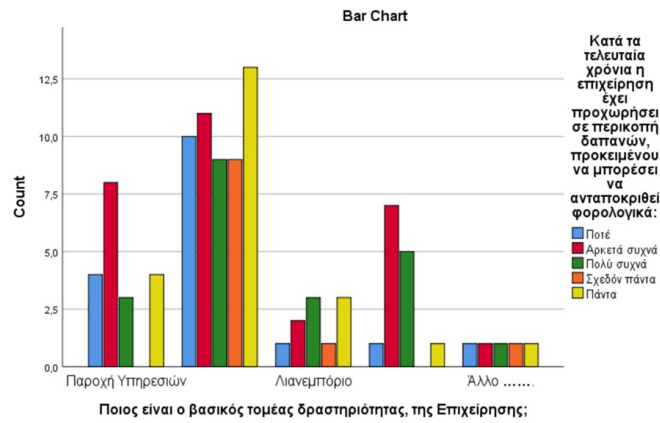
Από τον πίνακα 6.26 παρατηρούμε ότι ο συντελεστής συσχέτισης Pearson chi-square είναι 35,947 και η σημαντικότητα είναι 0,003 το οποίο είναι μικρότερο του 0,05. Επομένως, απορρίπτετε η μηδενική υπόθεση περί ανεξαρτησίας της νομικής μορφής της επιχείρησης και της άποψης ότι η φορολογική κατάσταση στην Ελλάδα στέκεται εμπόδιο στην οικονομική ανάπτυξη της. Επομένως η νομική μορφή κάθε επιχείρησης καθορίζει και τον βαθμό που αισθάνεται ότι η φορολογική κατάσταση δυσχεραίνει την οικονομική ανάπτυξη.

Πίνακας 6.26

Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας για την φορολογία στην Ελλάδα στο αν αποτελεί τροχοπέδη οικονομικής ανάπτυξης μελετώντας ανά νομική μορφή.

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	35,947 ^a	16	0,003
Likelihood Ratio	44,941	16	0,000
Linear-by-Linear Association	2,130	1	0,144
N of Valid Cases	100		

Ο επόμενος συνδυασμός μελέτης συσχέτισης γίνεται ανάμεσα στον χώρο που δραστηριοποιείται η επιχείρηση και στο αν έχουν προχωρήσει σε περικοπές δαπανών οι επιχειρήσεις αυτές προκειμένου να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις φορολογικές τους υποχρεώσεις. Μέσα από την μελέτη αυτή θα δούμε ποιοι κλάδοι και τύποι εταιρειών έχουν πληγεί περισσότερο τα τελευταία χρόνια και αναγκάζονται να υποβληθούν σε θυσίες εξόδων προκειμένου να εναρμονίζονται με το εκάστοτε φορολογηθέν σύστημα. Αναλυτικά, παρατηρούμε ότι λίγο περισσότερες από τις μισές επιχειρήσεις ανήκουν στον κλάδο της εστίασης και ψυχαγωγίας, ενώ ακολουθούν με ποσοστό 19% η επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών και 14% χονδρεμπορίου. Αρχικά, οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών, εστίασης και ψυχαγωγίας διαφωνούν με ποσοστό κατά μέσο όρο στο 20%, με την πλειοψηφία να συμφωνεί σε πολύ έντονο βαθμό. Υψηλά ποσοστά υπάρχουν και στους κλάδους του λιανεμπορίου και χονδρεμπορίου καθώς προχωρούν σε αρκετές θυσίες και περικοπές δαπανών για να ανταποκριθούν.

Διάγραμμα 6.14

Περικοπές στις δαπάνες που προχωράει η επιχείρηση για να ανταποκριθεί φορολογικά τα τελευταία χρόνια ανά τύπο κλάδου που δραστηριοποιείται.

Πίνακας 6.27

Περικοπές στις δαπάνες που προχωράει η επιχείρηση για να ανταποκριθεί φορολογικά τα τελευταία χρόνια ανά τύπο κλάδου που δραστηριοποιείται.

Κατά τα τελευταία χρόνια η επιχείρηση έχει προχωρήσει σε περικοπή δαπανών, προκειμένου να μπορέσει να ανταποκριθεί φορολογικά:							
Παροχή Υπηρεσιών	Count	Ποτέ	Αρκετά συχνά	Πολύ συχνά	Σχεδόν πάντα	Πάντα	Συνολικά
		4	8	3	0	4	19
Παροχή Υπηρεσιών	% within Ποιος είναι ο βασικός τομέας δραστηριότητας, της Επιχείρησης;	21,1%	42,1%	15,8%	0,0%	21,1%	100,0%
	% within Κατά τα τελευταία χρόνια η επιχείρηση έχει προχωρήσει σε περικοπή δαπανών, προκειμένου να μπορέσει να ανταποκριθεί φορολογικά:	23,5%	27,6%	14,3%	0,0%	18,2%	19,0%
	% of Total	4,0%	8,0%	3,0%	0,0%	4,0%	19,0%
	Count	10	11	9	9	13	52
Εστίαση - Ψυχαγωγία	% within Ποιος είναι ο βασικός τομέας δραστηριότητας, της Επιχείρησης;	19,2%	21,2%	17,3%	17,3%	25,0%	100,0%
	% within Κατά τα τελευταία χρόνια η επιχείρηση έχει προχωρήσει σε περικοπή δαπανών, προκειμένου να μπορέσει να ανταποκριθεί φορολογικά:	58,8%	37,9%	42,9%	81,8%	59,1%	52,0%
	% of Total	10,0%	11,0%	9,0%	9,0%	13,0%	52,0%
	Count	1	2	3	1	3	10
Λιανεμπόριο	% within Ποιος είναι ο βασικός τομέας δραστηριότητας, της Επιχείρησης;	10,0%	20,0%	30,0%	10,0%	30,0%	100,0%
	% within Κατά τα τελευταία χρόνια η επιχείρηση έχει προχωρήσει σε περικοπή δαπανών, προκειμένου να μπορέσει να ανταποκριθεί φορολογικά:	5,9%	6,9%	14,3%	9,1%	13,6%	10,0%
	% of Total	1,0%	2,0%	3,0%	1,0%	3,0%	10,0%
	Count	1	7	5	0	1	14
Χονδρεμπόριο	% within Ποιος είναι ο βασικός τομέας δραστηριότητας, της Επιχείρησης;	7,1%	50,0%	35,7%	0,0%	7,1%	100,0%
	% within Κατά τα τελευταία χρόνια η επιχείρηση έχει προχωρήσει σε περικοπή δαπανών, προκειμένου να μπορέσει να ανταποκριθεί φορολογικά:	5,9%	24,1%	23,8%	0,0%	4,5%	14,0%
	% of Total	1,0%	7,0%	5,0%	0,0%	1,0%	14,0%
	Count	1	1	1	1	1	5
Άλλο	% within Ποιος είναι ο βασικός τομέας δραστηριότητας, της Επιχείρησης;	20,0%	20,0%	20,0%	20,0%	20,0%	100,0%
	% within Κατά τα τελευταία χρόνια η επιχείρηση έχει προχωρήσει σε περικοπή δαπανών, προκειμένου να μπορέσει να ανταποκριθεί φορολογικά:	5,9%	3,4%	4,8%	9,1%	4,5%	5,0%
	% of Total	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	5,0%
	Count	17	29	21	11	22	100
Συνολικό	% within Ποιος είναι ο βασικός τομέας δραστηριότητας, της Επιχείρησης;	17,0%	29,0%	21,0%	11,0%	22,0%	100,0%
	% within Κατά τα τελευταία χρόνια η επιχείρηση έχει προχωρήσει σε περικοπή δαπανών, προκειμένου να μπορέσει να ανταποκριθεί φορολογικά:	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	17,0%	29,0%	21,0%	11,0%	22,0%	100,0%
	Count	17	29	21	11	22	100

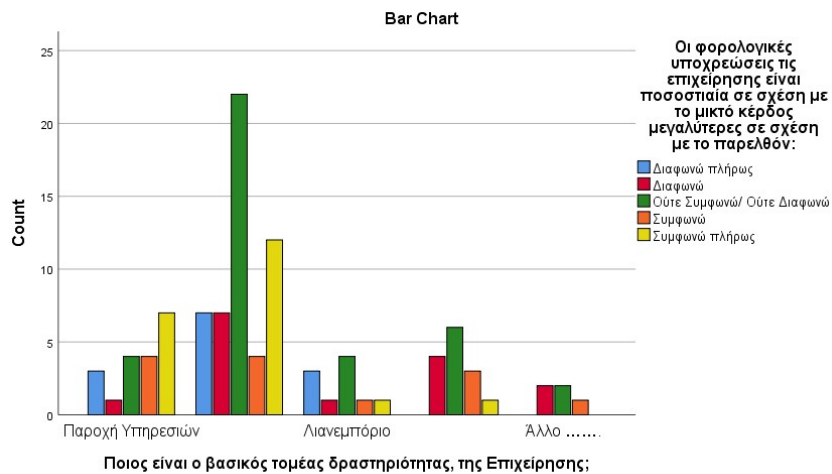
Πίνακας 6.28

Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας μεταξύ των περικοπών στις δαπάνες που προχωράει η επιχείρηση για να ανταποκριθεί φορολογικά τα τελευταία χρόνια και στον τύπο κλάδου που δραστηριοποιείται.

	Value	df	Asymptotic Significance (2- sided)
Pearson Chi-Square	16,456 ^a	16	0,422
Likelihood Ratio	19,845	16	0,227
Linear-by-Linear Association	0,000	1	0,985
N of Valid Cases	100		

Από τον πίνακα 6.28 παρατηρούμε ότι ο συντελεστής συσχέτισης Pearson chi-square είναι 16,456 και η σημαντικότητα είναι 0,422 το οποίο είναι μεγαλύτερο του 0,05. Επομένως, δεν απορρίπτετε η μηδενική υπόθεση περί ανεξαρτησίας μεταξύ των περικοπών στις δαπάνες που προχωράει η επιχείρηση για να ανταποκριθεί φορολογικά τα τελευταία χρόνια και στον τύπο κλάδου που δραστηριοποιείται.

Στη συνέχεια μελετάμε την σχέση μεταξύ στο χώρο που δραστηριοποιείται η επιχείρηση και του βαθμού ανοδικής τάσης φορολογικών υποχρεώσεων ποσοστιαία με το μικτό κέρδος κατά τα τελευταία έτη. Ο πίνακας 6.29 και το διάγραμμα 6.15 παρουσιάζουν μία τάση αρκετά συντηρητική με το μεγαλύτερο ποσοστό να κρατούν ουδέτερη στάση, φέροντας το ποσοστό των φορολογικών υποχρεώσεων να μην αυξάνεται στο σύνολο των μικτών κερδών τα τελευταία χρόνια. Έτσι φαίνεται να βρίσκουν τον τρόπο οι επιχειρήσεις να κρατάνε σε τέτοιο επίπεδο το μικτό κέρδος τους ώστε να μην έχουν φθίνουσα οικονομική πορεία εξαιτίας της αύξησης των φόρων.

Διάγραμμα 6.15

Ο τύπος κλάδου που δραστηριοποιείται η επιχείρηση και η ανοδική τάση φορολογητέων υποχρεώσεων ποσοστιαία σε σχέση με το μικτό κέρδος της.

Πίνακας 6.29

Ο τύπος κλάδου που δραστηριοποιείται η επιχείρηση και η ανοδική τάση φορολογητέων υποχρεώσεων ποσοστιαία σε σχέση με το μικτό κέρδος της.

Οι φορολογικές υποχρεώσεις τις επιχειρήσεις είναι ποσοστιαία σε σχέση με το μικτό κέρδος μεγαλύτερες σε σχέση με το παρελθόν:								
Ποιος είναι ο βασικός τομέας δραστηριότητας, της Επιχείρησης;	Παροχή Υπηρεσιών	Count	Διαφωνώ	Διαφωνώ	Ούτε Συμφωνώ/ Ούτε Διαφωνώ	Συμφωνώ	Συμφωνώ	Συνολικά
			πλήρως				πλήρως	
			3	1	4	4	7	19
		% within Ποιος είναι ο βασικός τομέας δραστηριότητας, της Επιχείρησης;	15,8%	5,3%	21,1%	21,1%	36,8%	100,0%
		% within Οι φορολογικές υποχρεώσεις τις επιχειρήσεις είναι ποσοστιαία σε σχέση με το μικτό κέρδος μεγαλύτερες σε σχέση με το παρελθόν:	23,1%	6,7%	10,5%	30,8%	33,3%	19,0%
		% of Total	3,0%	1,0%	4,0%	4,0%	7,0%	19,0%
	Εστίαση - Ψυχαγωγία	Count	7	7	22	4	12	52
		% within Ποιος είναι ο βασικός τομέας δραστηριότητας, της Επιχείρησης;	13,5%	13,5%	42,3%	7,7%	23,1%	100,0%
		% within Οι φορολογικές υποχρεώσεις τις επιχειρήσεις είναι ποσοστιαία σε σχέση με το μικτό κέρδος μεγαλύτερες σε σχέση με το παρελθόν:	53,8%	46,7%	57,9%	30,8%	57,1%	52,0%
		% of Total	7,0%	7,0%	22,0%	4,0%	12,0%	52,0%
	Λιανεμπόριο	Count	3	1	4	1	1	10
		% within Ποιος είναι ο βασικός τομέας δραστηριότητας, της Επιχείρησης;	30,0%	10,0%	40,0%	10,0%	10,0%	100,0%
		% within Οι φορολογικές υποχρεώσεις τις επιχειρήσεις είναι ποσοστιαία σε σχέση με το μικτό κέρδος μεγαλύτερες σε σχέση με το παρελθόν:	23,1%	6,7%	10,5%	7,7%	4,8%	10,0%
		% of Total	3,0%	1,0%	4,0%	1,0%	1,0%	10,0%
	Χονδρεμπόριο	Count	0	4	6	3	1	14
		% within Ποιος είναι ο βασικός τομέας δραστηριότητας, της Επιχείρησης;	0,0%	28,6%	42,9%	21,4%	7,1%	100,0%
		% within Οι φορολογικές υποχρεώσεις τις επιχειρήσεις είναι ποσοστιαία σε σχέση με το μικτό κέρδος μεγαλύτερες σε σχέση με το παρελθόν:	0,0%	26,7%	15,8%	23,1%	4,8%	14,0%
		% of Total	0,0%	4,0%	6,0%	3,0%	1,0%	14,0%
	Άλλο	Count	0	2	2	1	0	5
		% within Ποιος είναι ο βασικός τομέας δραστηριότητας, της Επιχείρησης;	0,0%	40,0%	40,0%	20,0%	0,0%	100,0%
		% within Οι φορολογικές υποχρεώσεις τις επιχειρήσεις είναι ποσοστιαία σε σχέση με το μικτό κέρδος μεγαλύτερες σε σχέση με το παρελθόν:	0,0%	13,3%	5,3%	7,7%	0,0%	5,0%
		% of Total	0,0%	2,0%	2,0%	1,0%	0,0%	5,0%
		Count	13	15	38	13	21	100
		% within Ποιος είναι ο βασικός τομέας δραστηριότητας, της Επιχείρησης;	13,0%	15,0%	38,0%	13,0%	21,0%	100,0%
	Συνολικά	% within Οι φορολογικές υποχρεώσεις τις επιχειρήσεις είναι ποσοστιαία σε σχέση με το μικτό κέρδος μεγαλύτερες σε σχέση με το παρελθόν:	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	13,0%	15,0%	38,0%	13,0%	21,0%	100,0%

Από τον πίνακα 6.30 παρατηρούμε ότι ο συντελεστής συσχέτισης Pearson chi-square είναι 20,241 και η σημαντικότητα είναι 0,210 το οποίο είναι μεγαλύτερο του 0,05.

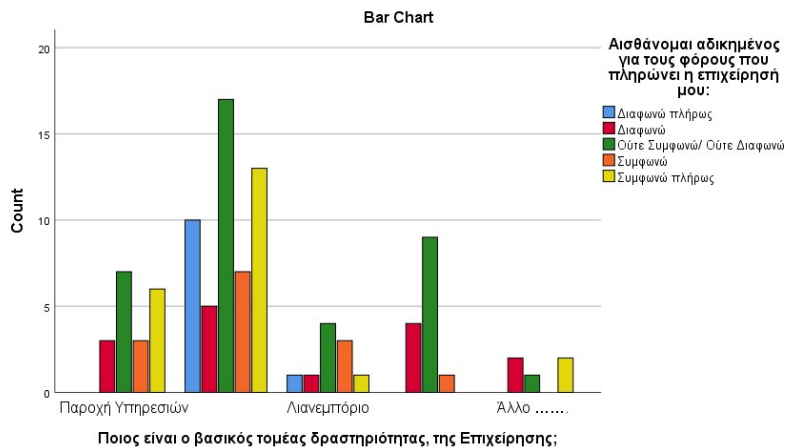
Επομένως, δεν απορρίπτετε η μηδενική υπόθεση περί ανεξαρτησίας μεταξύ του τύπου κλάδου που δραστηριοποιείται η επιχείρηση και στην ανοδική τάση φορολογητέων υποχρεώσεων ποσοστιαία σε σχέση με το μικτό κέρδος της.

Πίνακας 6.30

Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας στον τύπο κλάδου που δραστηριοποιείται η επιχείρηση και στην ανοδική τάση φορολογητέων υποχρεώσεων ποσοστιαία σε σχέση με το μικτό κέρδος της.

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	20,241 ^a	16	0,210
Likelihood Ratio	22,876	16	0,117
Linear-by-Linear Association	2,223	1	0,136
N of Valid Cases	100		

Μια εξίσου ενδιαφέρουσα μελέτη παρουσιάζεται στην συνέχεια μεταξύ των διάφορων κλάδων των επιχειρήσεων και του βαθμού αδικίας που αισθάνεται η επιχείρηση από την πληρωμή των φόρων της. Όπως και στο παραπάνω συνδυασμό ανάμεσα στον τύπο κλάδου που δραστηριοποιείται η επιχείρηση και στην ανοδική τάση φορολογητέων υποχρεώσεων ποσοστιαία σε σχέση με το μικτό κέρδος της, διατηρείται η ουδέτερη στάση καθώς είναι η δημοφιλέστερη μεταξύ των απαντήσεων.

Διάγραμμα 6.16

Η σχέση μεταξύ κλάδου που δραστηριοποιείται η επιχείρηση και στην αδικία που

αισθάνεται από τις επιβαρύνσεις της φορολογίας.

Πίνακας 6.31

Η σχέση μεταξύ κλάδου που δραστηριοποιείται η επιχείρηση και στην αδικία που αισθάνεται από τις επιβαρύνσεις της φορολογίας.

		Αισθάνομαι αδικημένος για τους φόρους που πληρώνει η επιχείρησή μου:						
		Count	Διαφωνώ πλήρως	Διαφωνώ	Ούτε Συμφωνώ / Ούτε Διαφωνώ	Συμφωνώ	Συμφωνώ πλήρως	Συνολικά
			0	3	7	3	6	19
Ποιος είναι ο βασικός τομέας δραστηριότητας, της Επιχείρησής;	Παροχή Υπηρεσιών	% within Ποιος είναι ο βασικός τομέας δραστηριότητας, της Επιχείρησής;	0,0%	15,8%	36,8%	15,8%	31,6%	100,0%
		% within Αισθάνομαι αδικημένος για τους φόρους που πληρώνει η επιχείρησή μου:	0,0%	20,0%	18,4%	21,4%	27,3%	19,0%
	% of Total		0,0%	3,0%	7,0%	3,0%	6,0%	19,0%
Εστίαση - Ψυχαγωγία	Count		10	5	17	7	13	52
	% within Ποιος είναι ο βασικός τομέας δραστηριότητας, της Επιχείρησής;		19,2%	9,6%	32,7%	13,5%	25,0%	100,0%
	% within Αισθάνομαι αδικημένος για τους φόρους που πληρώνει η επιχείρησή μου:		90,9%	33,3%	44,7%	50,0%	59,1%	52,0%
	% of Total		10,0%	5,0%	17,0%	7,0%	13,0%	52,0%
Λιανεμπόριο	Count		1	1	4	3	1	10
	% within Ποιος είναι ο βασικός τομέας δραστηριότητας, της Επιχείρησής;		10,0%	10,0%	40,0%	30,0%	10,0%	100,0%
	% within Αισθάνομαι αδικημένος για τους φόρους που πληρώνει η επιχείρησή μου:		9,1%	6,7%	10,5%	21,4%	4,5%	10,0%
	% of Total		1,0%	1,0%	4,0%	3,0%	1,0%	10,0%
Χονδρεμπόριο	Count		0	4	9	1	0	14
	% within Ποιος είναι ο βασικός τομέας δραστηριότητας, της Επιχείρησής;		0,0%	28,6%	64,3%	7,1%	0,0%	100,0%
	% within Αισθάνομαι αδικημένος για τους φόρους που πληρώνει η επιχείρησή μου:		0,0%	26,7%	23,7%	7,1%	0,0%	14,0%
	% of Total		0,0%	4,0%	9,0%	1,0%	0,0%	14,0%
Άλλο	Count		0	2	1	0	2	5
	% within Ποιος είναι ο βασικός τομέας δραστηριότητας, της Επιχείρησής;		0,0%	40,0%	20,0%	0,0%	40,0%	100,0%
	% within Αισθάνομαι αδικημένος για τους φόρους που πληρώνει η επιχείρησή μου:		0,0%	13,3%	2,6%	0,0%	9,1%	5,0%
	% of Total		0,0%	2,0%	1,0%	0,0%	2,0%	5,0%
Συνολικά	Count		11	15	38	14	22	100
	% within Ποιος είναι ο βασικός τομέας δραστηριότητας, της Επιχείρησής;		11,0%	15,0%	38,0%	14,0%	22,0%	100,0%
	% within Αισθάνομαι αδικημένος για τους φόρους που πληρώνει η επιχείρησή μου:		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total		11,0%	15,0%	38,0%	14,0%	22,0%	100,0%

Οι επιχειρήσεις με αντικείμενο τις παροχές υπηρεσιών, το λιανεμπόριο, την εστίαση και την ψυχαγωγία υποστηρίζουν σε δεύτερο χρόνο την αδικία για τους φόρους που πληρώνουν με ποσοστά 47%, 40% και 38% αντίστοιχα.

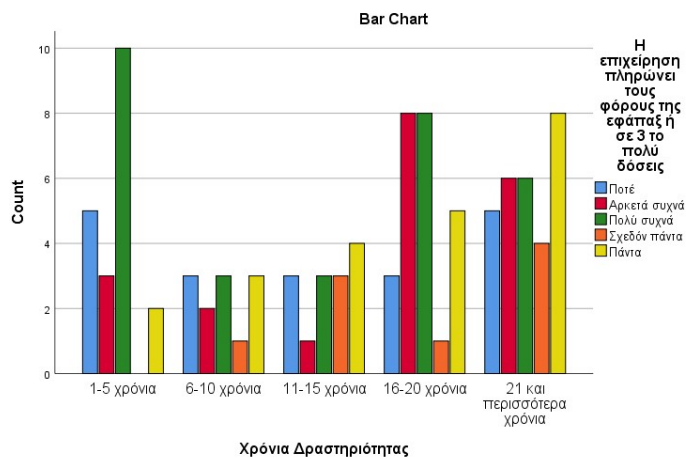
Από τον πίνακα 6.32 παρατηρούμε ότι ο συντελεστής συσχέτισης Pearson chi-square είναι 24,277 και η σημαντικότητα είναι 0,084 το οποίο είναι μεγαλύτερο του 0,05. Επομένως, δεν απορρίπτετε η μηδενική υπόθεση περί ανεξαρτησίας μεταξύ των διάφορων κλάδων των επιχειρήσεων και του βαθμού αδικίας που αισθάνεται η επιχείρηση από την πληρωμή των φόρων της.

Πίνακας 6.32

Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας στον τύπο κλάδου που δραστηριοποιείται η επιχείρηση και στην αδικία που αισθάνεται από τις επιβαρύνσεις της φορολογίας.

	Value	df	Asymptotic Significance (2- sided)
Pearson Chi-Square	24,277 ^a	16	0,084
Likelihood Ratio	30,027	16	0,018
Linear-by-Linear Association	1,568	1	0,210
N of Valid Cases	100		

Ο πίνακας 6.33 και το διάγραμμα 6.17 παρουσιάζουν τα έτη που δραστηριοποιείται η επιχείρηση και τη συχνότητα αποπληρωμής των φόρων. Ως συχνότητα αποπληρωμής των φόρων ορίζουμε την εφάπαξ καταβολή αλλά και την αποπληρωμή έως τρεις δόσεις. Οι επιχειρήσεις με χρόνια δραστηριοποίηση στον κλάδο τους 1 έως 10 απαντούν με μεγαλύτερη συχνότητα ότι αρκετά συχνά δεν ξεφεύγουν στο προγραμματισμό αποπληρωμής φόρου πάνω από 3 δόσεις. Οι επιχειρήσεις από 10 έως 15 χρόνια φαίνονται αρκετά συνεπείς με το μεγαλύτερο ποσοστό να απαντά ότι ποτέ δεν ξεφεύγει από το εφάπαξ ποσό αποπληρωμής ή έως τρεις δόσεις.

Διάγραμμα 6.17

Τα έτη που δραστηριοποιείται η επιχείρηση και η συχνότητα αποπληρωμής των φόρων.

Πίνακας 6.33

Τα έτη που δραστηριοποιείται η επιχείρηση και η συχνότητα αποπληρωμής των φόρων.

			Η επιχείρηση πληρώνει τους φόρους της εφάπαξ ή σε 3 το πολύ δόσεις						
			Ποτέ	Αρκετά συχνά	Πολύ συχνά	Σχεδόν πάντα	Πάντα	Συνολικά	
Χρόνια Δραστηριότητας	1-5 χρόνια	Count	5	3	10	0	2	20	
		% within Χρόνια Δραστηριότητας	25,0%	15,0%	50,0%	0,0%	10,0%	100,0%	
		% within Η επιχείρηση πληρώνει τους φόρους της εφάπαξ ή σε 3 το πολύ δόσεις	26,3%	15,0%	33,3%	0,0%	9,1%	20,0%	
	6-10 χρόνια	% of Total	5,0%	3,0%	10,0%	0,0%	2,0%	20,0%	
		Count	3	2	3	1	3	12	
		% within Χρόνια Δραστηριότητας	25,0%	16,7%	25,0%	8,3%	25,0%	100,0%	
	11-15 χρόνια	% within Η επιχείρηση πληρώνει τους φόρους της εφάπαξ ή σε 3 το πολύ δόσεις	15,8%	10,0%	10,0%	11,1%	13,6%	12,0%	
		% of Total	3,0%	2,0%	3,0%	1,0%	3,0%	12,0%	
		Count	3	1	3	3	4	14	
	16-20 χρόνια	% within Χρόνια Δραστηριότητας	21,4%	7,1%	21,4%	21,4%	28,6%	100,0%	
		% within Η επιχείρηση πληρώνει τους φόρους της εφάπαξ ή σε 3 το πολύ δόσεις	15,8%	5,0%	10,0%	33,3%	18,2%	14,0%	
		% of Total	3,0%	1,0%	3,0%	3,0%	4,0%	14,0%	
	21 και περισσότερα χρόνια	Count	3	8	8	1	5	25	
		% within Χρόνια Δραστηριότητας	12,0%	32,0%	32,0%	4,0%	20,0%	100,0%	
		% within Η επιχείρηση πληρώνει τους φόρους της εφάπαξ ή σε 3 το πολύ δόσεις	15,8%	40,0%	26,7%	11,1%	22,7%	25,0%	
Συνολικά	% of Total	3,0%	8,0%	8,0%	1,0%	5,0%	25,0%		
	Count	5	6	6	4	8	29		
	% within Χρόνια Δραστηριότητας	17,2%	20,7%	20,7%	13,8%	27,6%	100,0%		
	% within Η επιχείρηση πληρώνει τους φόρους της εφάπαξ ή σε 3 το πολύ δόσεις	26,3%	30,0%	20,0%	44,4%	36,4%	29,0%		
	% of Total	5,0%	6,0%	6,0%	4,0%	8,0%	29,0%		
Συνολικά	Count	19	20	30	9	22	100		
	% within Χρόνια Δραστηριότητας	19,0%	20,0%	30,0%	9,0%	22,0%	100,0%		
	% within Η επιχείρηση πληρώνει τους φόρους της εφάπαξ ή σε 3 το πολύ δόσεις	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%		
			% of Total	19,0%	20,0%	30,0%	9,0%	22,0%	100,0%

Οι επιχειρήσεις 16 μέχρι 20 έτη δραστηριοποίησης ανταποκρίνονται αρκετά συχνά αλλά όχι συνήθως πάντα, ενώ οι 21 έτη και άνω σημειώνουν το μεγαλύτερο ποσοστό υπευθυνότητας στην συνέπεια αποπληρωμής με το απόλυτο να σημειώνει 27,6%. Επομένως, παρατηρούμε πως όσο πιο ώριμη είναι η επιχείρηση στο χώρο δραστηριοποίησης της τόσο μεγαλύτερος είναι και ο βαθμός ανταπόκρισης της στα φορολογικά της καθήκοντα.

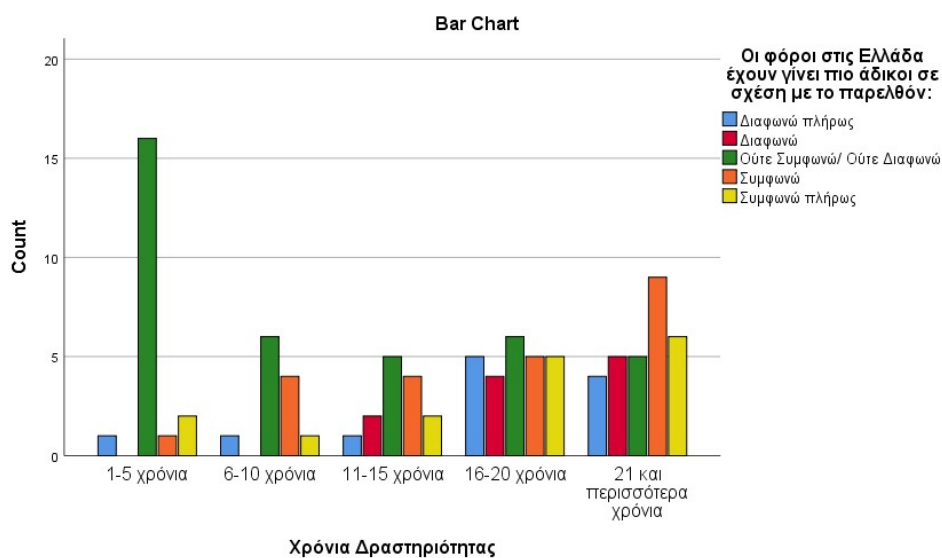
Από τον πίνακα 6.32 παρατηρούμε ότι ο συντελεστής συσχέτισης Pearson chi-square είναι 16,336 και η σημαντικότητα είναι 0,430 το οποίο είναι μεγαλύτερο του 0,05. Επομένως, δεν απορρίπτετε η μηδενική υπόθεση περί ανεξαρτησίας μεταξύ των ετών που δραστηριοποιείται η επιχείρηση και της συχνότητας αποπληρωμής των φόρων.

Πίνακας 6.34

Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας στα έτη που δραστηριοποιείται η επιχείρηση και στην συχνότητα αποπληρωμής των φόρων.

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	16,336 ^a	16	0,430
Likelihood Ratio	17,690	16	0,342
Linear-by-Linear Association	1,501	1	0,221
N of Valid Cases	100		

Η επόμενη σχέση που μελετάται είναι μεταξύ της αίσθησης των φόρων που τείνουν να γίνονται πιο άδικοι και των επιχειρήσεων από άποψη ετών δραστηριοποίησης. Παρατηρούμε ότι όπως και στον κλάδο δραστηριοποίησης οι επιχειρήσεις συχνότερα κρατούν ουδέτερη στάση στην αδικία των φόρων που επιβαρύνονται και στην συνέχεια ακολουθεί ένα επαρκές ποσοστό το τάσσετε περί αδικίας. Αναλυτικά με ποσοστό 80% είναι αδιάφορες οι επιχειρήσεις 1 έως 5 χρόνια, 50% στα 6 με 10 έτη, 35,7% στα 11 με 15 έτη, 24% στα 16 με 20 έτη, ενώ από τα 21 και ενώ χρόνια δραστηριοποίησης συμφωνούν με ποσοστό 31%.

Διάγραμμα 6.18

Τα έτη που δραστηριοποιείται η επιχείρηση και ο βαθμός αίσθησης αδικίας των φορολογικών βαρών.

Πίνακας 6.35

Τα έτη που δραστηριοποιείται η επιχείρηση και ο βαθμός αίσθησης αδικίας των φορολογικών βαρών.

		Οι φόροι στις Ελλάδα έχουν γίνει πιο άδικοι σε σχέση με το παρελθόν:						
			Διαφωνώ πλήρως	Διαφωνώ	Ούτε Συμφωνώ/ Ούτε Διαφωνώ	Συμφωνώ	Συμφωνώ πλήρως	Συνολικά
Χρόνια Δραστηριότητας	1-5 χρόνια	Count	1	0	16	1	2	20
		% within Χρόνια Δραστηριότητας	5,0%	0,0%	80,0%	5,0%	10,0%	100,0%
		% within Οι φόροι στις Ελλάδα έχουν γίνει πιο άδικοι σε σχέση με το παρελθόν:	8,3%	0,0%	42,1%	4,3%	12,5%	20,0%
		% of Total	1,0%	0,0%	16,0%	1,0%	2,0%	20,0%
	6-10 χρόνια	Count	1	0	6	4	1	12
		% within Χρόνια Δραστηριότητας	8,3%	0,0%	50,0%	33,3%	8,3%	100,0%
		% within Οι φόροι στις Ελλάδα έχουν γίνει πιο άδικοι σε σχέση με το παρελθόν:	8,3%	0,0%	15,8%	17,4%	6,3%	12,0%
		% of Total	1,0%	0,0%	6,0%	4,0%	1,0%	12,0%
	11-15 χρόνια	Count	1	2	5	4	2	14
		% within Χρόνια Δραστηριότητας	7,1%	14,3%	35,7%	28,6%	14,3%	100,0%
		% within Οι φόροι στις Ελλάδα έχουν γίνει πιο άδικοι σε σχέση με το παρελθόν:	8,3%	18,2%	13,2%	17,4%	12,5%	14,0%
		% of Total	1,0%	2,0%	5,0%	4,0%	2,0%	14,0%
	16-20 χρόνια	Count	5	4	6	5	5	25
		% within Χρόνια Δραστηριότητας	20,0%	16,0%	24,0%	20,0%	20,0%	100,0%
		% within Οι φόροι στις Ελλάδα έχουν γίνει πιο άδικοι σε σχέση με το παρελθόν:	41,7%	36,4%	15,8%	21,7%	31,3%	25,0%
	% of Total	5,0%	4,0%	6,0%	5,0%	5,0%	25,0%	
21 και περισσότερα χρόνια	Count	4	5	5	9	6	29	
	% within Χρόνια Δραστηριότητας	13,8%	17,2%	17,2%	31,0%	20,7%	100,0%	
	% within Οι φόροι στις Ελλάδα έχουν γίνει πιο άδικοι σε σχέση με το παρελθόν:	33,3%	45,5%	13,2%	39,1%	37,5%	29,0%	
	% of Total	4,0%	5,0%	5,0%	9,0%	6,0%	29,0%	
Συνολικά	Count	12	11	38	23	16	100	
	% within Χρόνια Δραστηριότητας	12,0%	11,0%	38,0%	23,0%	16,0%	100,0%	
	% within Οι φόροι στις Ελλάδα έχουν γίνει πιο άδικοι σε σχέση με το παρελθόν:	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	12,0%	11,0%	38,0%	23,0%	16,0%	100,0%	

Από τον πίνακα 6.36 παρατηρούμε ότι ο συντελεστής συσχέτισης Pearson chi-square είναι 28,267 και η σημαντικότητα είναι 0,029 το οποίο είναι μικρότερο του 0,05. Επομένως, απορρίπτετε η μηδενική υπόθεση περί ανεξαρτησίας μεταξύ των ετών που δραστηριοποιείται η επιχείρηση και της συχνότητας αίσθησης αδικίας επί φορολογικών βαρών σε σχέση με το παρελθόν. Όσο αυξάνονται επομένως τα χρόνια μίας εταιρείας μεγαλώνει και η αίσθηση αδικίας του φορολογικού συστήματος καθώς πληρώνει όλο και μεγαλύτερους φόρους σε σχέση με το παρελθόν.

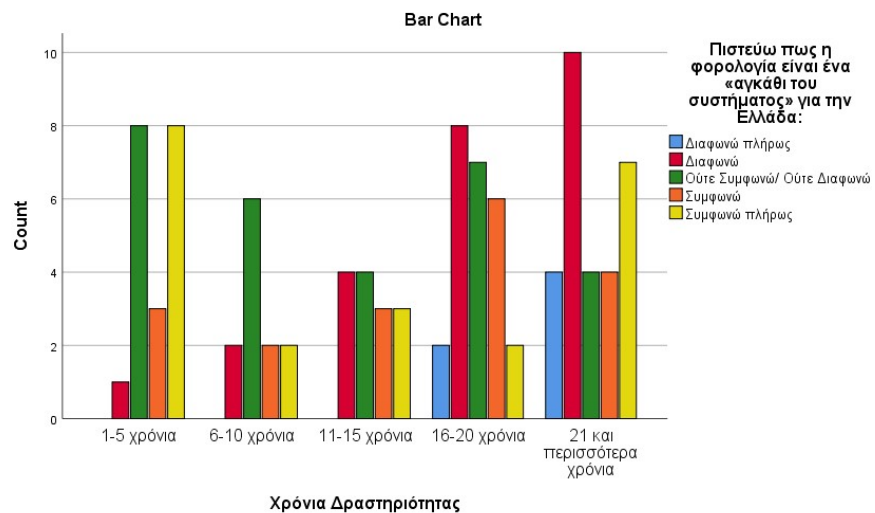
Πίνακας 6.36

Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας στα έτη που δραστηριοποιείται η επιχείρηση και στο βαθμός αίσθησης αδικίας των φορολογικών βαρών.

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	28,267 ^a	16	0,029
Likelihood Ratio	31,645	16	0,011
Linear-by-Linear Association	0,002	1	0,964
N of Valid Cases	100		

Τέλος, η έρευνα μας κλείνει με την μελέτη της σχέσης της Ελληνική φορολογία, ως ένα από τα αγκάθια του συστήματος της με τα έτη δραστηριοποίησης των επιχειρήσεων. Εδώ παρουσιάζονται τρεις απόψεις. Οι νεότερες επιχειρήσεις1 έως 10 έτη δείχνουν περισσότερο να κρατούν μια ουδέτερη στάση με ποσοστό κατά μέσο όρο στο 50% αλλά και να συμφωνούν σε δεύτερη φάση με μέσο ποσοστό 49%. Οι 11 με 15 χρονών επιχειρήσεις κρατούν μία ουδέτερη προς αρνητική στάση όπως φαίνεται και στον πίνακα 6.19, ενώ οι τελευταίες δύο κλάσεις διαφωνούν ακόμα και με ποσοστό που φτάνει το 66,7%.

Από τον πίνακα 6.38 παρατηρούμε ότι ο συντελεστής συσχέτισης Pearson chi-square είναι 22,360 και η σημαντικότητα είναι 0,132 το οποίο είναι μεγαλύτερο του 0,05. Επομένως, δεν απορρίπτετε η μηδενική υπόθεση περί ανεξαρτησίας, και τα έτη δραστηριοποίησης της επιχείρησης δεν επηρεάζουν την διακύμανση στην απάντηση για το αν η Ελληνική φορολογία αποτελεί αγκάθι στο σύστημα της.

Διάγραμμα 6.19

Ελληνική φορολογία, ένα από τα αγκάθια του συστήματος της. Μία μελέτη με βάση τα έτη των επιχειρήσεων.

Πίνακας 6.37

Ελληνική φορολογία, ένα από τα αγκάθια του συστήματος της. Μία μελέτη με βάση τα έτη των επιχειρήσεων.

Πιστεύω πως η φορολογία είναι ένα «αγκάθι του συστήματος» για την Ελλάδα:								
Χρόνια Δραστηριότητας			Διαφωνώ	Ούτε		Συμφωνώ	Συμφωνώ	Συνολικά
			πλήρως	Διαφωνώ	Συμφωνώ/ Ούτε Διαφωνώ	πλήρως		
1-5 χρόνια	Count		0	1	8	3	8	20
	% within Χρόνια Δραστηριότητας		0,0%	5,0%	40,0%	15,0%	40,0%	100,0%
	% within Πιστεύω πως η φορολογία είναι ένα «αγκάθι του συστήματος» για την Ελλάδα:		0,0%	4,0%	27,6%	16,7%	36,4%	20,0%
	% of Total		0,0%	1,0%	8,0%	3,0%	8,0%	20,0%
	Count		0	2	6	2	2	12
	% within Χρόνια Δραστηριότητας		0,0%	16,7%	50,0%	16,7%	16,7%	100,0%
	% within Πιστεύω πως η φορολογία είναι ένα «αγκάθι του συστήματος» για την Ελλάδα:		0,0%	8,0%	20,7%	11,1%	9,1%	12,0%
	% of Total		0,0%	2,0%	6,0%	2,0%	2,0%	12,0%
	Count		0	4	4	3	3	14
	% within Χρόνια Δραστηριότητας		0,0%	28,6%	28,6%	21,4%	21,4%	100,0%
	% within Πιστεύω πως η φορολογία είναι ένα «αγκάθι του συστήματος» για την Ελλάδα:		0,0%	16,0%	13,8%	16,7%	13,6%	14,0%
	% of Total		0,0%	4,0%	4,0%	3,0%	3,0%	14,0%
Count		2	8	7	6	2	25	
% within Χρόνια Δραστηριότητας		8,0%	32,0%	28,0%	24,0%	8,0%	100,0%	
% within Πιστεύω πως η φορολογία είναι ένα «αγκάθι του συστήματος» για την Ελλάδα:		33,3%	32,0%	24,1%	33,3%	9,1%	25,0%	
% of Total		2,0%	8,0%	7,0%	6,0%	2,0%	25,0%	
Count		4	10	4	4	7	29	
% within Χρόνια Δραστηριότητας		13,8%	34,5%	13,8%	13,8%	24,1%	100,0%	
% within Πιστεύω πως η φορολογία είναι ένα «αγκάθι του συστήματος» για την Ελλάδα:		66,7%	40,0%	13,8%	22,2%	31,8%	29,0%	
% of Total		4,0%	10,0%	4,0%	4,0%	7,0%	29,0%	
Count		6	25	29	18	22	100	
% within Χρόνια Δραστηριότητας		6,0%	25,0%	29,0%	18,0%	22,0%	100,0%	
% within Πιστεύω πως η φορολογία είναι ένα «αγκάθι του συστήματος» για την Ελλάδα:		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
% of Total		6,0%	25,0%	29,0%	18,0%	22,0%	100,0%	

Πίνακας 6.38

Στατιστικός έλεγχος ανεξαρτησίας μεταξύ Ελληνικής φορολογίας και των ετών που δραστηριοποιούνται οι επιχειρήσεις

	Value	df	Asymptotic Significance (2- sided)
Pearson Chi-Square	22,380 ^a	16	0,132
Likelihood Ratio	26,061	16	0,053
Linear-by-Linear Association	7,374	1	0,007
N of Valid Cases	100		

Κεφάλαιο 7: Συμπεράσματα έρευνας φυσικών και νομικών προσώπων.

Συμπεράσματα έρευνας φυσικών προσώπων

Στην παρούσα έρευνα συμμετέχουν 220 ερωτηθέντες που είναι φυσικά πρόσωπα, οι οποίοι κλήθηκαν μέσα από 21 ερωτήσεις να αποτιμήσουν και να αξιολογήσουν με βάση την εμπειρία τους το Ελληνικό φορολογικό σύστημα. Οι ερωτήσεις αυτές εστίασαν στην γενική αποτύπωση των δημογραφικών στοιχείων, εξετάζουν την ευελιξία και τις συνολικές ή μη θυσίες που υπέκυψαν οι συγκεκριμένοι φορολογούμενοι για να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους, και την διαχρονική εξέλιξη των φόρων στην Ελλάδα. Τέλος γίνεται μια συνολική αποτίμηση του φορολογικού μας συστήματος και επανεξετάζεται το κατά πόσο δίκαιες είναι οι επιβαρύνσεις των Ελλήνων φορολογούμενων.

Η περιγραφική στατιστική στο κεφάλαιο 5 παρουσιάζει τα παρακάτω αποτελέσματα. Ότι αφορά τα δημογραφικά στοιχεία των ερωτώμενων:

- Το δείγμα αποτελείται από 49,5% άνδρες και 50,5% γυναίκες.
- Το μεγαλύτερο μέρος του δείγματος ήταν μεταξύ ηλικίας 42-45 και 30-41 με 29,1% και 27,7% αντίστοιχα.
- Το μεγαλύτερο μέρος του δείγματος έχει τελειώσει β βαθμιαία και τριτοβάθμια εκπαίδευση με ποσοστά 35,5% και 33,6%.
- Το 40,9% απασχολούνται στον ιδιωτικό τομέα ενώ το 29,1% στο δημόσιο τομέα.
- Το 50% των ερωτηθέντων είναι παντρεμένοι.
- Το μεγαλύτερο ποσοστό μηνιαίου εισοδήματος ανήκει στην κλάση 901€ με 1200€ ενώ 1 στους 10 κατά μέσο όρο δηλώνει χαμηλά αμειβόμενος με 0€ έως 300€.
- Το 30,9% ξοδεύει 301-600€ μηνιαίως ενώ το 27,7% 601-900€.
- Σχεδόν οι μισοί με 48,6% πληρώνουν φορολογία εισοδήματος 0-300€.

Ότι αφορά την ευκολία πληρωμών:

- Ένας στους δέκα δεν πληρώνει ποτέ φόρο, ενώ οι ερωτώμενοι που πληρώνουν πάντα είναι 57,3%.

- Δύο στους δέκα δεν μπορεί να καταφέρει ποτέ να αποπληρώσει τα φορολογικά του βάρη ούτε μετά από 3 δόσεις, ενώ οι πιο συνεπείς αγγίζουν το ποσοστό του 37,3%.
- Το 59,1% πότε δεν έχουν αργήσει να πληρώσουν φόρο ή δόση, ενώ το 6,8% αργεί πάντα.
- Το 59.1% δεν πληρώνει φόρο ή δόση, καθώς έχει άμεσες, ζωτικής σημασίας ανάγκες και ταυτόχρονα το 53.2% για να πληρώσει και να φανεί συνεπείς στις φορολογικές απαιτήσεις μπαίνει σε περιπέτειες στέρησης προσωπικών βασικών αναγκών.
- Οι περικοπές δευτερευόντων αναγκών για αποπληρωμή φόρου από σχεδόν έως και πάντα είναι 22,7%

Ότι αφορά την σύγκριση φορολογίας με το παρελθόν:

- μόλις το 15,9% υποστηρίζει ότι το επίπεδο της φορολογίας του δεν έχει αυξηθεί σε σχέση με το παρελθόν.
- Μόλις το 12,7% διαφωνεί με την άποψη περί αδικίας φόρων έναντι του 65,4% το οποίο τάσσετε υπέρ.
- Ήταν πιο εύκολο να αποπληρώσω τους φόρους στο παρελθόν σε σχέση με τα τελευταία χρόνια με ποσοστό πάνω από 62,5%.

Ότι αφορά την κριτική της Ελληνικής φορολογίας:

- Συντριπτικό αποτέλεσμα 74,1% δείχνει ότι οι φορολογικές δαπάνες είναι μεγαλύτερες από τις παροχές που το κράτος προσφέρει.
- Το 59,5% τουλάχιστον συμφωνεί με την αδικία περί φόρων που πληρώνει.
- Οι τελευταίες κυβερνήσεις δεν επενδύουν ορθολογικά τα χρήματα από τη φορολογία απαντά το 69,5%.
- Η φορολογία στην Ελλάδα είναι δυσανάλογα υψηλή σε σχέση με χώρες του εξωτερικού απαντά το 58,2%.
- Τέλος, αγκάθι αποτελεί η φορολογία για το Ελληνικό σύστημα με σχεδόν έξι στους 10 να συμφωνούν.

Τα παραπάνω ευρήματα συντελούν στο γεγονός ότι η Ελληνική φορολογία αντιμετωπίζει πολλαπλά προβλήματα και χρήζει βελτίωσης. Υπάρχουν φυσικά πρόσωπα τα οποία ακόμα και μετά από πενιχρές θυσίες σε πρώτου είδους ανάγκες δεν καταφέρει να ανταποκριθεί στο τρέχον φορολογικό σύστημα. Μεγάλο μέρος στρέφεται υπέρ της κοινωνικής αδικίας με τα φορολογικά βάρη που του καταλογίζονται και

αναπολεί καλύτερες φορολογικές συνθήκες του παρελθόντος. Τέλος, το κράτος πρέπει να δράσει και να λειτουργήσει καλύτερα καλύπτοντας και προσφέροντας ένα ευρύτερο φάσμα υπηρεσιών ανάλογο του επιπέδου φορολογίας που χρεώνει, παίρνοντας σαν παράδειγμα και χώρες του εξωτερικού. Έτσι επιβεβαιώνεται και το 6 στους 10 υπέρ του ότι το Ελληνικό σύστημα αποτελεί αγκάθι του συστήματος.

Σε ότι αφορά την επαγωγική ανάλυση, χρησιμοποιώντας τους πίνακες συνάφειας πραγματοποιήθηκε και ο έλεγχος χ^2 , οποίος έδειξε σε ποιες περιπτώσεις υπήρξε σχέση εξάρτησης και σε ποιες θέμα ανεξαρτησίας (Pearson chi-square test).

Σχέση εξάρτησης έδειξαν να έχουν τα παρακάτω ερευνητικά ερωτήματα:

- Το φύλο επηρεάζει και προσδιορίζει την φορολογική συνέπεια και την συχνότητα πληρωμής.
- Η ηλικιακή κλάση και η συχνότητα έντασης περικοπής βασικών αναγκών για πληρωμή φορολογίας έχουν άμεση εξάρτηση.
- Η ηλικιακή κλάση και οι περικοπές βασικών εξόδων για ανταπόκριση σε φορολογικές υποχρεώσεις.
- Η τάση των φορολογικών υποχρεώσεων να είναι μεγαλύτερες σε σχέση με το παρελθόν εξαρτάται από την ηλικιακή ομάδα που ανήκουν οι ερωτώμενοι.

Στην συνέχεια τα ερωτήματα για τα οποία δεν προέκυψε σχέση εξάρτησης ήταν:

- Ο βαθμός αίσθησης του επιπέδου φορολογικής αδικίας δεν επηρεάζεται από το φύλο
- Ο βαθμός αίσθησης του επιπέδου ορθολογικής επένδυσης φορολογουμένων χρημάτων από τις τελευταίες κυβερνήσεις δεν επηρεάζεται από το φύλο
- Η ηλικιακή κλάση στην συγκεκριμένη περίπτωση δεν επηρεάζει ούτε επηρεάζεται από την συχνότητα πληρωμής φόρου.
- Ο βαθμός στον οποίο η φορολογία στην Ελλάδα είναι δυσανάλογα υψηλή από εκείνη σε ξένες χώρες δεν διαμορφώνεται διαφορετικά μεταξύ των ηλικιακών ομάδων.
- Η ηλικιακή κλάση δεν μπορεί να καθορίσει αν η Ελληνική φορολογία αποτελεί αγκάθι του συστήματος της.
- Ανεξαρτησίας μεταξύ του βαθμού που οι φορολογούμενοι θυσιάζουν την κάλυψη βασικών αναγκών για την πληρωμή φόρων ανά μισθοδοτική κλάση.
- Ο βαθμός που οι φορολογούμενοι επιβαρύνονται περισσότερο σε σχέση με το παρελθόν δεν επηρεάζεται ανά μισθοδοτική κλάση.

- Ανεξαρτήτως μισθολογικών κριτηρίων ο μέσος φορολογούμενος υποστηρίζει ότι φορολογείται περισσότερο και απολαμβάνει αρκετά λιγότερες υπηρεσίες από το κράτος.

Με την ολοκλήρωση της ανάλυσης αυτής απαιτούνται όλα τα ερευνητικά ερωτήματα τα οποία θέσαμε προς απάντηση. Αρχικά, υπάρχει μία αίσθησης έντονης αδικίας για το επίπεδο της φορολογίας ανεξαρτήτως οικονομικής κατάστασης και ηλικίας αφού οι φορολογικοί συντελεστές είναι υψηλότεροι σε σχέση με το παρελθόν. Το φορολογικό σύστημα δεν έχει βελτιωθεί καθώς οι θυσίες των Ελλήνων φορολογούμενων εντείνονται για να ανταποκριθούν στα φορολογικά βάρη. Ωστόσο, παρά τις θυσίες, οι Έλληνες φορολογούμενοι τείνουν να διατηρούν ένα υψηλό ποσοστό συνέπειας πληρώνοντας τους φόρους τους. Τέλος, η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτώμενων πιστεύουν ότι οι φορολογικές τους επιβαρύνσεις είναι μεγαλύτερες από το σύνολο των υπηρεσιών που απολαμβάνουν από το κράτος. Αυτό επισφραγίζει την αναγκαιότητα για μεταρρυθμίσεις στο φορολογικό σύστημα, νέες μεθόδους αποπληρωμής φόρων για να αυξηθεί η φορολογική συνέπεια αλλά και βελτίωση των υπηρεσιών του κράτους προς τους πολίτες.

Συμπεράσματα έρευνας νομικών προσώπων

Στην παρούσα έρευνα συμμετέχουν 100 ερωτηθέντες που είναι νομικά πρόσωπα, οι οποίοι κλήθηκαν μέσα από 22 ερωτήσεις να αποτιμήσουν και να αξιολογήσουν με βάση την εμπειρία τους το Ελληνικό φορολογικό σύστημα. Οι ερωτήσεις αυτές παρουσιάζουν στην γενική αποτύπωση της νομικής μορφής που διέπουν τις επιχειρήσεις, το μέγεθος, τον τομέα δραστηριοποίησης, αλλά και τα χρόνια εμπειρίας τους στον κλάδο, εξετάζουν την ευελιξία και τις συνολικές ή μη θυσίες που υπέκυψαν για να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους, και την διαχρονική εξέλιξη των φόρων στην Ελλάδα. Τέλος γίνεται μια συνολική αποτίμηση του φορολογικού μας συστήματος και επανεξετάζεται το κατά πόσο είναι δίκαιες οι επιβαρύνσεις των φορολογούμενων επιχειρήσεων και για το αν η φορολογία στέκεται εμπόδιο στην οικονομική ανάπτυξη της.

Η περιγραφική στατιστική στο κεφάλαιο 5 παρουσιάζει τα παρακάτω

αποτελέσματα. Ότι αφορά νομική μορφή των ερωτώμενων επιχειρήσεων:

- Το μεγαλύτερο μέρος των επιχειρήσεων είναι Ατομικές επιχειρήσεις.
- Οι επιχειρήσεις απασχολούν μικρό αριθμό ατόμων, έως 10 άτομα το 55% και έως 50 το 29%.
- Οι περισσότερες επιχειρήσεις ασχολούνται στον κλάδο της εστίασης και ψυχαγωγίας με 52%.
- Το δείγμα μας απαρτίζεται από εταιρείες που άλλες έχουν μεγάλη εμπειρία στο χώρο τους με ποσοστό 54% και άλλες φρέσκιες και νέες στον κλάδο δραστηριοποίησης τους σε ποσοστό 20%.
- Το 29% έχει κύκλο εργασιών πάνω από 60000€.
- Τα λειτουργικά έξοδα με πάνω από 6001€ ανήκουν στο 26% των επιχειρήσεων.

Ότι αφορά την ευκολία πληρωμής φόρων:

- Το 34% των επιχειρήσεων έχει πληρώσει φόρο εισοδήματος έως 2000€ για το 2020.
- Το 43% των επιχειρήσεων έχει υποπέσει σε παράπτωμα μη αποπληρωμής φόρου.
- Πάνω από το 30% των επιχειρήσεων πληρώνει τουλάχιστον πάντα τους φόρους με εφάπαξ ή σε 3 το πολύ δόσεις.
- Το 45% εφαρμόζει τεχνικές δημιουργικής λογιστικής, προκειμένου να αποφύγει φόρους, για ζωτικής σημασίας έξοδα.
- Το 57% εφαρμόζει τεχνικές δημιουργικής λογιστικής, προκειμένου να αποφύγει φόρους, για λοιπής σημασίας έξοδα.
- Το 33% των επιχειρήσεων απαντά ότι τα τελευταία χρόνια η επιχείρηση έχει προχωρήσει σε περικοπή δαπανών, προκειμένου να μπορέσει να ανταποκριθεί φορολογικά.

Ότι αφορά την σύγκριση της φορολογίας με το παρελθόν:

- Το μεγαλύτερο ποσοστό 38% δεν διαφωνεί ούτε συμφωνεί με την άποψη ότι οι φορολογικές υποχρεώσεις της επιχείρησης είναι ποσοστιαία σε σχέση με το μικτό κέρδος μεγαλύτερες σε σχέση με το παρελθόν.
- Το μεγαλύτερο ποσοστό των επιχειρήσεων 38% δεν διαφωνεί ούτε συμφωνεί με το ότι οι φόροι στις Ελλάδα έχουν γίνει πιο άδικοι σε σχέση με το παρελθόν.
- Οι περισσότερες επιχειρήσεις συμφωνούν με ότι ήταν πιο εύκολη η αποπληρωμή εταιρικών φόρων στο παρελθόν σε σχέση με τα τελευταία χρόνια

με ποσοστό 34%.

Ότι αφορά την κριτική της Ελληνικής φορολογίας για τα νομικά πρόσωπα:

- Συγκριτικά το 56% των επιχειρήσεων δηλώνει ότι οι φορολογικές δαπάνες των επιχειρήσεων είναι πολύ μεγάλες και οι παροχές από το κράτος πολύ μικρές.
- Οι επιχειρήσεις δεν αισθάνονται ως επί το πλείστον αδικημένοι από την τρέχον φορολογία αφού κρατάνε μία ουδέτερη στάση με 38%.
- Το 51% των επιχειρήσεων αισθάνεται ότι οι τελευταίες κυβερνήσεις δεν επενδύουν ορθολογικά τα χρήματα από τη φορολογία.
- Οι περισσότερες επιχειρήσεις δεν πιστεύουν ότι η φορολογία στην Ελλάδα είναι δυσανάλογα υψηλή σε σχέση με χώρες του εξωτερικού.
- Ωστόσο, οι επιχειρήσεις με ποσοστό 40% πιστεύουν πως η φορολογία είναι ένα «αγκάθι του συστήματος» για την Ελλάδα.
- Οι επιχειρήσεις με ποσοστό 41% πιστεύουν πως η φορολογία στην Ελλάδα αποτελεί τροχοπέδη οικονομικής ανάπτυξης.
- Οι επιχειρήσεις με ποσοστό 39% πιστεύουν πως η φορολογία στην Ελλάδα έχει σαν αποτέλεσμα την απομάκρυνση επενδύσεων.

Τα παραπάνω ευρήματα συντελούν στο γεγονός ότι η Ελληνική φορολογία χρήζει βελτίωσης σε αρκετούς τομείς που διέπουν το σύστημα της. Πολλές επιχειρήσεις έχουν υποπέσει σε παράπτωμα φορολογικό, άρα χρειάζονται ευνοϊκότερους φόρους και κανόνες για να αυξηθεί η συνέπεια των επιχειρήσεων αυτών. Με αυτόν τον τρόπο θα πληρώνουν πάνω το 30% με εφάπαξ τρόπο ή σε 3 δόσεις το πολύ, όπως παρουσιάζεται στην παρούσα μελέτη. Αυτό θα συντελέσει και στην μείωση του ποσοστού χρήσης τεχνικών δημιουργικής λογιστικής και στις περικοπές σημαντικών δαπανών, προκειμένου να μπορέσουν να ανταποκριθούν οι επιχειρήσεις φορολογικά.

Σε ότι αφορά την επαγωγική ανάλυση, χρησιμοποιώντας τους πίνακες συνάφειας πραγματοποιήθηκε και ο έλεγχος χ^2 , οποίος έδειξε σε ποιες περιπτώσεις υπήρξε σχέση εξάρτησης και σε ποιες θέμα ανεξαρτησίας (Pearson chi-square test).

Σχέση εξάρτησης έδειξαν να έχουν τα παρακάτω ερευνητικά ερωτήματα:

- η νομική μορφή κάθε επιχείρησης καθορίζει και τον βαθμό αίσθησης ότι η φορολογική κατάσταση δυσχεραίνει την οικονομική ανάπτυξη.
- Όσο αυξάνονται επομένως τα χρόνια μίας εταιρείας μεγαλώνει και η αίσθηση αδικίας του φορολογικού συστήματος καθώς πληρώνει όλο και μεγαλύτερους φόρους σε σχέση με το παρελθόν.

Στην συνέχεια τα ερωτήματα για τα οποία δεν προέκυψε σχέση εξάρτησης ήταν:

- η νομική μορφή προσδιορισμού της επιχείρησης δεν επηρεάζει τη χρήση τεχνικών δημιουργικής λογιστικής από επιχειρήσεις προς αποφυγή φόρων για ζωτικής σημασίας έξοδα.
- Οι περικοπών στις δαπάνες που προχωράει η επιχείρηση για να ανταποκριθεί φορολογικά τα τελευταία χρόνια είναι ανεξάρτητα από τον τύπο κλάδου που δραστηριοποιείται η επιχείρηση.
- Ο τύπος κλάδου που δραστηριοποιείται η επιχείρηση και η ανοδική τάση φορολογητέων υποχρεώσεων ποσοστιαία σε σχέση με το μικτό κέρδος της είναι ανεξάρτητα.
- Οι διάφοροι κλάδοι των επιχειρήσεων δεν δείχνουν κάποια μορφής εξάρτηση με το βαθμό αδικίας που αισθάνεται η επιχείρηση από την πληρωμή των φόρων της.
- ανεξαρτησία στα έτη που δραστηριοποιείται η επιχείρηση και στην συχνότητα αποπληρωμής των φόρων.
- Ο βαθμός που αισθάνονται οι επιχειρήσεις ότι η Ελληνική φορολογία είναι ένα από τα αγκάθια του συστήματος της και των ετών δραστηριοποίησης τους είναι ανεξάρτητα.

Αρχικά, οι Ελληνικές επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν ένα φορολογικό σύστημα μέσα από το οποίο αισθάνονται αδικημένες. Ειδικότερα, όσο περισσότερα είναι τα χρόνια δραστηριοποίησης μίας εταιρείας τόσο παρατηρούμε να μεγαλώνει και η αίσθηση αδικίας του φορολογικού συστήματος, καθώς πληρώνει όλο και μεγαλύτερους φόρους σε σχέση με το παρελθόν. Αυτό οδηγεί τις επιχειρήσεις ανεξαρτήτως νομικής υπόστασης στο να υπεκφύγουν φορολογικά βάρη κάνοντας χρήση τεχνικών δημιουργικής λογιστικής για να αποφύγουν φόρους για ζωτικής ή λοιπής πηγής εξόδων. Επίσης, ο συνδυασμός του βαθμού αίσθησης ότι η φορολογική κατάσταση δυσχεραίνει την οικονομική ανάπτυξη και η αυξητική τάση για παραπάνω θυσίες εξόδων από τις επιχειρήσεις ανεξαρτήτως νομικής μορφής για να ανταποκριθούν στα φορολογικά βάρη επιβεβαιώνει την αίσθηση ότι η Ελληνική φορολογία είναι ένα από τα αγκάθια του συστήματος της. Τέλος, η Ελλάδα μόνο πόλο έλξης νέων επενδύσεων δεν μπορεί να θεωρείται, καθώς το φορολογικό σύστημα για τα νομικά πρόσωπα απαιτεί νέες τροποποιήσεις και βελτιώσεις.

Παράρτημα

«Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ. Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΕΝΟΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ»

Το παρόν ερωτηματολόγιο θα εξυπηρετήσει αποκλειστικά και μόνο το σκοπό αυτής της έρευνας, η οποία δεν μπορεί να διεξαχθεί χωρίς τη δική σας συμβολή. Οι απαντήσεις σας θα οδηγήσουν σε πολύτιμα συμπεράσματα σχετικά με ερωτήματα που σχετίζονται με τον φόρο εισοδήματος, που καταβάλλει ένα νομικό ή φυσικό πρόσωπο στο Ελληνικό Κράτος.

Όπως θα διαπιστώσετε και από το ίδιο το ερωτηματολόγιο δε ζητούνται στοιχεία που να αποκαλύπτουν την ταυτότητα του ερωτώμενου. Αυτό σημαίνει ότι θα διατηρηθεί ανωνυμία κατά τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου και τα στοιχεία που θα συλλεγούν θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για τις ανάγκες και την ολοκλήρωση της εργασίας.

Ερωτηματολόγιο για φυσικά πρόσωπα

Τμήμα Α. Δημογραφικά Στοιχεία

E1. Επιλέξτε το φύλο σας

1. Άντρας
2. Γυναίκα

E2. Επιλέξτε την ηλικιακή σας ομάδα

1. 18-29 ετών

2. 30-41 ετών
3. 42-53 ετών
4. 54-65 ετών
5. 66 ετών και άνω

E3. Ποια είναι η ανώτερη εκπαίδευση που έχετε λάβει;

1. Απόφοιτος Α' Βάθμιας εκπαίδευσης
2. Απόφοιτος Β' Βάθμιας εκπαίδευσης
3. Απόφοιτος ΑΕΙ
4. Κάτοχος Μεταπτυχιακού
5. Κάτοχος Διδακτορικού

E4. Επιλέξτε την παρούσα επαγγελματική σας κατάσταση σας:

1. Φοιτητής
2. Άνεργος
3. Υπάλληλος Δημόσιου Τομέα
4. Υπάλληλος Ιδιωτικού Τομέα
5. Συνταξιούχος

E5. Ποια είναι η οικογενειακή σας κατάσταση;

1. Ανύπαντρος
2. Παντρεμένος/Συζώ
3. Διαζευγμένος/Χήρος

E6. Επιλέξτε την κλίμακα του μηνιαίου εισοδήματός σας:

1. 0-300€
2. 301-600€
3. 601-900€
4. 901-1200€
5. 1201€ και άνω

E7. Ποσά είναι τα συνολικά σας έξοδα μηνιαίως (πάγια, έξοδα διατροφής κτλ);

1. 0-300€

2. 301-600€
3. 601-900€
4. 901-1200€
5. 1201€ και άνω

E8. Επιλέξτε την κλίμακα του ετήσιου φόρου εισοδήματός που πληρώσατε το 2020:

1. 0-300€
2. 301-600€
3. 601-900€
4. 901-1.200€
5. 1.201€ και άνω

Τμήμα Β. Ευκολία πληρωμής φόρων

Παρακάτω παρουσιάζονται συγκεκριμένες προτάσεις, στις οποίες καλείστε να απαντήσετε σύμφωνα με το πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με αυτές.

E9. Πληρώνω πάντα τους φόρους μου:

1. Ποτέ
2. Αρκετά συχνά
3. Πολύ συχνά
4. Σχεδόν πάντα
5. Πάντα

E10. Πληρώνω τους φόρους μου εφάπαξ ή σε 3 το πολύ δόσεις:

1. Ποτέ
2. Αρκετά συχνά
3. Πολύ συχνά
4. Σχεδόν πάντα
5. Πάντα

E11. Έχω αργήσει/Δεν πλήρωσα φόρο ή δόση, καθώς είχα άμεσες, ζωτικής σημασίας προσωπικές ανάγκες:

1. Ποτέ
2. Αρκετά συχνά
3. Πολύ συχνά
4. Σχεδόν πάντα
5. Πάντα

E12. Αναγκάζομαι να περικόπτω βασικά έξοδα (πχ. φάρμακα, επίσκεψη σε γιατρό, κατανάλωση θέρμανσης) προκειμένου να μπορώ να αποπληρώνω τους φόρους μου:

1. Ποτέ
2. Αρκετά συχνά
3. Πολύ συχνά
4. Σχεδόν πάντα
5. Πάντα

E13. Αναγκάζομαι να περικόπτω δευτερεύοντα έξοδα (πχ. διακοπές, δώρα, μη ουσιώδεις αγορές) προκειμένου να μπορώ να αποπληρώνω τους φόρους μου:

1. Ποτέ
2. Αρκετά συχνά
3. Πολύ συχνά
4. Σχεδόν πάντα
5. Πάντα

Τμήμα Γ. Σύγκριση φορολογίας με το παρελθόν

E14. Οι φορολογικές μου υποχρεώσεις είναι μεγαλύτερες σε σχέση με το παρελθόν:

1. Διαφωνώ πλήρως
2. Διαφωνώ
3. Ούτε Συμφωνώ/ Ούτε Διαφωνώ
4. Συμφωνώ
5. Συμφωνώ πλήρως

E15. Οι φόροι στις Ελλάδα έχουν γίνει πιο άδικοι σε σχέση με το παρελθόν:

1. Διαφωνώ πλήρως
2. Διαφωνώ
3. Ούτε Συμφωνώ/ Ούτε Διαφωνώ
4. Συμφωνώ
5. Συμφωνώ πλήρως

E16. Ήταν πιο εύκολο να αποπληρώσω τους φόρους στο παρελθόν σε σχέση με τα τελευταία χρόνια:

1. Διαφωνώ πλήρως
2. Διαφωνώ
3. Ούτε Συμφωνώ/ Ούτε Διαφωνώ
4. Συμφωνώ
5. Συμφωνώ πλήρως

Τμήμα Δ. Κριτική φορολογίας

E17. Οι φορολογικές μου δαπάνες είναι πολύ μεγάλες και οι παροχές από το κράτος πολύ μικρές, συγκριτικά:

1. Διαφωνώ πλήρως
2. Διαφωνώ
3. Ούτε Συμφωνώ/ Ούτε Διαφωνώ
4. Συμφωνώ
5. Συμφωνώ πλήρως

E18. Αισθάνομαι αδικημένος για τους φόρους που πληρώνω:

1. Διαφωνώ πλήρως
2. Διαφωνώ
3. Ούτε Συμφωνώ/ Ούτε Διαφωνώ
4. Συμφωνώ
5. Συμφωνώ πλήρως

E19. Αισθάνομαι πως οι τελευταίες κυβερνήσεις δεν επενδύουν ορθολογικά τα χρήματα από τη φορολογία:

1. Διαφωνώ πλήρως
2. Διαφωνώ
3. Ούτε Συμφωνώ/ Ούτε Διαφωνώ
4. Συμφωνώ
5. Συμφωνώ πλήρως

E20. Πιστεύω πως η φορολογία στην Ελλάδα είναι δυσανάλογα υψηλή σε σχέση με χώρες του εξωτερικού:

1. Διαφωνώ πλήρως
2. Διαφωνώ
3. Ούτε Συμφωνώ/ Ούτε Διαφωνώ
4. Συμφωνώ
5. Συμφωνώ πλήρως

E21. Πιστεύω πως η φορολογία είναι ένα «αγκάθι του συστήματος» για την Ελλάδα:

1. Διαφωνώ πλήρως
2. Διαφωνώ
3. Ούτε Συμφωνώ/ Ούτε Διαφωνώ
4. Συμφωνώ
5. Συμφωνώ πλήρως

Ερωτηματολόγιο για νομικά πρόσωπα

Τμήμα Α. Στοιχεία Επιχείρησης

E1. Νομική μορφή επιχείρησης:

1. Ατομική Επιχείρηση
2. Ο.Ε. / Ε.Ε.
3. Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε.
4. Ι.Κ.Ε.
5. Α.Ε.

E2. Μέγεθος επιχείρησης

1. Πολύ μικρή (Απασχολεί από 0 έως 10 άτομα προσωπικό)
2. Μικρή (Απασχολεί λιγότερα από 50 άτομα προσωπικό)
3. Μεσαία (Απασχολεί λιγότερα από 250 άτομα προσωπικό)
4. Μεγάλη (Απασχολεί περισσότερα από 250 άτομα προσωπικό)

E3. Ποιος είναι ο βασικός τομέας δραστηριότητας, της Επιχείρησης;

1. Παροχή Υπηρεσιών
2. Εστίαση - Ψυχαγωγία
3. Λιανεμπόριο
4. Χονδρεμπόριο
5. Άλλο

E4. Χρόνια Δραστηριότητας

1. 1-5 χρόνια
2. 6-10 χρόνια
3. 11-15 χρόνια
4. 16-20 χρόνια
5. 21 και περισσότερα χρόνια

E5. Ετήσιος κύκλος εργασιών επιχείρησης το 2020

1. Έως 10.000€
2. 10.001-20.000€
3. 20.001-30.000€
4. 30.001-40.000€
5. 40.001-50.000€
6. 50.001-60.000€
7. 60.001€ και άνω

E6 Ποιά είναι τα μηνιαία λειτουργικά έξοδα σας (πάγια και έκτακτα) το 2020

1. Έως 1.000€
2. 1.001-2.000€
3. 2.001-3.000€
4. 3.001-4.000€
5. 4.001-5.000€
6. 5.001-6.000€
7. 6.001€ και άνω

E7. Ετήσιο ποσό για φόρους εισοδήματος που πληρώσατε το 2020

1. Έως 2.000€
2. 2.001-4.000€
3. 4.001-6.000.€
4. 6.001-8.000€
5. 8.001-10.000€
6. 10.001-12.000€
7. 12.001€ και άνω

Τμήμα Β. Ευκολία πληρωμής φόρων

Παρακάτω παρουσιάζονται συγκεκριμένες προτάσεις, στις οποίες καλείστε να απαντήσετε σύμφωνα με το πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με αυτές

E8. Η επιχείρηση δεν έχει δεχθεί ποτέ πρόστιμο για μη πληρωμή φόρου:

1. Ναι
2. Όχι

E9. Η επιχείρηση πληρώνει τους φόρους της εφάπαξ ή σε 3 το πολύ δόσεις

1. Ποτέ
2. Αρκετά συχνά
3. Πολύ συχνά
4. Σχεδόν πάντα
5. Πάντα

E10. Η επιχείρηση χρησιμοποίησε τεχνικές δημιουργικής λογιστικής, προκειμένου να αποφύγει φόρους, για ζωτικής σημασίας έξοδα (πχ. για πληρωμή προσωπικού):

1. Καθόλου
2. Λίγο
3. Σε μέτριο βαθμό
4. Αρκετά
5. Πάρα πολύ

E11. Η επιχείρηση χρησιμοποίησε τεχνικές δημιουργικής λογιστικής, προκειμένου να αποφύγει φόρους, για άλλα έξοδα (πχ. Επένδυση):

1. Ποτέ
2. Αρκετά συχνά
3. Πολύ συχνά
4. Σχεδόν πάντα
5. Πάντα

E12. Κατά τα τελευταία χρόνια η επιχείρηση έχει προχωρήσει σε περικοπή δαπανών,

προκειμένου να μπορέσει να ανταποκριθεί φορολογικά:

1. Ποτέ
2. Αρκετά συχνά
3. Πολύ συχνά
4. Σχεδόν πάντα
5. Πάντα

Τμήμα Γ. Σύγκριση φορολογίας με το παρελθόν

E13. Οι φορολογικές υποχρεώσεις τις επιχειρήσης είναι ποσοστιαία σε σχέση με το μικτό κέρδος μεγαλύτερες σε σχέση με το παρελθόν:

1. Διαφωνώ πλήρως
2. Διαφωνώ
3. Ούτε Συμφωνώ/ Ούτε Διαφωνώ
4. Συμφωνώ
5. Συμφωνώ πλήρως

E14. Οι φόροι στις Ελλάδα έχουν γίνει πιο άδικοι σε σχέση με το παρελθόν:

1. Διαφωνώ πλήρως
2. Διαφωνώ
3. Ούτε Συμφωνώ/ Ούτε Διαφωνώ
4. Συμφωνώ
5. Συμφωνώ πλήρως

E15. Ήταν πιο εύκολη η αποπληρωμή εταιρικών φόρων στο παρελθόν σε σχέση με τα τελευταία χρόνια:

1. Διαφωνώ πλήρως
2. Διαφωνώ
3. Ούτε Συμφωνώ/ Ούτε Διαφωνώ

4. Συμφωνώ
5. Συμφωνώ πλήρως

Τμήμα Δ. Κριτική Φορολογίας

E16. Οι φορολογικές δαπάνες των επιχειρήσεων είναι πολύ μεγάλες και οι παροχές από το κράτος πολύ μικρές, συγκριτικά:

1. Διαφωνώ πλήρως
2. Διαφωνώ
3. Ούτε Συμφωνώ/ Ούτε Διαφωνώ
4. Συμφωνώ
5. Συμφωνώ πλήρως

E17. Αισθάνομαι αδικημένος για τους φόρους που πληρώνει η επιχείρησή μου:

1. Διαφωνώ πλήρως
2. Διαφωνώ
3. Ούτε Συμφωνώ/ Ούτε Διαφωνώ
4. Συμφωνώ
5. Συμφωνώ πλήρως

E18. Αισθάνομαι πως οι τελευταίες κυβερνήσεις δεν επενδύουν ορθολογικά τα χρήματα από τη φορολογία:

1. Διαφωνώ πλήρως
2. Διαφωνώ
3. Ούτε Συμφωνώ/ Ούτε Διαφωνώ
4. Συμφωνώ
5. Συμφωνώ πλήρως

E19. Πιστεύω πως η φορολογία στην Ελλάδα είναι δυσανάλογα υψηλή σε σχέση με χώρες του εξωτερικού:

1. Διαφωνώ πλήρως
2. Διαφωνώ
3. Ούτε Συμφωνώ/ Ούτε Διαφωνώ
4. Συμφωνώ
5. Συμφωνώ πλήρως

E20. Πιστεύω πως η φορολογία είναι ένα «αγκάθι του συστήματος» για την Ελλάδα:

1. Διαφωνώ πλήρως
2. Διαφωνώ
3. Ούτε Συμφωνώ/ Ούτε Διαφωνώ
4. Συμφωνώ
5. Συμφωνώ πλήρως

E21. Πιστεύω πως η φορολογία στην Ελλάδα αποτελεί τροχοπέδη οικονομικής ανάπτυξης:

1. Διαφωνώ πλήρως
2. Διαφωνώ
3. Ούτε Συμφωνώ/ Ούτε Διαφωνώ
4. Συμφωνώ
5. Συμφωνώ πλήρως

E22. Πιστεύω πως η φορολογία στην Ελλάδα έχει σαν αποτέλεσμα την απομάκρυνση επενδύσεων:

1. Διαφωνώ πλήρως
2. Διαφωνώ
3. Ούτε Συμφωνώ/ Ούτε Διαφωνώ
4. Συμφωνώ
5. Συμφωνώ πλήρως

Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση

Βελέντζας Γ. (2004), Οικονομικό φορολογικό Δίκαιο, Εκδόσεις Ius.

Καραγιάννης Ι., Καραγιάννη Δ., (2017), Φορολογικά, Φοροτεχνικά, Υπολογισμός του φόρου εισοδήματος. Παραδείγματα και εφαρμογές.

Ernst & Young (EY) (2016), Η φοροδιαφυγή στην Ελλάδα, Οργανισμός Έρευνας και Ανάλυσης.

Α. Φλώρος, Φορολογική Λογιστική, Εκδόσεις Σύγχρονη Εκδοτική,(Αθήνα 2005)

Α. Φλώρος, Φορολογική Λογιστική, Εκδόσεις Σύγχρονη Εκδοτική, Δ' έκδοση, (Αθήνα 2010)

Αναστασόπουλος Ι.Δ.- Φορτσάκης Θ, Φορολογικό Δίκαιο, εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ (2003).

Αναστασόπουλος Ι.Δ.: Φορολογικό Δίκαιο: βασικές έννοιες και αρχές, εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ (1992)

Θ. Γεωργακόπουλος, Εισαγωγή στη Δημόσια Οικονομική, σελ: 558, Εκδ: Ευγ. Μπένου, (Αθήνα 2005)

Φ. Τσιατούρας, Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων,(Αθήνα 2010)

Γεωργακόπουλος, Θ. Α. (2012). Εισαγωγή στη Δημόσια Οικονομική (Δ' εκδ.). Αθήνα.

Δαλαμάγκας, Β. (1981). Δημόσια Οικονομική Θεωρία -Θεωρία των φόρων.

Λιανός, Θ., & Μπένος , Θ. (2013). Μακροοικονομική Θεωρία και Πολιτική. Αθήνα: Μπένου, Κεφάλαιο 13.

Μπάρμπας, Ν. Ι., & Φινοκαλιώτης, Κ. Δ. (2011). Δημόσια Οικονομικά (Γ' εκδ.). Αθήνα - Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας.

Ξενογλώσση

Artavanis N., Morse A. and Tsoutsoura, M. (2015), Tax Evasion Across Industries: Soft Credit Evidence from Greece, National Bureau Of Economic Research, Working Paper 21552, <http://www.nber.org/papers/w21552>.

European Commission (2015), Commission staff working document. Assessment of the social impact of the new stability support programme for Greece, SWD (2015), 162 final.

Gravelle J. G. (2015), Tax havens: international tax avoidance and evasion, Congressional Research Service.

Koutsogeorgopoulou V. et al. (2014), Fairly sharing the social impact of the crisis in Greece, OECD Economics Department.

Matsaganis M., Flevotomou M. (2010), Distributional implications of tax evasion in Greece, Hellenic Observatory Papers on Greece and Southeast Europe, GreeSE Paper No. 31.

OECD (2011), OECD Economic Surveys: Greece 2011, OECD Publishing.

OECD (2011), Public Governance Reviews, Greece, Review of the Central Administration, OECD Publishing.

OECD (2016), OECD Economic Surveys: Greece 2016, OECD Publishing.

Papageorgiou D., Efthimiadis T., and Konstantakopoulou I. (March 2012), Effective Tax Rates in Greece, Discussion Paper No. 124, Centre of Planning and Economic Research.

Διαδικτυακές πηγές

www.forin.gr,

www.taxheaven.gr

www.fortunegreece.com

www.dianeosis.org

www.naftemporiki.gr

www.flowmagazine.gr

www.e-forologia.gr

www.taxisnet.gr